

თავი I

სამთავრობო პროგრამა „ძლიერი, დემოკრატიული, ერთიანი საქართველოსთვის“

ძირითადი დებულებები

მთავრობის უცვლელ პრიორიტეტად რჩება ძლიერი, ეფექტიანი, კანონის უზენაესობაზე დაფუძნებული, დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობა. იმისათვის, რომ დემოკრატიულ რეფორმებს შეუქცევადი ხასიათი მიეღო და განხორციელებულიყო ფართომასშტაბიანი რეფორმები, მნიშვნელოვნად შეიცვალა საკანონმდებლო ბაზა; უზრუნველყოფილ იქნა სახელმწიფო ორგანოების დაბალანსებული მუშაობა; დაიწყო რეალური თვითმმართველობის მშენებლობის პროცესი; რამდენიმე ეტაპიანი ფუნდამენტური რეფორმა ხორციელდება მართლმსაჯულების სფეროში; უზრუნველყოფილია მრავალპარტიული პოლიტიკური სისტემის არსებობა; უზრუნველყოფილია გამოხატვის თავისუფლება; დაიწყო პოლიტიკური წნეხისგან თავისუფალი საჯარო სამსახურის ჩამოყალიბება; შემუშავებულია ქვეყნის უახლოესი, საშუალო და გრძელვადიანი განვითარების პოლიტიკა. ამ მიზნით უკვე მომზადდა 2020 წლამდე საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების სტრატეგია. დასრულების პროცესშია საჯარო ადმინისტრირების რეფორმის სტრატეგია, რომლის განხორციელებაც დემოკრატიული სახელმწიფოს მშენებლობის ერთ-ერთ ძირითად ინსტრუმენტს წარმოადგენს.

საპრეზიდენტო და ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების გამჭვირვალე და თავისუფალ გარემოში ჩატარებით კოალიცია „ქართულმა ოცნებამ“ საქართველოში დაამკვიდრა დემოკრატიული არჩევნების ტრადიცია.

საქართველოში დაიწყო და გრძელდება ლიბერალურ-დემოკრატიულ ღირებულებებზე დაფუძნებული ინსტიტუტების განვითარება. სამართლის უზენაესობის უზრუნველყოფის პროცესი შეუქცევადი გახდა; მოქალაქეების კონსტიტუციური უფლებების ხელშეუხებლობის გარანტიას სახელმწიფო იძლევა; დანაშაულთან ბრძოლას მტკიცე და შეუპოვარი ხასიათი აქვს, მაგრამ პოლიტიკური ნიშნით დევნა გამორიცხულია. ამასთან, დაიწყო პოლიტიკური წნეხისგან თავისუფალი სასამართლო და სამართალდამცავი სისტემების მშენებლობა.

საქართველოს პოლიტიკური და ეკონომიკური განვითარების მთავარ ორიენტირად განიხილება ქვეყნის ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაცია, რომელიც ჩვენი საზოგადოების თავისუფალი, ერთსულოვანი და ურყევი არჩევანია.

გასულ წელს ასოცირების შეთანხმების ხელმოწერით საქართველომ ისტორიული ნაბიჯი გადადგა, რამაც ევროკავშირთან ურთიერთობები ხარისხობრივად სრულიად ახალ ეტაპზე გადაიყვანა და სახელმწიფოს ევროპეიზაციის პროცესი შეუქცევი გახდა. 2014 წლის 18 ივლისს საქართველოს პარლამენტმა მოახდინა შეთანხმების რატიფიცირება. ასოცირების შეთანხმების რატიფიცირება ევროპარლამენტმა და ევროკავშირის წევრი ქვეყნების უმრავლესობამ მოახდინა. 2014 წლის 1 სექტემბრიდან ხელშეკრულების ამოქმედებით ევროინტეგრაცია გახდა ჩვენი ქვეყნის საშინაო პოლიტიკის ნაწილი. ასოცირების შეთანხმება საქართველოს ევროპული ტრანსფორმაციისათვის ქმნის რეალურ სამართლებრივ საფუძველს და საქართველოს უსაფრთხოებისა და კეთილდღეობისათვის განხორციელებული მნიშვნელოვანი ინვესტიციაა. ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის კომპონენტის განხორციელების პროცესშიც საქართველო თანამიმდევრულად გახდება ევროკავშირის ეკონომიკური სივრცის ნაწილი.

ასოცირების შეთანხმებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება საქართველოს მთავრობის საშინაო პოლიტიკის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია. 2014 წლის 1 სექტემბრიდან ქვეყანა ყველაზე საპასუხისმგებლო, იმპლემენტაციის ეტაპზე გადავიდა. ასოცირების შეთანხმების განხორციელება ქვეყნის პოლიტიკური, სოციალური და ეკონომიკური ცხოვრების მთელ სპექტრს შეეხება. შესაბამისად,

ფართომასშტაბიანი რეფორმები მოემსახურება ადამიანის უფლებების დაცვის განმტკიცებას, დემოკრატიის გაღრმავებას, მეტ გამჭვირვალობას, ეფექტიან მმართველობას, უსაფრთხოებისა და რეგიონალური თანამშრომლობის განმტკიცებას, სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემოსა და ხელსაყრელი ბიზნესკლიმატის ჩამოყალიბების უზრუნველყოფას. შეთანხმება სრულად თანხვედრაშია მთავრობის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხედვასთან. აღნიშნული რეფორმები, საბოლოოდ, უზრუნველყოფს ქვეყნის ევროპული ტიპის დემოკრატიად ჩამოყალიბებას. ასოცირების შეთანხმების შესრულების მიზნით დაწყებულია მუშაობა იმისათვის, რომ ამოქმედდეს შესაბამისი ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული მექანიზმები ფართომასშტაბიანი რეფორმების განსახორციელებლად. ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმებიდან გამომდინარე, იგეგმება ადგილობრივი კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება.

მთავრობის მიერ განხორციელებული არაერთი რეფორმის შედეგად დღეს ევროკავშირთან უვიზო მიმოსვლა ახლო მომავლის პერსპექტივაა. მნიშვნელოვანია, რომ სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმამ ხელი შეუწყო სხვადასხვა სფეროში, მათ შორის, ორგანიზებული დანაშაულისა და კორუფციის აღმოფხვრის, ადამიანის უფლებათა დაცვის, დოკუმენტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფისა და მიგრაციის სფეროებში რეფორმების განხორციელებას.

განვაგრძობთ ევროკავშირთან აქტიურ თანამშრომლობას, საქართველოში უსაფრთხოებისა და სტაბილურობის ხელშეწყობის, მათ შორის, საქართველოში კონფლიქტების მშვიდობიანი დარეგულირების პროცესში ევროკავშირის როლის შემდგომი გაძლიერების მიმართულებით.

გრძელდება ქვეყნის უსაფრთხოებასა და რეგიონალური პოზიციების გამყარებაზე მუშაობა. მთავრობა განაგრძობს ნატოსთან თანამშრომლობას ინტეგრაციის გაღრმავებისა და ამ ორგანიზაციაში საბოლოო გაწევრიანების მიზნით. ნატოში საქართველოს გაწევრიანება წარმოადგენს ქვეყნის სტაბილურობისა და უსაფრთხოების განმტკიცების გარანტიას, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს ქვეყნის მდგრად და დემოკრატიულ განვითარებას, ეკონომიკურ აღმავლობასა და კეთილდღეობას.

საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა ეფუძნება თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკის პრინციპებსა და ღირებულებებს. მთავრობა გააგრძელებს მუშაობას უმუშევრობისა და სიღარიბის დასაძლევად, უნარიანი და მშრომელი მოქალაქეებისათვის შექმნის ღირსეულ პირობებს; ამისათვის მიმდინარეობს და გაგრძელდება წვრილი და საშუალო ბიზნესისა და სოფლის მეურნეობის უპრეცედენტო განვითარება; სახელმწიფო გააგრძელებს კერძო საკუთრებისა და შრომითი უფლებების დაცვის გაძლიერებას; უზრუნველყოფს მსოფლიო ეკონომიკურ სისტემაში ქვეყნის ინტეგრირებას; შრომისუუნარო მოქალაქეებისათვის გააგრძელებს ცხოვრების ღირსეული პირობების უზრუნველყოფას, რისთვისაც დაამკვიდრებს უსაფრთხო სოციალურ გარემოს და განავითარებს სოციალური სოლიდარობის სისტემას; კვლავ იზრუნებს ქვეყნის კულტურულ მემკვიდრეობაზე და ხელს შეუწყობს საგანმანათლებლო და სოციალურ-ეკონომიკურ მოდერნიზებას.

უკვე გადაიდგა მნიშვნელოვანი ნაბიჯები მედიის დამოუკიდებლობის უზრუნველსაყოფად და მთავრობა აგრძელებს ეფექტიან მუშაობას ამ მიმართულებით. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ავტორობით მომზადდა საკანონმდებლო პაკეტი, რომელიც უზრუნველყოფს საქართველოში ციფრულ მაუწყებლობაზე გადასვლისთვის საჭირო რეფორმების გატარებას. აღნიშნული საკანონმდებლო ცვლილებებით მოხდება გამოხატვის თავისუფლებისა და მედია პლურალიზმის ხელშეწყობა, ასევე, სამაუწყებლო ბაზრის, საქართველოში წარმოებული სამაუწყებლო კონტენტის განვითარების წახალისება, საეთერო სამაუწყებლო ბაზარზე შესვლის დაბრკოლების მინიმუმამდე დაყვანა და მრავალფეროვან და მაღალხარისხიან საეთერო სამაუწყებლო კონტენტზე მომხმარებელთა წვდომის უზრუნველყოფა.

პოლიტიკური პარტიების დაფინანსების სისტემა უზრუნველყოფს სათანადო რესურსების გამოყოფას იმისათვის, რომ პარტიებმა შეძლონ ეფექტიანად საქმიანობა და საარჩევნო კამპანიის სრულფასოვნად წარმართვა. ამ მხრივ, მნიშვნელოვანი ცვლილებები უკვე შეტანილია კანონმდებლობაში.

მთავრობის პოლიტიკა ეფუძნება საქართველოს მოსახლეობის მიერ მკაფიოდ გამოხატულ ინტერესებს. მთავრობა გააგრძელებს მუშაობას მოქალაქეთა ჩართულობის გასაზრდელად, რაც სამთავრობო პოლიტიკის დაგეგმვისა და რეალიზაციის პროცესის უმთავრესი საფუძველი იქნება.

პროგრამული მიმართულებები

საქართველოს სახელმწიფოს კონსტიტუციური მოწყობა

საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ფიცის დადების შემდეგ ამოქმედდა საქართველოს კონსტიტუციაში შეტანილი ცვლილებები, რომლებიც საქართველოს საპრეზიდენტო რესპუბლიკიდან უპირატესად საპარლამენტო რესპუბლიკად გარდაქმნის. თუმცა, ამ ახალ მოდელში ბევრი ისეთი ხარვეზი და ბუნდოვანი ნორმაა, რომლებიც გამოსწორებას და გაუმჯობესებას მოითხოვს, რათა ქვეყანაში ხელისუფლების სხვადასხვა შტოს შორის სამართლებრივი სახელმწიფოსათვის დამახასიათებელი რეალური ბალანსი ჩამოყალიბდეს. სწორედ ამ მიზნით, 2013 წლის ოქტომბერში საქართველოს პარლამენტმა შექმნა სახელმწიფო საკონსტიტუციო კომისია, რომელიც მუშაობს საქართველოს კონსტიტუციის ახალ რედაქციაზე.

ახალი კონსტიტუციით დადგინდება მმართველობის ისეთი მოდელი, რომელიც, ერთი მხრივ, უზრუნველყოფს მთავრობის სტაბილურობას, ხოლო, მეორე მხრივ, საკანონმდებლო ორგანოსა და საზოგადოებას მისცემს რეალურ ბერკეტებს ხელისუფლების საქმიანობის ქმედითი და ეფექტიანი კონტროლის განსახორციელებლად.

სასამართლო ხელისუფლება

სასამართლო რეფორმის კონცეფცია გახდა ხელისუფლების პოლიტიკური ზემოქმედებისაგან სასამართლოს გათავისუფლების საფუძველი; მართლმსაჯულება დღითი დღე სულ უფრო დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი ხდება.

სასამართლო ხელისუფლების ორგანიზაციულ უზრუნველყოფას თავად სასამართლო ხელისუფლება ახორციელებს; უზრუნველყოფილი იქნება სასამართლოს ინსტიტუციონალური დამოუკიდებლობა, მათ შორის, სასამართლოს ფინანსური დამოუკიდებლობის კუთხითაც.

უკვე გატარდა მნიშვნელოვანი ცვლილებები, რომელთა შედეგადაც განხორციელდა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს სრული დეპოლიტიზაცია, შემოღებულ იქნა საბჭოს წევრების არჩევის ახალი, დემოკრატიული წესები და, შესაბამისად, პირველად ჩატარდა საბჭოს მოსამართლე წევრების არჩევა ამ წესების შესაბამისად. შემოღებულ იქნა მკაფიო კრიტერიუმები და გამჭვირვალე, სანდო სისტემა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ იმ ახლად დანიშნულ მოსამართლეთა საქმიანობის შესაფასებლად, რომლებიც სამწლიანი გამოსაცდელი პერიოდის შემდეგ, თანამდებობაზე უვადოდ უნდა განწესდნენ. მთავრობის მიზანია, კიდევ უფრო გაიზარდოს მოსამართლეთა მონაწილეობა და ჩართულობა საკანონმდებლო გამოწვევებთან დაკავშირებულ დისკუსიებში, რასაც ახლახან პარლამენტის მიერ სასამართლო ხელისუფლების ახალი ხელმძღვანელის არჩევა მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს. გაგრძელდება მუშაობა იმისათვის, რომ სათანადოდ უზრუნველყოფილ იქნეს სასამართლო ხელისუფლების ადმინისტრირების პროცესის სრული გამჭვირვალობა და მართლმსაჯულების მთელი პროცესის საჯაროობა.

მოსამართლეები თანამდებობაზე განწესდებიან მხოლოდ კონკურსის საფუძველზე, რომელშიც თანაბარ საწყისებზე მიიღებენ მონაწილეობას როგორც იუსტიციის უმაღლესი სკოლის კურსდამთავრებულები, ისე იუსტიციის უმაღლეს სკოლაში სწავლისგან გათავისუფლებული პირები; საკანონმდებლო დონეზე განისაზღვრება მოსამართლეობის კანდიდატთა შერჩევის კრიტერიუმები და მათი მახასიათებლები. დადგინდება მოსამართლეობის კანდიდატის თაობაზე სანდო ინფორმაციის მოძიების წესი, ინტერესთა შეუთავსებლობის შემთხვევები და მოსამართლის თანამდებობაზე განწესებაზე უარის თქმის შესახებ გადაწყვეტილების გასაჩივრების შესაძლებლობა.

მოწესრიგდება იუსტიციის უმაღლესი სკოლის მსმენელთა მისაღები კონკურსის პროცედურა და ამ პროცესში ერთმანეთისაგან გაიმიჯნება საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოსა და იუსტიციის უმაღლესი სკოლის კომპეტენცია, დაწესდება კონკურსის ობიექტურად და თანასწორად წარმართვისა და

იუსტიციის უმაღლესი სკოლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების დასაბუთების ვალდებულება; უზრუნველყოფილი იქნება იუსტიციის უმაღლესი სკოლის საქმიანობის გამჭვირვალობა და შესაძლებელი იქნება მისი მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების გასაჩივრება.

ახლად შერჩეული მოსამართლეები თანამდებობებზე უვადოდ განწესდებიან სამწლიანი გამოსაცდელი ვადის წარმატებით გავლის შემდეგად. გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში მოსამართლეთა შეფასების სისტემა იქნება მიუკერძოებელი, შეფასება მოხდება ობიექტური კრიტერიუმების შესაბამისად, საერთაშორისო გამოცდილებისა და რეკომენდაციების გათვალისწინებით.

შემოდებული იქნება საქმეთა ავტომატური განაწილების პრინციპი; გაიზრდება იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საქმიანობის გამჭვირვალობის ხარისხი.

დაიხვეწება დისციპლინური სამართალწარმოების პროცედურები. მოსამართლეთა მიმართ დისციპლინური დევნის დაწყების უფლებამოსილება იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს პრეროგატივა იქნება; მიმდინარეობს მოსამართლეთა დაწინაურებისა და სხვა სასამართლოში მივლინების ღია და გამჭვირვალე წესების შემუშავება. მოსამართლის თანხმობის გარეშე მივლინება დასაშვებია იქნება მხოლოდ აუცილებლობის შემთხვევაში, თუ ამას მოითხოვს მართლმსაჯულების ინტერესები.

გაფართოვდება საკასაციო სასამართლოში საჩივრის დასაშვებობის კრიტერიუმები, მათ შორის, იმ კუთხით, რომ საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ დასაშვებად ცნოს საჩივარი სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე, თუ იგი ეწინააღმდეგება ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს. ამასთან, სისხლის სამართლის საქმეზე საკასაციო საჩივარი დასაშვებია იქნება ნებისმერ შემთხვევაში, თუ საქმე არასრულწლოვნის მიერ დანაშაულის ჩადენას ეხება. გაიზრდება უზენაეს სასამართლოში მოსამართლეთა რიცხვი და მათი რაოდენობა განისაზღვრება კანონით.

მთავრობა მუშაობს რიგითი მოსამართლის დამოუკიდებლობის ხარისხის ასამაღლებლად. სასამართლოს თავმჯდომარეებს აირჩევენ თავად სასამართლოს წევრი მოსამართლეები; დადგინდება მოსამართლის დამოუკიდებლობისა და საქმის განხილვის პროცესში ჩარევის დაუშვებლობის დამატებითი გარანტიები.

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა

დანაშაულის გამოვლენისა და გამოძიებისათვის მიმდინარეობს საგამოძიებო საქმიანობის ხარისხის ამაღლება. დაიწყო სამართლიანი და ჩადენილი ქმედების თანაზომიერი სასჯელის პოლიტიკის განხორციელება; პატიმრობის, როგორც აღკვეთის ღონისძიების, ისევე როგორც სასჯელის მოხდის რეჟიმი უახლოვდება საერთაშორისო სტანდარტებს, რითაც უფრო მეტად იქნება დაცული ადამიანის უფლებები.

საპროცესო შეთანხმების ინსტიტუტმა შეიძინა სწრაფი, ეფექტიანი და ამასთან სამართლიანი მართლმსაჯულების მექანიზმის თვისებები; საერთაშორისო სტანდარტებისა და ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მოთხოვნების შესაბამისად გაიზარდა დაზარალებულთა უფლებები.

მთავრობამ მოამზადა წინასწარი პატიმრობის შეფარდებისა და გადასინჯვის საკანონმდებლო რეფორმა, რომლის მიღების შემდეგაც მოქალაქე ბოლომდე იქნება დაცული ნებისმიერი თვითნებობისგან, როგორც ამას ევროპული სამართლებრივი სტანდარტები ითვალისწინებს.

აქტიურად მიმდინარეობს სისხლის სამართლის კოდექსის გადასინჯვა და დახვეწა მისი ლიბერალიზაციისა და მოდერნიზაციის მიზნით.

პირველად შემუშავდა არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსი, რომელიც საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისი მნიშვნელოვანი სამართლებრივი დოკუმენტია და მიზნად ისახავს მართლმსაჯულების პროცესში მონაწილე არასრულწლოვანთა - როგორც ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა, ასევე მოწმეთა და დაზარალებულთა - საუკეთესო ინტერესების დაცვას. ეს კოდექსი ნოვაციაა ჩვენს სამართლებრივ სივრცეში და მთავრობის მიზანს ამჟამად მისი სრული და ეფექტიანი იმპლემენტაცია წარმოადგენს.

დანაშაულთან ეფექტიანი ბრძოლის პარალელურად, ეფექტიანად მიმდინარეობს და გაგრძელდება ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაციის პოლიტიკის განხორციელება.

მიმდინარეობს ნარკომანიასთან ბრძოლის პოლიტიკის რეფორმა, რომელიც მიზნად ისახავს დაბალანსებული, ადამიანის უფლებების დაცვასა და მტკიცებულებებზე დაფუძნებული ანტინარკოტიკული პოლიტიკის ჩამოყალიბებას. ასევე, სისხლის სამართლის კოდექსში ნარკოტიკული საშუალებების შეძენის, შენახვის, გადაზიდვის, გადაზავნისა და გასაღების ერთმანეთისაგან გამიჯვნა.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის რეფორმა

მიმდინარეობს საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების კოდექსის სისტემურად ახალი პროექტის შემუშავება; ადმინისტრაციული პატიმრობის ვადა შემცირდა 15 დღემდე ვადით, რაც შეესაბამება საერთაშორისო ნორმებს.

პროკურატურის რეფორმა

მთავრობა აქტიურად მუშაობს იმისათვის, რომ გაიზარდოს პროკურატურისადმი საზოგადოების ნდობა. პროკურატურის ფუნქცია გარდაიქმნა და მისი მთავარი ამოცანაა საზოგადოების დაცვა დანაშაულისაგან, ბრალდებულისა და მსჯავრდებულის, აგრეთვე დაზარალებულის კანონიერ უფლებათა დაცვა და საგამოძიებო ორგანოთა მართლზომიერი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა მათი საქმიანობის ზედამხედველობით.

პროკურატურა დეპოლიტიზებულია და ეს კურსი გაგრძელდება. იუსტიციის სამინისტროს სისტემაში პროკურატურა ჩამოყალიბდა დამოუკიდებელ სამართალდამცავ ორგანოდ. მთავრობა ახორციელებს მნიშვნელოვან ღონისძიებებს პროკურატურის სისტემაში მომუშავე პირთა პროფესიული უნარ-ჩვევების განვითარების კუთხით, რათა პროკურორებს შეეძლოთ ღირსეულად მიიღონ ახალი გამოწვევები სასამართლოს დამოუკიდებლობისა და სისხლის სამართლის პროცესში მხარეთა რეალური თანასწორობის პირობებში.

საერთაშორისო სტანდარტებისა და სახელმწიფოთა პრაქტიკის კვლევაზე დაყრდნობით შემუშავდა პროკურატურის სისტემის რეფორმის კონცეფცია და შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებები. რეფორმის შედეგად, მოქმედი კონსტიტუციური ნორმების გათვალისწინებით, მთლიანად გარდაიქმნება საქართველოს მთავარი პროკურორის შერჩევისა და დანიშვნის წესი და ამ პროცესში, უზრუნველყოფილი იქნება როგორც მთავრობის, ასევე პარლამენტისა და საზოგადოების მონაწილეობა. ჩვენი მიზანია, მივიღოთ ისეთი მოდელი, რომლის ფარგლებშიც პროკურატურა იქნება გახსნილი და ანგარიშვალდებული სისტემა და, ამავე დროს, შეძლებს დანაშაულთან ეფექტიან ბრძოლას საზოგადოების დაცულობის უზრუნველსაყოფად.

მთავარი პროკურატურისთვის, ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტად რჩება სამართლიანობის აღდგენა და მოქალაქეებისათვის 2012 წლის 1 ოქტომბრამდე უკანონოდ ჩამორთმეული ქონების დაბრუნება. საქართველოს მთავარ პროკურატურაში ჩამოყალიბდა სამართალწარმოების პროცესში ჩადენილი დანაშაულების გამოძიების დეპარტამენტი. შემუშავდება უკანონოდ ჩამორთმეული ქონების დაბრუნებისა და დაზარალებულის დარღვეული უფლების სწრაფად და ეფექტურად აღდგენის სამართლებრივი მექანიზმები.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის რეფორმა

2012 წლის ნოემბრიდან შს სამინისტრო გათავისუფლდა პოლიტიკური წნეხისგან და ჩამოყალიბდა როგორც საზოგადოებაზე ორიენტირებული უწყება. მისი ძირითადი მიზანია მოქალაქეთა უფლებებისა და უსაფრთხოების დაცვა. შინაგან საქმეთა სამინისტრო დეპოლიტიზებულია და ამ კურსიდან გადახვევა არ მოხდება. უცვლელია შს-ს სისტემაში 2013 წელს დამკვიდრებული მიუკერძოებლობისა და ნეიტრალობის პრაქტიკა საარჩევნო პროცესებთან მიმართებით. პოლიცია თავის საქმიანობას წარმართავს კანონის, დემოკრატიული სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების სრული დაცვით.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს რეფორმის ფარგლებში, იგეგმება სამინისტროს სისტემის გაყოფა. ცალკე უწყებად დარჩება შინაგან საქმეთა სამინისტრო და შეიქმნება სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური საკუთარი ამოცანებითა და სტრუქტურით. აღნიშნული წარმოადგენს იმ რეფორმის ლოგიკურ გაგრძელებას, რომელიც შინაგან საქმეთა სამინისტროში დაწყებულია 2012 წლიდან. მთელი რიგი საკანონმდებლო ცვლილებების შემდეგ საჭიროა სამართალდამცავი და უსაფრთხოების უწყებების იმგვარი ინსტიტუციური მოდელის განსაზღვრა, რომელიც უზრუნველყოფს ახალი, უფრო დემოკრატიული და საზოგადოების წინაშე უფრო მეტად ანგარიშვალდებული სისტემის ჩამოყალიბებას. პოლიციის ორგანოების ძირითად ფუნქციად დანაშაულის თავიდან აცილება და აღკვეთა დარჩება, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის კი სახელმწიფო უსაფრთხოების წინააღმდეგ მიმართული საფრთხეების შესახებ ინფორმაციის შეგროვება და დამუშავება, ასევე სპეციფიკური დანაშაულების წინააღმდეგ ბრძოლა. გათვალისწინებული იქნება სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის ანგარიშვალდებულების მაღალი სტანდარტი. აღნიშნული გამოიხატება, ერთი მხრივ, ხელმძღვანელის დანიშვნის წესში და, მეორე მხრივ, საპარლამენტო კონტროლის მექანიზმების განსაზღვრაში.

აღნიშნული ცვლილებების შედეგად უზრუნველყოფილი იქნება სისტემის ფარგლებში მოქცეული ჭარბი ძალაუფლების დეკონცენტრაცია, რაც დადებითად აისახება ადამიანის უფლებათა დაცვის ეფექტიანობაზე.

ახალი ორგანიზაციული მოწყობის მიხედვით, შინაგან საქმეთა სამინისტრო განახორციელებს საპოლიციო და არასაპოლიციო ფუნქციებს, მათ შორის, მიგრაციის, საზღვრის, საგანგებო სიტუაციების მართვისა და მომსახურების სფეროებში. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა საზოგადოებაზე ორიენტირებული პოლიციისა და ანალიზზე დაფუძნებული პოლიციის მიდგომების დანერგვას. საზოგადოებაზე ორიენტირებული პოლიცია ეს არის პოლიციასა და საზოგადოებას შორის თანამშრომლობა, რომელიც უზრუნველყოფს დანაშაულთან და საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევებთან დაკავშირებულ პრობლემათა გადაჭრაში საზოგადოების მონაწილეობას.

პრიორიტეტებს განეკუთვნება სამინისტროს სისტემაში პოლიციის საქმიანობის არსებული სტანდარტების შემდგომი დახვეწა საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების გათვალისწინებით. დაინერგება პოლიციელთა საქმიანობის შეფასების ობიექტური სისტემა, რაც უზრუნველყოფს პოლიციელთა პროფესიონალიზმის ამაღლებას, უნარ-ჩვევების დახვეწასა და თანამშრომელთა მუშაობის ეფექტიანობის გაზრდას; აღნიშნული მიმართულებით სამინისტრო მჭიდროდ თანამშრომლობს ამერიკელ პარტნიორებთან.

პოლიცია გააგრძელებს საზოგადოებასა და მის საჭიროებებზე ორიენტირებას. სწორედ აქედან გამომდინარე, კვლავ პრიორიტეტად რჩება პოლიციასა და საზოგადოებას შორის ნდობისა და თანამშრომლობის შემდგომი გაღრმავება. პოლიციის საქმიანობაში განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ადამიანის უფლებების პატივისცემას, კანონიერების, პროპორციულობის, თანასწორობისა და ნეიტრალულობის პრინციპების დაცვას. შსს-ს ერთ-ერთ პრიორიტეტს აკადემიის საგანმანათლებლო პროგრამებში ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო სტანდარტების სწავლება წარმოადგენს.

გაიზრდება საზოგადოებრივი წესრიგის უზრუნველყოფის შესაძლებლობები. გაგრძელდება პოლიციის ახალი შენობების მშენებლობა, ასევე არსებულის რეაბილიტაცია, შსს-ს ინფრასტრუქტურისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება. იზრდება და იხვეწება შსს-ს კრიმინალისტიკური ექსპერტიზის შესაძლებლობები.

დაგეგმილია თანამედროვე სტანდარტების დროებითი მოთავსების იზოლატორების (დმი) მშენებლობა. ასევე, არსებული იზოლატორების რეაბილიტაცია და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება. დაკავებულითა სამედიცინო მომსახურების გასაუმჯობესებლად, დროებითი მოთავსების ყველა იზოლატორში დასაქმდებიან ექიმები.

გაგრძელდება ბრძოლა ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა პრევენციული ღონისძიებების განხორციელებას, მათ შორის, საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებას.

ერთ-ერთ ძირითად პრიორიტეტად რჩება ნარკოტიკულ საშუალებათა არალეგალურ ბრუნვასთან ბრძოლა, ასევე, ნარკოდანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლაში მიღწეული წარმატების შენარჩუნება. შსს

გააგრძელებს აქტიურ მუშაობას დაბალანსებული ნარკოპოლიტიკის მიმართულებით. გაძლიერდება ბრძოლა ტრეფიკინგის წინააღმდეგ. აღნიშნული მიმართულებით იგეგმება სამართალდამცავთა პროფესიული უნარ-ჩვევების შემდგომი განვითარება.

სამინისტროსთვის მნიშვნელოვან პრიორიტეტს წარმოადგენს ქვეყნის მასშტაბით ძალადობის ფაქტების შემცირება და ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერება, როგორც მოკლევადიან, ისე გრძელვადიან პერსპექტივაში. დაიხვეწება პოლიციელთა მიერ ოჯახში ძალადობის ფაქტებზე რეაგირების მექანიზმები. დიდი ყურადღება დაეთმობა ოჯახში ძალადობის, აგრეთვე არასრულწლოვანებთან დაკავშირებული ძალადობის, ნარკომანიის, ტრეფიკინგის, საგზაო უსაფრთხოებისა და მართლწესრიგის საკითხებზე საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლებას.

პრიორიტეტებს განეკუთვნება მიგრაციული პროცესების ეფექტიანი მართვა. შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში 2014 წლის სექტემბერში შეიქმნა მიგრაციის დეპარტამენტი, რომელიც პასუხისმგებელია ქვეყანაში კანონიერი საფუძვლის გარეშე მყოფ პირთა გამოვლენასა და მათ მიერ ქვეყნის დატოვების უზრუნველყოფაზე. ადამიანის უფლებების დაცვის ევროპული სტანდარტების შესაბამისად აშენდა და ექსპლოატაციაში შევიდა უკანონოდ მყოფ პირთა დროებითი განთავსების ცენტრი. ამოქმედდა არალეგალ მიგრანტთა გამოვლენის ელექტრონული პროგრამა. უმჯობესდება სასაზღვრო უსაფრთხოება. დაგეგმილია სასაზღვრო ინფრასტრუქტურის (მათ შორის სანაპირო დაცვის ინფრასტრუქტურის) მშენებლობა/რეაბილიტაცია, ასევე სანაპირო დაცვის ფლოტის მოდერნიზაცია. გაუმჯობესდება მესაზღვრეთა სამუშაო პირობები.

საგანგებო სიტუაციების ეფექტიანი მართვისა და ერთიანი ორგანიზების მიზნით განხორციელდა საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების სისტემის რეფორმა. შსს-ს საგანგებო სიტუაციების მართვის დეპარტამენტი გარდაიქმნა საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოდ და მასში გაერთიანდა რეგიონალური და მუნიციპალური სამაშველო და სახანძრო-სამაშველო დანაყოფები. უმჯობესდება შსს-ს საგანგებო სიტუაციებზე, მათ შორის, ქიმიურ, ბიოლოგიურ, რადიაციულ და ბირთვულ (ქბრზ) საფრთხეებზე რეაგირების შესაძლებლობები. დაგეგმილია საგანგებო სიტუაციების სამსახურების სტანდარტების დაახლოება ევროკავშირის ერთიანი სამოქალაქო თავდაცვის მექანიზმთან.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს საქმიანობის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ სფეროდ რჩება ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული უსაფრთხოების პოლიტიკა. შემუშავდა და დამტკიცდა ქბრზ საფრთხეების შემცირების ეროვნული სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა.

შსს დიდ ყურადღებას დაუთმობს ნორმატიული ბაზის დახვეწას, მომსახურების ხარისხის შენარჩუნებასა და გაუმჯობესებას. გაიზრდება შსს-ს შესაძლებლობები, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლებისა და პერსონალის პროფესიული უნარ-ჩვევების განვითარების გზით. სამინისტროს საჭიროებების შესაბამისად გადამუშავდება არსებული და შემუშავდება ახალი სპეციალური პროფესიული სასწავლო პროგრამები. შსს-ს აკადემიაში 2015 წლის სექტემბრიდან სწავლება დაიწყება საბაკალავრო პროგრამაზე.

შს სამინისტრო განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს თანამშრომელთა სოციალურ დაცვას. გაიზრდება პოლიციელთა სოციალური დაცვის გარანტიები და სამხედრო პირების სოციალური დაცვის გარანტიასთან გათანაბრდება.

სასჯელაღსრულების სისტემის რეფორმა

სასჯელაღსრულების სისტემის პრიორიტეტია მსჯავრდებულთა და ბრალდებულთა უფლებების დაცვა. სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში შეუქცევადად გაგრძელდება საცხოვრებელი ფართობით, კვების რაციონით, სამედიცინო პროგრამებით, ჰიგიენური და სანიტარული პირობებითა და პატიმართა მიმართ მოპყრობის ევროპულ სტანდარტებთან მიახლოების პროცესი. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა სასჯელაღსრულების სისტემაში არასათანადო მოპყრობის პრევენციას, ადამიანის უფლებათა შიდა მონიტორინგის გაძლიერებასა და სისტემის გამჭვირვალობისთვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმას.

სასჯელაღსრულების სისტემის განვითარების მნიშვნელოვანი მიმართულებაა მსჯავრდებულთა რისკებად დაყოფა, მათი შესაბამის დაწესებულებებში რისკების მიხედვით გადანაწილების მექანიზმის

შექმნა და პრაქტიკაში სრულყოფილად დანერგვა, რაც ამ სფეროში თვისობრივად ახალი მიდგომაა. თავად დაწესებულებების კლასიფიკაციაც მოხდება რისკების მიხედვით. გაიხსნება განსაკუთრებული რისკისა და დაბალი რისკის დაწესებულებები.

აქტიურად დაინერგება სასჯელის ინდივიდუალური დაგეგმვა, რომელიც წარმატებით ხორციელდება არასრულწლოვანთა დაწესებულებებში. სრულწლოვან მსჯავრდებულებში პირველ ეტაპზე სასჯელის ინდივიდუალური დაგეგმვა განხორციელდება ქალ მსჯავრდებულთა დაწესებულებაში, დაბალი რისკისა და განსაკუთრებული რისკის დაწესებულებებში. საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების გათვალისწინებით, განხორციელდება პირობით ვადამდე გათავისუფლების არსებული მოდელის გადახედვა. პირობით ვადამდე გათავისუფლების ახალი მოდელი, სასჯელის ინდივიდუალურ დაგეგმვასთან ერთად, გახდება მსჯავრდებულთა რესოციალიზაციისა და რეაბილიტაციის პროგრამების წარმატებული განხორციელების ეფექტური ინსტრუმენტი.

მნიშვნელოვანი ღონისძიებები ხორციელდება სასჯელადსრულების სისტემის ინსტიტუციური რეფორმის მიზნით: ჩამოყალიბდება ერთიანი უწყება; გაიმიჯნება სამოქალაქო და სპეციალური თანამდებობები; დაინერგება თანამშრომელთა წინასწარი მომზადებისა და სერტიფიცირების წესი; მოწესრიგდება თანამშრომელთა სტატუსთან, სოციალურ და სამართლებრივ დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები; უსაფრთხოების სამსახურებისა და სოციალური სამსახურის საქმიანობაში დაინერგება ახალი მიდგომები და მუშაობის თანამედროვე მეთოდები; ასოცირების შეთანხმების მოთხოვნების შესაბამისად, დაინერგება ახალი სტანდარტები პერსონალურ მონაცემთა დაცვის კუთხით. გაგრძელდება პენიტენციური ჯანდაცვის კუთხით მიმდინარე მთელი რიგი მნიშვნელოვანი რეფორმები, რომელთაც შედეგად უკვე მოჰყვა დაფინანსების, ადმინისტრირების, ინფრასტრუქტურის, პროგრამებისა და სერვისების კომპონენტების არსებითი გაუმჯობესება, მსჯავრდებულთა სიკვდილიანობის შემცირება.

დაინერგა პირველადი ჯანდაცვის მოდელი, დამტკიცდა პენიტენციური ჯანდაცვის სტანდარტი და ბაზისური მედიკამენტების ნუსხა, მნიშვნელოვანი ღონისძიებები განხორციელდა მოწყვლად ჯგუფებზე ზრუნვისა და საჭიროებებზე ორიენტირებული მოვლის სისტემის განსავითარებლად. წარმატებით მიმდინარეობს C ჰეპატიტის, ტუბერკულოზის, აივ ინფექცია-/შიდსის პროგრამები. გაგრძელდება აქტიური მუშაობა პენიტენციური ჯანდაცვის სამოქალაქო ჯანდაცვაში ინტეგრაციისა და პენიტენციური ჯანდაცვის შემდგომი განვითარების კუთხით. იგეგმება სუიციდის პრევენციისა და მეთადონით დეტოკსიკაციის პროგრამების შემდგომი გაფართოება.

პენიტენციურ ჯანდაცვის სისტემაში გაგრძელდება მუშაობა შემდეგი პრიორიტეტული მიმართულებებით: სამედიცინო პერსონალის უწყვეტი პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა, ინფრასტრუქტურული შესაძლებლობების განვითარება და ადმინისტრირების შემდგომი დახვეწა, სამედიცინო სერვისების გაფართოება და ხარისხის შენარჩუნება, ფსიქიკური ჯანმრთელობისა და სხვა მოწყვლად ჯგუფებზე ზრუნვის მუდმივი განვითარება.

მუშაობა გაგრძელდება მსჯავრდებულთა რისკების შეფასებისა და სასჯელის ინდივიდუალური დაგეგმვის ინსტრუმენტის გასაუმჯობესებლად, რომელიც ამ ეტაპზე აქტიურად ამოქმედდა.

იგეგმება პრობაციის სისტემის შესაძლებლობის განვითარება სხვადასხვა სახის არასაპატიმრო სასჯელთა ეფექტური გამოყენების თვალსაზრისით, დაინერგება არასრულწლოვან და სრულწლოვან მსჯავრდებულთა ელექტრონული მონიტორინგის სისტემა.

არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების ფარგლებში ამოქმედდება წინასასამართლო ანგარიშის სისტემა, რაც ხელს შეუწყობს არასრულწლოვანთა სისხლის სამართლის საქმეებზე ბავშვთა საუკეთესო ინტერესების გათვალისწინებას და გაზრდის სასამართლო გადაწყვეტილების ხარისხს.

საჯარო მმართველობის და საჯარო სამსახურის რეფორმა

ეფექტური საჯარო ადმინისტრირების სისტემა დემოკრატიული სახელმწიფოს მშენებლობის ძირითად ინსტრუმენტს წარმოადგენს. 2012 წლის შემდეგ, საქართველოს მთავრობამ საჯარო მმართველობის რეფორმის განხორციელება დაიწყო, აღნიშნული, ერთი მხრივ, მიზნად ისახავს მთავრობის მიერ კარგი მმართველობის და დემოკრატიის განხორციელებას, ხოლო, მეორე მხრივ, ევროკავშირის საჯარო

სივრცესთან დაახლოებას. აღნიშნული რეფორმა გავრცელდება შემდეგ სფეროებზე: პოლიტიკის დაგეგმვის სისტემა, ადამიანური რესურსების მართვა საჯარო სამსახურში, ანგარიშვალდებულება, საჯარო ფინანსების მართვა, სახელმწიფო სერვისების მიწოდება და ადგილობრივი თვითმმართველობა. რეფორმის განხორციელების შედეგად შეიქმნება პოლიტიკის დაგეგმვის ისეთი სისტემა, რომელიც გააძლიერებს კავშირს პოლიტიკისა და ბიუჯეტის დაგეგმვას შორის. ამასთან ერთად შეიქმნება პოლიტიკის განხორციელების მონიტორინგის, შეფასებისა და ანგარიშგების ძლიერი მექანიზმები.

საჯარო მმართველობის რეფორმა გრძელვადიან პერსპექტივაში სამართლებრივი და ინსტიტუციონალური გარემოს მუდმივ გაუმჯობესებას ისახავს მიზნად, რაც საბოლოო ჯამში ეფექტური პოლიტიკის პროცესს განაპირობებს.

საჯარო რეფორმის განუყოფელი ნაწილი საჯარო სამსახურის რეფორმაა. ქმედითი საჯარო სამსახურის ჩამოყალიბება მნიშვნელოვანია ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციისათვის. კერძოდ, საჯარო სამსახურის რეფორმის იმპლემენტაციის შედეგად ხდება პოლიტიკისაგან თავისუფალი, ღია და ეფექტური საჯარო სამსახურის ჩამოყალიბება; იქმნება საჯარო სამსახური, რომელსაც საფუძვლად ექნება თანამიმდევრული და მკაფიო სამართლებრივი ჩარჩო; ყალიბდება კარიერულ წინსვლაზე დაფუძნებული პროფესიული საჯარო მოხელის ინსტიტუტი, საჯარო მოხელეს მუდმივი განვითარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების საშუალება ეძლევა. ეს ყოველივე კი კარიერულ წინსვლაზე, დამსახურებასა და პროფესიულ განვითარებაზე დაფუძნებული საჯარო სამსახურის არსებობის საწინდარია.

აღნიშნული პროცესის საფუძველს წარმოადგენს მთავრობის ერთობლივი ძალისხმევის შედეგად შემუშავებული საჯარო სამსახურის რეფორმის კონცეფცია, რომელსაც დაეყრდნობა ახალი კანონი საჯარო სამსახურის შესახებ.

საჯარო სექტორში შემავალი თითოეული უწყების ჩართულობისა და საჯარო სამსახურის სისტემის ერთიანობის უზრუნველყოფის, ასევე საჯარო უწყებების თანამედროვე ინსტიტუციური მოწყობის მიზნით, მიმდინარეობს ცენტრალური საჯარო უწყებების ფუნქციური ანალიზი.

საჯარო სამსახურის ეფექტურობისა და გადახალისების შესაძლებლობის გაზრდისა და საჯარო სამსახურში კვალიფიციური კადრების მოზიდვის მიზნით გაგრძელდება ისეთი ინიციატივები, როგორიცაა საჯარო უწყებებში სტაჟირების მიმდინარე პროგრამა.

ამასთანავე, საჯარო სამსახურის რეფორმის კონტექსტში გამჭვირვალე და ანგარიშვალდებულებული საჯარო სამსახურის ფორმირების ხელშეწყობის მიზნით, უკვე ამუშავდა მამხილებელთა დაცვის ინსტიტუტი, იგეგმება საჯარო მოხელეთა ეთიკის კოდექსის შემუშავება და ინერგება კორუფციასთან ბრძოლის ისეთი ძლიერი და ქმედითი მექანიზმი, როგორიცაა თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების მონიტორინგის სისტემა.

ადამიანის უფლებების დაცვა

ადამიანის უფლებების დაცვაზე ორიენტირებული პოლიტიკის წარმოება მთავრობის უმთავრესი პრიორიტეტია. ადამიანის უფლებათა სფეროში სხვადასხვა სექტორში საქმიანობის ეფექტიანობის კიდევ უფრო გაზრდისა და კოორდინაციისათვის საქართველოს მთავრობამ შეიმუშავა და პარლამენტმა დაამტკიცა „ადამიანის უფლებათა დაცვის ეროვნული სტრატეგია 2014-2020“.

„ადამიანის უფლებათა სტრატეგიაში“ გაწერილია სახელმწიფოს გრძელვადიანი ხედვა და პრიორიტეტები ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში, მათ შორის, ნებისმიერი უმცირესობის უფლებების დაცვის კუთხით. ამ სტრატეგიის წარმატებულად განხორციელების მიზნით, მთავრობამ შეიმუშავა და დაამტკიცა 2-წლიანი სამოქმედო გეგმა, რომელიც მოიცავს ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში ქვეყნის წინაშე მდგარ ძირითად გამოწვევებს და მუდმივად განახლდება. შექმნილია სამოქმედო გეგმის იმპლემენტაციის მონიტორინგის მექანიზმი.

განათლება და მეცნიერება

განათლებისა და მეცნიერების სისტემის განვითარება-სრულყოფა საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი უმთავრესი პრიორიტეტია. საქართველოს მთავრობა უზრუნველყოფს მთელ საგანმანათლებლო

სივრცეში გარანტირებულ სასწავლო-აკადემიურ თავისუფლებასა და ადმინისტრაციული თუ ფინანსური მართვის ავტონომიურობის მაღალ დონეს.

განათლების მდგრადი განვითარების გრძელვადიანი სტრატეგიის საფუძველზე, განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები: მთელი სიცოცხლის მანძილზე სწავლის სისტემის განვითარება; განათლების სისტემაში თანასწორობის, ხელმისაწვდომობისა და ინკლუზიის უზრუნველყოფა; განათლებისა და მეცნიერების ხარისხის გაუმჯობესება, შედეგზე ორიენტირებული ხარისხის მართვისა და მხარდაჭერის სისტემების სრულყოფა; განათლების სისტემის დაწესებულებების ავტონომიურობისა და ინსტიტუციონალური განვითარების უზრუნველყოფა; საგანმანათლებლო და სამეცნიერო სისტემის ყველა დონეზე ჩართული ადამიანური რესურსების განვითარება; საზოგადოების ჩართულობისა და სოციალური პარტნიორობის გაძლიერება; განათლებისა და მეცნიერების მართვის სისტემის სრულყოფა და განათლებისა და მეცნიერების სისტემის დაფინანსების მექანიზმების დახვეწა.

განათლების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით გაგრძელდება ყველა ის პროექტი, რომელიც 2013 წელს დაიწყო: მოსწავლეებისათვის უფასო სასკოლო სახელმძღვანელოების გადაცემა; მათი ტრანსპორტით მომსახურება; უსაფრთხო სასკოლო გარემოს კონცეფციის განხორციელება; ფსიქოლოგის, სპეციალური მასწავლებლის, ექიმის მომსახურება; კარიერის დაგეგმვის ხელშეწყობა; ინკლუზიური განათლების პროგრამებისა და რესურსების განვითარება; საუნივერსიტეტო უფასო პროგრამების განხორციელება; სახელმწიფოს მიერ პროფესიული განათლების დაფინანსება; დოქტორანტების დაფინანსება და სხვა სოციალური თუ საგანმანათლებლო პროგრამები.

შემუშავებული სტრატეგიის შესაბამისად, განათლების სისტემის სხვადასხვა დონეზე განხორციელდება ცვლილებები. 2015-2016 სასწავლო წლიდან ამოქმედდება მასწავლებელთა პროფესიული განვითარებისა და კარიერული წინსვლის სქემა. მომზადდება კვალიფიციური კადრები განახლებული საუნივერსიტეტო პროგრამით, ხელს შევუწყობთ მოქმედი მასწავლებლების პროფესიულ განვითარებას, დაინერგება სრულყოფილი შეფასების სისტემა, მოწესრიგდება პედაგოგთა სახელფასო პოლიტიკა და გაუმჯობესდება მოსწავლეთა სასწავლო შედეგები.

2015 წლიდან მილენიუმის კორპორაციის მეორე კომპაქტის ფარგლებში თანამედროვე მეთოდოლოგიით გამზადდება ზუსტი და საბუნებისმეტყველო საგნების ყველა მასწავლებელი საქართველოს მასშტაბით. ასევე კომპაქტის ფარგლებში დამტკიცდება საბუნებისმეტყველო ლაბორატორიების სტანდარტი და სკოლები აღიჭურვება თანამედროვე ლაბორატორიებით.

დამტკიცდება გრიფირების ახალი წესი, რომლის ფარგლებშიც განახლებული სასწავლო გეგმის მიხედვით შეიქმნება ახალი სახელმძღვანელოები. დაიწყება სკოლამდელი განათლების კომპონენტის დაინერგვა სკოლამდელ დაწესებულებებში. ეთნიკური უმცირესობების განათლების ხარისხის გასაუმჯობესებლად დასრულდება მუშაობა პოლიტიკისა და სტრატეგიის დოკუმენტზე და ამოქმედდება შესაბამისი პროგრამები. გაგრძელდება სასკოლო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და ახალი სკოლების მშენებლობა.

პროფესიულ განათლებაზე გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების მიზნით, გაგრძელდება პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების დაფუძნება/განვითარება.

ინიცირებული საკანონმდებლო ცვლილებების შესაბამისად დამტკიცდება ევროპული მეთოდოლოგიითა და კერძო სექტორის მონაწილეობით დამუშავებული პროფესიული სტანდარტების პროექტები და დაინერგება მომზადებული მოდულური პროგრამები. კერძო სექტორთან თანამშრომლობით გადაიხედება საწარმოო პრაქტიკის კომპონენტი და შემუშავდება პრაქტიკაზე დაფუძნებული სწავლების მოდელი. შრომის ბაზრის სისტემური კვლევის შედეგების მიხედვით შემდგომში გადახალისდება პროფესიული პროგრამები. ასოცირების შეთანხმების ფარგლებში ამოქმედდება პროფესიულ განათლებაში კრედიტების დაგროვებისა და ტრანსფერის სისტემა. აღმოიფხვრება საგანმანათლებლო ჩიხი, რაც გზას გაუხსნის პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტებს უმაღლესი განათლებისაკენ. გაგრძელდება მუშაობა სტუდენტთა საერთო საცხოვრებლების რეაბილიტაციაზე/მშენებლობაზე.

ეტაპობრივად განხორციელდება განათლების სისტემის ყველა დონის ინსტიტუციონალური აკრედიტაციის კონცეფცია, რომელიც გულისხმობს შედეგზე ორიენტირებულ შეფასებასა და ხარისხის

მონიტორინგის ქმედითი მექანიზმების დანერგვას. განხორციელდება აკრედიტაციის პროცესის ინტერნაციონალიზაცია, განსაკუთრებით უმაღლესი განათლების ნაწილში, რაც გაზრდის სანდოობას და ხელს შეუწყობს საქართველოში გაცემული ხარისხის დამადასტურებელი დოკუმენტების საერთაშორისოდ ცნობასა და აღიარებას. იგეგმება საგამოცდო სისტემის გადახედვა ოპტიმიზაციის თვალსაზრისით და პარალელურად დაიწყება უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების მართვისა და დაფინანსების ახალი მექანიზმების დანერგვა.

ბოლონის პროცესში საქართველოს გაწევრიანების კონტექსტში მთავრობა აქტიურად მუშაობს ევროპული განათლების სივრცეში ქვეყნის ინტეგრაციისათვის. ამ მხრივ მიმდინარეობს ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოს, უმაღლესი განათლების სფეროში შეფასების მექანიზმებისა და სტანდარტების გადახედვა.

ქვეყნის მდგრად ეკონომიკურ განვითარებაში მეცნიერების როლისა და ეფექტიანობის გაზრდის უზრუნველსაყოფად შეიქმნა კვლევისა და ინოვაციების საბჭო საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ხელმძღვანელობით. აღნიშნული საბჭო უზრუნველყოფს სამეცნიერო დარგების განვითარების ხელშეწყობას, რათა მაქსიმალურად რეალიზებულ იქნეს ქვეყნის სამეცნიერო პოტენციალი და მოხდეს მისი კომერციალიზაციის ხელშეწყობა. მეცნიერების დაფინანსების, მათ შორის მეცნიერთა ხელფასის ზრდის პარალელურად, შემუშავდება შედეგზე ორიენტირებული შეფასების სისტემა, რომლის საფუძველზეც განისაზღვრება მეცნიერების განვითარების შემდგომი ეტაპები. მომზადდება საკანონდებლო ცვლილებები კვლევითი დაწესებულებების საქმიანობისა და მეცნიერთა ხელშეწყობის მიზნით. დაიწყება მუშაობა კვლევითი დაწესებულებების ინსტიტუციური მოწყობის საკითხებზე.

ევროკავშირთან სრულფასოვანი ინტეგრაციის გზაზე გადაიდგმება ქმედითი ნაბიჯები. გაღრმავდება ურთიერთობები საერთაშორისო კვლევით ცენტრებთან, დასრულდება მოლაპარაკებები ინფაქტვაქტორიანი სამეცნიერო ჟურნალების გამოცემაზე. საქართველოს გაუჩნდება ახალი შესაძლებლობები საბუნებისმეტყველო, ზუსტი და საინჟინრო მიმართულებების განვითარებისა და საერთაშორისო კვლევებში ჩართვისათვის. გაგრძელდება მოლაპარაკება ევროკავშირის უმსხვილეს სამეცნიერო პროგრამაში „ჰორიზონტი 20/20“ საქართველოს სრულფასოვან ჩართვაზე.

სამოქალაქო ინტეგრაცია და ეროვნული უმცირესობების უფლებების დაცვა

ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენლები კვლავაც აქტიურად ჩართუნი არიან ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებსა და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში; ეროვნულ უმცირესობებთან დაკავშირებული ყველა სახელმწიფო პროგრამა განხორციელდება მათი წარმომადგენლების მონაწილეობით.

სახელმწიფოს უმთავრესი პრიორიტეტი იქნება სახელმწიფო ენის სწავლების ეფექტიანი პროგრამების განხორციელება, რაც სამოქალაქო ინტეგრაციის აუცილებელი წინაპირობაა. სახელმწიფო ხელს შეუწყობს სახელმწიფო ენის შესწავლის პროცესს, აგრეთვე, უზრუნველყოფს ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთათვის ხარისხიანი განათლების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესებას.

ხელი შეეწყობა როგორც ქართულ მედიაში ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთა პრობლემების, მიღწევების, კულტურისა და სხვა მნიშვნელოვანი თემების რეგულარულად გაშუქებას, ასევე ეროვნული უმცირესობების წვდომის გაუმჯობესებას მედიასა და ინფორმაციაზე. სახელმწიფო ხელს შეუწყობს ეროვნული უმცირესობების კულტურის, ენის, ტრადიციებისა და ღირებულებების დაცვას. ეროვნული უმცირესობების თვითმყოფადობის შესანარჩუნებლად, განხორციელდება ისტორიული ძეგლებისა და მუზეუმების დაცვა და განვითარება.

სახელმწიფო ხელს შეუწყობს საზოგადოების ცოდნის გაღრმავებას ეროვნული და რელიგიური უმცირესობების ღირებულებების, კულტურის, ისტორიისა და რელიგიის მიმართულებით, აგრეთვე, საზოგადოებაში ტოლერანტობისა და კულტურული პლურალიზმის დამკვიდრებას და კულტურათაშორისი და რელიგიათაშორისი დიალოგისა და კავშირების განვითარებას.

წინა წლებში განხორციელებული პოლიტიკის შეფასების საფუძველზე, შემუშავდება სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის ახალი სტრატეგია და 2015-2020 წწ. სამოქმედო გეგმა, რომლის მიზანი იქნება მიღებული გამოცდილების გათვალისწინებით, ერთი მხრივ, ეროვნული უმცირესობების უფლებების დაცვისა და თვითმყოფადობის შენარჩუნების ხელშეწყობა და, მეორე მხრივ, საქართველოს საზოგადოებაში მათი სრულფასოვანი ინტეგრაციის უზრუნველყოფა.

საგარეო პოლიტიკური პრიორიტეტები

საქართველოს საგარეო პოლიტიკის მთავარი ამოცანებია: ქვეყნის უსაფრთხოებისა და სუვერენიტეტის განმტკიცება და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა, მათ შორის საქართველოს ოკუპირებული რეგიონების დამოუკიდებლობის არაღიარების პოლიტიკის გაგრძელება; ქვეყნის ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაცია; ამერიკის შეერთებულ შტატებთან სტრატეგიული თანამშრომლობის გაღრმავება; მეზობელ და რეგიონის სახელმწიფოებთან ურთიერთობების განმტკიცება; რუსეთის ფედერაციასთან დამაბული ურთიერთობების დეესკალაცია და საქართველოს სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და მისი საერთაშორისოდ აღიარებული საზღვრების ურღვევობის პატივისცემის საფუძველზე ურთიერთობის ნორმალიზაცია; ევროპის ქვეყნებთან მჭიდრო, ურთიერთსასარგებლო პარტნიორული თანამშრომლობის გაღრმავება.

საგარეო პოლიტიკის მნიშვნელოვანი მიმართულებაა საზღვარგარეთ მყოფი საქართველოს მოქალაქეების უფლებების დაცვა და საზღვარგარეთ მცხოვრებ თანამემამულეებთან კონტაქტების განმტკიცება. გარდა ამისა, განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა მრავალმხრივი და ორმხრივი საერთაშორისო სახელმწიფოებო ბაზის განვრცობას და საერთაშორისო ორგანიზაციების ადამიანის უფლებათა დაცვის მექანიზმებში საქართველოს სახელმწიფო პერიოდული ანგარიშების მომზადებისა და წარდგენის კოორდინაციას.

საქართველოს საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი უპირველესი ამოცანაა ქვეყნის სუვერენიტეტის განმტკიცება და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა. ამ კუთხით, საგარეო უწყების ძალისხმევა მიმართული იქნება ტერიტორიული მთლიანობის მშვიდობიანი გზით აღდგენის პროცესში საერთაშორისო ჩართულობის გაზრდისა და არაღიარების პოლიტიკის განმტკიცებისკენ; ომით გაყოფილ და საოკუპაციო ხაზებით დაშორიშორებულ საქართველოს მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენისა და ურთიერთობების გაღრმავებისკენ. რუსეთ-საქართველოს შორის არსებული კონფლიქტის მოგვარების მიზნით, საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს კონსტრუქციულ მონაწილეობას ქენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების ფორმატში, რომელიც შეიქმნა 2008 წლის 12 აგვისტოს ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმების შესრულების უზრუნველსაყოფად.

ამერიკის შეერთებულ შტატებთან, როგორც საქართველოს მთავარ მოკავშირესთან, ურთიერთობას საქართველო წარმართავს სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით განსაზღვრული ოთხი მიმართულების გათვალისწინებით, რომელიც მოიცავს უსაფრთხოებასა და თავდაცვას; ეკონომიკას, ვაჭრობასა და ენერგეტიკას; დემოკრატიულ მმართველობასა და სამოქალაქო საზოგადოებას; ხალხთაშორის და კულტურულ კონტაქტებს. ქარტიას საქართველო განიხილავს როგორც საკუთარი საზოგადოების წინაშე ვალდებულებას. საქართველო მიმართავს სერიოზულ ძალისხმევას შეერთებულ შტატებთან სავაჭრო და საინვესტიციო სფეროში მაღალი დონის დიალოგის გაღრმავებისაკენ, ორ ქვეყანას შორის თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეწყობის დადების შესაძლებლობის ჩათვლით, რაც კიდევ უფრო შეუწყობს ხელს ორ ქვეყანას შორის სტრატეგიული პარტნიორობის განმტკიცებას.

საქართველოს საგარეო პოლიტიკა ითვალისწინებს მეზობელ და რეგიონის სახელმწიფოებთან მჭიდრო პოლიტიკური და ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარებას. მაქსიმალურ ძალისხმევას გამოვიჩენთ, რათა კიდევ უფრო გაღრმავდეს თანამშრომლობა რეგიონში მიმდინარე ეკონომიკური და ენერგეტიკული პროექტების განხორციელებისათვის, რაც რეგიონს ეკონომიკურად უფრო მიმზიდველს გახდის და გაზრდის მის უსაფრთხოებას.

საქართველოს, მისი სტრატეგიული გეოპოლიტიკური მდებარეობის გათვალისწინებით, თავისი წვლილი შეაქვს ისტორიული აბრეშუმის გზის გააქტიურებასა და მისი პოტენციალის სრულად ათვისებაში. ამ მხრივ, საყურადღებოა, რომ 2015 წლის 9 მარტს პეკინში ხელი მოეწერა ჩინეთსა და საქართველოს შორის „ახალი აბრეშუმის გზის - ეკონომიკური სარტყელის“ განვითარებისთვის თანამშრომლობის შესახებ შეთანხმებას. აღსანიშნავია, რომ საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ინიციატივით, 2015 წლის 15-16 ოქტომბერს საქართველოში გაიმართება „თბილისის აბრეშუმის გზის ფორუმი“, მაღალი დონის დიალოგი დაინტერესებული სახელმწიფოებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლების მონაწილეობით, რომელზეც განიხილება აბრეშუმის გზის

მარშრუტზე ტრანსპორტის, ენერგეტიკისა და ვაჭრობის სფეროებში, ასევე ადამიანებს შორის კონტაქტების კუთხით პარტნიორობის განმტკიცების შესაძლებლობები.

უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა საქართველოს სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და საერთაშორისოდ აღიარებული საზღვრების ურღვევობის პატივისცემის საფუძველზე საქართველოსა და რუსეთს შორის ურთიერთობების ნორმალიზება, რისი საწინდარიც უნდა გახდეს რუსეთის მიერ საქართველოს ტერიტორიის დეოკუპაცია და ოკუპირებული რეგიონების დამოუკიდებლობის აღიარების გაუქმება.

საქართველოს საგარეო პოლიტიკის მნიშვნელოვანი მიმართულებაა ევროპის ქვეყნებთან თანამშრომლობის შემდგომი განვითარება, რომელსაც ქვეყნისთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს, მათ შორის, საქართველოს საგარეო პოლიტიკის ძირითადი პრიორიტეტების - ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის, საქართველოს დემოკრატიული განვითარების შეუქცევადობის, მშვიდობიანი გზით ქვეყნის დეოკუპაციის უზრუნველყოფისა და ტერიტორიული მთლიანობის უზრუნველყოფის თვალსაზრისით.

დიდი ყურადღება დაეთმობა, ასევე, ლათინური ამერიკისა და კარიბის ზღვის აუზის, ახლო აღმოსავლეთის, არაბული სამყაროს, აფრიკის, ჩრდილოეთ ამერიკის, აზიისა და ოკეანეთის რეგიონებთან ურთიერთსასარგებლო ორმხრივი თუ მრავალმხრივი ურთიერთობების განვითარებას გლობალური პარტნიორობის კონტექსტში. ამ კუთხით, წარმატებულად მიმდინარეობს ორმხრივი და მრავალმხრივი საერთაშორისო სახელშეკრულებო ბაზის განვრცობა პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, ფინანსურ, სოციალურ და კულტურულ სფეროებში.

საგარეო პოლიტიკის მნიშვნელოვანი მიმართულებაა საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და მათ ფარგლებში არსებულ ინსტიტუტებთან აქტიური თანამშრომლობა, მათ შორის, ქვეყნის შიგნით მიმდინარე დემოკრატიული რეფორმების წარმატების უზრუნველყოფის, კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით მოგვარების პროცესში საერთაშორისო ორგანიზაციათა როლის გაზრდის, ომით გაყოფილ საქართველოს მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენისა და ოკუპირებულ რეგიონებში უსაფრთხოებისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის მექანიზმების შექმნის მიმართულებებით.

გაგრძელდება შესაბამისი ძალისხმევა მმართველობის დემოკრატიული სისტემის შემდგომი განვითარების მიმართულებით. მნიშვნელოვანი იქნება ეკონომიკური დიპლომატიის განხორციელება, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების, მათ შორის, უცხოურ ინვესტიციათა მოზიდვისა და საერთაშორისო ეკონომიკურ პროცესებში ქვეყნის სრულფასოვანი მონაწილეობის უზრუნველსაყოფად.

ინტეგრაცია ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში

საქართველოს საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი უმთავრესი ამოცანაა ქვეყნის ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაცია. ეს არის ქართული საზოგადოების თავისუფალი და ურყევი არჩევანი, რომელსაც საქართველოს მოსახლეობა განვითარების მთავარ ორიენტირად მიიჩნევს და რომელიც უზრუნველყოფს საქართველოს, როგორც ევროპული ტიპის ლიბერალურ-დემოკრატიული სახელმწიფოს, აღმშენებლობასა და ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებას.

ამ მხრივ საქართველოს მთავრობა აქტიურად გააგრძელებს წარმატებით დაწყებულ ასოცირების შეთანხმებისა და ასოცირების დღის წესრიგის განხორციელებას ყოველწლიური ეროვნული სამოქმედო გეგმის შესაბამისად. ჩვენი ამოცანაა, საქართველოს მოსახლეობამ დროულად მიიღოს ევროკავშირის სტანდარტებსა და ფასეულობებთან დაახლოების სარგებელი.

მნიშვნელოვანი პროგრესია სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის მიმართულებით. განხორციელდა შესაბამისი სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული კომპლექსური რეფორმები.

მთავრობა აქტიურად გააგრძელებს „აღმოსავლეთ პარტნიორობისა“ და „მობილურობა პარტნიორობისათვის“ ფარგლებში თანამშრომლობას ევროკავშირსა და პარტნიორ ქვეყნებთან.

საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს ინტენსიურ თანამშრომლობას სამოქალაქო საზოგადოებასთან ევროინტეგრაციის საკითხებზე.

გაგრძელდება ევროკავშირის დახმარების ფარგლებში პროექტების განხორციელება საქართველოში მიმდინარე რეფორმების მხარდასაჭერად, მათ შორის ასოცირების შეთანხმების შესაბამისად საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციისა და ეროვნული

სტანდარტების ევროკავშირის სტანდარტებთან და ნორმებთან დაახლოების მიზნით. 2014-2017 წლებში ევროკავშირის მიერ გამოყოფილი 410 მლნ. ევრომდე ფინანსური დახმარება მიზნად ისახავს მხარდაჭერას შემდეგ პრიორიტეტულ სფეროებში: საჯარო სექტორის რეფორმა, სოფლის მეურნეობა, კანონის უზენაესობა და სხვა, ასევე საექსპერტო მხარდაჭერა ასოცირების შეთანხმების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების განხორციელებისათვის.

იგეგმება საქართველოს აქტიური მონაწილეობა ევროკავშირის დაფინანსებით მიმდინარე ეროვნულ, რეგიონულ და თემატურ პროგრამებში, რაც ხელს შეუწყობს როგორც საქართველოს სახელმწიფო უწყებების ინსტიტუციონალურ გაძლიერებას, ისევე რეგიონული თანამშრომლობის განვითარებას ენერგეტიკის, ტრანსპორტის, გარემოს დაცვის, ტურიზმის, განათლების, კულტურისა და სხვა პრიორიტეტულ სფეროებში.

მიმდინარე წლის განმავლობაში საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს აქტიურ მუშაობას ნატოს უელსის სამიტზე მიღებული „არსებითი პაკეტის“ (Substantial Package) განხორციელებისთვის, რომლის მთავარი მიზანია საქართველოსთვის ალიანსში გაწევრიანებისთვის მზადებაში დახმარება. 2015 წლის ბოლომდე გაიხსნება და ამუშავდება ნატო-საქართველოს ერთობლივი წვრთნისა და შეფასების ცენტრი.

საქართველომ მიაღწია ნატოსთან ურთიერთობის იმ ეტაპს, როდესაც შემდგომი ინტეგრაციული ნაბიჯები მნიშვნელოვანწილად წევრი სახელმწიფოების პოლიტიკურ გადაწყვეტილებებზეა დამოკიდებული. 2015 წლის განმავლობაში ქართული მხარისთვის პრიორიტეტული იქნება მომავალ წელს ვარშავაში გასამართი ნატოს სამიტისთვის სათანადოდ მომზადება. შესაბამისად, საქართველო განაგრძობს აქტიურ მუშაობას ნატოს წევრი ქვეყნების დედაქალაქებთან, რათა ვარშავის სამიტზე მოხდეს ნატოში გაწევრიანების გზაზე ქვეყნის მიერ მიღწეული პროგრესის ჯეროვანი ასახვა. საქართველო, ნატოს ასპირანტი ქვეყნის სტატუსით, კვლავ გააგრძელებს მუშაობას ნატოში ინტეგრაციის მექანიზმების - წლიური ეროვნული პროგრამის შესრულებისა და ნატო-საქართველოს კომისიის დღის წესრიგის ეფექტიანი განხორციელების მიმართულებით.

აღნიშნულის გარდა, საქართველო მაქსიმალურად გამოიყენებს თავისებდობის პლატფორმის ფარგლებში, შვედეთთან, ავსტრალიასთან, ფინეთსა და იორდანიათთან ერთად გაძლიერებული შესაძლებლობების პარტნიორობის ჩგუფში გაწევრიანებით მიღებულ შესაძლებლობებს.

საქართველოს მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს გლობალური უსაფრთხოებისა და მშვიდობის განმტკიცების საქმეში. ჩვენი ქვეყანა კვლავაც რჩება ჩართული ავღანეთში ნატო-ს ეგიდით მიმდინარე „მტკიცე მხარდაჭერის“ (Resolute Support) მისიაში. მიმდინარე წლიდან 2018 წლის ჩათვლით საქართველო ასევე მონაწილეობას მიიღებს ნატოს სწრაფი რეაგირების ძალებში (NATO Response Force/NRF).

საქართველოს ასევე დიდი წვლილი შეაქვს ევროკავშირის მიერ წარმოებულ სამშვიდობო ოპერაციებში. 2014-2015 წლებში შეიარაღებული ძალების ასეულმა წარმატებით დაასრულა მონაწილეობა ევროკავშირის მისიაში ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკაში (EUFOR/EUMAM RCA). იგეგმება ქართველი სამხედროების წარგზავნა ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკაში ევროკავშირის ახალ სამხედრო მრჩეველთა მისიასა და ძალიში, ევროკავშირის საწვრთნელ მისიაში (EUTM MALI).

აქვე აღსანიშნავია, რომ საქართველო აქტიურად თანამშრომლობს გლობალური კოალიციის ფარგლებში, რომლის მთავარ ამოცანას ახლო აღმოსავლეთში მშვიდობისა და სტაბილურობის უზრუნველყოფა წარმოადგენს.

საქართველო მომავალშიც განაგრძობს საერთაშორისო თანამეგობრობის წინაშე არსებულ გამოწვევებთან, მათ შორის, საერთაშორისო ტერორიზმთან და ტრანსნაციონალურ ორგანიზებულ დანაშაულთან აქტიურ ბრძოლას და ასევე ენერგეტიკული უსაფრთხოების, შეიარაღებაზე კონტროლისა და გაუვრცელებლობის უზრუნველყოფის სფეროში საკუთარი წვლილის შეტანას. გადაიდგმება ნაბიჯები საერთაშორისო არენაზე საქართველოსა და მისი პოტენციალის, მათ შორის, ქვეყნის რეფორმატორული გამოცდილების გარე სამყაროსათვის ობიექტურად და პოზიტიურად წარმოჩენის მიმართულებით.

2015 წელს საქართველოს მთავრობა გააქტიურებს ძალისხმევას, რათა შენარჩუნდეს და გამყარდეს ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციისადმი საქართველოს მოსახლეობის მხარდაჭერა. ეფექტიანად გაგრძელდება „ევროინტეგრაციის საკითხთა კომუნიკაციისა და ინფორმაციის შესახებ 2014-

2017 წლებისთვის საქართველოს მთავრობის სტრატეგიის“, 2015 წლის სამოქმედო გეგმის განხორციელება. მოხდება სამთავრობო უწყებებისა და სტრატეგიულ კომუნიკაციაში ჩართული სხვა ორგანიზაციების ძალისხმევის კონსოლიდაცია, რომლის მიზანია ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის პროცესთან დაკავშირებული არასწორი გზავნილებისა და მითების გაქარწყლება და თითოეული მოქალაქისთვის ინტეგრაციის სარგებლის შესახებ დეტალური და ობიექტური ინფორმაციის მიწოდება. სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელებაში აქტიურადაა ჩართული საინფორმაციო ცენტრი ევროკავშირისა და ნატოს შესახებ.

მიგრაცია

უკანასკნელი წლების განმავლობაში მიგრაციის სფეროში განხორციელებულმა ინსტიტუციურმა და საკანონმდებლო რეფორმებმა მნიშვნელოვანი როლი ითამაშა ევროკავშირთან სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმის წარმატებით განხორციელებაში.

ამჟამად მოქმედი მიგრაციის სტრატეგიის (2013-2015 წ.წ.) განხორციელების შეფასებისას გამოვლენილი საჭიროებების საფუძველზე, მთავრობა გეგმავს საქართველოს 2016-2020 წლების მიგრაციის სტრატეგიის შემუშავებას, რომელიც გაითვალისწინებს მიგრაციის სფეროში დღეისათვის არსებულ გამოწვევებს და განსაზღვრავს მომავალი 5 წლის განმავლობაში ამ მიმართულებით ქვეყნის პრიორიტეტულ მიზნებსა და ამოცანებს.

მიმდინარეობს მუშაობა მიგრაციის ერთიანი ანალიტიკური სისტემის შექმნაზე, რომელიც სხვადასხვა ადმინისტრაციულ ორგანოში არსებული მონაცემთა ბაზებიდან მოახდენს მიგრაციასთან დაკავშირებული სტატისტიკური ინფორმაციის მოგროვებას და დამუშავებას, რაც ხელს შეუწყობს პროგნოზირებად მახასიათებლებზე დაყრდნობით მიგრაციის სფეროში სიღრმისეული ანალიტიკის წარმოებას.

მიმდინარეობს საქართველოს 2015 წლის მიგრაციის პროფილის ახალი ფორმატით შემუშავება, რომლის მიზანია, თავი მოუყაროს და გააანალიზოს მიგრაციის სფეროში არსებული ყოვლისმომცველი ინფორმაცია.

მიგრაციის მართვის სისტემის კიდევ უფრო გაუმჯობესების მიზნით, გაგრძელდება მიგრაციის საკითხთა სამთავრობო კომისიის ინსტიტუციურად გაძლიერება, კომისიის სამდივნოს ანალიტიკური შესაძლებლობების განვითარების მეშვეობით.

ეკონომიკური პოლიტიკა

საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის მთავარი მიზანია ქვეყნის მოსახლეობის კეთილდღეობის დონის ამაღლება, რაც მიიღწევა მდგრადი და ინკლუზიური ეკონომიკური ზრდის პირობებში, როდესაც ყველა მოქალაქე სარგებლობს ეკონომიკური ზრდით მოტანილი სიკეთით და, ამავე დროს, უზრუნველყოფილია მოსახლეობის საყოველთაო ჩართულობა ეკონომიკური განვითარების პროცესში.

მაკროეკონომიკური სტაბილურობის შენარჩუნება უმნიშვნელოვანესი წინაპირობაა როგორც ინკლუზიური ზრდის, ისე ეკონომიკური პოლიტიკით განსაზღვრული ღონისძიებების ეფექტიანად განხორციელებისთვის. საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა ემყარება თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკის პრინციპებს, რაც გულისხმობს საკუთრების უფლების განუხრელ დაცვას, ბაზარზე თავისუფალ კონკურენციას და კერძო სექტორის თავისუფლებას მცირე, ეფექტიანი და გამჭვირვალე მთავრობის პირობებში.

საქართველოს მთავრობის მიერ ეკონომიკური პოლიტიკის წარმატებით განხორციელებისათვის უმნიშვნელოვანესია კერძო სექტორის, როგორც ინკლუზიური ზრდისა და განვითარების მთავარი მამოძრავებელი ძალის განვითარებისათვის შესაბამისი გარემოს შექმნა, მისი კონკურენტუნარიანობის ზრდის ხელშეწყობა და იმ სფეროების ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, სადაც კერძო სექტორის შესაძლებლობები სუსტი და შეზღუდულია.

ეკონომიკური პოლიტიკის მიმართულებები იქნება: სამეწარმეო და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება; მეწარმეობის, მათ შორის, მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარება, რათა გაიზარდოს

ამ უკანასკნელის როლი და წილი ეკონომიკაში; კერძო სექტორისთვის ფინანსების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება ახალი ფინანსური ინსტრუმენტების განვითარების გზით; საქართველოს ეკონომიკის რეგიონალური და გლობალური კონკურენტუნარიანობის ამაღლება ქვეყნის შედარებითი უპირატესობების გონივრული გამოყენების გზით; საგარეო სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების შემდგომი განვითარება, რაც უზრუნველყოფს საქართველოს საქონლისა და მომსახურების ექსპორტის ზრდას; ექსპორტზე ორიენტირებული წარმოება და მაღალი დამატებული ღირებულების მქონე პროდუქციის შექმნისკენ მიმართული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ხელშეწყობა, რაც არის დასაქმების შესაძლებლობების ზრდის, ასევე, თანამედროვე და ინოვაციური ტექნოლოგიების დანერგვის წყარო; აგრეთვე, მომსახურების სფეროს განვითარება, რაც უზრუნველყოფს ქვეყნის კონკურენტუნარიანობის ამაღლებას, ფართო მასშტაბის სამუშაო ადგილების შექმნას და მოსახლეობის ფართო ჩართულობას ეკონომიკური განვითარების პროცესებში. ასევე, მნიშვნელოვანია მწვანე ეკონომიკის პრინციპების დანერგვისა და ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტების წარმოების ხელშეწყობა.

ეკონომიკური პოლიტიკის განხორციელების ღონისძიებები:

ბაზარზე თავისუფალი ვაჭრობისა და კონკურენციის უზრუნველსაყოფად, საქართველოს მთავრობა განავითარებს აღსრულების ეფექტიან მექანიზმებს, მათ შორის, დამოუკიდებელი ინსტიტუტის გაძლიერების გზით. ამასთან, ხელს შეუწყობს კომპანიების ზრდისა და განვითარებისათვის ხელშემშლელი ხელოვნური ბარიერების აღმოფხვრას. საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებისა და ინვესტორთა ნდობის ასამაღლებლად, განახლდება საინვესტიციო კანონმდებლობა. ბიზნესის ეფექტიანი ფუნქციონირებისთვის, საქართველოს მთავრობა ხელს შეუწყობს კომერციული დავების გადაწყვეტაში მედიაციის განვითარებას მსოფლიოში არსებული საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად და უზრუნველყოფს მათ დამოუკიდებლობას.

ბიზნესის განვითარებისათვის სტაბილური და პროგნოზირებადი გარემოს შესაქმნელად, ბიზნესთან დაკავშირებული კანონმდებლობის შემუშავების პროცესში უზრუნველყოფილი იქნება მაქსიმალური გამჭვირვალობა და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობა. ამასთან, ბიზნესისათვის დამატებითი ტვირთის მოხსნის მიზნით ვითარდება რეგულირების გავლენის შეფასების (RIA) სისტემა, რომლის მიზანია არის როგორც ახალი საკანონმდებლო ინიციატივების, ისე არსებული საკანონმდებლო აქტების გავლენის შეფასება ბიზნესგარემოსა და ეკონომიკაზე.

ღია ბაზრის პირობებში კონკურენტული გარემოს უზრუნველსაყოფად, საქართველოს მთავრობა ნერგავს საერთაშორისოდ აღიარებულ ვაჭრობის დაცვის ინსტრუმენტებს, რაც ხელს შეუწყობს ადგილობრივი ბიზნესის განვითარებას და შესაბამისად - დასაქმების შესაძლებლობების გაზრდას.

სახელმწიფო და კერძო სექტორს შორის თანამშრომლობის შემდგომი განვითარებისა და საჯარო-კერძო პარტნიორობის (PPP) მექანიზმის ეფექტიანი გამოყენების მიზნით, დონორთა დახმარებით, დაწყებულია და მიმდინარეობს საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გაზიარება. საქართველოში არსებული სპეციფიკისა და რეალობის გათვალისწინებით, საერთაშორისო პარტნიორობთან მჭიდრო თანამშრომლობით, შემუშავდება საჯარო-კერძო პარტნიორობის ეფექტიანი მექანიზმი.

საინვესტიციო გარემოს შემდგომი სრულყოფისთვის, საქართველოს მთავრობა ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან (EBRD) თანამშრომლობით ქმნის ინვესტორთა საბჭოს, რომლის შემადგენლობაშიც შევლენ მთავრობის, ბიზნესისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები. აღნიშნული საბჭო იქნება დიალოგის ერთგვარი პლატფორმა მთავრობასა და ბიზნესს შორის კომუნიკაციის გაუმჯობესებისა და ინიციატივებისა და იდეების გაცვლისთვის.

საქართველოს მთავრობის მიზანია სახელმწიფო ქონების რაციონალური გამოყენება და ასევე გამოუყენებელი აქტივების ეკონომიკურ საქმიანობაში ჩართვა, მისი კერძო საკუთრებაში მოქცევის გზით. ამ მიზნით, აქტიურად გაგრძელდება პრივატიზება, დასრულდება სახელმწიფოს მფლობელობაში არსებული ქონების სრულმასშტაბიანი ინვენტარიზაციის პროცესი, განხორციელდება სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული საწარმოების ოპტიმიზაცია. მთავრობა უზრუნველყოფს სახელმწიფო ქონების მართვისა და პრივატიზების პროცესის გამჭვირვალედ და ეფექტურად წარმართვას.

მეწარმეობის, მათ შორის, მცირე და საშუალო და დამწყები ბიზნესის დასახმარებლად სახელმწიფო ხელს

შეუწყობს მცირე და საშუალო მეწარმეთა უნარების ამაღლებას, ფინანსური რესურსების ხელმისაწვდომობას, დამწყები ბიზნესის, ასევე მეწარმეთა საექსპორტო პოტენციალის გაძლიერებას და ინოვაციებთან და ტექნოლოგიებთან წვდომას. მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობის და საქართველოში ამ კუთხით საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის და პოლიტიკის დანერგვის მიზნით, მუშავდება მცირე და საშუალო ბიზნესის სტრატეგია და შესაბამისი სამოქმედო გეგმა. ყოველივე ეს დადებითად აისახება როგორც დასაქმების შესაძლებლობების, ისე თვითდასაქმების ზრდაზე. ყურადღება მიექცევა მთიან რეგიონებში მცირე მეწარმეობის განვითარებას.

მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობის მიზნით, 2014 წლის თებერვალში შეიქმნა მეწარმეობის განვითარების სააგენტო, რომლის მთავარ მიზანს კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობის ზრდის ხელშეწყობა წარმოადგენს. სააგენტო სხვადასხვა ფინანსური და არაფინანსური ინსტრუმენტების საშუალებით ხელს შეუწყობს მცირე და საშუალო, ასევე დამწყები ბიზნესის განვითარებას. სააგენტოს საქმიანობის მთავარი მიმართულებებია ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის ზრდა, სამეწარმეო უნარების ამაღლება, ექსპორტის წახალისება და განვითარება, DCFTA-ს მოთხოვნებთან ბიზნესის ადაპტაციის ხელშეწყობა, კონსულტაციების გაწევა როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო ბაზრებზე არსებულ მოთხოვნებთან და რეგულაციებთან მიმართებით და სხვა.

მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების მიზნით, მეწარმეობის განვითარების სააგენტო გააგრძელებს სამთავრობო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ ეფექტიან იმპლემენტაციას, რომელიც ითვალისწინებს როგორც ბიზნესის დაწყებისა და განვითარების მსურველთათვის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის ზრდას, ასევე ინფრასტრუქტურით უზრუნველყოფას და ტექნიკურ დახმარებას კონსულტირების, ინოვაციებისა და თანამედროვე ტექნოლოგიებზე ხელმისაწვდომობის და სხვა მიმართულებებით. რეგიონებში, განსაკუთრებით კი ეკონომიკურად მოწყვლად რეგიონებში, ეკონომიკური აქტიურობის წასახალისებლად, „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამის ფარგლებში დაიწყო მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის პროექტი, რომელიც ითვალისწინებს მიკრო და მცირე სამეწარმეო აქტივობების ხელშეწყობას ფინანსური მხარდაჭერის და სამეწარმეო უნარების ამაღლების კუთხით.

საინვესტიციო სახსრების მოზიდვის ალტერნატიული გზების დანერგვისა და ფინანსების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით, საქართველოს მთავრობა ხელს შეუწყობს ქვეყანაში კაპიტალის ბაზრის განვითარებას. მიმდინარეობს მუშაობა კაპიტალის ბაზრის რეფორმაზე, რომლის მიზანია კაპიტალის ბაზრის განვითარებისა და მისი ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა.

დანაზოგების ზრდის ხელშესაწყობად, რომელიც ასევე მნიშვნელოვანია გრძელვადიან საინვესტიციო რესურსებზე ხელმისაწვდომობისთვის, მიმდინარეობს მუშაობა დეპოზიტების დაზღვევის სისტემის რეფორმაზე. მიმდინარეობს მუშაობა ისეთი სისტემის შემუშავებაზე, რომელიც უზრუნველყოფს, ერთი მხრივ, დეპოზიტების დაზღვევას, ხოლო, მეორე მხრივ, სტიმულს მისცემს დამატებითი ფინანსური რესურსების აკუმულირებას ფინანსურ ინსტიტუტებში.

ექსპორტის განსავითარებლად და წასახალისებლად მნიშვნელოვანია დამატებითი ფინანსური მხარდაჭერის შესაძლებლობების განვითარება. ამ მიზნით მიმდინარეობს მუშაობა ექსპორტის დაკრედიტების ინსტიტუტის ჩამოსაყალიბებლად, რომლის მთავარი მიზანი იქნება ექსპორტის პოტენციალის მქონე კომპანიების ხელშეწყობა. საერთაშორისო პარტნიორთან მჭიდრო თანამშრომლობით დაინერგება ექსპორტის დაკრედიტების საქართველოსთვის მორგებული მოდელი, როგორც პროდუქტების, ასევე სერვისების კუთხით.

საქართველოს საერთაშორისო ეკონომიკურ სივრცეში ინტეგრაციის, ექსპორტის ხელშეწყობისა და საექსპორტო ბაზრების დივერსიფიკაციისთვის, საქართველოს მთავრობა გააღრმავებს თანამშრომლობას არსებულ და პოტენციურ სავაჭრო პარტნიორებთან.

განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა პრეფერენციული სავაჭრო რეჟიმების განვითარებას ორმხრივ, მრავალმხრივ და რეგიონალურ ფორმატებში.

გააქტიურდება მოლაპარაკებები აშშ-თან სავაჭრო და საინვესტიციო ურთიერთობების გაღრმავების საკითხებზე.

ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ, საქართველოს მთავრობის მიზანია

ევროკავშირის ბაზარზე ინტეგრაცია, რისი წინაპირობაცაა თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ ღრმა და ყოვლისმომცველ შეთანხმებების (DCFTA) იმპლემენტაცია. DCFTA-ის წარმატებით განხორციელების მიზნით შემუშავდა 2014-2017 წლების სამოქმედო გეგმა. გეგმის თანახმად, განხორციელდება კანონმდებლობის დაახლოება ევროკავშირის კანონმდებლობასთან და შესაბამისი სახელმწიფო ინსტიტუტების განვითარება, რაც ხელს შეუწყობს ქართული პროდუქციის თავისუფალ განთავსებას ევროკავშირის ბაზარზე. ამასთან, მთავრობა ევროკავშირთან და სხვა საერთაშორისო დონორ ორგანიზაციებთან ერთად ხელს შეუწყობს კერძო სექტორის DCFTA-ის მოთხოვნებთან ადაპტაციას.

საქართველოს მთავრობის მიზანია ყველა მეზობელ და რეგიონის ქვეყანასთან, მათ შორის რუსეთის ფედერაციასთან, სტაბილური სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარება, რაც ხელს შეუწყობს საექსპორტო და საინვესტიციო ნაკადების ზრდას.

საქართველოს მთავრობის მიზანია, ქვეყნის ხელსაყრელი გეოგრაფიული მდებარეობიდან გამომდინარე, ჩამოაყალიბოს ერთიანი სატრანსპორტო სისტემა, სატრანზიტო პოტენციალის მაქსიმალური გამოყენებისა და რეგიონში ვაჭრობასა და ტვირთების საერთაშორისო გადაზიდვაში მისი როლის შესრულებისთვის. სატრანზიტო დერეფნის კონკურენტუნარიანობის ასამაღლებლად გადრმავდება საერთაშორისო სატრანსპორტო სისტემებში ინტეგრაცია და რეგიონალური თანამშრომლობა. აზიის განვითარების ბანკთან მჭიდრო თანამშრომლობით მუშავდება ტრანსპორტის პოლიტიკის დოკუმენტი.

საქართველოს მთავრობის მიზანია სატრანსპორტო სისტემების სრულყოფა საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის, მულტიმოდალური და ინტერმოდალური გადაზიდვებისა და ლოგისტიკური ცენტრების განვითარების ხელშეწყობის გზით. სამოქალაქო ავიაციის სფეროში საქართველოს მთავრობა ხელს უწყობს „ღია ცის“ პოლიტიკის გატარებას. მთავრობა უზრუნველყოფს „ევროგაერთიანებასა და მის წევრ სახელმწიფოებს და საქართველოს შორის ერთიანი საჰაერო სივრცის შესახებ“ შეთანხმების იმპლემენტაციას, რაც უზრუნველყოფს საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სფეროში ფრენის უსაფრთხოების, საავიაციო უშიშროების, გარემოს დაცვის, მომხმარებელთა უფლებების დაცვისა და სხვა მიმართულებების ევროპულ დონეზე განვითარებას და საქართველოს საავიაციო სივრცის ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციას.

საქართველოს მთავრობა განავითარებს მცირე ავიაციას და სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურას მთიან რეგიონებში, რაც ხელს შეუწყობს ამ რეგიონების ეკონომიკურ განვითარებას.

საზღვაო ტრანსპორტის სფეროში, მთავრობის პრიორიტეტს სანავსადგურე ინფრასტრუქტურის განვითარება წარმოადგენს. აღნიშნული მიზნით, განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ანაკლიაში ახალი ღრმაწყლოვანი პორტის მშენებლობის საკითხს. ნავსადგური აშენდება რამდენიმე ეტაპად და საბოლოოდ მისი წლიური გამტარუნარიანობა 100 მილიონ ტონა ტვირთს მიაღწევს. ანაკლიის პორტის მშენებლობა არა მარტო მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს საქართველოს სატრანზიტო პოტენციალის ამაღლებაზე, არამედ გაზრდის საქართველოს როლს რეგიონში და აქცევს მას ლოგისტიკურ ჰაბად.

ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების შესაბამისად, საქართველოს მთავრობა უზრუნველყოფს საქართველოს კანონმდებლობის, დაახლოებას ტრანსპორტის სფეროში ევროკავშირის დირექტივებსა და რეგულაციებთან, რაც ხელს შეუწყობს სატრანსპორტო ოპერაციების უსაფრთხოებისა და უშიშროების ზრდას.

ქვეყნის სატრანზიტო პოტენციალის სრულად რეალიზების მიზნით, რეგიონული თანამშრომლობის განვითარება მთავრობის პრიორიტეტული მიმართულებაა. საქართველო აქტიურად მონაწილეობს სხვადასხვა რეგიონალურ პროგრამებსა, პროექტებსა და საპროექტო ინიციატივებში („ტრასეკა, „ვიკინგი“, „სილქ ვინდი“, „ლაპის ლაზური“). განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ბაქო-თბილის-ყარსის რკინიგზის პროექტს, რომელიც მნიშვნელოვნად ამცირებს აზიასა და ევროპას შორის ტვირთების გადაზიდვისთვის საჭირო დროს და ჩვენი ქვეყნის გავლით დამატებითი ტვირთნაკადების მოზიდვის საწინდარია. საქართველოს მონაკვეთზე მშენებლობის დასრულება მიმდინარე წლის ბოლოსთვის იგეგმება.

საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების განვითარება ქვეყნისთვის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია, რადგან ამ დარგის განვითარება ყველაზე მოკლე პერიოდში შექმნის მაღალანაზღაურებად სამუშაო ადგილებს და ხელს შეუწყობს ეკონომიკის სხვა დარგების განვითარებას.

საქართველოს მთავრობის პრიორიტეტია, რომ ქვეყანამ, როგორც მოკლევადიან, ისე გრძელვადიან პერსპექტივაში, მნიშვნელოვანი ადგილი დაიკავოს რეგიონში საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებისა (ICT) და ინოვაციების ექსპორტის კუთხით; ქვეყანაში ცოდნასა და ინოვაციებზე დაფუძნებული ეკონომიკის მშენებლობის, ინტელექტუალური პროდუქტების, ინოვაციების და ტექნოლოგიების საექსპორტო პროდუქციად ქცევის, საკომუნიკაციო და საინფორმაციო ტექნოლოგიების და ინოვაციების საქართველოს მეცნიერებისა და ეკონომიკის ყველა სფეროში შეღწევის და აღნიშნული ინსტრუმენტებით მათი კონკურენტუნარიანობის ასამაღლებლად, ქვეყანაში ინოვაციური ეკოსისტემის ჩამოსაყალიბებლად ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის და მისგან გამომდინარე სტრატეგიის და მიზნობრივი პროგრამების განხორციელების მიზნით, 2014 წლის თებერვალში შეიქმნა საჯარო სამართლის იურიდიული პირი - საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო.

მნიშვნელოვნად გაიზარდება როგორც საინფორმაციო ტექნოლოგიების (IT) სპეციალისტთა რაოდენობა, ისე ამ სფეროდან მიღებული შემოსავლები.

განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა ინტერნეტიზაციის საკითხებს. ქვეყნის დასახლებული პუნქტები უზრუნველყოფილი იქნება მაღალსიჩქარიანი ინტერნეტ ინფრასტრუქტურით, რომლის მისაღწევადც საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ გამოცხადდა ინტერესთა გამოხატვა.

გაგრძელდება რეგიონების კომპიუტერიზაციის პროცესი და ცოდნის დონის ამაღლება კომპიუტერული ტექნოლოგიების მიმართულებით.

კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობის ასამაღლებლად განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია გამოყენებითი კვლევების განხორციელების ხელშეწყობა მათი სახელმწიფო დაფინანსების ეფექტიანობის ზრდით.

სახელმწიფო ინოვაციების და ტექნოლოგიების მიმართულების განვითარების, ასევე საინოვაციო საქმიანობის ხელშეწყობისათვის, მოხდება შესაბამისი ინფრასტრუქტურის - ტექნოლოგიური პარკების, აქსელერატორების, ICT ინკუბატორების, სამრეწველო- ინოვაციების ლაბორატორიების (FabLab) ფორმირება. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს საქართველოში პირველი ტექნოპარკის მშენებლობა.

საქართველოს მთავრობა ხელს შეუწყობს ტურიზმის განვითარებას, რაც ეკონომიკური აღმავლობის, ასევე შემოსავლებისა და დასაქმების შესაძლებლობების ზრდის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი წყაროა. ხელი შეეწყობა ტურისტული ინფრასტრუქტურისა და ახალი ტურისტული პროდუქტების განვითარებას, ისევე როგორც არსებულის დივერსიფიკაციას. ჩატარდება რეგულარული კვლევები ტურიზმის განვითარების, მომსახურების ხარისხისა და ზრდის ძირითადი შემაფერხებელი ფაქტორების იდენტიფიკაციისა და დაძლევის მიზნით.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა რეგიონულ დონეზე ტურიზმის განვითარებას, მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებას, მცირე და საშუალო ტურისტული ბიზნესის წახალისებას; ასევე ხელი შეეწყობა საქართველოში საშუალოფასიანი და საოჯახო სასტუმროების განვითარებას. ინვესტიციების მოზიდვისა და ექსპორტის წახალისების მიმართულებით საქართველოს მთავრობა ინტენსიურად ითანამშრომლებს ქართული დიასპორის წარმომადგენლებთან, რაც გამოიხატება დიასპორული ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობაში, დიასპორის დახმარებით პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვაში, ასევე თანამემამულეების ადგილსამყოფელ ქვეყნებში ქართული პროდუქციის პოპულარიზაციასა და ექსპორტის ზრდაში. ეს ხელს შეუწყობს როგორც ეკონომიკური ზრდის წახალისებას, ისე ქართული დიასპორის საქართველოსთან კავშირის შენარჩუნებასა და გაძლიერებას.

საქართველოს მთავრობის ენერგეტიკული პოლიტიკა

ენერგეტიკული პოლიტიკის უმთავრესი მიმართულებაა ქვეყნის ენერგეტიკული უსაფრთხოებისა და დამოუკიდებლობის ხარისხის ამაღლება, იმპორტირებულ ენერგორესურსებზე დამოკიდებულების ეტაპობრივი შემცირება ადგილობრივი ენერგეტიკული რესურსების ათვისების, მოწოდების წყაროებისა და მარშრუტების დივერსიფიკაციის გზით.

მზარდი და კონკურენტული ეკონომიკის პირობებში ქვეყანაში ცხოვრების დონის ამაღლების

აუცილებელი წინაპირობაა ენერგომატარებლების ხელმისაწვდომობა. ამ ამოცანის უზრუნველსაყოფად მთავრობა გააგრძელებს მუშაობას ისეთი პრიორიტეტული მიმართულებით, როგორიცაა ადგილობრივი ენერგეტიკული რესურსების რაციონალური გამოყენება, რომელიც საშუალო და გრძელვადიან პერსპექტივაში ეტაპობრივად ჩაანაცვლებს იმპორტს და გაზრდის ექსპორტის პოტენციალს, ამასთან, უზრუნველყოფს ენერგეტიკული სექტორის მზადყოფნას ეკონომიკის ენერგოტევადი დარგების განვითარების შემთხვევაშიც.

ენერგეტიკის სექტორში საინვესტიციო პოლიტიკა დაეფუძნება დამატებითი გენერაციის სიმძლავრეების შექმნას და საჭირო მსხვილი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებას. ამასთან, საინვესტიციო პოლიტიკამ უნდა უზრუნველყოს გრძელვადიან პერსპექტივაში, განსაკუთრებით კი ელექტროენერგეტიკის დარგში, სტაბილური სატარიფო პოლიტიკის განხორციელების შესაძლებლობა. სახელმწიფოს მხრიდან უზრუნველყოფილი იქნება ხელსაყრელი და მიმზიდველი საინვესტიციო გარემოს შექმნა ენერგეტიკაში კერძო ინვესტიციების მოზიდვის მიზნით. უფრო ეფექტიანი გახდება სახელმწიფოს მხრიდან ინვესტიციების ხელშეწყობი ღონისძიებების გატარება, გამარტივებული და გამჭვირვალე პროცედურების დანერგვა.

ადგილობრივი რესურსების ათვისების კუთხით, პრიორიტეტად რჩება განახლებადი ენერგიის წყაროების ოპტიმალურად ათვისება ტექნიკური, ეკონომიკური, გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნებისა და საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით.

ზემოაღნიშნული პრიორიტეტების პარალელურად, განხორციელდება ენერგოდამოკიდებული და ენერგოეფექტური პოლიტიკა ქმედითი ღონისძიებების განხორციელებისა და შესაბამისი ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობის გზით.

ადგილობრივი და რეგიონალური მნიშვნელობის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება ასევე იქნება ენერგეტიკული პოლიტიკის ერთ-ერთი ძირითადი მიმართულება. მაგისტრალური გაზსადენებისა და მაღალი ძაბვის გადამცემი ქსელის მშენებლობა-რეკონსტრუქცია უზრუნველყოფს სტაბილურ და საიმედო ენერგომომარაგებას.

ადგილობრივი მომხმარებლებისათვის მომსახურების გასაუმჯობესებლად, დასრულდება მთელი ქვეყნის მასშტაბით ინდივიდუალური გამრიცხველიანების პროგრამა, ხოლო რეგიონების გაზიფიცირება განხორციელდება ტექნიკური და ეკონომიკური მიზანშეწონილობის გათვალისწინებით.

ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის ფარგლებში ასევე პრიორიტეტულია ევროკავშირის ენერგეტიკულ კანონმდებლობასთან დაახლოება. შესაბამისი რეფორმებისა და რეგულაციების ცვლილებებით მოხდება ტრანსსასაზღვრო ვაჭრობის ხელშეწყობა, ბაზრის ლიბერალიზაცია და უცხოური ინვესტიციების მოზიდვა, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს რეგიონალური ვაჭრობის განვითარებას, სატრანზიტო და საექსპორტო პოტენციალის გაზრდას.

შრომის ბაზრის განვითარების ხელშეწყობა

მთავრობის პრიორიტეტული მიმართულებაა ეფექტიანი და ცივილიზებული შრომის ბაზრის განვითარების ხელშეწყობა. შრომის ბაზრის ფორმირების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის ძირითადი მიზნებია: ქვეყნის ადამიანური რესურსების რაციონალური გამოყენება; ეფექტიანი დასაქმების ხელშეწყობა; უმუშევრობის თანამიმდევრული შემცირება და სამუშაო ძალის ხარისხობრივი სრულყოფა. აღნიშნულიდან გამომდინარე, 2014 წელს საქართველოს მთავრობამ დაამტკიცა: საქართველოს შრომის ბაზრის ფორმირების სახელმწიფო სტრატეგიისა და რეალიზაციის 2015-2018 წლების სამოქმედო გეგმა; „შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის დანერგვისა და განვითარების კონცეფცია და მისი განხორციელების სამოქმედო გეგმა“; „საქართველოში უწყვეტი პროფესიული კონსულტირებისა და კარიერის დაგეგმვის საყოველთაოდ ხელმისაწვდომი მომსახურების განვითარების კონცეფცია და 2015-2017 წლების სამოქმედო გეგმა“.

მიმდინარე წელს მიღებულ იქნა საქართველოს კანონი „შრომითი მიგრაციის შესახებ“, რომელიც ადგენს შრომითი მიგრაციის სფეროში სახელმწიფო მმართველობის განხორციელების მექანიზმებს.

მიმდინარე და მომდევნო წელს საჯარო სამსახურების დამმობილების ევროკავშირის პროგრამის (Twinning) „დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურების (ESS) შესაძლებლობათა განვითარება

საქართველოში“ მხარდაჭერით, მოხდება საყოველთაოდ ხელმისაწვდომი მომსახურების განვითარების უზრუნველყოფა, რაც მოქალაქეებს მისცემს პროფესიული და კარიერული განვითარების შესაძლებლობას.

ასოცირების ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებებისა და ევროკავშირთან სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმის შესაბამისად, გადაიდგა აქტიური ნაბიჯები ისეთი მექანიზმის შესაქმნელად, რომელიც შეამოწმებს შრომის პირობებს, აღჭურვილი იქნება შესაბამისი ადმინისტრაციული და აღმასრულებელი უფლებამოსილებით და ეტაპობრივად დანერგავს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის სტანდარტებს.

შრომის უსაფრთხოების არსებული პირობების შემოწმების მიზნით, შეიქმნა შრომის პირობების ინსპექტირების სამსახური, რომელიც შეიმუშავებს/სრულყოფს შესაბამის სამართლებრივ ბაზას, უზრუნველყოფს შემუშავებული/განახლებული ტექნიკური რეგლამენტების/სტანდარტების დანერგვას და შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციასთან ერთად შეიმუშავებს საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვის შესაბამის მექანიზმებს.

ინსპექტირების სისტემის დანერგვისთვის აუცილებელი მოსამზადებელი სამუშაოების განხორციელების მიზნით, ამოქმედდა „შრომის პირობების მონიტორინგის სახელმწიფო პროგრამა“, რომელიც უზრუნველყოფს სისტემური დარღვევების გამოვლენას, შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის შესაბამისი სტანდარტების შემუშავება/გადასინჯვას და საკანონმდებლო წინადადებების მომზადებას.

შრომისა და დასაქმების ხელშეწყობის მიმართულებით საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და პარტნიორ ქვეყნებთან აქტიური თანამშრომლობა გაგრძელდება.

ჯანმრთელობის დაცვა

ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციისა და გაეროს გენერალური ასამბლეის რეზოლუციების თანახმად, ჯანდაცვის ხელმისაწვდომობის ზრდის თვალსაზრისით, უმნიშვნელოვანესი მიღწევა იყო 2013 წელს საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის დანერგვა, რომელმაც საქართველოს ყველა მოქალაქე უზრუნველყო სამედიცინო მომსახურების საბაზისო პაკეტით.

ჯანდაცვის სფეროს პოლიტიკისა და პროგრამების, მათ შორის, საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის შემდგომი განვითარება მიზნად ისახავს მოსახლეობის სიცოცხლის ხანგრძლივობისა და ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესებას. საქართველოს მოსახლეობა უფრო მეტად არის დაცული ჯანდაცვის გამო კატასტროფული დანახარჯებისა და გაღარიბების რისკებისაგან. გრძელდება მუშაობა ხარისხიანი სამედიცინო მომსახურებისა და სამკურნალო საშუალებების გაუმჯობესებისა და მეტი ხელმისაწვდომობისთვის.

ევროკავშირთან ასოცირების დღის წესრიგის შესაბამისად ყურადღება გამახვილდება საზოგადოებრივი ჯანდაცვის პოლიტიკისა და პროგრამების შემუშავება/გაუმჯობესებაზე, ისეთი პრიორიტეტული მიმართულებებით, როგორიცაა გადამდები ინფექციური დაავადებების კონტროლი, ნარკომანია და ფსიქიკური ჯანმრთელობა, სისხლისა და ორგანოთა დონაცია, თამბაქოს კონტროლი და რეგულაციები ჯანდაცვის სერვისების ხარისხის გაუმჯობესების კუთხით.

გაიზრდება საბიუჯეტო სახსრების ხარჯვის ეფექტიანობა ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამების ადმინისტრირების გაუმჯობესებისა და პირველადი ჯანდაცვის დონეზე მეტი ძალისხმევის მიმართვის გზით. ჯანდაცვის სფეროში დაფინანსების ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით განიხილება სამედიცინო მომსახურების მსოფლიოში აპრობირებული დაფინანსების ინტეგრირებული სისტემის დანერგვა, რომელიც უფრო ეფექტიანს გახდის სამედიცინო სერვისზე სახელმწიფო დანახარჯებს. პროგრამული გამოსავლებისა და სახელმწიფო რესურსების ხარჯთეფექტურობის გაუმჯობესების მიზნით, მიმდინარეობს ჯანდაცვის პროგრამული დაფინანსების (ინდივიდუალურ დაავადებებზე ორიენტირებული ჯანდაცვის 20 პროგრამის, მათ შორის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენის, დიაგნოზის, იშვიათი დაავადებების) შემდგომი გაუმჯობესება, სამეცნიერო მტკიცებულებებისა და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით.

განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდება სამედიცინო მომსახურების ხარისხის მართვის სისტემების შემუშავება/დანერგვაზე, როგორც საყოველთაო ჯანდაცვის, ისე კერძო სადაზღვევო სქემებით

მიწოდებული მომსახურების ფარგლებში; შემუშავდება და ეტაპობრივად დაინერგება ხარისხის მართვის მექანიზმები (ხარისხის ინდიკატორების სისტემური მონიტორინგის, შიდა აუდიტის, აკრედიტაციისა და ანგარიშგების) როგორც ამბულატორიული, ისე ჰოსპიტალური და ლაბორატორიული სერვისების ფარგლებში; განხორციელდება სამედიცინო განათლებისა და სერტიფიცირების ძირეული რეფორმები როგორც დიპლომამდელ, ისე დიპლომისშემდგომ და უწყვეტი სამედიცინო სწავლების ეტაპებზე.

ჯანდაცვის სექტორში არსებული ინფრასტრუქტურის ანალიზის, სამედიცინო სერვისების დონეების განსაზღვრისა და მოსახლეობის განსაკუთრებული საჭიროებების (მაგ., მაღალმთიან რაიონებში და კონფლიქტის ზონების მიმდებარედ მცხოვრები მოსახლეობის) შესაბამისად, მთავრობა ხელს შეუწყობს ჯანდაცვის ინფრასტრუქტურის შემდგომ განვითარებას როგორც სახელმწიფო, ისე კერძო ინვესტიციების ხელშეწყობით. პირველ ეტაპზე რეგიონალიზაციის, რეფერალისა და ხარისხის მართვის გაუმჯობესების სისტემები დედათა და ბავშვთა სამსახურებს შეეხება, ხოლო ეტაპობრივად გაფართოვდება სხვა ამბულატორიულ, სტაციონარულ თუ სასწრაფო სამედიცინო სამსახურების მასშტაბით.

სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სამსახურების შეფასების შედეგად დაიწყო რეფორმა, რომლის შედეგადაც მთელი საქართველოს მასშტაბით სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მომსახურებას სახელმწიფო მიაწვდის. სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სამსახურების გაუმჯობესებისათვის მიმდინარეობს კადრების სწავლების პროგრამა, იგეგმება ავტოპარკის განახლება ქვეყნის მასშტაბით და დისპეტჩერიზაციის სერვისების სისტემური გაუმჯობესება.

2015 წლის 21 აპრილს ხელი მოეწერა ურთიერთგაგების მემორანდუმს საქართველოს მთავრობასა და კომპანია "გილეადს" შორის, რომლის მეშვეობითაც საფუძველი ჩაეყარა მსოფლიოში უნიკალურ პროექტს საქართველოში C ჰეპატიტის ელიმინაციას. პროექტი ხელს შეუწყობს ჰეპატიტით გამოწვეული ავადობისა და სიკვდილიანობის შემცირებას, ახალი შემთხვევების აღმოცენების პრევენციას.

საპენსიო უზრუნველყოფა და სოციალური პოლიტიკა

შემცირდება მოსახლეობის სიღარიბითა და ხანდაზმულობით გამოწვეული სოციალური რისკები. ხელი შეეწყობა შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებს და სხვა მოწყვლად ჯგუფებს, მონაწილეობა მიიღონ ქვეყნის სოციალურ და ეკონომიკურ ცხოვრებაში. ჩამოყალიბდება დაგროვებითი საპენსიო სისტემის ძირითადი პრინციპები, რომლითაც მოქალაქის მიერ პენსიის მიღების საფუძველი იქნება მისი საპენსიო შენატანებით დაგროვებული სახსრები.

საპენსიო სისტემის არსებითი რეფორმა, რომელიც ამ სისტემის დაგროვებით პრინციპზე გადასვლას ითვალისწინებს, დაეფუძნება სავალდებულო საპენსიო დაზღვევას. რეფორმის შედეგად, სისტემაში მნიშვნელოვან როლს შეასრულებენ კერძო საპენსიო ინსტიტუტები. პენსიის ოდენობა დამოკიდებული იქნება მხოლოდ სადაზღვევო სტაჟისა და სადაზღვევო შენატანის რაოდენობაზე. სახელმწიფოს ექნება გამოკვეთილი მარეგულირებელი ფუნქცია, რათა სისტემამ შეინარჩუნოს სტაბილურობა. გარდა ამისა, არასრული სტაჟისა და სადაზღვევო შენატანის მქონე მოქალაქეებს დაენიშნებათ (ან შეეცემათ) სოციალური პენსია. რაც შეეხება იმ პენსიონერებს, რომლებიც რეფორმის საწყის ეტაპზე იმყოფებიან ან მიაღწევნ საპენსიო ასაკს, სახელმწიფოსგან მიიღებენ სოციალურ პენსიას არანაკლებ საარსებო მინიმუმისა.

სოციალური პოლიტიკის კუთხით სოციალური დახმარების პროგრამის მიზნობრიობა იზრდება. შეიცვალა ოჯახების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასების მეთოდოლოგია, სუბიექტური შეფასების მინიმუზაციის, კრიტერიუმების გადახედვის, სოციალური ინფორმაციის მენეჯმენტის სისტემის გაძლიერების და ადმინისტრირების სქემის გაუმჯობესების გზით. ახალი მეთოდოლოგია უკეთ ასახავს ბავშვებისა და ბავშვიანი ოჯახების საჭიროებებს. შემოღებული იქნება სოციალური დახმარების დიფერენცირებული სისტემა, შესაბამისად, სახელმწიფოს მხრიდან უფრო მეტ დახმარებას მიიღებენ ის ოჯახები, რომლებიც მეტად საჭიროებენ დახმარებას.

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა (მათ შორის, ბავშვთა) ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და საზოგადოებაში ინტეგრაციის მიზნით გათვალისწინებული

ლონისძიებები განხორციელება გაგრძელდება „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა თანაბარი შესაძლებლობის უზრუნველყოფის 2014-2016 წლების სამთავრობო სამოქმედო გეგმის“ შესაბამისად.

გაგრძელდება, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების გაეროს კონვენციის პრინციპებისა და ვალდებულებების პროგრესული რეალიზება. ეტაპობრივად განხორციელდება შშმ პირთა შეფასების სისტემის „სამედიცინო“ მოდელიდან „სოციალურ“ მოდელზე გადასვლა; სოციალური მომსახურების განვითარება დაემყარება ბენეფიციართა ინდივიდუალურ საჭიროებებზე მორგებული ხარისხიანი მომსახურების ხელმისაწვდომობის პრინციპს.

გაგრძელდება ბავშვზე ზრუნვის სისტემის რეფორმა, დეინსტიტუციონალიზაციის, ოჯახების გაძლიერებისა და ბავშვის ოჯახურ გარემოში აღზრდის ხელშეწყობის მიმართულებით.

ადგილობრივი თვითმმართველობა

ძლიერი ადგილობრივი თვითმმართველობა დემოკრატიის, სამოქალაქო საზოგადოებისა და ქვეყნის სოციალ-ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობის ერთ-ერთი უმთავრესი ინსტრუმენტია. მისი დანიშნულებაა მართოს ადგილობრივი მნიშვნელობის საკითხები დამოუკიდებლად, საკუთარი პასუხისმგებლობით და ადგილობრივი მოსახლეობის ინტერესების გათვალისწინებით.

2014 წლის თებერვალში საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებული საქართველოს ორგანული კანონი „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“ დეცენტრალიზაციის, სუბსიდიარობისა და მართვის ეფექტიანობის პრინციპების გათვალისწინებით ქმნის სათანადო სამართლებრივ საფუძვლებს თვითმმართველობის შემდგომი განვითარებისთვის - მუნიციპალიტეტების ტერიტორიული ოპტიმიზაციის, ადგილობრივი თვითმმართველობების ინსტიტუციური და რესურსული გაძლიერებისა და მუნიციპალური მომსახურებების გაუმჯობესების ხელშეწყობის მიმართულებით. გაგრძელდება რეფორმირებული სისტემის შემდგომი სრულყოფა, ინსტიტუციური, საფინანსო-ეკონომიკური და მართვის ეფექტიანობის უზრუნველყოფის კუთხით, მათ შორის, ფისკალური დეცენტრალიზაციისა და მუნიციპალიტეტების მატერიალურ-ქონებრივი უზრუნველყოფის მიმართულებით.

ჩამოყალიბდება ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა უწყვეტი სწავლების ეფექტიანი სისტემა. ამასთან, სულ უფრო მეტ მუნიციპალიტეტში გაიხსნება მომსახურების ცენტრები, რომელსაც ექნება მოქალაქისათვის საჯარო მომსახურების გაწევის ფუნქციები. ადგილობრივი თვითმმართველობის ტერიტორიული რეორგანიზაციის პროცესში მაქსიმალურად იქნება შესწავლილი ადგილობრივი ადამიანური და მატერიალური რესურსები, სოფლების ურთიერთთავსებადობა სათემო მუნიციპალიტეტების შესაქმნელად და სხვა სოციალურ-ეკონომიკური ფაქტორები.

მოხდება ქალაქების ურბანული განვითარება; მუნიციპალიტეტებში გაჩნდება ახალი მიზიდულობის ცენტრები; მუნიციპალიტეტში შემავალ ყოველ დასახლებას (სოფელს, დაბას, ქალაქს) კანონით ექნება გარანტირებული ამ დასახლებასთან დაკავშირებული საკითხების გადაწყვეტაში მონაწილეობის ქმედითი მექანიზმები;

რეგიონალური განვითარების პოლიტიკა

საქართველოს მთავრობა ადასტურებს, რომ რეგიონალური განვითარების პოლიტიკა არის მისი ერთ-ერთი უმთავრესი პრიორიტეტი, რომელიც მოწოდებულია გადამწყვეტი როლი ითამაშოს მდგრადი ეკონომიკური ზრდისა და საერთო ეროვნული წარმატების მიღწევაში. იგი მიზნად ისახავს, რომ კომპლექსური და ქმედითი რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შედეგად დაკმაყოფილდეს მოქალაქეთა მისწრაფებები როგორც ტრადიციული გათანაბრებითი მიდგომების გამოყენებით, ასევე მაღალეფექტიანი ეკონომიკური პროცესების ადგილებზე ხელშეწყობისა და რეგიონების კონკურენტუნარიანობის ზრდის საფუძველზე. საქართველოს მთავრობა ეფექტიანი რეგიონული პოლიტიკის განხორციელების პირობად განიხილავს კონკრეტული რეგიონების შედარებითი უპირატესობების, მათი სტრუქტურული სპეციფიკის, სხვადასხვა სექტორების გრძელვადიანი განვითარების შესაძლებლობების, არსებული რესურსების გარდაქმნის პოტენციალის გამოვლენასა და ოპტიმალურ გამოყენებას. საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს ინტენსიურ მუშაობას „2015-2017 წლების საქართველოს რეგიონული განვითარების პროგრამისა“ და სხვადასხვა რეგიონის განვითარების არსებული სტრატეგიების სრულფასოვანი, თანამიმდევრული და ინკლუზიური განხორციელებისათვის,

რაც, პირველ რიგში, გულისხმობს სათანადო წესით შემუშავებული სამოქმედო გეგმების განხორციელებას და შესაბამისი მონიტორინგის ქმედითი ინსტრუმენტების დანერგვას.

საქართველოს მთავრობა შეიმუშავებს რეგიონული განვითარების მარეგულირებელ ჩარჩო კანონს, რომელიც განსაზღვრავს ქვეყნის მდგრადი რეგიონული განვითარების ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელების უზრუნველყოფის ინსტიტუციურ მექანიზმებს, გეგმარებითი რეგიონებისა და განვითარების დაგეგმვის დოკუმენტების შექმნის წესს, რეგიონალური განვითარების დაგეგმვის, ფინანსური უზრუნველყოფისა და განხორციელების საერთო პროცესს.

გარდა ამისა, საქართველოს მაღალმთიანი რეგიონების სოციალურ ეკონომიკური პროგრესის უზრუნველსაყოფად იგეგმება სპეციალური სტიმულირების ინსტრუმენტების შექმნა, რისთვისაც შემუშავებული იქნება მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ საქართველოს ახალი კანონი.

ასევე, შეიქმნება რეგიონალური მნიშვნელობის პროექტებში მუნიციპალიტეტების ინტერესების ასახვისა და მათი მონაწილეობის ქმედითი მექანიზმები. მოხდება ცალკეული სოციალურ-ეკონომიკური და ინფრასტრუქტურული განვითარების საკითხების და შესაბამისი დაგეგმვისა და განხორციელების მხარდამჭერი ინსტიტუციონალური მექანიზმების შექმნისა და სრულყოფის ხელშეწყობა რეგიონულ დონეზე.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

საჯარო ინფრასტრუქტურის განვითარება რეგიონალური განვითარებისა და სიღარიბის შემცირების ხელშეწყობის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი წინაპირობაა. ქვეყნის ერთ-ერთი უმთავრესი ამოცანაა ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ქმედითი ხელშეწყობა, - სათანადო პირობების შექმნა ამ მიმართულებით არსებული სუსტი ადგილების დაძლევისა და აღმოფხვრისათვის.

გეოპოლიტიკური ფაქტორის გათვალისწინებით, უნდა მოხდეს საქართველოს მაქსიმალური ინტეგრირება საერთაშორისო პროექტებში. გეოგრაფიული მდებარეობიდან და სატვირთო გადაზიდვების ავტოტრანსპორტზე დატვირთვიდან გამომდინარე გაგრძელდება ახალი მაგისტრალური გზების მშენებლობა, არსებული გზების რეკონსტრუქცია სატრანსპორტო-საექსპლუატაციო მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, საგზაო ინფრასტრუქტურის განახლება-მოდერნიზება.

ინფრასტრუქტურის განვითარების სხვა პრიორიტეტული მიმართულებებია: ქვეყნის მასშტაბით ნარჩენების განთავსება და დახარისხება ევროპული სტანდარტების მიხედვით; საქართველოს რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის სასმელი წყლის 24-საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა; საქართველოს ქალაქებსა და სოფლებში წყალმომარაგების, წყალარინების სისტემის მოწყობა-რეკონსტრუქცია და ზოგადად სისტემის ევროპულ სტანდარტებთან დაახლოება.

საქართველოს მოსახლეობის სტიქიური მოვლენების - მეწყერების, წყალმოვარდნებისაგან დაცვის მიზნით, გაგრძელდება პრევენციული ღონისძიებების (ნაპირდაცვითი და მეწყერსაწინააღმდეგო სამუშაოები, ზვავსაწინააღმდეგო ღონისძიებები) შემდგომი გატარება.

ამასთან, პროექტების ოპტიმალური კოორდინაციისა და თანამედროვე, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მიდგომების დასაწერად, უფრო ეფექტიანად გამოვიყენებთ დონორებთან მრავალწლიან ურთიერთობებს.

სოფლის მეურნეობის განვითარება

საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი ძირითადი პრიორიტეტია სოფლის მეურნეობის განვითარება, რისი უპირველესი გარანტია იქნება მკაფიოდ განსაზღვრული აგრარული პოლიტიკა და სოფლის მეურნეობის სექტორში ფინანსური რესურსების მნიშვნელოვნად გაზრდა.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის განვითარების სტრატეგიული ხედვა ითვალისწინებს მდგრადი განვითარების პრინციპებზე დაყრდნობით ისეთი გარემოს შექმნას, რომელიც ხელს შეუწყობს სოფლის მეურნეობაში კონკურენტუნარიანობის ამაღლებას, მაღალხარისხიანი პროდუქციის წარმოების სტაბილურ ზრდას, სურსათის უვნებლობის და სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფას და სოფლად სიღარიბის დაძლევას.

ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების განხორციელების პროცესში რეფორმები გატარდება კომპლექსურად ყველა მიმართულებით, განსაკუთრებით სურსათის უვნებლობის სფეროში. ქართველ მეწარმეებს ექნებათ საშუალება ეტაპობრივად დაწერონ საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტები. შედეგად გაიზრდება ხარისხიანი პროდუქციის წარმოებისა და მიწოდების მასშტაბები, რაც ხელს შეუწყობს პროდუქციის კონკურენტუნარიანობის ამაღლებას ევროპულ ბაზარზე.

სოფლის მეურნეობის დაფინანსების წყარო იქნება სახელმწიფო ბიუჯეტი, საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და ცალკეული დონორი ქვეყნების მიერ გაცემული სესხები, გრანტები და კერძო ინვესტიციები (ადგილობრივი და უცხოური).

აგრარული პოლიტიკის განხორციელების ფარგლებში ხელი შეეწყობა სასოფლო-სამეურნეო მიწის ბაზრის განვითარებას; შეიქმნება ფერმერთა რეესტრი; სასოფლო-სამეურნეო სექტორი უზრუნველყოფილი იქნება მომსახურებითა და ნედლეულით; გაძლიერდება და განვითარდება სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო, სალიზინგო და სადაზღვევო სისტემა; მცირე და საშუალო ფერმერები უზრუნველყოფილი იქნებიან ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით; გაგრძელდება ფერმერული კოოპერატივების/ასოციაციების აქტიური განვითარება. დაგეგმილია სასოფლო-სამეურნეო გადამამუშავებელი საწარმოების, შემნახველი, დამახარისხებელი, შემფუთავი და სადისტრიბუციო სექტორების განვითარება. გაძლიერდება აგრარულ სექტორში დასაქმებულთა საინფორმაციო-საკონსულტაციო მომსახურება და სამეცნიერო-კვლევითი უზრუნველყოფა. მოხდება ბიზნესგარემოს გაჯანსაღება და სტიმულირება; უზრუნველყოფილი იქნება სასურსათო უსაფრთხოება, სურსათის უვნებლობა და აგრობიომრავალფეროვნების შენარჩუნება. გაგრძელდება რეგიონალური და სასოფლო-სამეურნეო ინფრასტრუქტურის განვითარება, რაც თავისთავად მოიცავს სარწყავი და დამშრობი სისტემების რეაბილიტაციას. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ხარისხიანი კონდიციური თესლისა და ნერგის წარმოების განვითარებას.

აღნიშნული პოლიტიკის განხორციელების შედეგად, გაიზრდება აგრარულ სექტორში წარმოების მასშტაბები, რენტაბელობა, კონკურენტუნარიანობა, სასოფლო-სამეურნეო წარმოებიდან მიღებული შემოსავლები და გაუმჯობესდება რეგიონებში მოსახლეობის ცხოვრების პირობები. უახლოეს წლებში აგროსასურსათო სექტორში შეიქმნება ახალი სამუშაო ადგილები, გაიზრდება თვითდასაქმებულთა კეთილდღეობა, შემცირდება უმუშევრობა სოფლად. საქართველოში წარმოებული აგროსასურსათო პროდუქცია დაიმკვიდრებს ღირსეულ ადგილს როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო ბაზარზე.

საგადასახადო პოლიტიკა

მთავრობის საგადასახადო პოლიტიკა უზრუნველყოფს კერძო სექტორისა და უცხოური ინვესტიციებისათვის, ასევე ბიზნესის დაწყებისა და განვითარებისათვის მიმზიდველი და სტაბილური საგადასახადო გარემოს შექმნას.

მუშავდება არაერთი სხვა საკანონმდებლო ინიციატივა. საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმების ფარგლებში, განხორციელდება საბაჟო კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება

ვაჭრობის ხელშეწყობის მიზნით განხორციელდება ეფექტური საბაჟო კონტროლის პროცედურები.

განხორციელდება საგადასახადო კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება არაპირდაპირი გადასახადების (დღგ, აქციზი) ნაწილში.

სახელმწიფო გადასახადის გადამხდელს განიხილავს როგორც პარტნიორს ქვეყნის აღმშენებლობასა და მოსახლეობისათვის გაუმჯობესებული სახელმწიფო სერვისის მიწოდებაში. აქედან გამომდინარე, გაგრძელდება მუშაობა ფიზიკური და იურიდიული პირების მიერ საგადასახადო ვადლებულებების შესრულების მიმართულებით. გაგრძელდება დიალოგი ბიზნესის წარმომადგენლებთან, იმისათვის, რომ მათი ობიექტური, პრაქტიკული პრობლემები გათვალისწინებული იყოს საკანონმდებლო დონეზე. შემოსავლების სამსახურში შეიქმნება ინფორმაციული ბაზა (ნორმატიული აქტები, საგადასახადო და სასამართლო დავების შედეგად ჩამოყალიბებული პრაქტიკა), რაც შესაძლებელს გახდის გადამხდელთან სისტემურ ერთიან მიდგომას, რომლის საფუძველზეც გამოიცემა საჯარო გადაწყვეტილებები. გაგრძელდება მუშაობა გადასახადის ადმინისტრირების გამარტივებისა და საგადასახადო სანქციების

ოპტიმიზაციის მიმართულებით. ბიზნესის ინტერესების გათვალისწინებით, დაიხვეწება საგადასახადო კონტროლის პროცედურებისა და საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების მარეგულირებელი ნორმები. განხორციელდება საგადასახადო დავების განხილვის არსებული სისტემის სრულყოფა. გაგრძელდება ადგილობრივი წარმოების განვითარებისა და საქონლის/მომსახურების ექსპორტის ხელშეწყობისათვის შესაბამისი საგადასახადო მექანიზმების შემუშავება და დანერგვა.

მონეტარული პოლიტიკა

საქართველოს კონსტიტუციის მიხედვით, მონეტარულ პოლიტიკას ახორციელებს ეროვნული ბანკი, რომელიც დამოუკიდებელია მის საქმიანობაში. საქართველოს მთავრობა ხელს შეუწყობს ეროვნულ ბანკს - მონეტარული პოლიტიკის ეფექტიანად განხორციელებაში. ფულად-საკრედიტო და სავალუტო პოლიტიკის ძირითადი პრიორიტეტები განისაზღვრება პარლამენტის დადგენილების შესაბამისად; რეგიონში მიმდინარე პროცესებისა და ლარის გაცლითი კურსის ცვლილებიდან გამომდინარე, წარმოქმნილი გამოწვევების ფონზე განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მონეტარული და ფისკალური პოლიტიკის ურთიერთშეთანხმებული განხორციელება და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობა ადეკვატური პოლიტიკის ჩამოსაყალიბებლად. მიუხედავად აღნიშნული გამოწვევებისა, საქართველოს მთავრობა შეინარჩუნებს ლარის მცურავი გაცვლითი კურსის რეჟიმს, რომელიც ყველაზე შესაფერისია საქართველოსთვის.

ხელი შეეწყობა კომერციულ ბანკებს შორის ჯანსაღ კონკურენციას; დაინერგება დეპოზიტების დაზღვევის სისტემა, რომელიც დანაზოგების ზრდისა და დაბანდების სტიმულირების საიმედო მექანიზმი გახდება.

ფისკალური პოლიტიკა

სახელმწიფო განაგრძობს საჯარო ფინანსების მართვის სრულყოფას იმისათვის, რომ ბიუჯეტით, ერთი მხრივ, დაფინანსდეს პრიორიტეტული სფეროები და სოციალური ხარჯები, ხოლო, მეორე მხრივ, ხელი შეეწყოს ქვეყნის ეკონომიკის სტიმულირებას და ამავე დროს შენარჩუნებულ იქნეს ქვეყნის ფისკალური სტაბილურობა.

საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმის ფარგლებში, ბიუჯეტირების მიმართულებით დასახული და განხორციელებული ღონისძიებები უზრუნველყოფს საჯარო ფინანსების ეფექტიან მართვას და გამჭვირვალობას, სხვადასხვა სექტორის განვითარების მიზნით დასახული პოლიტიკის განხორციელებისათვის საჭირო რესურსების მობილიზებას ფისკალური მდგრადობის შენარჩუნების პირობებში და სოციალური ვალდებულებების დაფარვის პარალელურად ეკონომიკის ზრდის ხელშეწყობი ფისკალური პოლიტიკის გატარებას.

მუშაობა გრძელდება დაგეგმვის ერთიან სტანდარტებზე, რომელიც დაუკავშირდება, როგორც ეროვნულ, ისე დარგის და სხვა სექტორულ საშუალოვადიან სტრატეგიულ დოკუმენტებს. საშუალოვადიანი გეგმები გამოყენებული იქნება როგორც ეფექტიანი ინსტრუმენტი ფისკალური სტაბილურობის მისაღწევად. ეკონომიკის სტიმულირების მიზნით, ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილის ზრდის პარალელურად, შესაძლებელია კონკრეტულ პერიოდში გაიზარდოს საბიუჯეტო დეფიციტი, თუმცა, საშუალოვადიან პერიოდში შენარჩუნებული იქნება მისი დაბალი მაჩვენებელი. რეგიონში მიმდინარე მოვლენებიდან გამომდინარე, მაკროეკონომიკური და ფისკალური ინდიკატორების სწორი პროგნოზირება და სტაბილურობა განსაკუთრებულ გამოწვევას წარმოადგენს. საშუალოვადიან და გრძელვადიან პერიოდში მნიშვნელოვანია ძირითადი მაკროეკონომიკური და ფისკალური ინდიკატორების ისეთ მაჩვენებლებში შენარჩუნება, რომლებითაც შესაძლებელი იქნება გაუმჯობესდეს სარეიტინგო კომპანიების შეფასებები და ქვეყანა იყოს მიმზიდველი საინვესტიციო კლიმატის თვალსაზრისით.

გაგრძელდება მუშაობა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მაკროეკონომიკური ანალიზისა და პროგნოზირების მიმართულებით. საბიუჯეტო დაგეგმვის პროცესის გასაუმჯობესებლად გაუმჯობესდება სახელმწიფო და ნაერთი ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების საშუალოვადიანი

პროგნოზირების პროცესი; მოხდება პროგნოზების არეალის გაფართოება იმისათვის, რომ ეკონომიკის სექტორები უფრო ფართოდ იყოს მოცული; გაიზრდება პროგნოზების დროითი არეალი, რაც გაზრდის ფისკალური სექტორის გრძელვადიანი დაგეგმვის შესაძლებლობას.

ფისკალური პოლიტიკა წარმართება გონივრულად. რათა უზრუნველყოფილი იქნეს სახელმწიფო ვალის მდგრადობა. მიუხედავად იმ ფაქტისა, რომ ლარის გაცვლითმა კურსმა უარყოფითად იმოქმედა მშპ-თან მიმართებაში სახელმწიფო ვალის მოცულობაზე, საერთაშორისოდ აღიარებული სტრანდარტების მიხედვით, მისი მაჩვენებელი მაინც რჩება დაბალ ნიშნულზე, შეესაბამება საშუალოვადიანი სტრატეგიით განსაზღვრულ სამიზნე მაჩვენებელს და ბევრად ნაკლებია კანონმდებლობით დაშვებულ ნორმასთან შედარებით. აღნიშნული პოზიტიურად მოქმედებს საქართველოს სუვერენულ რეიტინგზე და ამარტივებს საკრედიტო რესურსის მოზიდვის შესაძლებლობას. მთავრობა განაგრძობს სელექციურ მიდგომას საინვესტიციო/ინფრასტრუქტურული პროექტების შესარჩევად, რომლებიც მაქსიმალურად შეღავათიანი ფინანსური რესურსით ფინანსდება, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სახელმწიფო ვალის პორტფელის მდგრადობა. მთავრობა ასევე გააგრძელებს ფასიანი ქაღალდების გამოშვებას და საშინაო საკრედიტო რესურსის გამოყენებას, რაც მათ შორის ხელს შეუწყობს ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარებას.

გაგრძელდება მუშაობა პროგრამული ბიუჯეტის დანერგვისა და შესაბამისი მეთოდოლოგიის დახვეწის მიმართულებით, მათ შორის, შემუშავდება მეთოდოლოგიური მითითებები მხარჯავი დაწესებულებებისათვის, რაც მათ პროგრამული ბიუჯეტის მომზადების შიდა პროცესის ეფექტიანად მართვის უზრუნველყოფაში დაეხმარება. უზრუნველყოფილი იქნება შედეგზე ორიენტირებული ბიუჯეტირების სრულყოფილად დანერგვა. ბიუჯეტით განსაზღვრული პროგრამებისა და ქვეპროგრამების, აგრეთვე მათი მოსალოდნელი შედეგების წარმოდგენის მექანიზმები მიუახლოვდება საერთაშორისოდ აღიარებულ სტანდარტებს. გაგრძელდება მუშაობა ბიუჯეტის გამჭვირვალობისა და ინფორმაციულობის გაზრდის მიზნით და უზრუნველყოფილი იქნება საქართველოს მოქალაქეებისათვის ყველა საინტერესო და საჭირო ინფორმაციის მარტივი ფორმით მიწოდება.

ბიუჯეტის მართვის ელექტრონული სისტემის (eBudget) ფუნქციონალური შესაძლებლობების გაფართოების და მასში საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების ფორმირების პროცესის სრულად მოქცევის ფონზე კვლავ გაგრძელდება მუშაობა საჯარო ფინანსების მართვის ელექტრონული სისტემის ფუნქციონალულობის დახვეწის მიმართულებით, რაც გააუმჯობესებს საჯარო ფინანსების კონსოლიდირების პროცესს და შესაბამისად საჯარო ფინანსების მართვის ინსტრუმენტებს. დასრულდება საჯარო ფინანსების სახაზინო სისტემაში მოქცევის პროცესი იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისთვის, რომელთა სახაზინო მომმსახურებაზე გადასვლა საბიუჯეტო კანონმდებლობით არის განსაზღვრული. საჯარო ფინანსების მთლიანად ხაზინის ერთიან ანგარიშთა სისტემაში მოქცევით უზრუნველყოფილი იქნება ყველა დონის ბიუჯეტის, ასევე საჯარო სამართლის იურიდიული პირების ბიუჯეტების, სრული და დროული ანგარიშგება. საჯარო სექტორში ამალდება ფინანსური ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალების ხარისხი.

ეტაპობრივად დაინერგება საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო დარიცხვის სტანდარტები, რომელთაგანაც სრული შესაბამისობის მიღწევის შემდეგ, ყოველწლიურად გამოქვეყნდება მთავრობის ფინანსური ანგარიშგება, დაფუძნებული დარიცხვის მეთოდზე.

შემუშავდება ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემის დანერგვის ერთიანი მიდგომა და ინსტრუქცია, რომლის შედეგადაც მხარჯავ დაწესებულებებში გაუმჯობესდება მენეჯერული ანგარიშვალდებულება, მენეჯერული და ფინანსური კონტროლის მექანიზმები და ჩამოყალიბდება ფინანსური მართვის ელემენტები. გაიზრდება შიდა აუდიტორთა კვალიფიკაცია და საქმიანობის ეფექტიანობა. შესაბამისად, დაიხვეწება როგორც შიდა, ისე გარე კონტროლისა და აუდიტის მექანიზმები საჯარო ფინანსების მართვის სფეროში. საბიუჯეტო პროცესის გასაუმჯობესებლად უზრუნველყოფილი იქნება სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მიერ შემუშავებული დასკვნებისა და რეკომენდაციების გამოყენების ეფექტიანი მექანიზმი.

გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება

გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება საქართველოს მთავრობის საქმიანობის ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა. მთავრობის მიზანია დანერგოს „მწვანე ეკონომიკის“ პრინციპები და ხელი შეუწყოს „მწვანე ბიზნესის“ განვითარებას.

ქვეყანაში გარემოს მართვის ხარისხის გასაუმჯობესებლად, საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმების მოთხოვნების შესაბამისად, ეტაპობრივად დაინერგება ევროპული გარემოსდაცვითი პრინციპები და სტანდარტები. საქართველო გააგრძელებს ორმხრივი და მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას.

დაიხვეწება და განახლდება გარემოსდაცვითი სამართლებრივ-ნორმატიული ბაზა ისეთი მიმართულებებით, როგორიცაა: ნარჩენების მართვა, წყლის რესურსების მართვა, ატმოსფერული ჰაერის დაცვა, ტყის მართვა, ბუნებრივი და ანთროპოგენური საფრთხეების რისკების შემცირება, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოება, ბიომრავალფეროვნების დაცვა, ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვა, სანებართვო და სალიცენზიო საქმიანობა, გარემოზე ზემოქმედების შეფასება და სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასება.

მოხდება გარემოს მონიტორინგის სისტემის ეტაპობრივი გაფართოება და მოდერნიზება.

გატარდება სატყეო სექტორის რეფორმა, რომელიც მიმართული იქნება ქვეყნის ტყეების მდგრადი მართვის სისტემის დანერგვისა და მათი რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების გაუმჯობესებისკენ. გაძლიერდება ტყის მართვისთვის პასუხისმგებელი ინსტიტუციები.

ეტაპობრივად დაინერგება წყლის რესურსების ინტეგრირებული მართვის სისტემა, რომელიც დაეფუძნება სააუზო მართვის ევროპულ პრინციპებს.

ევროკავშირის სტანდარტების შესაბამისად, ეტაპობრივად გამკაცრდება თხევადი საწვავის ხარისხობრივი ნორმები. გაუმჯობესდება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების/ემისიების აღრიცხვის სისტემა. მოხდება ჰაერის ხარისხობრივი ნორმების ევროსტანდარტებთან შესაბამისობა.

გაუმჯობესდება გარემოზე ზემოქმედების არსებული სანებართვო სისტემა და შეიქმნება ევროსტანდარტებთან დაახლოებული ახალი სანებართვო რეგულაციები. დაინერგება სექტორული სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სისტემა.

ბუნებრივი რესურსების მართვისა და რაციონალური გამოყენების მიზნით, გაუმჯობესდება ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ლიცენზირების სისტემა.

გაეროს გაუდაბნობასთან ბრძოლის კონვენციის ვალდებულებებიდან გამომდინარე, ნიადაგის ეროზიების შემცირების, გაუდაბნობის თავიდან აცილებისა და ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის შესანარჩუნებლად, შემუშავდება მიწის რესურსების მდგრადი გამოყენების მექანიზმები.

„ბიომრავალფეროვნების სტრატეგიისა და მოქმედებათა გეგმის“ (2014-2020) შესაბამისად, გატარდება ბიომრავალფეროვნების დაცვისათვის საჭირო ღონისძიებები. შემუშავდება ქვეყანაში ბიოუსაფრთხოების ეროვნული სისტემა.

გაფართოვდება დაცული ტერიტორიების ქსელი და გაუმჯობესდება მათი მართვა. განხორციელდება ღონისძიებები დაცული ტერიტორიებისა და მასთან დაკავშირებული ეკოტურიზმის განვითარების ხელშესაწყობად.

შეიქმნება და დაინერგება ნარჩენების მართვის თანამედროვე სისტემა. დამტკიცდება ნარჩენების მართვის სტრატეგია და ნარჩენების მართვის სამოქმედო გეგმა, რომელიც მიმართული იქნება ნარჩენების მართვის ევროპული მეთოდების გამოყენებისა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის განვითარებისკენ.

სამრეწველო ავარიების პრევენციისა და კონტროლის სფეროში დაინერგება ევროკავშირის მიდგომები; გაუმჯობესდება ბუნებრივი სტიქიური მოვლენების რისკების შეფასების მექანიზმები; ჩამოყალიბდება/გაუმჯობესდება სტიქიური მოვლენების პროგნოზირებისა და მოსახლეობის ადრეული გაფრთხილების სისტემა.

გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო-კონვენციის შესაბამისად, მომზადდება კლიმატის ცვლილებასთან

დაკავშირებული „ეკონომიკის დარგებისა და ეკოსისტემების ადაპტაციის ეროვნული გეგმა“ და „დაბალემისიანი განვითარების ეროვნული სტრატეგია“. განხორციელდება კლიმატის ცვლილების შემარბილებელი და საადაპტაციო ღონისძიებები.

გაუმჯობესდება გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესრულებას, გარემოს დაბინძურებისა და ბუნებრივი რესურსებით უკანონო სარგებლობის პრევენციას, გამოვლენასა და აღკვეთას.

გამდიერდება ბირთვული იარაღის გაუვრცელებლობის რეჟიმი, შემცირდება ბირთვული და რადიოლოგიური საფრთხეების რისკები, მოხდება მოსახლეობის დაცვა მაიონებელი გამოსხივების მავნე ზემოქმედებისგან. შემუშავდება რადიოაქტიური ნარჩების მართვის სამართლებრივი ბაზა. მოხდება ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროს ინსტიტუციური გაძლიერება.

ხელი შეეწყობა ქვეყანაში მდგრადი განვითარებისა და „მწვანე ეკონომიკის“ პრინციპების დანერგვას. შემუშავდება/დაიხვეწება გარემოსდაცვით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობისა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების ჩართულობის მექანიზმები. გატარდება ღონისძიებები გარემოსდაცვითი განათლებისა და ცნობიერების ამაღლების ხელშესაწყობად.

იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა უფლებების დაცვა და მხარდაჭერა

სახელმწიფო პასუხს აგებს თითოეული დევნილი და ომით დაზარალებული მოქალაქის წინაშე - მის სიცოცხლეზე, ჯანმრთელობაზე, უსაფრთხოებაზე, სოციალურ ინტეგრაციაზე, საცხოვრებელ პირობებზე, დასაქმებაზე, საკუთრების დაცვასა და შინ დაბრუნებაზე. სახელმწიფო, იძულებით გადაადგილებით გამოწვეული სპეციფიკური საჭიროებების გათვალისწინებით, უზრუნველყოფს დევნილთა უფლებების დაცვას იძულებით გადაადგილების მთელ პერიოდში და ყველა ღონეს იხმარს დევნილთა პრობლემების გრძელვადიანი გადაწყვეტისთვის, მათი ქვეყნის სხვადასხვა ნაწილში განსახლების, შემოსავლის წყაროების უზრუნველყოფის, ჯანმრთელობის, სოციალური ინტეგრაციისა და სხვა საკითხების გადაწყვეტისათვის, რათა დევნილთათვის შეიქმნას უსაფრთხო და ღირსეული ცხოვრებისათვის აუცილებელი სოციალურ-ეკონომიკური პირობები. დევნილი მოსახლეობის ჩართულობის უზრუნველსაყოფად მათ მუდმივ საცხოვრებელ ადგილზე დაბრუნებამდე ქვეყნის სხვა ნაწილში ინტეგრაციის პროცესში, სახელმწიფო უზრუნველყოფს დევნილთა ჩართვას სასოფლო სამეურნეო პროგრამებში, სოფლის მეურნეობაში ჩართული დევნილების მხადაჭერას სათანადო ინფრასტრუქტურით, ძირითადი საშუალებებით აგრობიზნესის ინკუბატორების შექმნასა და არსებულ(ებ)ის წახალისება, სოფლის მეურნეობის შერეული კოოპერატივების განვითარებას. სახელმწიფო აღიარებს მუდმივ საცხოვრებელ ადგილზე დატოვებული უძრავი ქონების რესტიტუციის უფლებას, რაც მემკვიდრეობით გადადის. ეს უფლება შენარჩუნდება დევნილთათვის გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფის შემთხვევაშიც. სახელმწიფო განსაკუთრებულ ძალისხმევას მიმართავს დევნილთა დაბრუნების, დასახლებისა და რეინტეგრაციის დაგეგმვისა და განხორციელების უზრუნველსაყოფად. დევნილთა დაბრუნების წინაპირობად იქცევა ომებით დაშორიშორებულ ქართულ-აფხაზურ და ქართულ-ოსურ საზოგადოებებს შორის ურთიერთნდობის აღდგენა, ფართო საერთაშორისო ჩართულობა, პოლიტიკურ მოლაპარაკებებზე დაფუძნებული კონფლიქტების მოგვარების სტრატეგიის რეალიზაცია.

კონფლიქტების მოგვარება

კონფლიქტების მოგვარების საკითხი მთავრობის საგარეო და საშინაო დღის წესრიგის უმნიშვნელოვანესი კომპონენტია. აქტუალური გამოწვევების ფონზე, განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა საერთაშორისო რეაქციის მობილიზებას რუსეთის საოკუპაციო პოლიტიკისა და ანექსიისაკენ მიმართული ნაბიჯების საპასუხოდ, ასევე აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში, განსაკუთრებით ყველაზე მოწყვლად, გალისა და ახალგორის რაიონებში, ადამიანის უფლებების დაცვისა და მონიტორინგის ეფექტური მექანიზმების შექმნას, საერთაშორისო ორგანიზაციების მონაწილეობით. ჟენევის საერთაშორისო დისკუსიების, როგორც საერთაშორისო ჩართულობით საქართველოსა და რუსეთს შორის არსებული მნიშვნელოვანი პლატფორმის, მხარდაჭერასთან ერთად, გაგრძელდება

მზადყოფნა და მუშაობა აფხაზურ და ოსურ საზოგადოებასთან პირდაპირი დიალოგისათვის. კონფლიქტების პოლიტიკური მოგვარების საკითხებთან დაკავშირებულ პოზიციათა პრინციპული განსხვავების მიუხედავად, ქართველმა, აფხაზმა და ოსმა საზოგადოებებმა ერთად უნდა აიღონ პასუხისმგებლობა როგორც რეგიონის, ისე მომავალი თაობების უსაფრთხოებისათვის. საჭიროა მოლაპარაკებების დაწყება უსაფრთხოების გარანტიების თაობაზე, რომლის მექანიზმი უნდა შეიქმნას საერთაშორისო ორგანიზაციების/პარტნიორების ფორმატში (მაგ., ევროკავშირი, ეუთო ან გაერო). ამასთან, მნიშვნელოვანია ჰუმანიტარული საკითხების გადაწყვეტა და ნდობის აღდგენისათვის შემდგომი ნაბიჯების გადადგმა. შესაბამისად, გაგრძელდება მხარდაჭერა სახალხო დიპლომატიის, სოციალური და ეკონომიკური რეაბილიტაციისა და ბიზნესპროექტების განხორციელების მიმართულებით. კვლავაც წახალისდება ოჯახური, ნათესაური და პირადი ურთიერთობები, რომლებსაც ინარჩუნებს „გამყოფი ხაზის“ ორივე მხარეს მცხოვრები მოსახლეობა.

მეგობარი ქვეყნებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების მონაწილეობით, მნიშვნელოვნად გაფართოვდება არასამთავრობო სექტორის პროექტების მხარდაჭერა, რომლებიც ხელს შეუწყობს მხარეებს შორის დიალოგს პოლიტიკური ექსპერტების დონეზე, ასევე ბიზნესმენების, ჟურნალისტების, ქალების, ფერმერების, ეკოლოგების, მედიცინის მუშაკების, სტუდენტებისა და სხვა „ინტერესთა ჯგუფების“ შექმნას.

მთავრობის სტრატეგიული ამოცანაა, გამყოფი ხაზების მიმდებარე, კონფლიქტით დაზარალებული ოჯახების ადგილზე დამაგრების მიზნით, აღნიშნული რეგიონებისა და სოფლების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება, რისთვისაც ამოქმედდება უკვე შემუშავებული შესაბამისი სტრატეგია. აღნიშნული სტრატეგია, თავის მხრივ, ეფუძნება უკვე განხორციელებულ და მიმდინარე პროექტებს სასმელი და სარწყავი წყლის სისტემების აღდგენის, სკოლების რეაბილიტაციის, ამბულატორიების მოწყობის, გაზიფიკაციის, უმაღლესი განათლების დაფინანსების, ადგილობრივი მოსახლეობის მიზნობრივი მატერიალური დახმარებისა და სხვა მიმართულებებით. გაგრძელდება დონორებსა და პარტნიორებთან მუშაობა გამყოფი ხაზების მიმდებარე რეგიონების დახმარებისა და განვითარების სახელმწიფო პოლიტიკის ხელშეწყობის გაგრძელების მიმართულებით.

შემუშავებისა და განხილვის პროცესშია კონფლიქტების მოგვარების სახელმწიფო სტრატეგიის ახალი სამშვიდობო ხედვა და მიდგომები, რაც საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის პრინციპის დაცვის პირობებში, შერიგების, პირდაპირი დიალოგისა და ნდობის აღდგენის თანამედროვე მიდგომებს დაეფუძნება. გაგრძელდება დაწყებული სამუშაო ისეთი სამართლებრივ-ინსტიტუციური მექანიზმების შესაქმნელად, რომლებიც აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის/ცხინვალის რეგიონის მოსახლეობას შესაძლებლობას მისცემს, თავისუფლად ისარგებლოს საქართველოს მოქალაქეებისთვის სხვადასხვა სფეროში დაწესებული ნებისმიერი შეღავათითა და მომსახურებით საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე. ეს შეეხება ასევე საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შეთანხმებით საქართველოს მოქალაქეებისათვის გათვალისწინებულ სარგებელსა და შესაძლებლობებს სხვადასხვა სფეროში და საქართველოს ევროკავშირთან უვიზო მიმოსვლის თაობაზე დიალოგიდან გამომდინარე პერსპექტივებს.

შესაბამისად, მთავრობის საქმიანობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ამოცანა იქნება, აფხაზურ და ოსურ საზოგადოებებს სრულფასოვნად მიაწოდოს ინფორმაცია საქართველოს ევროინტეგრაციის პროცესის შესახებ, მათ შორის როგორც კონკრეტული სარგებლის, ისე იმ ღირებულებების თაობაზე, რასაც საქართველოს ევროპული განვითარების გზა გულისხმობს ადამიანის უფლებების, თავისუფლებების, იდენტობისა და თვითმყოფადობის დაცვის თვალსაზრისით; გააცნოს ასოცირების შეთანხმების, ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებისა (DCFTA) და საქართველოსა და ევროკავშირს შორის უვიზო მიმოსვლის თაობაზე დიალოგიდან გამომდინარე პერსპექტივები. კონფლიქტების მოგვარების წარმატებისათვის გადამწყვეტი იქნება დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობა და სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პრობლემების მოგვარების დაჩქარება. ამ მიმართულებებით სახელმწიფო პოლიტიკის წარმატებამ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის/ცხინვალის რეგიონის საზოგადოებები უნდა დაარწმუნოს ერთიან, ევროპულ სახელმწიფოში ცხოვრების უპირატესობაში.

თავდაცვის სისტემა და შეიარაღებული ძალები

თავდაცვის სფეროში საქართველოს მთავრობის ძირითადი მიზანია ინსტიტუციონალურად გამართული და დემოკრატიულ პრინციპებზე დაფუძნებული თავდაცვის სისტემის შექმნა და ნატოსთან თავსებადი, პროფესიონალი, ღირსეული და ქვეყნის წინაშე არსებული საფრთხეების ადეკვატური შეიარაღებული ძალების ჩამოყალიბება. თავდაცვის უწყებას ნატოში გაწევრიანების გზაზე ერთ-ერთი წამყვანი როლი ეკისრება. შესაბამისად, მისი განსაკუთრებული პრიორიტეტი ალიანსში გაწევრიანების ყველა წინაპირობის დაკმაყოფილება და საერთაშორისო უსაფრთხოების უზრუნველყოფაში ქმედითი წვლილის შეტანაა.

დასახული მიზნების მისაღწევად თავდაცვის სფეროში არაერთი მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გადაიდგა, რასაც როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე მის გარეთ პოზიტიური შეფასებები მოჰყვა. 2014-15 წლებში ნატოს ხელმძღვანელობის და ექსპერტების მიერ არაერთხელ აღინიშნა თავდაცვის სამინისტროს მიღწევები გამჭვირვალობის გაზრდის, კორუფციის რისკების შემცირების და ინსტიტუციონალური რეფორმების განხორციელების კუთხით.

თავდაცვის სისტემის სამომავლო გეგმები და პრიორიტეტები დეტალურად არის გაწერილი უწყების სტრატეგიულ და კონცეპტუალურ დოკუმენტებში.

თითოეული ახალი ინიციატივა ეფუძნება მიღებული გამოცდილების, არსებული საჭიროებებისა და შესაძლებლობებისა და წარმატებული საერთაშორისო პრაქტიკის ანალიზს. არსებული უსაფრთხოების გარემოს გათვალისწინებით, რეგიონალური საფრთხეებისა და რისკების და შეზღუდული რესურსების პირობებში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია საქართველოს შეიარაღებული ძალების პრიორიტეტების სწორად განსაზღვრა, განხორციელების ოპტიმალური ვადების დადგენა, პრიორიტეტული მიმართულებების დაბალანსებულად განვითარება და საერთაშორისო დახმარების მაქსიმალურად ეფექტიანად გამოყენება.

მიმდინარე და დაგეგმილ ინსტიტუციონალურ რეფორმებს შორის მნიშვნელოვანია თავდაცვის სისტემის გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების უზრუნველყოფა, თავდაცვის მართვის სრულყოფა, თავდაცვის შესაძლებლობების გაუმჯობესება, ნატოსთან თავსებადობის ამაღლება და საერთაშორისო თანამშრომლობა.

გამჭვირვალობის მაღალი დონის შენარჩუნების და კორუფციის პრევენციის მიზნით საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო 2013 წლიდან აქტიურად არის ჩართული ნატოს „კეთილსინდისიერების ამაღლების“ პროგრამაში, რომლის მიზანია ნატოს წევრი და პარტნიორი ქვეყნების თავდაცვისა და უსაფრთხოების სისტემების გამჭვირვალობის და ეფექტიანობის გაზრდა. 2015 წელს თავდაცვის სამინისტროში შეიქმნა თავდაცვის სამინისტროს კეთილსინდისიერების ამაღლებისა და ანტიკორუფციული გარემოს მონიტორინგის საბჭო.

უფლებების დაცვის ნაწილში განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა სამხედრო მოსამსახურეთა ძირითადი უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვას, სამხედრო-სამოქალაქო ურთიერთობების გამყარებას და გენდერული დისკრიმინაციის ნებისმიერი ფორმის აღმოფხვრა-პრევენციას, რისთვისაც შემუშავდა და დამტკიცდა „თავდაცვის სამინისტროს გენდერული თანასწორობის სტრატეგია“.

მართვის სისტემის გასაუმჯობესებლად ამოქმედდა გადაწყვეტილებების მიღების სამდონიანი სისტემა. ეს სისტემა თავდაცვის უწყების თითოეული სტრუქტურული ერთეულის სხვადასხვა რანგის თანამშრომელს საშუალებას აძლევს, აქტიური მონაწილეობა მიიღოს გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში.

თავდაცვის სფეროსთვის მიკუთვნებული საკითხების უკეთ რეგულირებისთვის გრძელდება მუშაობა მარეგულირებელი კანონმდებლობისა და პროცედურების გადახედვა-განახლებაზე. ასევე ორგანიზაციული უზრუნველყოფის სისტემების დანერგვა. მიმდინარეობს მუშაობა საკადრო მართვის პროგრამული უზრუნველყოფის ელექტრონული სისტემის (HRMS) დანერგვაზე.

სამინისტროს მნიშვნელოვანი პრიორიტეტია პროგრამული ბიუჯეტის, რესურსების მართვის და შესყიდვების დაგეგმვის სისტემების შემდგომი განვითარება. აღნიშნული მიმართულებით მიმდინარეობს პარტნიორი ქვეყნების, ექსპერტების და მრჩეველთა ინსტიტუტების გამოცდილების გაზიარება. ყურადღება დაეთმობა ფინანსური გამჭვირვალობის კიდევ უფრო გაზრდას.

რესურსების მართვის სისტემის სამოქმედო და ეკონომიური ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით დაგეგმილია სტანდარტიზაციის და კოდიფიკაციის დანაყოფების შექმნა. ერთი მხრივ, მოხდება თავდაცვის სისტემის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის სტანდარტებში მოქცევა, რაც ხელს შეუწყობს ხარისხის ამაღლებას და ხარჯების შემცირებას, ხოლო, მეორე მხრივ, განხორციელდება მატერიალურ ტექნიკური ბაზის აღრიცხვის ნატოს სტანდარტებთან თავსებადობის უზრუნველყოფა. განხორციელდება ლოგისტიკის მართვის ელექტრონული სისტემის შექმნა შეიარაღებული ძალებისთვის.

შიდა კონტროლის მექანიზმების დასახვეწად განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა შიდა აუდიტის დეპარტამენტის სრულად ამოქმედებასა და სხვა შიდა მაკონტროლებელი სტრუქტურების ეფექტიანობის ამაღლებას.

თავდაცვის შესაძლებლობების გაუმჯობესების თვალსაზრისით, პრიორიტეტულია შემდეგი მიმართულებები: განათლება, სამხედრო წვრთნები, სამხედრო დოქტრინები, მართვა და კონტროლი, მობილურობა და კონტრმობილურობა, სამხედრო დაზვერვის სისტემა, საარტილერიო შესაძლებლობები, ჯავშანსაწინააღმდეგო შესაძლებლობები, საჰაერო თავდაცვის შესაძლებლობები, სპეციალური ოპერაციების ძალები, სამხედრო პოლიციის შესაძლებლობები, ლოგისტიკის სისტემა, რეზერვის სისტემის განვითარება, კიბერთავდაცვითი შესაძლებლობების განვითარება, სამხედრო ინფრასტრუქტურა.

გრძელდება მუშაობა ინფრასტრუქტურული პროექტების დაგეგმვა-განხორციელებაზე, კერძოდ, სამხედრო ბაზების, ყაზარმების და სასადილოების აშენება-კეთილმოწყობაზე, რაც სამხედრო მოსამსახურეებს მისცემს შესაძლებლობას, მათზე დაკისრებული მოვალებები ადეკვატურ და ღირსეულ პირობებში შეასრულონ.

წვრთნებისა და განათლების სისტემის შემდგომი რეფორმირება ფოკუსირებული იქნება ამოცანებზე ორიენტირებული და რეალურ საბრძოლო პირობებთან მაქსიმალურად მიახლოებული, და ერთობლივი საერთაშორისო წვრთნების ჩატარებაზე, ასევე, სამხედრო მოსამსახურეთა განათლების პროგრამების და შესაბამისი სასწავლო პროცესების დახვეწაზე. უახლოეს მომავალში საქართველოს სამხედრო განათლების სისტემა მოიცავს აბსოლუტურად ყველა საფეხურს სამხედრო მოსამსახურის საკარიერო ზრდის პროცესის უზრუნველსაყოფად. ასევე, დიდი ყურადღება ეთმობა პროფესიული განვითარების და სასწავლო ცენტრების ჩამოყალიბებას და არსებულის განვითარებას.

სამხედრო მოსამსახურეთა სოციალური უფლებების დაცვის მიზნით გრძელდება მუშაობა დაჭრილი სამხედრო მოსამსახურეების მხარდაჭერის პროგრამებზე, დაჭრილი და დაღუპული სამხედრო მოსამსახურეების ოჯახების დახმარებაზე, სამხედრო მოსამსახურეების სამედიცინო და კვებითი უზრუნველყოფის ხარისხის ამაღლებაზე და საპენსიო სისტემის რეფორმაზე.

თავდაცვის უწყების საქმიანობის ერთ-ერთი მთავარი ორიენტირი სამომავლოდაც იქნება ნატოს, ევროკავშირისა და სტრატეგიულ პარტნიორებთან თანამშრომლობის გაღრმავება. განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდება ნატოსა და ევროკავშირთან აღებული ვალდებულებების შესრულებაზე, მნიშვნელოვანი რესურსები მიემართება ნატოს უელსის სამიტზე მინიჭებული ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტის დროული და ეფექტიანი განხორციელებისკენ. საქართველოს შეიარაღებული ძალების შესაძლებლობებისა და ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის განსამტკიცებლად, თავდაცვის უწყება გააგრძელებს ინტენსიურ თანამშრომლობას თავდაცვის სფეროში ამერიკის შეერთებულ შტატებთან სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის ფარგლებში. აქტიურად წარმართავს თანამშრომლობას როგორც ორმხრივ ისე მრავალმხრივ ფორმატში პარტნიორ ქვეყნებთან და განავითარებს თანამშრომლობას ახალ პარტნიორებთან. გააგრძელებს რეგიონში უსაფრთხოების განმტკიცების ხელშეწყობას რეგიონის ქვეყნებთან ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატში თანამშრომლობის გაღრმავების გზით.

თავდაცვის სამინისტრო განაგრძობს აქტიურ თანამშრომლობას პარტნიორ ქვეყნებთან, ნატოსთან, ევროკავშირისა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თავდაცვისა და უსაფრთხოების საკითხებში.

აღსანიშნავია, რომ მნიშვნელოვნად გაღრმავდა ალიანსთან თანამშრომლობა. საქართველო ნატოს სხვა ასპირანტ ქვეყნებს შორის ერთ-ერთ ყველაზე თავსებად პარტნიორად არის აღიარებული. ნატოს უელსის სამიტზე ალიანსის წევრმა ქვეყნებმა საქართველოს „გაძლიერებული შესაძლებლობების პარტნიორი“

ქვეყნის სტატუსი მიანიჭეს და ნატოში გაწევრიანების დაჩქარების მიზნით მხარდაჭერის არსებითი პაკეტი (Substantial NATO-Georgia Package) შესთავაზეს, რომელიც განამტკიცებს ქვეყნის უსაფრთხოებას, გააძლიერებს თავდაცვისუნარიანობას და კიდევ უფრო აამაღლებს ნატოსთან თავსებადობას, რაც თავისთავად დააჩქარებს ალიანსში გაწევრიანების პროცესს.

შესაბამისად, თავდაცვის სამინისტროს მთავარ ამოცანას არსებითი პაკეტით განსაზღვრული ინიციატივების წარმატებით განხორციელება წარმოადგენს.

გარდა ამისა, თავდაცვის სამინისტრო აგრძელებს ალიანსთან ეფექტურ თანამშრომლობას ნატო-საქართველოს კომისიის, ყოველწლიური ეროვნული პროგრამის, დაგეგმვისა და მიმოხილვის პროცესის, ნატო-საქართველოს სამხედრო თანამშრომლობის სამუშაო გეგმის, ნატოს ნდობის ფონდის, პროფესიული განვითარების პროგრამის, სამხედრო განათლების განვითარების პროგრამის, გონივრული თავდაცვის ინიციატივისა და სხვა თანამშრომლობის ინსტრუმენტების ფარგლებში.

საქართველოს მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს გლობალური უსაფრთხოების უზრუნველყოფაში და მომავალშიც გააგრძელებს ნატოსა და ევროკავშირის ეგიდით წარმოებულ საერთაშორისო სამშვიდობო მისიებში მონაწილეობას.

აღსანიშნავია, რომ საქართველო 2016 წლამდე ალიანსთან ერთად ავღანეთში მტკიცე მხარდაჭერის (Resolute Support Mission) მისიაში იქნება ჩართული. 2015 წლიდან 900-მდე ქართველი მოსამსახურე აშშ-ისა და გერმანიის სარდლობის ქვეშ წარმატებით ასრულებს დაკისრებულ ამოცანებს.

საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო მონაწილეობს ნატოს შეკავშირებული ძალების ინიციატივაში ნატოსთან თავსებადობის ამაღლების მიზნით. 2015 წლიდან საქართველოს ერთი ქვეითი ასეული ჩართულია ნატოს სწრაფი რეაგირების ძალებში.

საქართველო გააგრძელებს ევროკავშირის ერთიანი უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის ფარგლებში (CSDP) მიმდინარე კრიზისების მართვის ოპერაციებში მონაწილეობას, კერძოდ, ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკაში ევროკავშირის ეგიდით მიმდინარე მისიაში (EUMAM RCA) და ევროკავშირის საწვრთნელ მისია მალიში (EUTM Mali) ქართველი სამხედროების მონაწილეობას.

თავდაცვის სამინისტრო წარმატებით შეასრულებს ევროკავშირის ასოცირების განრიგის ფარგლებში განსაზღვრულ თავდაცვის ვალდებულებებს.

გაგრძელდება ეუთოსა და გაეროს წინაშე აღებული ვალდებულებებისა და შესაბამისი რეკომენდაციების შესრულება.

დღევანდელ მსოფლიოში თავდაცვის დიპლომატია სულ უფრო მზარდ მნიშვნელობას იძენს.

საქართველოს თავდაცვის უწყება ამ მიმართულებითაც გამორჩეულად აქტიური იქნება. მომავალში საქართველო საერთაშორისო ასპარეზზე წარმოდგენილი იქნება არა მხოლოდ საერთაშორისო მისიებში ჩართული სამხედრო ძალით, არამედ როგორც თავდაცვის ინსტიტუციონალურ განვითარებაში განსაკუთრებული პოზიტიური გამოცდილების ექსპორტიორი ქვეყანა.

დიასპორაზე ზრუნვა

მთავრობა განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს უცხოეთში მცხოვრებ თანამემამულეებს, მათ ჩართულობას ქართულ საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ, სოციალურ-ეკონომიკურ და კულტურულ ურთიერთობებში, აგრეთვე კავშირების განმტკიცებას საქართველოსა და იმ ქვეყნებს შორის, სადაც საქმიანობენ ჩვენი თანამემამულეები.

მთავრობა გააგრძელებს ზრუნვას უცხოეთში მცხოვრებ თანამემამულეებში, განსაკუთრებით კი, სასკოლო ასაკის ბავშვებში ქართული ენის ცოდნის და ქართული ცნობიერების ამაღლებაზე. უცხოეთში მოქმედი ქართული ეთნოკულტურული კომპონენტის მქონე ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისათვის გაგრძელდება ადგილსამყოფელი სახელმწიფოს საგანმანათლებლო სტანდარტების გათვალისწინებით სასწავლო პროგრამების შექმნა და პედაგოგთა გადამზადება. თურქეთში მცხოვრები ქართველებისათვის მომზადდა ქართული ენის სასწავლო პროგრამა, რომელიც დამტკიცდა თურქეთის რესპუბლიკის განათლების სამინისტროს მიერ.

მთავრობა გააგრძელებს, აგრეთვე, უცხოეთში ქართულენოვანი სკოლების, ქართული საკვირაო სკოლების, ანსამბლების, სპორტული გუნდების და უცხოეთში არსებული სხვა ტიპის დიასპორული ორგანიზაციების ტრადიციულ მხარდაჭერასა და დახმარებას. საზღვარგარეთ მცხოვრები

თანამემამულეებისათვის ქართული ენის დისტანციური მეთოდით სწავლების მიზნით მიმდინარეობს მუშაობა პროექტზე „ქართული ონლაინ სკოლა“, რომლის პროგრამული ნაწილი დასრულებულია და მიმდინარეობს მუშაობა ტექნიკური უზრუნველყოფის საკითხზე.

მთავრობა გააგრძელებს ზრუნვას უცხოეთში მდებარე ქართული ისტორიულ-კულტურული ობიექტების მოძიებისათვის, მოვლა-პატრონობისთვის, რესტავრაციისა და შესაძლებლობის შემთხვევაში – საქართველოსთვის გადმოცემისთვის. მიმდინარეობს ლევილის მამულის საქართველოსთვის გადმოცემასთან დაკავშირებით შექმნილი პარიტეტული კომისიის მუშაობის პროცესი.

მთავრობა შეუწყობს ხელს უცხოეთში ქართული დიასპორული ორგანიზაციების (პროფესიული, სამეცნიერო, კულტურული, ახალგაზრდული და სხვ.) დაფუძნებასა და მათ საქმიანობას. დიასპორული ორგანიზაციების სათანადო აღრიცხვის, მათთან ოპერატიული კომუნიკაციის და დიასპორული ღონისძიებების მასშტაბურად დაგეგმვა-განხორციელების მიზნით შეიქმნება დიასპორული ორგანიზაციების რეესტრი, სადაც თავს მოიყრის ინფორმაცია საზღვარგარეთ არსებული ქართული დიასპორული ორგანიზაციების, მათი დამფუძნებლებისა და ხელმძღვანელების, ორგანიზაციის მიზნებისა და განხორციელებული საქმიანობის შესახებ. პერსპექტიული დასავლური განათლების მქონე ახალგაზრდებისათვის ზორციელდება დიასპორული სტაჟირების პროექტი, რომლის ფარგლებში ამ ეტაპზე საქართველოს სახელმწიფო უწყებებში სტაჟირება გაიარა 40-მდე სტუდენტმა.

ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების მოთხოვნებიდან გამომდინარე, მთავრობა ეტაპობრივად უზრუნველყოფს ემიგრანტებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულებას. მთავრობა გააგრძელებს საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობას უცხოეთში მცხოვრები თანამემამულეების ინფორმირების მიმართულებით.

კულტურა

სახელმწიფოს კულტურის პოლიტიკა მიმართულია ქვეყნის ეროვნული და კულტურული იდენტობის შენარჩუნებისაკენ. საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმების თანახმად, მიმდინარეობს ინტენსიური თანამშრომლობა ევროკავშირთან, რათა შემუშავდეს და დაინერგოს ინკლუზიური კულტურის პოლიტიკა. ამასთან, მიმდინარეობს მუშაობა რომ უზრუნველყოფილი იყოს „კულტურული თვითგამოხატვის მრავალფეროვნების დაცვისა და ხელშეწყობის შესახებ“ იუნესკოს 2005 წლის კონვენციის განხორციელება.

გაგრძელდება ქართული კულტურის მსოფლიოს კულტურულ სივრცეში ინტეგრაცია საერთაშორისო ინსტრუმენტების მხარდაჭერის გზით. მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგმება, რათა კულტურის სფერო ინტეგრირებული იყოს ქვეყნის სოციალური და ეკონომიკური განვითარების პროცესში. ქართული კულტურის განვითარების, პოპულარიზაციისა და მისი ევროპულ სივრცეში ინტეგრაციის მიზნით, მიმდინარე წლის 24 თებერვალს, ბრიუსელში ხელი მოეწერა შეთანხმებას, რომლის თანახმადაც საქართველო ევროკავშირის პროგრამა - “Creative Europe”-ის („შემოქმედებითი ევროპა“) წევრი გახდა. დაიწყო საქართველოში „შემოქმედებითი ევროპის“ ოფისის შექმნა და მიმდინარეობს შესაბამისი პროცედურების შეთანხმება ევროკომისიასთან.

არსებითი ღონისძიებები გატარდება კულტურის სფეროში მოქმედი საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესებისა და მისი ევროპის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის მიზნით. ამისათვის, საერთო ჯამში შემუშავდება ცვლილებები და დამატებები მთელ რიგ საკანონმდებლო აქტებში.

ამასთანავე, დაწყებულია და მიმდინარე წლის ბოლომდე დასრულდება „კულტურული მემკვიდრეობის კოდექსის“ შემუშავება. კოდექსით გაერთიანდება კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში მოქმედი ყველა საკანონმდებლო აქტი და იმავდროულად დაიხვეწება კულტურული მემკვიდრეობის მართვის მექანიზმები, მათ შორის პროფესიული რეგულირების საკითხები კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში.

მიმდინარეობს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსა და მასში შემავალი საქვეუწყებო ორგანიზაციების ინსტიტუციური რეფორმები. ICCROM-თან თანამშრომლობით დაწყებულია რეგიონული სასწავლო პროგრამის შემუშავება და სასწავლო ცენტრის (ტრენინგ პლატფორმის) ჩამოყალიბება საქართველოში.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისა და რეაბილიტაციის პროცესი წარიმართება საერთაშორისო კონვენციების, მსოფლიოში აღიარებული სტანდარტების, იუნესკოსა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინებით. გაგრძელდება 2014-15 წლებში დაწყებული კომპლექსური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების: მუცოს არქიტექტურული კომპლექსის, ვარძიის ისტორიულ-არქიტექტურული კომპლექსის, სოფ. ჩაქაშის, ნოქალაქევის არქიტექტურული კომპლექსის, გრაკლიანი გორის მუზეუმ-საიტის მოწყობის, გეგუთის სასახლის (არქეოლოგია-კონსერვაცია), ასევე სქურის ეკლესიის რეაბილიტაცია, ბებრის-ციხის გადაუდებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოები, ნოლას ციხის რეაბილიტაცია, ბაგინეთის არქეოლოგია, დაგეგმილია მთელი რიგი ძეგლების სარეაბილიტაციო სამუშაოები. ხორციელდება საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის მონაცემთა მართვის სისტემისა და კულტურული მემკვიდრეობის გეოინფორმაციული სისტემის (GIS) განვითარება;

გაგრძელდება კულტურის სფეროს ფინანსური გაძლიერების და კაპიტალური დანახარჯების პროგრამა და საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს სისტემაში შემავალი სსიპ-ების (84 ორგანიზაცია) ინფრასტრუქტურული სახის საჭიროებების შესწავლა.

მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება სახელოვნებო განათლების სასწავლებლების სახელმწიფო ხელშეწყობას, სახელოვნებო განათლებას. სახელმწიფოს ხელშეწყობით მაგისტრანტები ეუფლებიან სამაგისტრო პროგრამას, ხორციელდება პროფესიული პროგრამები, რეგიონებიდან შერჩეული განსაკუთრებული ნიჭით დაჯილდოებული მოზარდები ეუფლებიან სამუსიკო ხელოვნებას. ხელი ეწყობა საქართველოს მოქალაქეების სწავლას უცხოეთის უმაღლეს სახელოვნებო სასწავლებლებსა და კვალიფიკაციის ასამაღლებელ კურსებზე. ხელი შეეწყობა მოსწავლეებისა და სტუდენტების მონაწილეობას საერთაშორისო კონკურსებსა და ფესტივალებში, დიპლომანტი რეჟისორების სადიპლომო სპექტაკლების განხორციელებას რეგიონების სახელმწიფო თეატრებში.

თანამედროვე ხელოვნების განვითარების ხელშეწყობის მიზნით, პრიორიტეტების შესაბამისად, ხდება საუკეთესო პროექტების შერჩევა და განხორციელება: ქართული წიგნისა და ლიტერატურის, მუსიკალური, სახვითი, თეატრალური და კინოხელოვნების მიმართულებებით, ეროვნულ უმცირესობათა კულტურის მხარდაჭერა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა ინტეგრირება ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა 2018 წელს ფრანკფურტის წიგნის საერთაშორისო ბაზრობაზე საქართველოს სტუმარი ქვეყნის სტატუსით წარდგენასთან დაკავშირებულ მზადებას.

გაგრძელდება რეგიონებში კულტურული ცხოვრების აღორძინება და განვითარება, რაც გამოიხატება რეგიონების კინოთეატრების აღჭურვილობით, მუნიციპალიტეტებთან ერთად კულტურისა და დასვენების პარკების რეაბილიტაციით, კლასიკური მუსიკის პოპულარიზაციით, სახელოვნებო სკოლების პედაგოგთა და მოსწავლეთა მეთოდური დახმარების ღონისძიებებით, ფოლკლორული ანსამბლების ტექნიკური მხარდაჭერით, თეატრალური დასებისა და სტუდიების საქმიანობის ხელშეწყობითა და პოპულარიზაციით.

კვლავაც უზურუნველყოფილი იქნება ისეთი პრინციპების გატარება, როგორცაა, საქართველოს მოქალაქეების თავისუფალი საქმიანობა კულტურის სფეროში და ხელისუფლების ჩაურევლობა შემოქმედებით პროცესში.

საგანგებო ღონისძიებები გატარდება ქართული ენის, როგორც სახელმწიფო ენის, დასაცავად. სახელმწიფო ენაზე იზრუნებს სახელმწიფო, რათა გარანტირებული იყოს ქართული ენის კონსტიტუციური სტატუსის დაცვა. „ქართული ანბანის სამი უძველესი სახეობის ცოცხალ კულტურას“ მიენიჭა არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი და განესაზღვრა ეროვნული კატეგორია. მომზადდა შესაბამისი ნომინაცია და წარედგინა იუნესკოს არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის კომიტეტს არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის წარმომადგენლობით ნუსხაში აღიარებისთვის.

დასახული ამოცანების შესასრულებლად, ფართო კონსულტაციებისა და საზოგადოების ჩართულობით მუშავდება კულტურის პოლიტიკის გრძელვადიანი სტრატეგია 2025 წლამდე და კულტურის სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმა 2016-2017 წლისათვის.

სპორტი და ახალგაზრდობა

საქართველოს მთავრობა კვლავაც განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს ახალგაზრდებში ჯანმრთელი ცხოვრების წესის დანერგავასა და პოლულარიზაციას. სპორტში არსებული ვითარების შესწავლის, კვლევისა და ანალიზის საფუძველზე შემუშავდა და დამტკიცდა სპორტის განვითარების სახელმწიფო პოლიტიკის დოკუმენტი 2014-2020, შემუშავების პროცესშია სპორტის განვითარების სტრატეგიული, კონკრეტული გეგმა, რომლის ძირითადი მიმართულებაა ხელმისაწვდომობა. პენტიწეიარულ სისტემაში ხელმისაწვდომი ხდება სხვადასხვა სპორტის სახეობის დაუფლება და არაფორმალური განათლების მიღება, რაც თავის მხრივ, ხელს უწყობს საზოგადოებაში მათი შემდგომი ინტეგრაციისა და ადაპტაციის პროცესს.

პრაქტიკული გამოცდილების გათვალისწინებით შემუშავებული და მიღებული იქნება საკანონმდებლო ცვლილებათა პაკეტი სპორტის პოპულარიზაციისა და ქვეყანაში ჯანსაღი ცხოვრების წესის დასამკვიდრებლად. მთელი ქვეყნის მასშტაბით გაგრძელდება არსებული სპორტული ინფრასტრუქტურის ეტაპობრივი რეაბილიტაცია და მშენებლობა, რეგიონებში სპორტულ-გამაჯანსაღებელი ცენტრების შექმნა და მათი აღჭურვა მოდერნიზებული ინვენტარით. გაგრძელდება გრძელვადიანი სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამების დაფინანსება. სამომავლოდ საქართველო უმასპინძლებს არაერთ საერთაშორისო სპორტულ ფორუმს.

გაგრძელდება სპორტული ფედერაციებისა და ახალგაზრდული ორგანიზაციების საქმიანობაში ჩაურევლობის პოლიტიკა.

ახლად დაფუძნებული ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი იმუშავებს თანამედროვე ევროპული სტანდარტების შესაბამისი საგანმანათლებლო სისტემით სასპორტო განათლების რეგიონალურ ცენტრად ჩამოყალიბების მიზნით. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა სპორტის მეცნიერების, მათ შორის, სპორტის მედიცინისა და სპორტის სამართლის განვითარებას. განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მინიჭებული პროფესიული სპორტული განათლების მიღებას.

საქართველოს მთავრობა აგრძელებს ახალგაზრდების და ახალგაზრდული ორგანიზაციების მიერ პროექტების ინიცირებისათვის ხელსაყრელი გარემოს შექმნას და მათ მიერ ინიცირებული პროექტების მხარდაჭერა და დაფინანსებას. ამ მიზნით სხვა და სხვა უკვე დანერგილი პროგრამების საშუალებით სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო დაეხმარება ახალგაზრდებს პროექტების მართვისთვის აუცილებელი უნარ-ჩვევებისა და შესაძლებლობების განვითარებაში და დაეხმარება მათი ინოვაციური პროექტების მართვის მდგრად განვითარებაში.

საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით განხორციელდა ახალგაზრდობის პრობლემებისა და გამოწვევების კვლევა, რომელიც საფუძვლად დაედო ქვეყნის ახალგაზრდული პოლიტიკის განხორციელების რეფორმირებულ სამოქმედო გეგმას. კანონმდებლობით მოწესრიგდება გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ახალგაზრდობის მონაწილეობა ადგილობრივი და ცენტრალური ხელისუფლების დონეზე, განისაზღვრება მათი საქმიანობის ფორმები. შემუშავდება სტრატეგია არაფორმალური განათლების აღიარებისათვის და შესაბამისი სტანდარტები არაფორმალური განათლების სფეროში; მხარდაჭერილი იქნება მოხალისეობა.

ახალგაზრდების სრულფასოვანი განვითარებისა და ახალგაზრდული პოლიტიკის მიზნებისა და ამოცანების ეფექტური განხორციელების უზრუნველსაყოფად, შეიქმნა სპორტსმენთა ხელშეწყობის მიზნობრივი პროგრამა, რომელიც ხელს შეუწყობს ოლიმპიური თამაშებისა და სხვა საერთაშორისო შეჯიბრებებისთვის საქართველოს სპორტსმენთა მაღალ დონეზე მომზადებას და წარმატებით ასპარეზობას

ქვეყნის ყველა რეგიონში გაგრძელდება ახალგაზრდული ცენტრების ინფრასტრუქტურის ხელშეწყობა; ცენტრების ფუნქციონირებისათვის შემუშავდება ევროპული სტანდარტების შესაბამისი ახალგაზრდული პროგრამები. სახელმწიფოებრივი აზროვნების, ევროპული, დემოკრატიული და სამოქალაქო ღირებულებების პოპულარიზაციისთვის დაიხვეწება ახალგაზრდული არასამთავრობო ორგანიზაციების მხარდაჭერის პროგრამა.

რეგიონებში მცხოვრები ახალგაზრდების დასაქმების, ასევე ადგილობრივი ახალგაზრდული არასამთავრობო სექტორის წახალისების მიზნით, გაგრძელდება მასშტაბური რეგიონალური საგრანტო კონკურსები სხვადასხვა პროგრამული პრიორიტეტის შესაბამისად. რეგიონში მცხოვრები, განსაკუთრებული საჭიროების მქონე ახალგაზრდების გააქტიურებისა და ინტეგრირების მიზნით განხორციელდება სპეციალური ადაპტირებული პროგრამები. ახალგაზრდობის თვითრეალიზაციისა და ნიჭის გამოსავლენად განხორციელდება შესაბამისი კულტურულ-შემოქმედებითი, სამეცნიერო და სპორტული ღონისძიებები. ქვეყნის ახალგაზრდობის ევროატლანტიკურ სივრცესთან დაახლოების მიზნით, საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და პარტნიორ სახელმწიფოებთან თანამშრომლობის საფუძველზე განხორციელდება შესაბამისი ახალგაზრდული პროგრამები.

თავი II

ძირითადი საბიუჯეტო და მაკროეკონომიკური პარამეტრები

მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ამოცანები

საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის მაკროეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის უზრუნველყოფისაკენ, რომლის მისაღწევად ძირითადი პრიორიტეტებია:

- ეკონომიკის სტაბილიზაცია და მომდევნო ეტაპზე ეკონომიკის მდგრადი და მაღალი ტემპით ზრდა;
- ინფლაციის დონის ერთნიშნა მაჩვენებლის შენარჩუნება;
- უმუშევრობის დონის შემცირება;
- საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება;

საშუალოვადიანი მაკროეკონომიკური პროგნოზები

ცხრილი 1. ძირითადი მაკროეკონომიკური ინდიკატორები

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	ფაქტ.	ფაქტ.	ფაქტ.	მოსაღ.	პროგნ.	პროგნ.	პროგნ.	პროგნ.
რეალური მშპ (ზრდის ტემპი)	6.4	3.3	4.6	2.8	3.0	5.5	5.5	5.5
ნომინალური მშპ (მლნ ლარი)	26,167.3	26,847.4	29,150.5	31,465.0	34,191.5	37,875.6	41,756.9	45,815.7
მშპ ერთ სულ მოსახლეზე (აშშ დოლარი)	3,523.4	3,596.6	3,676.2	3,716.6	3,819.9	4,231.5	4,665.2	5,118.6
სამომხმარებლო ფასების ინდექსი (საშუალო პერიოდის განმავლობაში)	-0.9	-0.5	3.1	4.0	5.5	5.0	4.5	4.0
მიმდინარე ანგარიში (პროცენტულად მშპ-თან)	-11.7	-5.8	-10.0	-10.3	-9.8	-9.3	-8.6	-7.8

მშპ

2015 წელს მთლიანი შიდა პროდუქტი 2.8 პროცენტის ფარგლებში გაიზრდება. საშუალოვადიან პერიოდში ეკონომიკური ზრდა პოტენციური ზრდის ფარგლებში ჩამოყალიბდება და 2016-2019 წლებში 5.0 პროცენტი იქნება. 2019 წელს ნომინალური მთლიანი შიდა პროდუქტი 45.8 მილიარდ ლარამდე გაიზრდება, ხოლო მშპ ერთ სულ მოსახლეზე 2014 წელთან შედარებით 5.8 ათასი ლარით გაიზრდება და 12 285 ლარს გაუტოლდება.

მშპ-ს გრძელვადიან ზრდაში წარმმართველი როლი ექნება ინვესტიციების და ექსპორტის ზრდას.

ფასები

საქართველოს ეროვნული ბანკი ახორციელებს ინფლაციის თარგეტირების პოლიტიკას, რაც ითვალისწინებს ეკონომიკის განვითარებისათვის არსებული დონისათვის ოპტიმალური ინფლაციის განსაზღვრას და მის მიღწევას. 2015-2016 წლებისათვის ინფლაციის მიზნობრივი მაჩვენებელი 5 პროცენტს შეადგენს, ხოლო გრძელვადიან პერიოდში ნავარაუდევია ამ მაჩვენებლის კლება.

არსებული ტენდენციებიდან გამომდინარე, 2016 წელს ინფლაციის პროგნოზირებული მაჩვენებელი 5.5 პროცენტს შეადგენს, ხოლო 2017-2019 წლებში საშუალოდ 4.5 პროცენტის დონეზე იქნება.

მიმდინარე ანგარიშის ბალანსი

2014 წელს მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტმა მშპ-ს 10.0 პროცენტი შეადგინა. 2015 წელს პროგნოზირებულია მიმდინარე დეფიციტის ზრდა, ხოლო 2016-2019 წლებში ნავარაუდევია მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის თანმიმდევრული კლება და 2019 წელს მშპ-ს 7.8 პროცენტი იქნება.

მიმდინარე ძირითადი ეკონომიკური ტენდენციები

მთლიანი შიდა პროდუქტის დინამიკა

2014 წელს, მთლიანი შიდა პროდუქტის საშუალო რეალურმა ზრდამ 4.6 პროცენტი შეადგინა. გასული წლის პირველ სამ კვარტალში ეკონომიკურმა ზრდამ 5.8 პროცენტი შეადგინა. თუმცა, ეკონომიკის ზრდის ტემპი მეოთხე კვარტალში შემცირდა და 1.7 პროცენტი გახდა.

2015 წლის იანვარ-სექტემბერში მთლიანი შიდა პროდუქტის საშუალო რეალურმა ზრდამ, წინა წლის შესაბამის პერიოდთან 2.7 პროცენტი შეადგინა. 2015 წლის I კვარტალის საშუალო რეალურმა ზრდამ 3.3 პროცენტი, ხოლო მეორე კვარტალში 2.5 პროცენტი შეადგინა.

ეკონომიკური ზრდის დარგობრივი სტრუქტურა

2014 წელს ეკონომიკური ზრდის წარმმართველი ფაქტორი იყო ინვესტიციები. ინვესტიციების როლი ეკონომიკური ზრდაში სავარაუდოდ შენარჩუნდება 2015 წელსაც, რადგანაც მოხმარებისა და ექსპორტის კუთხით მნიშვნელოვანი რისკ ფაქტორები არსებობს.

2015 წლის ცხრა თვეში ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებელმა 2.7 პროცენტი შეადგინა.

2015 წლის პირველ ნახევარში ქვეყნის ეკონომიკურ ზრდაში წარმართველი როლი მშენებლობას, საფინანსო საქმიანობას უჭირავთ. ეკონომიკური ზრდის დარგობრივი სტრუქტურაში ყველაზე სწრაფად გაიზარდა მშენებლობა 15.7 პროცენტით, საფინანსო საქმიანობა 9.7 პროცენტით, სასტუმროები და რესტორნები 7.9 პროცენტით, ტრანსპორტი 6.8 პროცენტით.

კერძო სექტორის როლი ეკონომიკურ ზრდაში

2014 წელს ეკონომიკურ ზრდაში აშკარა წარმმართველი როლი ეჭირა კერძო სექტორს. 2014 წელს პროდუქციის გამოშვება სამეწარმეო სექტორში გაიზარდა 12.8 პროცენტით, ხოლო ბიზნეს სექტორში დასაქმებულთა რაოდენობა - 11 ათასი ადამიანით.

2015 წლის პირველ ნახევარში ბიზნეს სექტორის ბრუნვის მოცულობა გაიზარდა 13.3 პროცენტით, ხოლო პროდუქციის გამოშვება 17.5 პროცენტით. გაზრდილია ბიზნეს სექტორში დასაქმებულთა რაოდენობა 60 ათასი ადამიანით, ხოლო პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები 4.8 პროცენტით.

ფასები

2015 წლის ოქტომბერში, 2014 წლის ოქტომბერთან შედარებით სამომხმარებლო ფასები 5.8 პროცენტით გაიზარდა. ინფლაციაზე მნიშვნელოვანი გავლენა სამომხმარებლო კალათის სამმა სასაქონლო ჯგუფმა მოახდინა: სურსათისა და უალკოჰოლო სასმელები ფასების ზრდამ 4.1 პროცენტი, ჯანმრთელობის დაცვამ 11.1 პროცენტით, ხოლო ავეჯი, საოჯახო ნივთები და მორთულობა, სახლის მოვლა-შეკეთებამ 13.1 პროცენტით გაზარდა.

2015 წლის იანვარ-ოქტომბერში ინფლაციამ 5.2 პროცენტი შეადგინა.

ლარის გაცვლითი კურსი

2015 წლის 1 ნოემბრისათვის 2014 წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით ლარი აშშ დოლართან მიმართებაში 27 პროცენტით გაუფასურდა. აღნიშნული გაუფასურება გამოწვეულია ერთის მხრივ აშშ დოლარის გამყარებით, ხოლო მეორე მხრივ რუსეთში და რუსეთის ეკონომიკასთან მჭიდროდ დაკავშირებული ეკონომიკების ქვეყნებში ეკონომიკური კრიზისით. აღნიშნულ პერიოდში ლარი ევროსთან მიმართებაში 16 პროცენტით გაუფასურდა. ლარის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი, რაც წარმოადგენს ლარის საშუალო კურსს სავაჭრო პარტნიორების კურსთან გაუფასურდა 7.9 პროცენტით.

ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები

2014 წლის განმავლობაში, საგადასახადო შემოსავლები გადაჭარბებით შესრულდა. 2015 წლის იანვარ-ოქტომბრის ნაერთი ბიუჯეტის ფაქტიურმა საგადასახადო შემოსავლების ზრდამ წინა წელთან 10.9 პროცენტი შეადგინა, რაც ნომინალურ გამოსახულებაში 641.5 მლნ ლარს შეადგენს.

საგარეო ვაჭრობა

2015 წლის იანვარში-ოქტომბერში ექსპორტი 24 პროცენტით შემცირდა (593 მლნ აშშ დოლარი), ძირითადად შემცირება დსთ-ის ქვეყნებზე მოდის (44 პროცენტი), მათ შორის აზერბაიჯანში 54%, რუსეთში 46%, სომხეთში 37%, უკრაინაში 62% და ყაზახეთში 51%. ევროკავშირის ქვეყნებში ექსპორტი 2.3 პროცენტით გაიზარდა. იმპორტი შემცირდა 10 პროცენტით (718 მლნ აშშ დოლარი).

მიმდინარე ანგარიშის ბალანსი

მიმდინარე ანგარიშის ბალანსის მაღალი დეფიციტი საქართველოს ეკონომიკის ერთ-ერთ მთავარ მოწყვლადობის წყაროს წარმოადგენს. საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკა

მიმართული იქნება მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის 8-9 პროცენტის ფარგლებში შენარჩუნებისაკენ. 2014 წელს, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი 10.0 პროცენტს შეადგენს. თუმცა, 2015 წელს მოსალოდნელია მისი ზრდა.

საკრედიტო რეიტინგები

საქართველო აგრძელებს თანამშრომლობას საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანიებთან „Standard & Poor’s“, „Fitch“ და „Moody’s“. ამჟამად საქართველოს Standard & Poor’s-თან და „Fitch“-თან “BB- ” სტაბილური რეიტინგი აქვს, ხოლო Moody’s“-თან “Ba3” პოზიტიური.

აღსანიშნავია, რომ 2015 წლის მარტში რეგიონში შექმნილი მძიმე ეკონომიკური ვითარების მიუხედავად, სარეიტინგო სააგენტო Moody’s-მა საქართველოსთვის უცვლელი დატოვა რეიტინგი Ba3 და პერსპექტივა კვლავ პოზიტიური მიაჩნია და დადებითად შეაფასა ეკონომიკური პოლიტიკის პასუხები.

ეკონომიკის მოკლე მიმოხილვა

ეკონომიკური ზრდა

2015 წლის 9 თვეში ეკონომიკა 2.7 პროცენტით გაიზარდა. 2015 წლის იანვარ-სექტემბერში ეკონომიკურმა ზრდამ 2.7 პროცენტი შეადგინა. ამასთან, მშპ 2014 წელს, წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 5.8 პროცენტით გაიზარდა.

2015 წლის სექტემბერში ეკონომიკური აქტივობა 15.1 პროცენტით გაიზარდა. ეკონომიკური აქტივობა გაიანგარიშება დღგ-ის გადამხდელ საწარმოთა დეკლარირებული ბრუნვის ოპერატიული მონაცემებზე დაყრდნობით. ეკონომიკური აქტივობა სექტემბერში 15.1 პროცენტით, 2015 წლის იანვარ-სექტემბერში საწარმოთა ეკონომიკური აქტივობა, წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 13.5 პროცენტით გაიზარდა. ეკონომიკურ აქტივობაში წარმმართველი დარგებია საფინანსო საქმიანობა (52.0%), კომუნალური მომსახურების გაწევა (43.0%), სასტუმრო და რესტორნები (27%) და მშენებლობა (18.5%).

2015 წელს პირველ ნახევარში ეკონომიკური ზრდის წარმმართველი სექტორებია მშენებლობა, საფინანსო საქმიანობა, სასტუმროები და რესტორნები და ტრანსპორტი.

2015 წლის პირველი ნახევარში ეკონომიკური ზრდის დარგობრივი სტრუქტურაში ყველაზე სწრაფად გაიზარდა მშენებლობა 15.7 პროცენტით, საფინანსო საქმიანობა 9.7 პროცენტით, სასტუმროები და რესტორნები 7.9 პროცენტით, ტრანსპორტი 6.8 პროცენტით.

2015 წლის სექტემბერში ეკონომიკური აქტივობა 15.1 პროცენტით გაიზარდა, ყველაზე დიდი ზრდა კომუნალური მომსახურების გაწევაში დაფიქსირდა 63.0 პროცენტი, საფინანსო სექტორში 36.0 პროცენტი, მშენებლობა 25.7 პროცენტი და სასტუმროები და რესტორნები 13.5 პროცენტი.

ფასები

2015 წლის ოქტომბერში წინა თვესთან შედარებით ინფლაციის დონემ 0.8 პროცენტი შეადგინა. ინფლაციის მაჩვენებლის ფორმირებაში ძირითადი გავლენა იქონია სურსათისა და უალკოჰოლო

სასმელების, ჯანმრთელობის დაცვის და სასტუმროები, კაფეები და რესტორნების ფასების ცვლილებებმა. პირველ ჯგუფში ფასები გაიზარდა 0.9 პროცენტით, რაც თვის ინფლაციის მთლიან მაჩვენებელში 0.26 პროცენტული პუნქტით აისახა. ხოლო ჯანმრთელობის დაცვაში ფასები გაიზარდა 2.0 პროცენტით, რამაც თვის ინფლაციის მთლიან მაჩვენებელში 0.2 პროცენტული პუნქტის ტოლი წვლილი შეიტანა. ხოლო სასტუმროები, კაფეები და რესტორნების ჯგუფზე ფასები გაიზარდა 2.0 პროცენტით, რამაც 0.11 პროცენტული პუნქტით მოახდინა გავლენა ინდექსის მთლიან ცვლილებაზე.

2015 წლის ოქტომბერში 2014 წლის ოქტომბერთან შედარებით ინფლაციის დონემ 5.8 პროცენტი შეადგინა. ინფლაციაზე მნიშვნელოვანი გავლენა სამომხმარებლო კალათის სამმა სასაქონლო ჯგუფმა მოახდინა. სამომხმარებლო კალათის ყველაზე მსხვილ სასაქონლო ჯგუფში - სურსათი და უალკოჰოლო სასმელების ფასების ზრდამ 4.1 პროცენტი, ჯანმრთელობის დაცვა 11.3 პროცენტი, ხოლო ავეჯი, საოჯახო ნივთები და მორთულობა, სახლის მოვლა-შეკეთება ჯგუფზე ფასები გაიზარდა 13.1 პროცენტით.

ფისკალური პოლიტიკა

გრძელვადიანი პერიოდისთვის მთავრობის სტრატეგიაა ფისკალური მდგომარეობის გაუმჯობესება, რაც უზრუნველყოფს ეკონომიკური ზრდის მაღალი ტემპის შენარჩუნებას და მაკროეკონომიკურ სტაბილურობას;

2016-2019 წლებისთვის *ფისკალური პოლიტიკის ამოცანებს* წარმოადგენს:

- სახსრების მიმართვა ისეთ პრიორიტეტულ მიმართულებებზე, როგორიცაა საპენსიო უზრუნველყოფა, სოციალური სფერო, ჯანდაცვა განათლება, სოფლის მეურნეობა, ინვესტიციები ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვისა და მოსახლეობის დასაქმებისათვის;
- ბიუჯეტის დეფიციტის ნიშნულის ისეთი მოცულობის ფარგლებში შენარჩუნება, რომელიც ხელს შეუწყობს ქვეყნის ეკონომიკურ სტაბილურობას;
- სახელმწიფო ფინანსების მართვის შემდგომი სრულყოფა.

საქართველოს 2014 წლის ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლები

2014 წელს ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების სახით მობილიზებულია 8 118.8 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 102.7%-ია (ცხრილი 2).

გადასახადების სახით მობილიზებულია 7 241.6 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 100.2 %-ია, ხოლო მშპ-თან მიმართებაში 24.8% შეადგინა. მათ შორის :

- საშემოსავლო გადასახადის სახით მობილიზებულია 1 938.8 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (1 905.0 მლნ ლარი) 101.8%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 6.6%-ია.
- მოგების გადასახადის სახით მობილიზებულია 828.8 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (912.0 მლნ ლარი) 90.9%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 2.8%-ია.
- დამატებული ღირებულების გადასახადის სახით მობილიზებულია 3 298.5 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (3 274.0 მლნ ლარი) 100.7%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 11.3%-ია.

- აქციზის სახით მობილიზებულია 810.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (739.0 მლნ ლარი) 109.6%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 2.8%-ია.
- იმპორტის გადასახადის სახით მობილიზებულია 94.9 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (100.0 მლნ ლარი) 94.9%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.3%-ია.
- ქონების გადასახადის სახით მობილიზებულია 245.9 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (275.0 მლნ ლარი) 89.4%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.8%-ია.
- სხვა გადასახადის სახით მობილიზებულია 24.5 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (25.0 მლნ ლარი) 97.8%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.1%-ია.

გრანტების სახით მობილიზებულია 279.5 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 194.1%-ია.

სხვა შემოსავლების სახით მობილიზებულია 597.8 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (535.0 მლნ ლარი) 111.7%-ია.

ცხრილი 2. ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლები

მლნ ლარი

დასახელება	ნაერთი ბიუჯეტი				
	გეგმა	ფაქტი	+/-	%	% მშპ-სთან
შემოსავლები	7,909.0	8,118.8	209.8	102.7	27.8
გადასახადები	7,230.0	7,241.6	11.6	100.2	24.8
საშემოსავლო გადასახადი	1,905.0	1,938.8	33.8	101.8	6.6
მოგების გადასახადი	912.0	828.8	-83.2	90.9	2.8
დამატებული ღირებულების გადასახადი	3,274.0	3,298.5	24.5	100.7	11.3
აქციზი	739.0	810.2	71.2	109.6	2.8
იმპორტის გადასახადი	100.0	94.9	-5.1	94.9	0.3
ქონების გადასახადი	275.0	245.9	-29.1	89.4	0.8
სხვა გადასახადი	25.0	24.5	-0.5	97.8	0.1
გრანტები	144.0	279.5	135.5	194.1	1.0
სხვა შემოსავლები	535.0	597.8	62.8	111.7	2.0

არაფინანსური აქტივების კლებიდან მობილიზებულ იქნა 114.7 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (100.0 მლნ ლარი) 114.7%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.4%-ია.

ფინანსური აქტივების კლებიდან მობილიზებულ იქნა 58.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (70.0 მლნ ლარი) 83.1 %-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.2%-ია.

ვალდებულებების ზრდის ხარჯზე 2014 წელს მობილიზებულ იქნა 1 565.3 მლნ ლარი, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის 5.4%-ს შეადგენს.

2014 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

- **სოციალური სფერო - 2 174,9 მლნ ლარი;**

- *განათლება - 739,7 მლნ ლარი;*
 - *ჯანმრთელობის დაცვა - 652,9 მლნ ლარი;*
 - *ენერგეტიკა - 85,2 მლნ ლარი;*
 - *ტრანსპორტი - 580,7 მლნ ლარი;*
 - *დასვენება, კულტურა, სპორტი, რელიგია - 190,3 მლნ ლარი;*
 - *თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება - 1 545,4 მლნ ლარი.*
- 2014 წლის 1 იანვრიდან სახელმწიფო კომპენსაციის მიღების უფლება მოიპოვეს საერთაშორისო ოპერაციების ან სხვა სახის სამშვიდობო საქმიანობის განხორციელებისას გარდაცვლილ ან ამ მისიებში მიღებული ჯანმრთელობის დაზიანების გამო გარდაცვლილ საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მოსამსახურეთა ოჯახის წევრებმა, ასევე, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის, აგრეთვე 1998 წლის მაისისა და 2004 წლის აგვისტოს მოვლენების დროს დაღუპულთა ან მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახის წევრებმა, თითოეულმა ოჯახმა 500 ლარის ოდენობით. სულ საანგარიშო პერიოდში საპენსიო უზრუნველყოფის პროგრამული კოდიდან გადარიცხულ იქნა 1 334.9 მლნ ლარი.
- სოციალური დახმარებების პროგრამის ფარგლებში ქვეყნის მასშტაბით განხორციელდა სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში რეგისტრირებული ლატაკი და უმწეო მდგომარეობაში მყოფი ოჯახებისთვის სოციალური დახმარებისა და ბავშვთა ინსტიტუციებიდან ბიოლოგიურ ოჯახებში დაბრუნებასთან დაკავშირებული რეინტეგრაციის შემწეობის გაცემა, ლტოლვილთა და დევნილთა შემწეობებით უზრუნველყოფა და შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. სულ სოციალური დახმარებების გასაცემად სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მიიმართა სულ 614.9 მლნ ლარი.
- 2014 წლის 1 მარტიდან ერთ დევნილზე, ლტოლვილსა და ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირზე გასაცემი ყოველთვიური შემწეობა გაიზარდა და განისაზღვრა 45 ლარით.
- 2014 წელს „მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამით“ ეტაპობრივად მთლიანად ჩანაცვლდა (2014 წლის 1 სექტემბრიდან სრულად) ჯანმრთელობის დაზღვევის პროგრამა.
- ჯანმრთელობის დაზღვევის პროგრამის ფარგლებში ხორციელდებოდა სამიზნე ჯგუფების, მათ შორის სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი მოსახლეობის, სახალხო არტისტების, სახალხო მხატვრებისა და რუსთაველის პრემიის ლაურეატების, დევნილი მოსახლეობის, მზრუნველობამოკლებული ბავშვების, საჯარო სკოლების და ზოგიერთი საგანმანათლებლო დაწესებულების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის, სახელმწიფო მზრუნველობის ქვეშ მყოფი პირების, ასევე 0-5 წლის (ჩათვლით) ასაკის ბავშვების, საპენსიო ასაკის მოსახლეობის, სტუდენტების, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვების და მკვეთრად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა სამედიცინო დაზღვევით უზრუნველყოფა. საანგარიშო პერიოდში ქვეყნის მასშტაბით საქართველოს მოქალაქეებისათვის სამედიცინო დაზღვევის ფინანსური ხელმისაწვდომობის მიზნით, საანგარიშო პერიოდში მიიმართა 68.2 მლნ ლარი.
- „მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამის“ ფარგლებში (სრულად ამოქმედდა 2014 წლის 1 სექტემბრიდან), რომლის მიზანია ჯანმრთელობის დაზღვევის არმქონე საქართველოს მოსახლეობისათვის ფინანსური უზრუნველყოფის შექმნა სამედიცინო მომსახურების ხელმისაწვდომობაზე, საანგარიშო პერიოდში მიმდინარეობდა მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება გადაუდებელ სტაციონარულ და ამბულატორიულ მომსახურებაზე ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით. პროგრამამ მოიცვა ასევე, გეგმიურ ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურებები (გეგმიური ქირურგული ოპერაციები მ.შ.

კარდიოქირურგიული და ონკოლოგიური ოპერაციები, ონკოლოგიურ პაციენტთა მკურნალობა, მშობიარობა, ლაბორატორიული და ინსტრუმენტული გამოკვლევები და ა.შ.). სულ ამ მიზნით საანგარიშო პერიოდში მიმართულ იქნა 335.6 მლნ ლარი.

- იძულებით გადაადგილებულ პირთა საცხოვრებელი პირობების გასაუმჯობესებლად საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში (არსებულ უბნებში) შენობების, წყალმომარაგების სისტემის, საკანალიზაციო გამწმენდი ნაგებობის, სანიაღვრე არხების, სასმელი წყლის შიდაკომუნიკაციური ქსელების, გზებისა და შიდა ქუჩების რეაბილიტაციაზე, ახალი საცხოვრებელი უბნის მშენებლობაზე, ასევე საცხოვრებელი სახლებისა და ბინების შეძენისთვის მიმართული იქნა 139.0 მლნ ლარი;
- საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებების მიზნით, გზების მოვლა-შენახვაზე ახალი მაგისტრალების, შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მშენებლობა-რეაბილიტაციაზე დახარჯული იქნა 526.4 მლნ ლარი;
- წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაციაზე მიმართული იქნა 106.9 მლნ ლარი;
- საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის მიერ მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვის დახარჯულ იქნა 173.0 მლნ ლარი;
- სხვადასხვა რეგიონში ინფრასტრუქტურული პროექტების დაფინანსების მიზნით საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან მიიმართა 307,6 მლნ ლარი, ხოლო სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში 49,7 მლნ ლარი;
- ქვეყნის მასშტაბით არსებული 2 081 საჯარო და 239 კერძო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის დასაფინანსებლად მიიმართა 374.6 მლნ ლარი.
- ყველა საჯარო სკოლის მოსწავლეთათვის, სასკოლო სახელმძღვანელოებისა და სამუშაო რვეულების გადასაცემად გაწეული ხარჯების დაფინანსების მიზნით მიიმართა 14.2 მლნ ლარზე მეტი;
- საქართველოს ყველა საჯარო სკოლის პირველკლასელ მოსწავლეს, დამრიგებლებსა და წარჩინებულ მოსწავლეებს გადაეცათ პორტატული კომპიუტერები, ასევე რიგი საჯარო სკოლები და პროფესიული სასწავლებლები აღიჭურვნენ კომპიუტერული ტექნიკით, ამ მიზნით სულ მიიმართა დაახლოებით 23.7 მლნ ლარი;
- საგანმანათლებლო დაწესებულებების რეაბილიტაციისათვის მიიმართა 89.7 მლნ ლარი;
- ღვინის კომპანიების მიერ მიღებული და გადამუშავებულია სულ 122.2 ათასი ტონა ყურძენი, ხოლო სუბსიდირებულია - 108.5 ათასი ტონა. აღნიშნულის მიზნით სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მიიმართა 31.0 მლნ ლარი.
- 50.0 მლნ ლარი მიიმართა მცირემიწიან ფერმერთა 2014 წლის საგაზაფხულო სამუშაოების ხელშეწყობის პროექტის დაფინანსების, ერთწლიანი კულტურების წარმოების აგროტექნიკური ღონისძიებების ჩატარების, ერთწლიანი და მრავალწლიანი კულტურების საწარმოო საშუალებების მიწოდების მიზნით, 10.0 მლნ ლარი - აგროდაზღვევის ღონისძიებების დაფინანსების უზრუნველსაყოფად, ხოლო 4.0 მლნ ლარი - ვაშლის და 2.0 მლნ ლარი - მანდარინის მოსავლის რეალიზაციის და ხელშეწყობის მიზნით.
- სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაციისთვის მიიმართა 50.1 მლნ ლარი. მათ შორის: სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის დასაფინანსებლად და სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის შეძენის მიზნით 36.1 მლნ ლარი, სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მიმდინარე ექსპლუატაციის ხარჯების და კომპანიის სხვა მიმდინარე ხარჯების ნაწილობრივი სუბსიდირების მიზნით 14.0 მლნ ლარი.
- სამედიცინო დაწესებულებების რეაბილიტაციასა და აღჭურვაზე მიიმართა 30,4 მლნ ლარზე მეტი;
- საქართველოს ენერგოსისტემის გასაუმჯობესებლად მიიმართა 95,5 მლნ ლარზე მეტი;

საქართველოს 2015 წლის ბიუჯეტის მოსალოდნელი მაჩვენებლები

ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების მოცულობა 2015 წელს განისაზღვრა 8 895.0 მლნ ლარით, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 28.3%-ს გაუტოლდა.

გადასახადების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 7 980.0 მლნ ლარით, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 25.4%-ს შეადგენს. მათ შორის:

- საშემოსავლო გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 2 238.0 მლნ ლარს.
- მოგების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 1 004.0 მლნ ლარს.
- დამატებული ღირებულების საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 3 525.0 მლნ ლარს.
- აქციზის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 860.0 მლნ ლარს.
- იმპორტის გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 68.0 მლნ ლარს.
- ქონების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 260.0 მლნ ლარს.
- სხვა გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი 25.0 მლნ ლარს.

გრანტების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 280.0 მლნ ლარით, ხოლო მშპ-ს მიმართ 0.9 %-ის ფარგლებში;

სხვა შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 635.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს მიმართ 2.0%-ს შეადგენს;

არაფინანსური აქტივების კლებიდან მისაღები თანხების მოცულობა განისაზღვრა 355.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 1.1%-ია.

ფინანსური აქტივების კლებით მისაღები თანხების მოცულობა განისაზღვრა 86.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 0.3%-ია.

ვალდებულებების ზრდის მოცულობა განისაზღვრა 1 320,0 მლნ ლარით, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის 4.2%-ია.

2015 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოსაყოფი ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

- *სოციალური სფერო - 2 203.2 მლნ ლარი,*
- *განათლება -848,3 მლნ ლარი;*
- *ჯანმრთელობის დაცვა -822,5 მლნ ლარი;*
- *ენერგეტიკა - 12,4 მლნ ლარი;*
- *ტრანსპორტი - 588.7 მლნ ლარი;*
- *დასვენება, კულტურა, სპორტი, რელიგია - 199,6 მლნ ლარი;*
- *თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება - 1 576,5 მლნ ლარი.*

➤ მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფისთვის გამოყოფილია 1 390.0 მლნ ლარი, რომლის ფარგლებშიც გათვალისწინებულია ტერიტორიული მთლიანობისათვის საბრძოლო მოქმედებებსა და სამშვიდობო ოპერაციებში დაღუპულთა ოჯახებზე ყოველთვიურად 1 000 ლარიანი

კომპენსაციების გაცემა, ამასთან 2015 წლის სექტემბრიდან განხორციელდა ასაკით პენსიონერთათვის პენსიის ზრდა 10 ლარის ოდენობით;

- სხვადასხვა კატეგორიის ბენეფიციართა სოციალური დახმარებებისთვის გამოყოფილია 631.0 მლნ ლარი;
- მოსახლეობის საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამით და სახელმწიფო ჯანმრთელობის სხვა პროგრამებით უზრუნველყოფის მიზნით სხვადასხვა კატეგორიის ბენეფიციარებისათვის გათვალისწინებულია 752.2 მლნ ლარზე მეტი.
- 2015 წელს საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის დაგეგმილია 510.0 მლნ ლარამდე;
- რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის, აგრეთვე წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაციისათვის მიიმართება 360.0 მლნ ლარამდე;
- სხვადასხვა რეგიონებში ინფრასტრუქტურული პროექტების დაფინანსების მიზნით საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან მიიმართება 355.0 მლნ ლარი, ხოლო სოფლის მხარდაჭერის პროგრამისთვის გათვალისწინებულია 50.0 მლნ ლარის მიმართვა;
- ყველა პირველკლასელი და წარჩინებული მოსწავლე და მათი დამრიგებელი უზრუნველყოფილია სპეციალური სასწავლო პროგრამით აღჭურვილი ნეტბუკით, ხოლო ყველა მოსწავლე სახელმძღვანელოებით;
- სოფლის მეურნეობის განვითარების მიზნით სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ მიმართულ იქნება 210.0 მლნ ლარამდე მეტი, მათ შორის სამელიორაციო სისტემის მოდერნიზაციისთვის - 67 მლნ ლარი, შედავათიანი აგროკრედიტების გაცემის მიზნით 30 მლნ ლარი და მცირემიწიან ფერმერთა საზაფხულო სამუშაოების ხელშეწყობის მიზნით 50.0 მლნ ლარი;
- იძულებით გადაადგილებულ პირთა სახლების მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის გამოყოფილია 90.0 მლნ ლარამდე;
- საგანმანათლებლო დაწესებულებების რეაბილიტაციისათვის დაგეგმილია 70 მლნ ლარამდე მიმართვა;
- საქართველოს ენერგოსისტემის გასაუმჯობესებლად გამოყოფილია 80 მლნ ლარამდე;
- სამედიცინო დაწესებულებების რეაბილიტაციასა და აღჭურვაზე მიიმართება 31.0 მლნ ლარზე მეტი.

საქართველოს 2015 წლის ბიუჯეტის 10 თვის შესრულების მაჩვენებლები

2015 წლის იანვარ-ოქტომბერში, ნაერთ ბიუჯეტში შემოსავლების სახით მობილიზებულია 7 255.6 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის 83.5 პროცენტს შეადგენს. ხოლო გადასახადების ფაქტიური მაჩვენებელი წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის 83.5 პროცენტია.

2015 წლის 10 თვის ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების შესრულება

	2015 გეგმა	10 თვე ფაქტი	% შესრულება
შემოსავლები	8,685,000.0	7,255,637.5	83.5%
გადასახადები	7,820,000.0	6,526,625.1	83.5%
გრანტები	285,000.0	215,734.7	75.7%
სხვა შემოსავლები	580,000.0	513,277.7	88.5%

საშემოსავლო გადასახადის სახით მობილიზებულია 1 778.2 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (2 097.0 მლნ ლარი) 84.8%-ია.

მოგების გადასახადიდან მობილიზებულია 871.2 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (951.0 მლნ ლარი) 91.6%-ია.

დამატებული ღირებულების გადასახადიდან მობილიზებულია 2 897.4 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (3 506.0 მლნ ლარი) 82.6%-ია. დღგ-ს გადასახადის ფაქტიური მაჩვენებელი 6.9 პროცენტით (186.9 მლნ ლარი) მეტია გასული წლის მაჩვენებელზე.

აქციზის გადასახადიდან მობილიზებულია 709.9 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (900.0 მლნ ლარი) 78.9 %-ია.

იმპორტის გადასახადიდან მობილიზებულია 56.4 მლნ ლარი, რაც რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (68.0 მლნ ლარი) 83.0%-ია.

ქონების გადასახადიდან მობილიზებულია 193.2 მლნ ლარი, რაც რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (273.0 მლნ ლარი) 70.8%-ია.

სხვა გადასახადიდან მობილიზებულია 20.3 მლნ ლარი.

გრანტების სახით მობილიზებულია 215.7 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (285.0 მლნ ლარი) 75.7%-ია.

სხვა შემოსავლების სახით მობილიზებულია 513.3 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (580.0 მლნ ლარი) 88.5%-ია.

საქართველოს 2016-2019 წლების შემოსულობების პროგნოზი

საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო შემოსულობების პროგნოზული გათვლების გაკეთებისას გათვალისწინებულ იქნა ფისკალურ სფეროში მომხდარი ცვლილებები და მის მიერ გამოწვეული შესაძლო შედეგები. პროგნოზული გათვლებით, 2016-2019 წლებში, ზრდის ტენდენცია ექნება ბიუჯეტში მობილიზებული თანხების მოცულობას. 2016 წლისთვის ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებელი მშპ-ს-თან მიმართებაში 28.0%-ს მიაღწევს, ხოლო გადასახადების წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ 25.4%-ს გაუტოლდება.

2016 წელს ნაერთი ბიუჯეტის სხვა შემოსავლების წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ სავარაუდოდ 1.9%-ს გაუტოლდება. ხოლო არაფინანსური და ფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მისაღები თანხების მოცულობა მშპ-თან მიმართებაში შესაბამისად 0.8 და 0.3 პროცენტამდეა ნავარაუდევო.

ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლები

რ ა ს ა ხ ე ლ ე ბ ა	2014 წლის ფაქტი			2015 წლის პროგნოზი			2016 წლის პროგნოზი			2017 წლის პროგნოზი			2018 წლის პროგნოზი			2019 წლის პროგნოზი		
	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი
შემოსავლები	8,118.8	7,434.6	1,743.0	8,895.0	8,100.0	2,025.0	9,590.0	8,555.0	1,955.0	10,264.0	9,219.0	2,195.0	11,228.0	10,123.0	2,405.0	12,133.0	10,968.0	2,615.0
გადასახადები	7,241.6	6,847.0	394.6	7,980.0	7,520.0	460.0	8,685.0	7,980.0	705.0	9,449.0	8,694.0	755.0	10,408.0	9,603.0	805.0	11,313.0	10,453.0	860.0
გრანტები	279.4	278.7	1,056.3	280.0	280.0	1,230.0	255.0	255.0	920.0	225.0	225.0	1,150.0	200.0	200.0	1,300.0	190.0	190.0	1,450.0
სხვა შემოსავლები	597.8	308.9	292.1	635.0	300.0	335.0	650.0	320.0	330.0	590.0	300.0	290.0	620.0	320.0	300.0	630.0	325.0	305.0
სარჯები	7,369.1	7,117.8	1,310.1	7,768.0	7,741.0	1,257.0	8,530.0	8,160.0	1,290.0	8,840.0	8,640.0	1,350.0	9,360.0	9,210.0	1,450.0	9,955.0	9,815.0	1,590.0
შრომის ანაზღაურება	1,521.9	1,296.2	225.7	1,580.0	1,360.0	220.0	1,670.0	1,440.0	230.0	1,730.0	1,450.0	280.0	1,850.0	1,600.0	250.0	1,930.0	1,650.0	280.0
საქონელი და მომსახურება	1,143.6	875.4	268.2	1,165.0	915.0	250.0	1,240.0	990.0	250.0	1,320.0	1,050.0	270.0	1,430.0	1,100.0	330.0	1,500.0	1,150.0	350.0
პროცენტი	248.4	244.8	6.8	330.0	325.0	5.0	485.0	480.0	5.0	345.0	340.0	5.0	335.0	325.0	10.0	325.0	315.0	10.0
სუბსიდიები	625.8	274.5	351.3	670.0	255.0	415.0	675.0	250.0	425.0	730.0	420.0	310.0	760.0	430.0	330.0	780.0	420.0	360.0
გრანტები	12.1	1,067.7	0.0	75.0	1,250.0	55.0	40.0	960.0		25.0	1,175.0		25.0	1,325.0		30.0	1,480.0	
სოციალური უზრუნველყოფა	2,791.1	2,547.7	243.4	3,030.0	2,795.0	235.0	3,350.0	3,060.0	290.0	3,620.0	3,315.0	305.0	3,800.0	3,480.0	320.0	4,120.0	3,750.0	370.0
სხვა ხარჯები	1,026.2	811.5	214.7	918.0	841.0	77.0	1,070.0	980.0	90.0	1,070.0	890.0	180.0	1,160.0	950.0	210.0	1,270.0	1,050.0	220.0
საოპერაციო საღარიბო	749.7	316.8	432.9	1,127.0	359.0	768.0	1,060.0	395.0	665.0	1,424.0	579.0	845.0	1,868.0	913.0	955.0	2,178.0	1,153.0	1,025.0
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	1,329.2	979.3	349.9	1,325.0	605.0	720.0	1,441.0	940.0	501.0	1,929.0	1,249.0	680.0	2,473.0	1,663.0	810.0	2,783.0	1,793.0	990.0
ზრდა	1,443.9	1,059.9	384.0	1,680.0	900.0	780.0	1,721.0	1,165.0	556.0	2,049.0	1,349.0	700.0	2,523.0	1,693.0	830.0	2,823.0	1,823.0	1,000.0
კლება	114.7	80.6	34.1	355.0	295.0	60.0	280.0	225.0	55.0	120.0	100.0	20.0	50.0	30.0	20.0	40.0	30.0	10.0
მილიანი საღარიბო	-579.5	-662.5	83.0	-198.0	-246.0	48.0	-381.0	-545.0	164.0	-505.0	-670.0	165.0	-605.0	-750.0	145.0	-605.0	-640.0	35.0

შ ა ს ა ხ ე ლ ე ბ ა	2014 წლის ფაქტი			2015 წლის პროგნოზი			2016 წლის პროგნოზი			2017 წლის პროგნოზი			2018 წლის პროგნოზი			2019 წლის პროგნოზი		
	ნაერთი ბიუჯეტი	სასტუმრო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სასტუმრო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სასტუმრო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სასტუმრო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სასტუმრო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სასტუმრო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი
ფინანსური აქტივების ცვლილება	421.7	347.5	59.5	673.0	638.0	45.0	444.0	290.0	164.0	610.0	455.0	155.0	380.0	240.0	140.0	325.0	295.0	30.0
ზრდა	478.8	419.6	60.8	773.0	723.0	60.0	535.0	380.0	165.0	640.0	485.0	155.0	410.0	270.0	140.0	375.0	325.0	50.0
კალუტა და დეპოზიტები	204.5	147.4	57.1	322.0	322.0		100.0		100.0	210.0	105.0	105.0	80.0	40.0	40.0	105.0	105.0	
სესხები	107.9	105.8	3.7	168.2	158.2	20.0	233.0	223.0	20.0	250.0	250.0		230.0	230.0		220.0	220.0	
აქციები და სხვა კაპიტალი	166.4	166.4		282.8	242.8	40.0	202.0	157.0	45.0	180.0	130.0	50.0	100.0		100.0	50.0		50.0
კლება	57.1	72.1	1.3	100.0	85.0	15.0	91.0	90.0	1.0	30.0	30.0	0.0	30.0	30.0	0.0	50.0	30.0	20.0
კალუტა და დეპოზიტები	0.0			14.0		14.0	0.0			0.0			0.0			20.0		20.0
სესხები	57.1	72.1	1.3	86.0	85.0	1.0	91.0	90.0	1.0	30.0	30.0		30.0	30.0		30.0	30.0	
აქციები და სხვა კაპიტალი	0.0	0.0		0.0			0.0			0.0			0.0			0.0		
პალფუზუმების ცვლილება	1,001.2	1,010.0	-23.5	871.0	884.0	-3.0	825.0	835.0	0.0	1,115.0	1,125.0	-10.0	985.0	990.0	-5.0	930.0	935.0	-5.0
ზრდა	1,569.8	1,569.7	1.7	1,330.0	1,330.0	20.0	1,275.0	1,275.0	20.0	1,600.0	1,600.0	0.0	1,650.0	1,650.0	0.0	1,700.0	1,700.0	0.0
საგარეო	996.9	996.9		1,015.0	1,015.0	0.0	1,075.0	1,075.0		1,200.0	1,200.0		1,250.0	1,250.0		1,300.0	1,300.0	
საშინაო	572.9	572.8	1.7	315.0	315.0	20.0	200.0	200.0	20.0	400.0	400.0		400.0	400.0		400.0	400.0	
კლება	568.6	559.7	25.2	459.0	446.0	23.0	450.0	440.0	20.0	485.0	475.0	10.0	665.0	660.0	5.0	770.0	765.0	5.0
საგარეო	503.4	503.4	0.0	382.0	382.0		375.0	375.0		400.0	400.0		590.0	590.0		695.0	695.0	
საშინაო	65.2	56.3	25.2	77.0	64.0	23.0	75.0	65.0	20.0	85.0	75.0	10.0	75.0	70.0	5.0	75.0	70.0	5.0
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

თავი III

მხარჯავი დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების და რიცხოვნობის ზღვრული მოცულობები, მათ მიერ დაგეგმილი პროგრამები და მათი დაფინანსება

დასახელება	იგეგმვისა და აღმასრულებელი სახელმწიფო სამსახურის მეთაურის სტრუქტურული ერთეულის სახელმწიფო სამსახურის მეთაურის	2016	2017	2018	2019
საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	1,331.0	60,031.7	62,874.6	65,854.0	68,979.0
საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	150.0	9,800.0	9,800.0	9,800.0	9,800.0
საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	38.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0
საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	262.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0
სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	370.0	14,517.2	14,952.7	15,401.3	15,863.3
საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	494.0	58,527.5	61,107.0	63,377.0	25,475.0
არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები		34,371.4	36,172.0	38,172.0	
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	99.0	3,400.0	3,400.0	3,400.0	3,400.0
საქართველოს უზენაესი სასამართლო	184.0	7,650.0	7,800.0	8,000.0	8,500.0
საერთო სასამართლოები	1,783.0	52,000.0	55,000.0	58,000.0	60,000.0
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	80.0	2,700.0	2,700.0	2,700.0	2,700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთსა და ქალაქ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტებში	34.0	900.0	900.0	900.0	900.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთის, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში	32.0	700.0	700.0	700.0	700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ზაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	33.0	800.0	800.0	900.0	900.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღის, ყვარლის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ თელავის მუნიციპალიტეტში	33.0	800.0	800.0	800.0	800.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთის, ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ მცხეთის მუნიციპალიტეტში	32.0	650.0	650.0	700.0	700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონის, ცაგერის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ამბროლაურის მუნიციპალიტეტში	32.0	650.0	650.0	650.0	650.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ზორჯომის, წინოწმინდის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ახალციხის მუნიციპალიტეტში	32.0	650.0	650.0	650.0	650.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	33.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელის, ხაშურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ გორის მუნიციპალიტეტში	33.0	700.0	700.0	780.0	780.0
ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	60.0	3,100.0	3,100.0	3,100.0	3,100.0
დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	20.0	1,200.0	1,200.0	1,200.0	1,200.0
შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	31.0	1,350.0	1,350.0	1,350.0	1,350.0

დასახელება	იგეგმვანაპირა დინამიკა	2016	2017	2018	2019
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	4,785.0	90,000.0	95,000.0	95,000.0	95,000.0
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	804.0	95,000.0	107,000.0	110,850.0	120,000.0
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	376.0	237,000.0	255,000.0	265,000.0	280,000.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	1,753.0	68,500.0	70,500.0	72,500.0	76,500.0
საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო	4,967.0	153,800.0	160,000.0	165,000.0	170,000.0
საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	760.0	110,000.0	125,400.0	130,450.0	135,500.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	42,257.0	670,000.0	720,000.0	780,000.0	840,000.0
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	29,908.0	595,000.0	620,000.0	622,600.0	625,800.0
საქართველოს დაზვერვის სამსახური		15,000.0	17,000.0	18,000.0	20,000.0
საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	1,816.0	892,370.0	1,028,500.0	1,057,000.0	1,107,000.0
საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო	6,964.0	97,000.0	97,000.0	97,000.0	97,000.0
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო	285.0	85,000.0	95,000.0	100,000.0	110,000.0
საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	3,225.0	3,162,000.0	3,326,500.0	3,571,500.0	3,821,500.0
საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო	144.0	32,000.0	35,000.0	35,000.0	35,000.0
საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	1,259.0	292,850.0	300,000.0	305,000.0	310,000.0
საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	2,057.0	35,100.0	43,577.0	46,370.0	49,952.0
საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო	349.0	90,000.0	101,034.0	94,434.0	92,984.0
საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	3,634.0	55,000.0	55,000.0	55,000.0	55,000.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	123.0	4,500.0	4,725.0	4,960.0	5,200.0
სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	184.0	44,100.0	47,900.0	53,100.0	58,500.0
სსიპ – კონკურენციის სააგენტო	43.0	2,000.0	2,300.0	2,500.0	3,000.0
ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ- ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	90.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0
საქართველოს საპატრიარქო		25,000.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0
სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო		3,500.0	3,800.0	3,800.0	3,800.0
სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	221.0	7,800.0	8,210.0	8,370.0	8,480.0
სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	39.0	1,300.0	1,300.0	1,300.0	1,300.0
სსიპ - საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო	38.0	2,300.0	2,700.0	2,800.0	2,900.0
სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო	26.0	1,400.0	2,000.0	2,500.0	3,000.0
პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი	43.0	2,100.0	2,100.0	2,100.0	2,100.0
საქართველოს საგაჭრო-სამრეწველო პალატა	43.0	1,300.0	1,500.0	1,500.0	1,500.0
სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	235.0	5,800.0	7,500.0	7,600.0	7,800.0
სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	106.0	7,450.0	8,000.0	8,000.0	8,000.0
სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	39.0	5,600.0	5,600.0	5,600.0	5,600.0
სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	32.0	2,150.0	2,150.0	2,150.0	2,150.0
ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	7.0	260.0	260.0	260.0	260.0
სსიპ - განათლების საერთაშორისო ცენტრი	12.0	6,500.0	7,000.0	7,500.0	8,000.0
საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის სამსახურის აპარატი	81.0	5,200.0	5,200.0	5,200.0	5,200.0
საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	3,850.0	100,000.0	110,000.0	115,000.0	125,000.0
სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი		300.0	300.0	300.0	300.0

მხარჯავი დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებები 2016 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტში გადანაწილდეს შემდეგი პრიორიტეტების ფარგლებში:

- ხელმისაწვდომი ხარისხიანი ჯანდაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა;
- თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება
- რეგიონული განვითარება, ინფრასტრუქტურა და ტურიზმი
- განათლება, მეცნიერება და პროფესიული მომზადება
- მაკროეკონომიკური სტაბილურობა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება
- ინსტიტუციონალური განვითარება და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერა
- იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა სახელმწიფო მხარდაჭერა და რეინტეგრაციის ხელშეწყობა
- კულტურა, რელიგია, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი
- საერთაშორისო ურთიერთობები და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაცია
- სოფლის მეურნეობა
- სასამართლო სისტემა
- გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების მართვა

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი. ძირითად მიმართულებებს წარმოადგენს:

- ✓ შრომის, სოციალური და ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება;
- ✓ სოციალური დახმარებების, პენსიებისა და სხვადასხვა ფულადი თუ არაფულადი სახელმწიფო (მ.შ. ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამებით განსაზღვრული) ბენეფიტების მიმღებთა გამოვლენა, დადგენა, აღრიცხვა, დახმარების დანიშვნა და გაცემის ორგანიზება;
- ✓ ქვეყანაში შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა განვითარება/განხორციელება;
- ✓ სამუშაო ადგილზე შრომის უსაფრთხო და ჯანსაღი პირობების ზედამხედველობა, შრომის უსაფრთხოების ნორმების დარღვევის პრევენცია;
- ✓ შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის შესახებ შესაბამისი სტანდარტების შემუშავება/გადასინჯვა;
- ✓ სამედიცინო საქმიანობის ხარისხის კონტროლი და უსაფრთხოება;
- ✓ საზოგადოების გარკვეული ფენების სოციალური დახმარებებით უზრუნველყოფა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის საჭიროებებისათვის გამიზნული პროგრამების შემუშავება, დამტკიცება, განხორციელების კონტროლი და შედეგების მონიტორინგი;
- ✓ ეპიდსაწინააღმდეგო და სანიტარულ-ჰიგიენური ნორმების შემუშავება და მათზე ზედამხედველობა;
- ✓ საექიმო, საექთნო და ფარმაცევტული სპეციალობების ნუსხის განსაზღვრა;
- ✓ ადამიანით ვაჭრობისა (ტრეფიკინგის) და ოჯახში ძალადობის პრევენციის ღონისძიებების განხორციელება;
- ✓ სსიპ-სასწრაფო სამედიცინო დახმარების ცენტრის მართვაში არსებული ფილიალების მართვა;

მოსახლეობის სოციალური დაცვა

მოქალაქეთათვის კანონმდებლობით გარანტირებული სოციალურ-ეკონომიკური უფლებების რეალიზაცია, მიზნობრივი სოციალური ჯგუფების მატერიალური მდგომარეობის შემსუბუქება და შშმ პირთა (მათ შორის ბავშვთა), ხანდაზმულთა და მზრუნველობას მოკლებულ, სოციალურად დაუცველ, მიუსაფარ და მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და საზოგადოებაში ინტეგრაცია, რომელთა უზრუნველყოფაც ხორციელდება პრევენციული, სარეაბილიტაციო, ალტერნატიული, ოჯახის გასამლიერებელი მომსახურებებით და დამხმარე საშუალებებით;

პროგრამის ფარგლებში ხორციელდება საპენსიო ასაკის მოსახლეობის პენსიით (ქალები 60 წელი, მამაკაცები 65 წელი) და სპეციფიკური კატეგორიების (ძალოვანი სტრუქტურების, პროკურატურის, სამოქალაქო ავიაციის, პარლამენტის ყოფილი წევრების, უმაღლესი რანგის დიპლომატების და სხვა) სახელმწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფა;

მიზნობრივი სოციალური ჯგუფებისთვის გაიცემა:

- ✓ სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახებისათვის საარსებო შემწეობები;

- ✓ მიზნობრივი ჯგუფებისთვის სოციალური პაკეტი;
- ✓ ლტოლვილთა-დევენილთა და ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა შემწეობები;
- ✓ რეინტეგრაციის შემწეობა;
- ✓ დემოგრაფიული მდგომარეობის ფულადი ბენეფიტები;
- ✓ ორსულობის და მშობიარობის, ბავშვის მოვლის ასევე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარება;
- ✓ შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება.

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა

ჯანმრთელობის დაცვის სერვისებზე მოსახლეობის ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდა; დაავადებათა პრევენციის, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის საფრთხეებისათვის მზადყოფნის და საპასუხო რეაგირების უზრუნველყოფა;

გეგმური ამბულატორიული, გადაუდებელი ამბულატორიული და სტაციონარული, გეგმური ქირურგიული მომსახურება, ქიმიო, ჰორმონო და სხივური თერაპია; მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისების დაფინანსება. ბენეფიციართა გარკვეული ჯგუფების (მაგ.: სოციალურად დაუცველი, საპენსიო ასაკი, ვეტერანები) შესაბამისი მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება და გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა პრევენცია; იმუნიზაცია, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობა, ასევე, ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორცაა ტუბერკულოზი, მალარია, ვირუსული ჰეპატიტები, აივ-ინფექცია, სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების გავრცელების კონტროლი;

ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობის სპეციალიზებული დახმარებით უზრუნველყოფა; დიაბეტით დაავადებული პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ბავშვთა ონკოჰემატოლოგიური მომსახურება; თირკმლის ქრონიკული უკმარისობით დაავადებული პაციენტების დიალიზით, თირკმლის ტრანსპლანტაციითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ინკურაბელური პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა მკურნალობითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; სასწრაფო სამედიცინო დახმარების, სამედიცინო ტრანსპორტირებისა და სოფლად ამბულატორიული მომსახურებით უზრუნველყოფა; რეფერალური დახმარების უზრუნველყოფა; სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება;

საექიმო სპეციალობის მაძიებელთა დიპლომისშემდგომი/სარეზიდენტო მზადების დაფინანსება მაღალმთიანი და საზღვრისპირა მუნიციპალიტეტებისათვის დეფიციტურ და პრიორიტეტულ საექიმო სპეციალობებში.

სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჯანდაცვითი ინფრასტრუქტურის, შენობა-ნაგებობებისა და აღჭურვილობის განახლება, სამედიცინო დაწესებულებებში დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის მინიმალური სტანდარტის უზრუნველყოფა;

სამედიცინო დაწესებულებათა მშენებლობა, აღჭურვა და ფუნქციონირების ხელშეწყობა.

შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა

შრომის ბაზარზე, შრომის უსაფრთხოების მიმართულებით არსებული მდგომარეობის შესწავლა; შრომის დაცვის ნორმების გაუმჯობესება/სრულყოფა და ამის საფუძველზე, რეკომენდაციების მეშვეობით, დამსაქმებელსა და დასაქმებულს შორის შრომითი ურთიერთობების გაუმჯობესება;

სამუშაოს მაძიებელთა რეგისტრაცია-კონსულტირება, მომსახურებების განვითარება, შეზუღუდული შესაძლებლობისა და სპეციალური საჭიროების მქონე პირთა დასაქმების ხელშეწყობა, შრომის ბაზრის მოთხოვნის პერიოდული კვლევების განხორციელება და სამუშაოს მაძიებელთა დროებით დასაქმების ხელშეწყობა;

ავტორიზებულ-აკრედიტირებულ პროფესიულ სასწავლო-საგანმანათლებლო დაწესებულებებში რეგისტრირებული სამუშაოს-მაძიებლების მომზადება-გადამზადება;

მონაცემთა შეგროვების მეთოდის შემუშავება და დანერგვა;

ინფორმაციის წყაროების გამოვლენა და სრულყოფა დამატებითი კვლევების საფუძველზე; შრომის ბაზრის კომპონენტთა უწყვეტი კვლევა; შრომის ბაზრის მონაცემთა ანალიზის შედეგების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა, ინფორმაციის გავრცელება;

უსაფრთხო და ჯანსაღი სამუშაო გარემოს შექმნა.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა

ქვეყნის აგრარულ სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეფორმების განხორციელება ეროვნული ტრადიციებისა და საერთაშორისო გამოცდილებით;

წყალსაცავების, სარწყავი და დამშრობი სისტემის რეაბილიტაცია;

სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის ტექნიკური ექსპლუატაცია და სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის შეძენა;

ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაციის ღონისძიებების განხორციელება;

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების ხელშეწყობა;

სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების გადამამუშავების და შენახვა-რეალიზაციის რგოლების უზრუნველყოფა იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით;

აგროსექტორში დაზღვევის განვითარების ხელშეწყობა;

სანერგე მეურნეობების მოწყობის და მრავალწლიანი კულტურების ბაღების გაშენების ხელშეწყობა;

კერძო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული გავლურებული ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაცია;

თანამედროვე სტანდარტების ჩაის გადამამუშავებელი სიმძლავრეების შექმნა;

მანდარინის (არასტანდარტული) მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობა;

სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობა

სურსათის/ცხოველის საკვების მწარმოებელი ბიზნეს ოპერატორების ინსპექტირება, სამომხმარებლო ბაზრის მონიტორინგი და სურსათის ლაბორატორიული კვლევა;

თურქულის, ჯილეხის, ცოფის, ბრუცელოზის, ტუბერკულოზის, ნოდულარული დერმატიტის, ცხვრისა და თხის ყვავილის, ყირიმ კონგოს ჰემორეგიული ცხელების და სხვა დაავადებების საწინააღმდეგო პროფილაქტიკური და იმულებითი ღონისძიებების განხორციელება;

ლაბორატორიული კვლევები, სადეზინფექციო სამუშაოების უზრუნველყოფა და ლეშების გაუვნებლობა ინსენერატორის მეშვეობით;

ცხოველთა იდენტიფიკაცია/რეგისტრაციის სისტემის ფუნქციონირება;

ვეტერინარული აფთიაქებისა და სამკურნალოების მონიტორინგი;

საკარანტინო და მავნე ორგანიზმების გავრცელების წინააღმდეგ შესაბამისი ღონისძიებების ჩატარება და პესტიციდების/აგროქიმიკატების ხარისხის კონტროლი;

რეკომენდაციების გამოცემა ფერმერთა ზოგადი ინფორმირებულობის გაზრდის მიზნით;

ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში ინფექციური და არაინფექციური დაავადებების, მცენარეთა საკარანტინო და სხვა საშიში მავნე ორგანიზმების და სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ლაბორატორიული კვლევა;

მევენახეობა-მელვინეობის განვითარება

მევენახეობა-მელვინეობის დარგის განვითარების, ახალი სამომხმარებლო ბაზრების ათვისების და მომხმარებლის უხარისხო ღვინოპროდუქციისგან დაცვის განხორციელება;

ქართული ღვინოპროდუქციის საერთაშორისო და ადგილობრივი დეგუსტაციების, კონკურსების, გამოფენების და პრეს ტურების მოწყობა, რომლის ფარგლებშიც ჩატარდება სხვადასხვა წარმომადგენლობითი და კულტურული ღონისძიებები;

სპეციალიზირებული უცხოური ჟურნალებისათვის საქართველოს მევენახეობა-მეღვინეობის შესახებ სტატიების მომზადება-გამოქვეყნება;

სარეკლამო რგოლების დამზადება და ქართული ღვინის პოპულარიზაციის მიზნით საჭირო სხვა ღონისძიებების განხორციელება;

ქართული ღვინისა და კულინარიის შესახებ საგანმანათლებლო ღონისძიებების მოწყობა, როგორც საქართველოს, ასევე საერთაშორისო ბაზრებზე.

ღვინის კომპანიების საერთაშორისო ბაზარზე დამკვიდრებისათვის ლოჯისტიკური მხარდაჭერის ღონისძიებების განხორციელება;

ალკოჰოლიანი სასმელების სასერთიფიკაციო ან/და სერტიფიცირებული პარტიებიდან აღებული ნიმუშების შედარების უზრუნველსაყოფად ლაბორატორიული კვლევის ჩატარება;

მევენახეობის კადასტრის დანერგვა;

ვენახების ფართობების აღრიცხვა;

საქართველოს ტერიტორიაზე აღმოჩენილი წიპწების და მერქნის შესწავლის ხელშეწყობა მოლეკულური გენეტიკის და ამპელოგრაფიის მეთოდებით, თანამონაწილეობა არქეოლოგიურ გათხრებში წიპწების მოპოვების მიზნით;

ვაზის აბორიგენული ჯიშების და ველური ვაზის შესწავლის ხელშეწყობა, მოლეკულური გენეტიკის და ამპელოგრაფიის მეთოდებით;

კვლევები არქეოლოგიურ მასალაზე ღვინის ნაშთების აღმოჩენის მიზნით;

სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება

საქართველოს ნიადაგების ნაყოფიერების აღდგენა-გაუმჯობესების მიზნით სხვადასხვა რეგიონების ნიადაგების მდგომარეობის შესწავლა და სათანადო ღონისძიებების გატარება;

ერთწლოვანი და მრავალწლოვანი კულტურების გენოფონდის მოძიება, აღდგენა, კონსერვაცია, საკოლექციო და სადედე ნარგაობების შექმნა;

ხილისა და ბოსტნეულის შენახვისუნარიანობისა და ნედლად შენახვის ტექნოლოგიების კვლევა-შემუშავება;

საქართველოში გავრცელებული შინაური ცხოველების, ფრინველების, თევზებისა და სასარგებლო-სამეურნეო მწერების ექსპედიციური კვლევა, გენეტიკური ბანკის შექმნა.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო

განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

განათლებისა და მეცნიერების სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება, ამ სფეროში არსებული ყოველი რგოლის საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

საქართველოს ყველა მოქალაქისათვის განათლების მიღების თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველყოფა;

ადრეული და სკოლამდელი განათლების სისტემის შექმნა და განვითარება, ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების სისტემების სრულყოფა, მეცნიერების განვითარებისა და სახელმწიფო ენობრივი პოლიტიკის განხორციელება;

საგანმანათლებლო პროგრამების საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცესთან ჰარმონიზაცია, საზოგადოების თითოეულ წევრთან და საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან ერთად განათლების ხარისხზე ზრუნვა, მისი მუდმივი გაუმჯობესება და ქართული საგანმანათლებლო სივრცის მიმართ ადგილობრივი და საერთაშორისო საზოგადოების ნდობის ამაღლება;

ეროვნული შეფასებების, ეროვნული სასწავლო გეგმის შემუშავების, დანერგვისა და განვითარების სისტემის სრულყოფა და მისი მუშაობის უზრუნველყოფა;

ეროვნული სასწავლო გეგმის ხელშეწყობის მიზნით I-VI და VII-XII კლასის სასკოლო სახელმძღვანელოების გრიფირება;

საგანმანათლებლო დაწესებულებების განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა და გარე მექანიზმების სრულყოფა;

მოდულარული საგანმანათლებლო პროგრამების კონცეფციის დანერგვისთვის საკანონმდებლო ბაზისა და შესაბამისი ინსტიტუციური და საოპერაციო შესაძლებლობების შექმნა;

შრომის ბაზრის კვლევებით იდენტიფიცირებული პროფესიებისათვის პროფესიული სტანდარტების შემუშავება და არსებული პროფესიული სტანდარტების გადახედვა განახლებული მეთოდოლოგიის და საერთაშორისო გამოცდილების საფუძველზე;

პროფესიული განათლების სფეროში დისტანციური სწავლების კონცეფციის მომზადება და პილოტირება;

დამსაქმებელთან თანამშრომლობით შესაბამისი პროფესიული მოდულური საგანმანათლებლო პროგრამების შექმნა.

ზოგადი განათლება

ზოგადი განათლების ღიაობა და თანაბარი ხელმისაწვდომობა ყველასთვის მთელი სიცოცხლის განმავლობაში, ინკლუზიური სწავლების გაფართოება;

საქართველოს ზოგადი განათლების სისტემის საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში ჩართვა, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ფინანსური რესურსებით უზრუნველყოფა, რომლებიც მათ შესაძლებლობას მისცემს, სრულად განახორციელონ მათთვის დაკისრებული ფუნქცია-მოვალეობები;

მასწავლებელთა კვალიფიკაციის დონის ამაღლება და მათი ხელფასების ეტაპობრივი ზრდა.

ეროვნული შეფასებების, ეროვნული სასწავლო გეგმის შემუშავების და აკრედიტაციის სისტემების ჩამოყალიბება, სწავლების ხარისხის დადგენისა და შეფასების მეშვეობით ზოგადსაგანმანათლებლო პროცესის დაგეგმვა და მართვა;

საჯარო სკოლის ყველა კლასის მოსწავლეებისათვის და კერძო სკოლის სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახების, აგრეთვე კანონმდებლობით დადგენილი სხვა კატეგორიების მოსწავლეების სასკოლო სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა;

სკოლებში იმ მოსწავლეების ტრანსპორტირების პროცესის ხელშეწყობა, რომლებიც ცხოვრობენ ისეთ დასახლებულ პუნქტებში (სოფელი, დაბა) სადაც არ ფუნქციონირებს სკოლები და მანძილი სოფლებს შორის შესამჩნევია, ასევე აქვთ შეზღუდული შესაძლებლობები.

ეთნიკურად არაქართველი მოსწავლეებისათვის ქართული ენის სწავლების ხელშეწყობა;

საერთაშორისო ასპარეზზე ქართველი ახალგაზრდების კონკურენტუნარიანობის ამაღლების მიზნით ინგლისური ენის სწავლების გაძლიერება;

საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ძალადობის აღმოფხვრა და დისციპლინის გაუმჯობესება.

პროფესიული განათლება

მოსახლეობის პროფესიულ-საგანმანათლებლო მოთხოვნილების დაკმაყოფილება, პირის პროფესიული განვითარების, პროფესიული კარიერისა და სოციალური დაცვის ხელშეწყობა;

პროფესიული განათლებისა და მომზადების ერთიანი, ხარისხიანი და ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბება;

პროფესიული განათლების განვითარების 2013–2020 წლების სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის განხორციელება;

პროფესიული განათლების ხარისხის გაუმჯობესების ხელშეწყობა, პროფესიული განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა სახელმწიფო ენის ცოდნის დონისა და პროფესიული კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის ეროვნული უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებული რეგიონების ადგილობრივი თვითმმართველობებისა და საჯარო სკოლების ადმინისტრაციების თანამშრომელთა გადამზადება;

ინფორმაციული ტექნოლოგიების სფეროში პროფესიული საგანმანათლებლო საქმიანობის განხორციელება;

მაღალკვალიფიციური, შიდა და საერთაშორისო შრომის ბაზრებზე კონკურენტუნარიანი სპეციალისტების მომზადება ინფორმაციული ტექნოლოგიების სხვადასხვა მიმართულებით;

ერთიანი საინფორმაციო სისტემის დანერგვა (მათ შორის, საჯარო სკოლებში), ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული სწავლისა და სწავლების მეთოდების შემოღება და თანამედროვე სასწავლო გარემოს შექმნა შესაბამისი ინტერნეტკავშირის უზრუნველყოფით.

უმაღლესი განათლება

უმაღლესი განათლების სფეროში განსახორციელებელი რეფორმების მიზნებიდან გამომდინარე, სახელმწიფოს განვითარებისა და საკუთრივ უმაღლესი განათლების სისტემის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებებში არსებული ინტელექტუალური პოტენციალის მიზნობრივად გამოყენება, ახალი სამეცნიერო პერსონალის მომზადებისა და მათი შემდგომი განვითარების ხელშეწყობა, სამეცნიერო კვლევის პირობების შექმნა, სწავლის, სწავლებისა და სამეცნიერო კვლევის ინტეგრირებისათვის ხელშეწყობა;

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინტელექტუალური და მატერიალური პოტენციალის ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულთათვის სკოლის გამოსაშვები და ერთიანი ეროვნული გამოცდების ჩატარების ხელშეწყობა; საერთო სამაგისტრო გამოცდების, პროფესიული ტესტირებისა და მასწავლებლის სასერტიფიკაციო გამოცდების ჩატარება;

უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგად ჩარიცხულ საქართველოსა და უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა სახელმწიფო სასწავლო გრანტით დაფინანსების უზრუნველყოფა;

წარჩინებული სტუდენტების სტიპენდიით უზრუნველყოფა;

უცხო ქვეყნის მოქალაქეთათვის სწავლების ხელშეწყობით საერთაშორისო კავშირების განმტკიცება, განათლების სფეროში თანამშრომლობის ხელშეწყობა;

განსაკუთრებით ნიჭიერი სტუდენტების ხელშეწყობა;

მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა

სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების ინტელექტუალური და მატერიალური პოტენციალის ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

აკადემიური პერსონალის მობილობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის წახალისება;

სამეცნიერო გრანტების დაფინანსებით ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო ტექნოლოგიური კვლევების განხორციელების ხელშეწყობა;

მაგისტრანტთა სასწავლო-კვლევითი პროექტების დაფინანსება;

დოქტურანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის საგრანტო დაფინანსება;

მეცნიერების აღდგენისა და განვითარებისათვის სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების ხელშეწყობა;

სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობის განსხვავებული ფორმების ამოქმედება;

მეცნიერთა და ახალგაზრდა მკვლევართა საერთაშორისო თანამშრომლობის წახალისება;

სამეცნიერო კვლევების მართვის ოპტიმალური სქემის შემუშავება;

საინოვაციო პოლიტიკის განხორციელების ხელშეწყობა.

საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება

საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნით სასკოლო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

თანამედროვე უნარ-ჩვევების დაუფლებისა და საგანმანათლებლო პროგრამების უკეთ დაძლევის მიზნით საჯარო სკოლების პირველკლასელი მოსწავლეების უზრუნველყოფა პერსონალური კომპიუტერებით („ნეტბუქებით“), ხოლო წარჩინებული ახალგაზრდების დაჯილდოება კომპიუტერული ტექნიკით;

ოთხ წლიან პერიოდში ყველა საჯარო სკოლის რეაბილიტაცია, ასევე 150 ახალი საჯარო სკოლის აშენება და 300 მომავლის კლასის გახსნა;

საჯარო სკოლებში ინფორმაციული-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის განვითარება თანამედროვე სასწავლო გარემოს შესაქმნელად;

სამინისტროს სისტემაში შემავალი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების მშენებლობა - რეაბილიტაცია, საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადება, ინვენტარიტა და ტექნიკით მომარაგება.

ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს

ზოგადი განათლების ხარისხის განვითარების მიზნით საქართველოს რეგიონებში საჯარო სკოლის ინფრასტრუქტურის და სასწავლო გარემოს გაუმჯობესება;

სკოლის მასწავლებლებისა და ადმინისტრაციის წარმომადგენლების ტრენინგების და საკლასო, ეროვნული და საერთაშორისო შეფასებების განხორციელება;

საკლასო, ეროვნული და საერთაშორისო შეფასებების განხორციელება;

ადგილობრივი ეკონომიკისათვის რელევანტური, ბაზრის მოთხოვნების შესაფერისი, პროფესიული განათლების ხელშეწყობა;

მაღალი ხარისხის საერთაშორისო სტანდარტის უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება მეცნიერების, ტექნოლოგიების, საინჟინრო და მათემატიკის დარგში;

საბუნებისმეტყველო და საინჟინრო სფეროში ბაკალავრიატის ამერიკული საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვა და სახელმწიფო უმაღლესი საგანმანათლებლო ინსტიტუტების გაძლიერება.

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო

რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შემუშავება, დეცენტრალიზაციის პოლიტიკის შემუშავება. ადგილობრივი თვითმმართველობის ინსტიტუციური გაძლიერებისა და მუნიციპალური მომსახურების გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად ადგილობრივი თვითმმართველობის რეფორმის სფეროში წინადადებების შემუშავება. სახელმწიფო მმართველობის სხვადასხვა სექტორებსა და დარგებში დეცენტრალიზაციის პროცესის ხელშეწყობა და კოორდინაცია;

საქართველოს მაღალმთიანი რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესის უზრუნველყოფის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების დაგეგმვა-განხორციელება;

მუნიციპალიტეტების შესაძლებლობების გაზრდის ხელშეწყობა მუნიციპალიტეტების მიერ ადგილობრივი მოსახლეობისთვის ხარისხიანი საჯარო სერვისების მიწოდების, მუნიციპალიტეტებში სოციალური გარემოსა და ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად;

ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა უწყვეტი სწავლების სისტემის დანერგვა და ადგილობრივი თვითმმართველობის მოსამსახურეთა კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა და კოორდინაცია;

კონპეტენციის ფარგლებში მუნიციპალური ტერიტორიული ოპტიმიზაცია და გაძლიერება;

სახელმწიფო ზედამხედველობის ეფექტური მექანიზმების შექმნა;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების ქსელის განვითარების, დაპროექტებისა და სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის საკითხებში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სახელმწიფოებრივი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების კოორდინაცია;

საქართველოს მოსახლეობის წყლით მომარაგების სისტემების დანერგვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებათა განხორციელების უზრუნველყოფა;

საქართველოს მოქალაქეთა სამხედრო აღრიცხვის, სამხედრო სამსახურისთვის მომზადებისა და გაწვევის სამუშაოთა კოორდინაცია;

საქართველოში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობასთან, მართვასთან და დახურვასთან, ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობასთან და მართვასთან დაკავშირებული საკითხების განსაზღვრა და გადაწყვეტა;

უფლებამოსილების ფარგლებში, რეგიონებში სტიქიის შედეგად მიყენებული ზიანის

საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზების რეაბილიტაცია;

დასახლებებთან და საკურორტო ცენტრებთან, ისტორიულ და კულტურულ ძეგლებთან ასევე, მოსაზღვრე ქვეყნებთან მისასვლელი საავტომობილო გზების პერიოდული შეკეთება და რეაბილიტაცია, რეკონსტრუქცია-მოდერნიზაცია და განვითარება;

სტიქიური მოვლენების სალიკვიდაციო და პრევენციის მიზნით სამუშაოების ჩატარება;

საავტომობილო გზებზე სატრანსპორტო გადაზიდვების, მგზავრთა შეუფერხებელი და უსაფრთხო გადაადგილების უზრუნველყოფა;

ჩქაროსნული ავტომაგისტრალების მშენებლობა-რეაბილიტაცია სატრანსპორტო გადაზიდვების საერთაშორისო კოლიდორებში საქართველოს საგზაო ინფრასტრუქტურის კონკურენტუნარიანობის გაზრდისთვის, ავტოტრანსპორტის ნაკადების გამტარუნარიანობის ამაღლებისა და უსაფრთხო მოძრაობის უზრუნველყოფისთვის.

რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია

მუნიციპალიტეტებში სხვადასხვა სახის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება და მათთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურებების შესყიდვა;

სახელმწიფო მნიშვნელობის (ადმინისტრაციული, სტრატეგიული, სამხედრო, პოლიციური და სხვა დანიშნულების) ობიექტების სამშენებლო-სარემონტო სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელება;

ნაპირდაცვითი სამუშაოების უზრუნველყოფა;

ქვეყანაში ტურიზმის განვითარების მიზნით სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება;

მუნიციპალიტეტებში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობა, მართვა და დახურვა, ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობა და მართვა.

წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია

მუნიციპალიტეტებში მცხოვრები მოსახლეობის და დაწესებულებების ეკოლოგიურად სუფთა, გაფილტრული, ზედაპირული გრუნტის წყლების მოხვედრისგან დაცული სასმელი წყლის 24 საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა;

საქართველოს დიდ ქალაქებსა და სოფლებში წყალმომარაგების და საკანალიზაციო სისტემების აღდგენა-რეაბილიტაცია;

მუნიციპალიტეტებში წყალსადენის სათავე ნაგებობების მოწყობა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

ტურისტულ-დასასვენებელ ცენტრებში წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება.

იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა

საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა-რეაბილიტაცია დევნილი მოსახლეობისთვის, სოციალური დაცვის, ღირსეული ცხოვრების პირობების შექმნის და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში მათი ინტეგრაციის ხელშესაწყობად;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა კომპაქტურ დასახლებებში ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარება.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

ეკონომიკური და სექტორული (ტრანსპორტი, მშენებლობა) პოლიტიკა და მისი განხორციელების კოორდინაცია

ეკონომიკური პროცესების ანალიზი, სექტორული კვლევა ქვეყნის ეკონომიკის ძლიერი და სუსტი მხარეების გამოსავლენად;

მაკროეკონომიკური სტატისტიკური მონაცემების ანალიზი და შესაბამისი ანგარიშის მომზადება;

არსებული კანონმდებლობის, ასევე ახალი ნორმატიული აქტების პროექტების სამეწარმეო გარემოზე რეგულირების გავლენის შეფასება (RIA), არსებული ეკონომიკური სიტუაციის ანალიზი და ახალი ტენდენციების გამოვლენა ინვესტიციების მოზიდვის მიმართულებით;

ეკონომიკის პრიორიტეტული სექტორების შესწავლა და დეტალური კვლევების განხორციელება;

კაპიტალის ბაზრის რეფორმისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს საერთაშორისო ეკონომიკურ სივრცეში ინტეგრაციისათვის სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებთან ეკონომიკური ურთიერთობების გაღრმავება;

რეგიონალური და მრავალმხრივი სავაჭრო ურთიერთობებისა და რეჟიმების ანალიზი და მათი განვითარებისათვის რეკომენდაციების მომზადება;

ექსპორტის ხელშეწყობისათვის საქართველოს საგარეო ვაჭრობის შედეგების ანალიზი, ახალი საექსპორტო ბაზრებისა და პროდუქციის იდენტიფიკაცია, სავაჭრო ბალანსის გაუმჯობესებისათვის რეკომენდაციების შემუშავება;

„მწვანე ზრდის“ ეროვნული კონცეფციის მომზადება, რომელშიც გაერთიანებული იქნება ქვეყნის მდგრადი ეკონომიკური განვითარების, სოციალური და გარემოსდაცვითი საკითხების მნიშვნელოვანი ასპექტები;

„დაბალემისიანი განვითარების სტრატეგიის (LEDS)“ შემუშავებისა და განხორციელების მიზნით მშენებლობის, ტრანსპორტისა და მრეწველობის სექტორებში შემარბილებელი ღონისძიებების მომზადება (სტრატეგია ითვალისწინებს გრძელვადიან პერსპექტივაში ქვეყნის ეკონომიკური ზრდის ხელშეწყობას სათბური გაზების (GHG) ემისიების შემცირების ხარჯზე);

მდგრად ეკონომიკურ განვითარებასთან („მწვანე ეკონომიკასთან“) დაკავშირებულ საკითხებთან მიმართებაში საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება საინფორმაციო ვებ პორტალის (www.greengeorgia.ge) მუდმივი განახლების, სემინარებისა და საჯარო ლექციების მეშვეობით;

ყოველწლიური ბიზნეს ფორუმის გამართვა საქართველოში და უძრავი ქონების საერთაშორისო გამოფენაზე „MIPIM“ მონაწილეობა (ქ.კანში) საქართველოში არსებული საინვესტიციო პროექტების და შესაძლებლობების გაცნობისა და ქვეყანაში დამატებითი ინვესტიციების შემოდინებისა და უძრავი ქონების სექტორის განვითარების მიზნით;

საპენსიო სისტემის რეფორმის ფარგლებში დაგროვებით საპენსიო სისტემაზე გადასვლასთან დაკავშირებული ღონისძიებების განხორციელება: შენატანების შეგროვებისა და ადმინისტრირების ორგანოს იდენტიფიცირება, სისტემის ოპერატორების დიზაინის და პერსონიფიცირებული ანგარიშგების სისტემის დანერგვა, აქტივების მართველი ფონდის შერჩევა და ლიცენზირება, რეგულირების გეგმის შექმნა (მოიცავს საინვესტიციოს, მმართველობის პრინციპებს, რისკების მართვის დირექტივებს და სხვა) და კერძო დაგროვებითი საპენსიო სისტემის დანერგვა;

აზიის განვითარების ბანკის მხარდაჭერით ტრანსპორტის ეროვნული პოლიტიკის დოკუმენტის და მისი სამოქმედო გეგმის შემუშავება;

ევროპის საერთაშორისო სტანდარტებთან მიახლოების მიზნით საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმების (AA) და ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) ფარგლებში ტრანსპორტის სფეროსთან დაკავშირებული დირექტივების და რეგულაციების იმპლემენტაცია;

ადგილობრივი გადაზიდვების საერთაშორისო სატრანსპორტო ბაზარზე გამარტივებული პროცედურებით შესვლის ხელშეწყობისათვის სხვადასხვა ქვეყნებთან საერთაშორისო შეთანხმებების გაფორმება;

ევროპიდან აზიისა და უკუმიმართულებით სარკინიგზო ტრანსპორტით სატვირთო გადაზიდვების გამარტივებული პროცედურებით გადაზიდვის მიზნით, მრავალმხრივი შეთანხმებების გაფორმება;

ევროპა-კავკასია-აზიის სატრანსპორტო დერეფნის ეფექტიანი ფუნქციონირების ხელშეწყობა, სატრანზიტო გადაზიდვების განვითარების ხელშეწყობის პოლიტიკის განვითარება და განხორციელება;

სამოქალაქო ავიაციისა და საზღვაო ტრანსპორტის სფეროს უსაფრთხოების დონის გაუმჯობესება და ასევე, ამ სფეროებში მომხდარი სატრანსპორტო შემთხვევებისა და ინციდენტების მოკვლევისა და პრევენციული ზომების გატარება;

მშენებლობის სფეროში მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობის ხელშეწყობა და სამშენებლო პროდუქციის წარმოების განვითარება, საქართველოში წარმოებული სამშენებლო პროდუქციის საერთაშორისო ბაზრობა-გამოფენებში მონაწილეობის ხელშეწყობა და ასევე, შიდა და საერთაშორისო ბაზარზე მშენებლობის და სამშენებლო მასალების პოპულარიზაცია;

ქვეყნის სივრცითი მოწყობის გენერალური სქემის, მუნიციპალიტეტების სივრცითი მოწყობის გეგმების, დასახლებათა მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმებისა და განაშენიანების რეგულირების გეგმების შემუშავების უზრუნველყოფა და აგრეთვე, აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების სივრცითი მოწყობის სქემების შემუშავების ხელშეწყობა;

სამშენებლო სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის დაახლოება ევროპულ და საერთაშორისო ნორმებთან და ამ მიზნით, საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ურთიერთობის/თანამშრომლობის გაღრმავება;

სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მშენებლობის ნებართვის გაცემის I და II სტადიაზე პროექტების შეთანხმება;

ინვესტიციების გაზრდისა და ეკონომიკის განვითარების მიზნით სახელმწიფო ქონების, სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული აქტივების, სახელმწიფო საწარმოთა ეფექტური მართვა/განკარგვის და გამჭვირვალობის ხელშეწყობა;

ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით, მეწარმეობის განვითარება მიკრო და მცირე ბიზნესის ხელშეწყობის, ექსპორტის განვითარების ხელშეწყობის, დამწყები და ასევე, არსებული მცირე და საშუალო საწარმოებისათვის ტექნიკური დახმარების აღმოჩენისა და კომპანიებისათვის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გამარტივების გზით;

ქვეყნის ეკონომიკის მდგრადი განვითარების მიზნით, ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარების ხელშეწყობა, რომელიც საქართველოს მასშტაბით ითვალისწინებს დარგობრივი სამრეწველო ინოვაციების ლაბორატორიების (ფაბლაბების) და საზოგადოებრივი ინოვაციების ცენტრების (CIC) ფორმირებას, საქართველოში აუთსორსზე ორიენტირებული სპეციალისტების მომზადებას საინფორმაციო ტექნოლოგიების პრიორიტეტული მიმართულებებით და საქართველოს ინოვაციური შესაძლებლობების გაზრდას და კონკურენტუნარიანობის ამაღლებას, ინოვაციის აქსელერაციისა და ახალი ტექნოლოგიისა და პროდუქტის კომერციალიზაციის მოდელის შექმნით;

ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და საფოსტო კავშირის შემდგომი განვითარების მიზნით, თანამედროვე და უნივერსალური საფოსტო მომსახურებების დანერგვა,

საქართველოს გლობალურ სავაჭრო სივრცეში ინტეგრირება, მოსახლეობის ეკონომიკური და სოციალური დონის ამაღლება, საინფორმაციო საზოგადოების მშენებლობის პროცესების დაჩქარება;

ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით, საქართველოს მასშტაბით შიდა ფრენების სუბსიდირება;

ქვეყანაში საზღვაო პროფესიული საგანმანათლებლო სფეროს ხელშეწყობა.

ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება

ტექნიკურ და სამშენებლო სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება, რომელიც ითვალისწინებს ევროპის ახალი და გლობალური მიდგომის 16 დირექტივასთან დაახლოებას;

ბაზარზე ზედამხედველობის სისტემის განვითარება, რომელიც ითვალისწინებს ევროკავშირის ტექნიკური დახმარების პროგრამის ფარგლებში, აღნიშნულ სისტემის ხარვეზებისა და საჭიროებების იდენტიფიცირებას, შეფასებას და შესაბამისი პროცედურების შემუშავებას ევროკავშირის საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად და ასევე, ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს ინსტიტუციური განვითარების გეგმის შემუშავებას, ტექნიკური რეგლამენტების შესაბამის კანონქვემდებარე ნორმატიული ბაზის შექმნას და სააგენტოს თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლებას ტექნიკური რეგლამენტების მოთხოვნების შესაბამისად;

საკანონმდებლო ვაკუუმის აღმოსაფხვრელად შესაბამის სფეროებში ტექნიკური რეგლამენტების შემუშავება და მათი გამოყენებით მომეტებული ტექნიკური საფრთხის შემცველ ობიექტებზე ინსპექტირების განხორციელება;

სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება

ქართული პროდუქციის უცხოურ ბაზარზე შეღწევისა და კონკურენტუნარიანობის ამაღლების, სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროების საერთაშორისო და ევროპის საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად განვითარების მიზნით:

- ✓ საქართველოს სტანდარტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მომსახურების სფეროს და დიაპაზონის გაფართოვება;

- ✓ ეტალონების მიკვლევადობის უზრუნველყოფა, მიღწეული საერთაშორისო აღიარების შენარჩუნება/გაფართოვება და აღიარების მიღწევა გაზომვების ახალ მიმართულებებში;

- ✓ საქართველოს სტანდარტად მიღებული საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების რაოდენობის ზრდა, სტანდარტების რეესტრისა და სტანდარტების კატალოგის გაუმჯობესებული წარმოება, სტანდარტების ხელმისაწვდომობის გაზრდისათვის მომსახურების ელექტრონული საშუალებების გაუმჯობესება და სტანდარტიზაციის ტექნიკური კომიტეტების ფუნქციონირების ეფექტიანობის გაუმჯობესება;

- ✓ ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის დანერგვა საერთაშორისო სტანდარტის ISO 9001 შესაბამისად;

✓ სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროში პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლება, ასევე სააგენტოს თანამშრომელთა უნარების გაძლიერება საზოგადოებასთან ურთიერთობის, მარკეტინგისა და კომუნიკაციის სფეროებში;

✓ საქართველოს სტანდარტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის საერთაშორისო და რეგიონულ ორგანიზაციებში ინტეგრაცია და მათ საქმიანობაში აქტიური მონაწილეობა ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის (DCFTA) და ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების (TBT) ნაწილის შესაბამისად.

აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება

ქვეყანაში წარმოებული პროდუქციისა და მომსახურების კონკურენტუნარიანობის გაზრდის მიზნით ხარისხის ეროვნული ინფრასტრუქტურის, მათ შორის აკრედიტაციის სისტემის განვითარება და მისი საქმიანობის დახვეწა საერთაშორისოდ აღიარებული მოთხოვნების შესაბამისად, რაც მნიშვნელოვან წინაპირობას წარმოადგენს აკრედიტაციის ცენტრის აკრედიტაციის რეგიონული (EA – European Cooperation for Accreditation) და შემდგომ, საქართველოს ეკონომიკის საჭიროებების მიხედვით, საერთაშორისო ორგანიზაციის (ILAC – International Laboratory Committee) წევრობის მისაღწევად.

ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა

საქართველოს ტურიზმის პოპულარიზაციისა და ქვეყნის ცნობადობის ამაღლების მიზნით: საერთაშორისო და ტურისტულ გამოფენა-ბაზრობაში მონაწილეობა, პრეზენტაციების, პრეს და გაცნობითი ტურების მოწყობა მსოფლიოს წამყვანი ტურ-ოპერატორებისა და მასმედიის წარმომადგენლებისთვის, მსოფლიოს წამყვან ტელეარხებზე რეკლამების განთავსება, საპრომოციო მასალების ბეჭდვა და მისი გავრცელება საბოლოო ჟურნალებსა და სხვადასხვა საერთაშორისო ბეჭდვით მედიაში, მიზნობრივ ბაზრებზე პრეზენტაციების მოწყობა და მარკეტინგული კამპანიების ჩატარება, ინტერნეტ სივრცეში მარკეტინგული კამპანიის სწრაფად და ეფექტურად განხორციელება;

სხვადასხვა ქვეყნებთან, საერთაშორისო და დონორ ორგანიზაციებთან ურთიერთობის გამყარების მიზნით სხვადასხვა ფორუმებში, კონფერენციებში/სამუშაო შეხვედრებში მონაწილეობა;

ტურიზმის შემდგომი განვითარებისათვის კურორტებისა და საკურორტო პოტენციალის კვლევების განხორციელება;

ახალი ტურისტული პროდუქტის განვითარებისა და არსებულის დივერსიფიკაციისათვის კონკრეტული მიმართულებების პოტენციალის კვლევა და შემუშავებული მარშრუტების მარკირების ჩატარება;

საინფორმაციო დაფების განთავსება ტურისტულად მიმზიდველ დიდ ქალაქებში და მცირე ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოწყობა.

საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში „გათავისუფლებული ფრენების“ მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება (მათ შორის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა)

საქართველოს ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციის პროცესის გაღრმავება;

საერთაშორისო ანტიტერორისტული საქმიანობის ხელშეწყობა კომპეტენციის ფარგლებში;

ფრენების უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების დონის ამაღლება;

აშშ-ს სამხედრო ავიაციის საჰაერო ნავიგაციით და პილოტაჟით უზრუნველყოფა;

ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების წევრ სახელმწიფოებსა და „პარტნიორობა მშვიდობისათვის“ პროგრამაში მონაწილე სხვა სახელმწიფოებს შორის შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობების შესრულების უზრუნველყოფა.

ბაქო - თბილისი - ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა - ახალქალაქი - კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა- კომპენსაცია

ყარსი-ახალქალაქის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობის ხელშეწყობის მიზნით, მარაბდიდან კარწახის მიმართულებით თურქეთის საზღვრამდე მდებარე კერძო მიწის ნაკვეთების გამოსყიდვა და ამ პროცესთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევა, შესასყიდი მიწის ნაკვეთების ტექნიკური და იურიდიული ბაზის მომზადება ნასყიდობის გარიგების გასაფორმებლად, საკუთრების უფლების რეგისტრაცია მყიდველზე, პრობლემური ნაკვეთების იურიდიული და ტექნიკური ბაზის გამართვა და ინდივიდუალური საკომპენსაციო შეთავაზების მომზადება თანდართული გრაფიკული მონაცემებით და რუკით.

ინოვაციური ეკოსისტემის განვითარება (IBRD)

საქართველოში ინოვაციური ეკოსისტემის შექმნის მიზნით:

- ✓ საქართველოს რეგიონებსა და სოფლებში ინოვაციური ცენტრების ფორმირება;
- ✓ მომავლის სპეციალობების მიმართულებით კვალიფიციური კადრების გადამზადება და ტრენერების მომზადება;
- ✓ დამწყები მაღალტექნოლოგიური კომპანიების კონკურენტუნარიანობის ამაღლების ხელშეწყობა;
- ✓ საგრანტო პროგრამების განხორციელება, რომლებიც ითვალისწინებენ ინტერნეტიზაციისა და კომპიუტერიზაციის პროგრამის დაფინანსებას (მათ შორის კომპიუტერული წიგნიერებისა და ელექტრონული კომერციის განვითარება).

სსიპ - სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო

„საქართველოსა და ევროკავშირისა და მის წევრ სახელმწიფოებს შორის ერთიანი საჰაერო სივრცის შესახებ” (ECAA) შეთანხმების გათვალისწინებული რეგულაციებისა და დირექტივების ქართულ საავიაციო კანონმდებლობაში ასახვა;

საქართველოს საავიაციო დარგისათვის პრიორიტეტული რეგულაციებისა და დირექტივების განსაზღვრა, მათი დანერგვის დროში გაწერა, სამართლებრივი ანალიზი და ამ მიზნით, შესაბამისი დასკვნებისა და წინადადებების შემუშავება;

ევროპის საავიაციო უსაფრთხოების სააგენტოს (EASA) PART 145-ის, PART M-ის, PART 147-ის და PART 66- ის რეგლამენტების დანერგვა;

სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ICAO) აუდიტის შედეგად გამოვლენილი ნაკლოვანებების გამოსასწორებლად მაკორექტირებელი ღონისძიებების ამუშავება.

სსიპ - სასწავლო უნივერსიტეტი-ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია

საზღვაო-სავაჭრო ფლოტსა და საზღვაო ტრანსპორტის ინფრასტრუქტურაში დასაქმების მიზნით კვალიფიციური კადრების მომზადება;

სტუდენტების მიერ არჩეული პროფესიისათვის საჭირო პრაქტიკული ცოდნისა და უნარ-ჩვევების შეძენის მიზნით, სასწავლო პროცესის თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამებით უზრუნველყოფა და ასევე, ისეთი საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და უზრუნველყოფა, რომლებიც სტუდენტებში განავითარებენ მართვისა (ლიდერობისა) და კვლევისათვის აუცილებელ ანალიზის უნარ-ჩვევებს.

სსიპ - საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო

საქართველოს დროშით მცურავი სავაჭრო ფლოტის და საქართველოს ნავსადგურების საზღვაო უსაფრთხოების და უშიშროების უზრუნველყოფა;

ზღვაზე ძებნა-გადარჩენის ოპერაციების წარმოება;

მეზღვაურთა მომზადებისა და სერტიფიცირების სისტემის გამართული ფუნქციონირება;

საკანონმდებლო ცვლილებების მომზადება.

სსიპ - სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო

საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტის მომზადება;

ელექტრონული აღრიცხვის ბაზის სისტემის სრულყოფა;

სააგენტოს სპეციალისტთა და მეწარმეთა (მენეჯერები/მძღოლები) გადამზადება;

თანამედროვე სიმულატორების დანერგვა;

საერთაშორისო აქტივობების გაძლიერება;

დარგის მონიტორინგის ეფექტური მექანიზმების შემუშავება;

სავიზო პროცედურების ხელშეწყობა;

ეკოლოგიურად სუფთა ტრანსპორტის განვითარების ხელშეწყობა;

ქართველი გადამზიდავების შეუფერხებელი და უსაფრთხო გადაადგილებისათვის სხვადასხვა ქვეყნებთან ორმხრივი შეთანხმებების, ECMT-ს სისტემის ფარგლებში და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სერთიფიკატების, ავტორიზაციების და ნებართვების გაცემა.

სსიპ - საქართველოს სახელმწიფო ჰიდროგრაფიული სამსახური

სამსახურის მუშაობის გაუმჯობესების მიზნით სანავიგაციო ნიშნებისა და მოწყობილობების ჩანაცვლება/მოდერნიზაცია;

უსაფრთხო ნაოსნობის მხარდასაჭერად სანავიგაციო ქაღალდის და ელექტრონული რუკების ახალი სახეობებისა და მონაცემების განვითარება/კორექტირება;

რეკომენდირებული გზების განვითარება და შუქურების ჩამონათვალის, ზღვის მოქცევის სიებისა და სხვა საზღვაო პუბლიკაციების შეთანხმება/გამოცემა;

სამსახურის საზღვაო სანავიგაციო მოწყობილობებისა და საშუალებების სამეთვალყურეო მონიტორინგული სისტემით უზრუნველყოფა;

სანავიგაციო გაფრთხილებების გავრცელების არეალის გაზრდა;

რთული მეტეო პირობების დროს გემების წინასწარი ინფორმირება კატასტროფის თავიდან ასაცილებლად;

ინფორმაციის მიღების, გადაცემისა და დამუშავების თანამედროვე ავტომატიზირებული მართვის სისტემის დანერგვა;

პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფა;

ჰიდროგრაფიულ კონფერენციებში და სემინარებში მონაწილეობის მიღება.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

სახელმწიფო ფინანსების მართვა

ქვეყნის მაკროეკონომიკური სტაბილურობის უზრუნველსაყოფად საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო დეფიციტის დაბალი მაჩვენებლის შენარჩუნება;

მაკროეკონომიკური ანალიზის და პროგნოზირების გასაუმჯობესებლად მეთოდოლოგიის დახვეწა და მისი არეალის გაფართოება, გრძელვადიანი პროგნოზირების გაუმჯობესება, მაკროეკონომიკური განვითარების სცენარების მოდელირების სრულყოფა, ფისკალური რისკების მართვის და შეფასების სისტემის ჩამოყალიბება;

სახელმწიფო პრიორიტეტების დაფინანსების უზრუნველყოფა სათანადო რესურსებით;

სათანადო ფინანსური რესურსის მობილიზებისათვის დონორ ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან ეფექტური თანამშრომლობის შენარჩუნება;

საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანიებთან ურთიერთობის კოორდინაცია;

მთავრობის პრიორიტეტული მიმართულებებისა და სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად, საგარეო წყაროებიდან მაქსიმალურად ხელსაყრელი პირობებით რესურსების მობილიზება;

დამატებითი საინვესტიციო რესურსების მოზიდვის პარალელურად სახელმწიფო საგარეო ვალის მართვის ეფექტური სისტემის ჩამოყალიბების გაგრძელება, ვალის მდგრადობის შენარჩუნება, როგორც საშუალოვადიან, ასევე გრძელვადიან პერიოდში;

სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შემდგომი განვითარების მიზნით, სხვადასხვა ინსტრუმენტების გამოყენება, არსებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკის მიზნების შესაბამისად;

საგადასახადო პოლიტიკის შემდგომი სრულყოფა, მათ შორის საკანონმდებლო ბაზის შემდგომი გაუმჯობესების და ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების ფარგლებში ევროკავშირის დირექტივებთან ჰარმონიზების მიზნით, გადასახადის გადამხდელებს შორის საგადასახადო ტვირთის უკეთესი განაწილება, მეწარმეთა მოთხოვნებისა და საჭიროებების მაქსიმალურად გათვალისწინება, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება, საგადასახადო შემოსავლების სახით ბიუჯეტში სათანადო რესურსის მობილიზების უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის რეფორმის სრულყოფა, შიდა აუდიტის სუბიექტების საქმიანობის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა, ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემის სრულყოფილი ფუნქციონირება.

შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება

ნებაყოფლობითი კანონმორჩილების წახალისება; გადასახადის გადახდისგან თავის არიდების წინააღმდეგ ბრძოლა; მომსახურების სფეროების ოპტიმიზაცია; ევროკავშირთან ინტეგრაციული პროცესის ხელშეწყობა;

ვაჭრობის ხელშეწყობის ინსტრუმენტებისა და საბაჟო, სანიტარიული, ფიტოსანიტარიული სასაზღვრო კონტროლის აღსრულების გაუმჯობესება.

ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია

საფინანსო და ეკონომიკურ სფეროში დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა, ქვეყანაში ჯანსაღი კონკურენტუნარიანი გარემოს ხარისხის ამაღლება, კანონიერი სამეწარმეო საქმიანობის დაცვა და სამსახურში მწყობრი სისტემის ჩამოყალიბება;

საქართველოსა და საზღვარგარეთის ქვეყნებში პერსონალის შერჩევის კრიტერიუმებისა და პროცედურების კუთხით დაგროვილი გამოცდილების შესწავლა; უცხო ქვეყნის შესაბამის უწყებებთან ერთობლივი კონფერენციების და სემინარების ჩატარება გამოცდილების გაზიარების მიზნით;

საქართველოს ეკონომიკურ საზღვრებზე კონტროლის გამკაცრება გადასახადების თავის არიდების ფაქტების აღკვეთის მიზნით, ასევე პრევენციული ღონისძიებების გატარება შემდგომში დანაშაულის ჩადენის თავის არიდების მიზნით.

ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა

ფინანსთა სამინისტროს ეფექტიანი ფუნქციონირებისთვის საჭირო საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის შექმნა, განვითარება, მომსახურება, მდგრადობისა და საიმედოობის უზრუნველყოფა; ფინანსთა სამინისტროს ინფორმაციული და ანალიტიკური მხარდაჭერა; ფინანსთა სამინისტროსთვის მნიშვნელოვანი IT პროდუქტების, ელექტრონული სერვისებისა და მომსახურების კვლევა და ანალიზი; პროგრამული უზრუნველყოფის ახალი სისტემების შექმნა, დანერგვა და მომსახურება; ფინანსთა სამინისტროს ინფორმაციული და კიბერ უსაფრთხოების ხელშეწყობა; ფინანსთა სამინისტროს, სხვა სახელმწიფო უწყებებისა და ორგანიზაციების ვებ-გვერდების შექმნა; ელექტრონული მთავრობის კომპონენტების განვითარება და შესაბამისი სახელმწიფო და მუნიციპალური სერვისების მიწოდება; ფინანსთა სამინისტროს საინფორმაციო სისტემების ქვეყნის საინფორმაციო-საკომუნიკაციო სივრცეში ინტეგრაცია.

საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება

ფინანსთა სამინისტროს სისტემაში პროფესიული განვითარების სისტემის ჩამოყალიბება, ჩატარებული ტრენინგის საჭიროებათა ანალიზის მოთხოვნების შესაბამისი სასწავლო პროექტების განხორციელება, თანამდებობრივი ტრენინგებისა და კარიერის განვითარებაზე მიმართული სასწავლო პროგრამებისა და პროექტების განხორციელება;

სისტემაში პროფესიული ცოდნის დონის ამაღლების მიზნით მსოფლიოს წამყვან სასწავლო დაწესებულებებთან ერთად სასწავლო და ტრენინგ-პროგრამების შემუშავება-განხორციელება, მათ შორის, ნიდერლანდების ფინანსთა სამინისტროსთან გაფორმებული ურთიერთთანამშრომლობის

მემორანდუმისა და საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან ერთად განხორციელებული სასწავლო პროგრამის ფარგლებში;

ფინანსთა სამინისტროს სისტემისთვის, ასევე, სხვა ორგანიზაციებისთვის ახალი კადრების შერჩევის ხელშეწყობა;

სახელმწიფოს მიერ კერძო სექტორის განვითარების, ასევე, სახელმწიფო სერვისების გაუმჯობესებისკენ მიმართული რეფორმების აქტიური მხარდაჭერა სხვადასხვა სახის სასწავლო - შემეცნებითი, სემინარული და საკონფერენციო ტიპის პროექტების განხორციელების გზით.

საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო

ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

ენერგეტიკის უსაფრთხოების სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, სახელმწიფო სტრატეგიისა და სახელმწიფო პროგრამების შესრულების მონიტორინგი და მათი განხორციელების კოორდინაცია.

საქართველოს ენერგეტიკის დარგში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა.

ელექტროენერგიის დამატებითი, ალტერნატიული და განახლებადი წყაროების მოძიების, ენერგიის შემცველი წყაროების უპირატესი ათვისებისა და ამ კუთხით დარგის სტაბილური განვითარების უზრუნველსაყოფად სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება.

ქვეყნის მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა.

არსებული წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების შესრულების მონიტორინგი, მოქმედი ინვესტორების საქმიანობის კოორდინაცია, აღნიშნულის ფარგლებში ნავთობისა და გაზის ოპერაციების მონიტორინგი, კომპანიების ყოველწლიური სამუშაო გეგმების და ბიუჯეტების განხილვა, შეთანხმება და შესრულების მონიტორინგი.

ინვესტორებისაგან ყველა სახის ტექნიკური ინფორმაციის მიღება, დამუშავება, სისტემატიზაცია, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების წარმოების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენა, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების, ნავთობის გადამუშავების, გაზის დამუშავების და ნავთობგაზპროდუქტების ტრანსპორტირების საქმიანობის ერთიანი მარეგულირებელი საფუძვლების შექმნა.

ნავთობისა და გაზის რესურსების ათვისების და ნავთობის გადამუშავების სფეროში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა.

შავი ზღვის შელფის საქართველოს ნაწილზე ნახშირწყალბადების რესურსების ათვისების მიზნით პოტენციური ინვესტორების მოძიება.

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში (იმერეთის, კახეთის, შიდა და ქვემო ქართლის, სამეგრელოს, რაჭის, გურიისა და სამცხე-ჯავახეთის) გაზის გარეშე არსებული სოფლების (დაახლოებით 113 სოფელი) გაზიფიცირება.

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ანაზღაურება შესაბამის პერიოდებში პროგრამით განსაზღვრული ბენეფიციარებისათვის.

ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია

სახელმწიფო საკუთრებაში მყოფი ჰიდროელექტროსადგურების (ენგურჰესი, ვარდნილჰესების კასკადის პირველი საფეხური) საპროექტო სიმძლავრეზე გაყვანა, ელექტროენერგიის საპროექტო პარამეტრზე გაყვანა, სადგურის საიმედოობის ამაღლება.

სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება

ქვეყანაში არსებული მაღალი და საშუალო ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობა რეაბილიტაცია, მეზობელ ქვეყნებთან არსებული ელექტროგადამცემი ხაზების რეაბილიტაცია და ახლის მშენებლობა. სისტემის მოძველებული ქვესადგურების თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვა და სხვადასხვა სიმძლავრის ახალი ქვესადგურების მშენებლობა. თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის განვითარებისათვის შესაბამისი ელექტროგადამცემი ქსელის მოწყობა.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო

იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

ქვეყნის პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და დემოგრაფიული მდგომარეობის გათვალისწინებით დევნილთა, ლტოლვილთა, ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა, თავშესაფრის მაძიებელთა, რეპატრიანტთა მიგრაციული ნაკადების რეგულირება, მათი დროებითი ან მუდმივი განსახლების ორგანიზება, ადაპტაციისათვის და საზოგადოებაში ინტეგრაციისათვის საჭირო პირობების შექმნა და სოციალური დაცვა;

დევნილი მოსახლეობის თვითკმარობის გაზრდა, სახელმწიფოზე მათი დამოკიდებულების შემცირება-აღმოფხვრა და უკიდურესად გაჭირვებული, დაუცველი დევნილების ერთიან სოციალურ პროგრამებში ინტეგრირება საერთო კრიტერიუმების საფუძველზე;

რეპატრიანტის სტატუსის მაძიებელთა აპლიკაციების სისტემატიზაცია, ანალიზი და განხილვა შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად;

არალეგალური მიგრაციის პრევენცია, დროებითი ლეგალური შრომითი მიგრაციის შესაძლებლობის გაზრდა;

რეადმისიის ხელშეკრულების საფუძველზე დაბრუნებულთა რეინტეგრაციის უზრუნველყოფა და შესაბამისი მონაცემთა ბაზის შექმნა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე უძრავ ქონებაზე საკუთრების უფლების მოთხოვნის მქონე დევნილების გამოკვეთა, აღნიშნული ქონების შემდგომი პრივატიზაციის პროცესის მოსამზადებლად;

ეკომიგრანტთა განსახლების ორგანიზება და ახალ საცხოვრებელ ადგილებზე მათი ადაპტაციის ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა.

განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება

იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა მიმართ 2015-2016 წლებში სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის შესაბამისად, იძულებით გადაადგილებულ პირთა განსახლების ღონისძიებების განხორციელება, მათთვის საცხოვრებელი ფართის (შეძენა, აშენება, რეაბილიტაცია) კერძო საკუთრებაში გადაცემა;

დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების მიზნით, თბილისსა და საქართველოს სხვა რეგიონებში მდებარე შენობების სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოებთან და ახალი საცხოვრებელი ბინების მშენებლობასთან დაკავშირებული მომსახურების შესყიდვა;

სავალალო მდგომარეობაში მყოფ დევნილთა ჩასახლების ობიექტების შესწავლა და შემდგომში მათი რეაბილიტაცია, დევნილთა, ლტოლვილისა ან ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა რაოდენობის დაზუსტება და ადმინისტრაციული ხარჯების დაფინანსება სათანადო სამართლებრივი აქტის საფუძველზე;

იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის ფულადი დახმარების გაწევა, სამინისტროს მიერ დადგენილი წესით (მ.შ. ფართების დაქირავების მიზნით დევნილთა ოჯახების ყოველთვიური სოციალური დახმარების გაცემა);

დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების მიზნით, რეაბილიტირებული და ახალაშენებული შენობების ელექტროენერგიის, გარე საკანალიზაციო, ბუნებრივი აირის და წყლის სისტემების მიერთება და მოწყობა, სათანადო სამართლებრივი აქტის საფუძველზე;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების მიზნით, დევნილთა საკუთრებაში არსებულ ობიექტებში ჩასატარებელი სამუშაოების ღირებულების თანადაფინანსება, სათანადო სამართლებრივი აქტის საფუძველზე;

გრძელვადიანი განსახლებისათვის განსაზღვრულ ობიექტებში (აშენებული, რეაბილიტირებული) დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების ღონისძიებების დასრულებამდე, ობიექტების დაცვის მომსახურების შესყიდვა;

დევნილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა

დევნილთა გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფის მიზნით, მათი პრობლემების გრძელვადიანი, მდგრადი და საჭიროებას მორგებული ფორმით გადაწყვეტა;

დევნილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის მიმართულებით პროგრამის შემუშავება;

მონაცემთა ერთიანი ბაზის შემუშავება, რომელშიც აისახება ქვეყანაში მოქმედი სახელმწიფო, საერთაშორისო და ადგილობრივი არასათავრობო ორგანიზაციებისა და ბიზნეს-სექტორის მიერ განხორციელებული და დაგეგმილი პროექტების შესახებ ინფორმაცია და ამ კუთხით ბედღეფიცართა ინფორმირებულობის უზრუნველყოფა.

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო

კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

კულტურის, კულტურული მემკვიდრეობისა და ხელოვნების სფეროებში ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება, დაგეგმვა და მისი განხორციელების კოორდინაცია;

ერთიანი სამუხეუმო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა;

კულტურის სფეროში განსაკუთრებით ნიჭიერ ბავშვთა და ახალგაზრდა შემოქმედთა მხარდაჭერა; საზღვარგარეთ საქართველოს კულტურის ცენტრების შექმნის ხელშეწყობა, კულტურის დღეების, გაცვლითი გასტროლების, კონკურსების, ფესტივალებისა და გამოფენების ორგანიზება;

კულტურულ ღირებულებათა დაცვა, მათი შესწავლა და პოპულარიზაცია.

ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ

ქვეყნის პოპულარიზაციის და მისი პოზიტიური იმიჯის ჩამოყალიბების მიზნით ისეთი ღონისძიებების გატარება, რომლებიც გააღვივებენ ინტერესს საქართველოს მიმართ და დაუმკვიდრებენ მას სათანადო ადგილს ევროპული ცივილიზაციის ისტორიულ და მიმდინარე კონტექსტში;

პროგრამა ორიენტირებულია ევროკავშირის წევრ და სხვა პარტნიორ ქვეყნებთან თანამშრომლობის გზით საერთაშორისო კულტურული ურთიერთობების გაღრმავებაზე, საერთაშორისო თანამშრომლობასა და სხვადასხვა პროგრამებში მონაწილეობაზე, ასევე საერთაშორისო გამოცდილებაზე დაყრდნობით ქართული კულტურის პოლიტიკის გრძელვადიანი სტრატეგიის შემუშავებაზე;

სახელოვნებო ორგანიზაციებში კრეატიული აზროვნების დანერგვა-ხელშეწყობა, ქართული ხელოვნებისა და ლიტერატურის ტრადიციების დაცვა და განვითარება;

კლასიკური და თანამედროვე ხელოვნების პოპულარიზაციის მიზნით სხვადასხვა სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება;

საერთაშორისო ფორუმებში მონაწილეობის უზრუნველყოფა და ანალოგიურ ღონისძიებათა საქართველოში მოწყობა;

ქვეყანაში ხელოვნების პოპულარიზაცია, საქართველოს სხვადასხვა ქალაქებში საერთაშორისო თეატრალური, მუსიკალური, სახვითი, კინო და საბალეტო ხელოვნების, წიგნის ფესტივალების, კონცერტებისა და გამოფენების მოწყობა-ხელშეწყობა;

საქართველოს რეგიონებში კულტურისა და ხელოვნების განვითარების ხელშეწყობა, მნიშვნელოვანი ახალი და არსებული ღონისძიებების ხელშეწყობა-განვითარება; სახელოვნებო ინსტიტუციებისა და ორგანიზაციების მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა; პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა; კულტურული და სახელოვნებო საკომუნიკაციო და თანამშრომლობითი პლატფორმის ხელშეწყობა;

შემოქმედებითი (მათ შორის ფოლკლორული) კოლექტივებისა და ინდივიდუალური შემსრულებლების სხვადასხვა ქვეყნებში გასამართ ფესტივალებში, კონკურსებსა და გამოფენებში მონაწილეობის ხელშეწყობა;

რეგიონებში თეატრების ხელშეწყობა, აგრეთვე მათი სადადგმო ხარჯების დაფარვის თანადაფინანსება;

კულტურის სფეროს მდგრადობის და ფინანსური გაძლიერების უზრუნველყოფა; საინვესტიციო პროექტების შერჩევა, მომზადება, განხორციელება და მონიტორინგი.

სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა

ქვეყანაში სახელოვნებო განათლების დონის ამაღლება, სახელოვნებო განათლების სისტემის მოწესრიგება, წარმატებული შედეგების პოპულარიზაცია, საზოგადოებაში სახელოვნებო განათლების მიმართ ინტერესის გაღრმავება, ამ მიზანს ემსახურება სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული სსიპ უმაღლესი სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულებების და სკოლისგარეშე სახელოვნებო საგანმანათლებლო სასწავლებლების განვითარების მხარდაჭერა, თითოეული მათგანის მისიის შესაბამისი, შედეგებზე ორიენტირებული პროგრამების დაფინანსებით. პროგრამის აუცილებლობა განპირობებულია ქვეყნის სახელოვნებო განათლების საერთაშორისო სტანდარტებთან თავსებადობის, დიპლომების ვალიდობისა და მობილობის აუცილებლობით, კონკურენტუნარიანი კადრების მომზადების აუცილებლობით.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა

მატერიალური და არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის, კულტურის უძრავი და მოძრავი ძეგლების კულტურულ ღირებულებათა აღრიცხვა;

საქართველოს მუზეუმებისა და მუზეუმ-ნაკრძალების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება, ტექნიკური ხელშეწყობა და სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის შესაბამისი პირობების შექმნა, დაცვა და პოპულარიზაცია. ინფრასტრუქტურის განვითარება, სარეაბილიტაციო-სარესტავრაციო ღონისძიებების განხორციელება;

სამუზეუმო კოლექციების დიაგნოსტიკა, ექსპონატთა რესტავრაცია, აღრიცხვა, ინვენტარიზაცია და პასპორტიზაცია;

UNESCO-ს ვალდებულებების შესრულება, ქვეყნის ფარგლებს გარეთ არსებულ საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა მონიტორინგი, შესწავლა, შესაბამის სახელმწიფოებთან ერთად ერთობლივი ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება.

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო

გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა

გარემოს დაცვისა და მოსახლეობის ეკოლოგიური უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვა, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა;

ნარჩენების, ქიმიური ნივთიერებების, წყლის, ატმოსფერული ჰაერის, ბიომრავალფეროვნების სახელმწიფო მართვა; მიწის დეგრადაციასთან ბრძოლის ღონისძიებების განხორციელება;

გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას დაქვემდებარებული საქმიანობების ჩამონათვალის სრულყოფა და ეროვნულ კანონმდებლობაში ასახვა;

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის, გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში დაგეგმილი საქმიანობების შესწავლა და დასაბუთებული გადაწყვეტილების მიღება;

ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის ფარგლებში განხორციელებული ცხოველთა (მათ შორის საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი სახეობების) აღრიცხვის და მდგომარეობის შეფასების საფუძველზე მონაცემთა ერთიანი ბაზის შექმნა;

წითელი ნუსხის მიღმა დარჩენილი ცხოველთა სახეობების მდგომარეობის შეფასება, სანადირო სახეობებად განსაზღვრისა და რიგ შემთხვევაში დაცვის უფრო ქმედითი ზომების დანერგვა;

გარემოს დაცვის სფეროში საინფორმაციო კამპანიებისა და ღონისძიებების ჩატარება, სახელმწიფო, არასამთავრობო, ბიზნეს და საერთაშორისო სექტორთან თანამშრომლობის გაძლიერება;

დაინტერესებული მხარეებისთვის სხვადასხვა საინფორმაციო საშუალებების მეშვეობით ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სისტემის სრულყოფა, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესრულებას, გარემოს დაბინძურებისა და ბუნებრივი რესურსებით უკანონო სარგებლობის პრევენციას, გამოვლენასა და აღკვეთას;

კანონდარღვევათა ეფექტური შემაკავებელი პირობების შექმნა და რეგულირების ობიექტების მიერ გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის ნებაყოფლობითი შესრულების სათანადო დონის მიღწევა.

დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

დაცული ტერიტორიების გაფართოება, ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტებისა და ცოცხალი ორგანიზმების დაცვა და აღდგენა ეკოლოგიური წონასწორობის შენარჩუნების მიზნით;

საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილ, გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ გარეულ ცხოველთა და ველურ მცენარეთა გენოფონდის დაცვა ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესანარჩუნებლად;

უნიკალური და იშვიათი ორგანული, თუ არაორგანული ბუნებრივი წარმონაქმნების დაცვა მათი შენარჩუნების მიზნით;

დაცულ ტერიტორიებზე პათოლოგიური კვლევების ჩატარება, დაზიანებული ფართობების დადგენა და მავნებლებთან ბრძოლის მიზნით შესაბამისი პრეპარატების შეძენა;

დაცულ ტერიტორიებზე, საჭირო აღჭურვილობის გამოყენებით, ხანძრების სწრაფი პრევენციის განხორციელება;

დაცულ ტერიტორიებზე არსებული სამოვრების ხარისხობრივი მაჩვენებლების დადგენა და გამოყენება, ტყის ინვენტარიზაცია;

საქართველოში დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაციის, ეკოტურიზმის განვითარების და ტურისტების მოზიდვა-დაინტერესების მიზნით დაცული ტერიტორიების სარეკლამო და სააგიტაციო ღონისძიებების ჩატარება;

საზოგადოებაში ეკოლოგიური განათლების, საზოგადოების ცალკეული ჯგუფების გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლებისა და ქცევის გაუმჯობესების მიზნით საჭირო ღონისძიებების გატარება;

ბუნებრივ და ისტორიულ-კულტურულ გარემოში რეკრეაციის, ჯანმრთელობის დაცვისა და ტურიზმისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნა საქართველოს ეკოტურისტული პოტენციალის გაზრდის მიზნით;

ტრადიციული სამეურნეო საქმიანობის დაცვის, აღდგენისა და განვითარების ხელშეწყობა თვითმყოფადი ისტორიულ-კულტურული გარემოს აღდგენისათვის და მის შესანარჩუნებლად;

საქართველოს დაცული ტერიტორიების სისტემის გრძელვადიანი ფინანსური მდგრადობის უზრუნველყოფა შემდეგი ორი კომპონენტის განხორციელებით: დაცული ტერიტორიების სისტემის შემოსავლების საკმარისი და პროგნოზირებადი დონის მიღწევა და დაცული ტერიტორიების მართვის ეფექტიანობისა და შესაძლებლობების გაზრდა;

სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

ტყის მართვის ქმედითი სისტემის ჩამოყალიბების მიზნით სატყეო სექტორის განვითარების სტრატეგიული გეგმის შემუშავება და ეროვნული სატყეო კონცეფციის დოკუმენტით გათვალისწინებული ქმედებების ეტაპობრივი განხორციელება;

სატყეო სფეროში არსებული საკანონმდებლო და მეთოდოლოგიური ბაზის სრულყოფა;

ტყეების ეფექტურად მართვისა და ტყის ფიზიკური დაცვის გაუმჯობესების მიზნით ეროვნული სატყეო სააგენტოს ინსტიტუციონალური გაძლიერებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

მერქნული რესურსების მართვის ელექტრონული სისტემის მართვისა და განვითარების უზრუნველყოფა;

სააგენტოს თანამშრომელთა უწყვეტი სწავლებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფა;

სატყეო-სამეურნეო გზების გაყვანის სამუშაოების განხორციელება ახალი ტყეკაფების გამოყოფისა და ათვისების მიზნით; ტყის ჩახერგილობისაგან გაწმენდა, ძირნაყარის გამოტანა და ნარჩენების განთავსება დადგენილი წესით;

მოსახლეობის მერქნულ რესურსზე (მ.შ. სათბობი შეშა) მოთხოვნების დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა;

ხე-ტყის დამზადების მიზნით შესაბამისი ფართობების გამოვლენა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების განხორციელება; ტყის მოვლის და აღდგენის ღონისძიებების განხორციელება;

სატყეო უბნებში ტყის დროებითი სანერგეების მოწყობა, სადაც მოხდება ნერგების გაზრდა და უზრუნველყოფილი იქნება ამავე უბნებში ტყის გაშენების ღონისძიებები;

ტყეების პათოლოგიური გამოკვლევების ჩატარება და დასკვნების საფუძველზე მავნებლებ-დაავადებების ბრძოლის ღონისძიებების განხორციელება;

აქტიურად ხანძარსაშიში სატყეო უბნების იდენტიფიცირება და შესაბამისი ხანძარსაწინააღმდეგო პროფილაქტიკური ღონისძიებების განხორციელება, მათ შორის მინერალიზებული ზოლების მოწყობა, პირველადი ხანძარსაწინააღმდეგო და ცეცხლმაქრი საშუალებებისა და შესაბამისი აღჭურვილობის შეძენა;

ტყის აღრიცხვის ღონისძიებების განხორციელება, ტყის მართვის გეგმების შემუშავება და ტყეების მდგომარეობის შესახებ მონაცემების მიღების, ანალიზისა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების დაგეგმვის ეფექტური სისტემის დანერგვა;

სახელმწიფო ტყის ფონდის აღრიცხვის საფუძველზე ტყის ფონდის გარე კონტურების დაზუსტება, ტყის ფონდის ფრაგმენტაციის თავიდან აცილების მიზნით.

ეროვნული სანაშენე მეურნეობის სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

სახელმწიფო ტყის ფონდის აღდგენის მიზნით მაღალი ხარისხის წიწვოვანი და ფოთლოვანი ხემცენარეების გამოყვანა;

მაღალი ხარისხის ნერგების გამოყვანა ქარსაფარი ზოლების აღდგენა-განაშენიანებისათვის, მუნიციპალიტეტებისა და ქალაქგამწვანების, ასევე საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და კერძო მოთხოვნების დაკმაყოფილებისათვის;

ტყის ჯიშთა სარგავი მასალის გამოყვანისათვის ტრადიციული მეთოდისა (ღია გრუნტში) და ასევე კონტეინერული მეთოდის (სასათბურე მეურნეობაში) გამოყენება;

გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ენდემური ჯიშის ფაუნის წარმომადგენელთა სახეობების აღდგენის და შენარჩუნების ღონისძიებები;

საქართველოს „წითელი ნუსხაში“ შეტანილი სახეობების დაცვა-აღდგენის ხელშეწყობა.

გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა

სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფებისთვის გარემოსდაცვითი ინფორმაციის საჯაროობის უზრუნველყოფა;

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის ხელშეწყობის უზრუნველყოფა სათანადო ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების გზით;

გარემოსდაცვითი განათლება მდგრადი განვითარებისთვის - საქართველოს ეროვნული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის კოორდინაციის უზრუნველყოფა;

შესაბამისი სპეციალისტების მომზადების, გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ორგანიზების უზრუნველყოფა;

მონაცემების სისტემატიზაციის, მათზე ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და გამარტივების მიზნით გარემოსდაცვით მონაცემთა სისტემის შექმნა, გარემოსდაცვითი ინფორმაციის და ანალიტიკური ანგარიშების მომზადებისა და დაინტერესებული საზოგადოებისთვის მიწოდების მოქნილი მექანიზმის უზრუნველყოფა.

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკისა და სტრატეგიის შემუშავება, სახელმწიფო რეგულირება და კონტროლის განხორციელება;

რადიოაქტიური მასალების, მაიონებელი გამოსხივების გენერატორების, რადიოაქტიური ნარჩენების, მათი მფლობელი ორგანიზაციების და პროფესიული დოზების უწყებრივი რეესტრის შექმნა და მისი წარმოება;

რადიოაქტიურ ნარჩენებთან მოპყრობის სახელმწიფო რეგულირება, მართვა და კონტროლი;

საქართველოში გარემოს რადიაციული მდგომარეობის მონიტორინგის კოორდინაცია;

ბირთვული და რადიაციული ავარიის, ინციდენტის, ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არაღებულური მიმოქცევის, სასაზღვრო-გამშვებ პუნქტებზე, საბაჟო და სატრანსპორტო ტერმინალებზე რადიაციული განგაშის შემთხვევებზე რეაგირება;

ქვეყანაში არსებული რადიაციული მდგომარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობისათვის წარსადგენი ყოველწლიური ანგარიშის მომზადება;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობების ავტორიზაცია;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის სახელმწიფო კონტროლი ინსპექტირების განხორციელების გზით;

გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება, პრევენცია და ბუნებრივი რესურსების მართვა

ჰიდრომეტეოროლოგიურ პარამეტრებზე სტანდარტული და სპეციალიზირებული დაკვირვების სისტემების შექმნა და დანერგვა;

ქვეყნის მასშტაბით გეოლოგიურად და ჰიდროლოგიურად საშიში არეალების დადგენა;

სტიქიური უბედურების თავიდან აცილების მიზნით, სხვადასხვა სახის დაკვირვების/მონიტორინგის წარმოება და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის გაფართოება (რეაბილიტაცია/მოდერნიზაცია/მოწყობა);

სტიქიური უბედურების თავიდან აცილების მიზნით, ადრეული შეტყობინებების სისტემების დანერგვა (ამინდისა და ჰიდროლოგიური პროგნოზების თანამედროვე ტექნოლოგიების ათვისება) სპეციალიზებული აეროლოგიური, აგრომეტეოროლოგიური, ოზონომეტრული და სხვა სახის დაკვირვებების წარმოება;

გარემოს დაბინძურების დონის შეფასება, მონიტორინგი, ინფრასტრუქტურის განახლება/მოწყობა;

გარემოს დაცვის საკითხებთან დაკავშირებით ანგარიშების მომზადება/გავრცელება;

ქვეყნის სიმდიდრის – სასარგებლო წიაღისეულის (გარდა ყველა სახის ნახშირწყალბადების) შესახებ ინფორმაციის სრულყოფა, მის შემდგომ მოპოვება და განკარგვა;

სანაპირო ზონების ინფრასტრუქტურის მდგრადი განვითარების უზრუნველყოფა, სანაპირო ზონებში მიმდინარე მორფოდინამიკურ პროცესებზე უარყოფითი ზეგავლენის თავიდან აცილებისა და რიგ შემთხვევაში აღნიშნული პროცესების გაუმჯობესების გზით;

სახელმწიფო გეოლოგიური რუკების შედგენა;

სააგენტოსა და საქართველოს „წიაღის შესახებ ინფორმაციის ერთიანი სახელმწიფო ფონდში“ დაცული მასალის ელექტრონულ ფორმატში გადაყვანა შემდგომში უფრო ეფექტურად გამოყენებისათვის.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო

საგარეო პოლიტიკის განხორციელება

საერთაშორისო არენაზე ქვეყნის ინტერესების გატარება, საგარეო პოლიტიკის პრიორიტეტებისა და დასახული ამოცანების შესრულება;

საერთაშორისო თანამეგობრობის დახმარებით საქართველოს დეოკუპაციისა და ოკუპანტი სახელმწიფოს მხრიდან საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის პატივისცემის უზრუნველყოფა, ოკუპირებული ტერიტორიების არაღიარების პოლიტიკის განმტკიცება;

რუსეთზე საერთაშორისო თანამეგობრობის ზეწოლის გაძლიერების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების გატარება, რათა მან სრულად შეასრულოს 2008 წლის 12 აგვისტოს ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმება. რუსეთის მიერ საქართველოს წინააღმდეგ ძალის გამოუყენებლობის ვალდებულების აღება;

ოკუპირებული რეგიონების მიმართ საქართველოს სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელება;

ევროკავშირთან საქართველოს პოლიტიკური და ეკონომიკური ინტეგრაციის გაძლიერება; „ასოცირების შესახებ შეთანხმების“ ძალაში შესასვლელად რატიფიკაციის დროულად განხორციელებისთვის

ევროკავშირის წევრ ქვეყნებთან მუშაობა; საქართველო-ევროკავშირის სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმის (VLAP) იმპლემენტაციის კოორდინაცია.

ნატო-ში გაწევრიანების პროცესის ხელშეწყობა;

ევროპის ქვეყნებთან თანამშრომლობის გაღრმავება და საქართველოს საგარეო პოლიტიკური მიზნების მიმართ მათი მხარდაჭერის უზრუნველყოფა, ასევე, ევროპის სკეპტიკოსი ქვეყნების მხარდაჭერის მოპოვება საქართველოს ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის მიმართულებით;

აშშ-სთან ორმხრივი ურთიერთობების გაღრმავება პოლიტიკის, უსაფრთხოებისა და თავდაცვის, ეკონომიკის, ვაჭრობის, ენერგეტიკისა და ჰუმანიტარულ სფეროებში, ასევე, აშშ-თან სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით გათვალისწინებული პროექტების განხორციელება და მისი როლის გაძლიერება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის მხარდაჭერის პროცესში

რუსეთთან ურთიერთობების ნორმალიზება;

დემოკრატიისა და ეკონომიკური განვითარების ორგანიზაცია სუამ-ის და შავი ზღვის ეკონომიკური თანამშრომლობის ორგანიზაციის (BSEC) ფორმატში რეგიონული და რეგიონთაშორისი თანამშრომლობის გაძლიერება და კონკრეტული პროექტების განხორციელება;

წარმომადგენლობების გახსნა საქართველოსათვის სტრატეგიულად მნიშვნელოვან ქვეყნებში ან/და არსებული წარმომადგენლობების მიერ დაფარვის არეალის გაფართოება;

რეგიონისა და მსოფლიოს სხვადასხვა სახელმწიფოსთან სავაჭრო-ეკონომიკურ, ენერგეტიკის, ტრანსპორტისა და კულტურულ-ჰუმანიტარულ სფეროებში ურთიერთსასარგებლო თანამშრომლობის გააქტიურება და გაღრმავება; რეგიონში არსებული ვითარების გათვალისწინებით, მეზობელ ქვეყნებთან მჭიდრო თანამშრომლობის დინამიკის შენარჩუნება და კიდევ უფრო გაღრმავება;

ქართული პროდუქციისთვის ახალი ბაზრების მოპოვება, ქვეყნის ეკონომიკაში ინვესტიციების მოზიდვა, ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა და სტიმულირება;

საზღვარგარეთ ქართული კულტურისა და ინტელექტუალური პოტენციალის წარმოჩენის ხელშეწყობა;

უცხოეთში მყოფი საქართველოს მოქალაქეების უფლებების დაცვა, მათთვის შეღავათიანი პირობების შექმნა და სოციალური უსაფრთხოების დონის ამაღლება.

მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა და საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში დასაქმებულ საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარება და კვალიფიკაციის ამაღლება;

დიპლომატიური სასწავლო ცენტრის სრულყოფა (ცენტრის გაფართოება, თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლება, ახალი პროგრამების შემუშავება და არსებული პროგრამების დახვეწა);

მჭიდრო თანამშრომლობის დამყარება მსოფლიოს წამყვან დიპლომატიურ სკოლებთან და აკადემიებთან;

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლებისათვის ბიბლიოთეკის გამდიდრება;

საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო

სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

ფიზიკური აღზრდისა, სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში ქვეყნის ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება, დაგეგმვა და მისი რეალიზების კოორდინაცია;

სპორტის განვითარებისათვის სათანადო პირობების შექმნა და ძირითად მიმართულებათა განსაზღვრა;

ერთიანი სპორტული კლასიფიკაციის შემუშავება და დამტკიცება, სპორტის სახეობათა, პროფესიული და მოყვარულთა სპორტული კლუბებისა და ორგანიზაციების სტატუსის განსაზღვრა;

სპორტში აკრძალულ მასტიმულირებელ საშუალებათა (დოპინგი) გამოყენების აღმოფხვრის ღონისძიებათა განხორციელება;

სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში საინვესტიციო და საქველმოქმედო საქმიანობის განხორციელების ხელშეწყობა;

ახალგაზრდა მეცნიერთა, სპორტსმენთა და შემოქმედთათვის სახელმწიფო მხარდაჭერა, კომპეტენციის ფარგლებში სამეცნიერო-საგანმანათლებლო სფეროში სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და შესაბამის უწყებებთან ერთად მათი განხორციელება;

კომპეტენციის ფარგლებში სპორტთან და ახალგაზრდობასთან დაკავშირებული კანონის პროექტების შემუშავება;

სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები

საქართველოში მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის სახეობების განვითარება, სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარება და მისი რეაბილიტაცია. ეროვნული, სხვადასხვა ასაკობრივი და ქალთა ნაკრებებისათვის ყველა საჭირო პირობის შექმნა;

ქვეყნის ნაკრები გუნდების მზადება და მონაწილეობა საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში (მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატები, პირველობები, მსოფლიო და ოლიმპიური თამაშები, საერთაშორისო ტურნირები, სასწავლო საწვრთნელი შეკრებები);

საქართველოს ჩემპიონატების, პირველობების ჩატარება, სპორტული რეზერვის და მაღალი კლასის სპორტსმენთა მომზადება, სპორტის შემდგომი პოპულარიზაცია და სპორტის პროპაგანდა;

ოლიმპიური და პარაოლიმპიური თამაშებისათვის მეტი ოლიმპიური ლიცენზიის მოსაპოვებლად საქართველოს ნაკრები გუნდების მზადება და ოლიმპიადებზე საქართველოს სპორტსმენთა მონაწილეობის უზრუნველყოფა; პარასპორტსმენთათვის ადაპტირებული ინფრასტრუქტურის განვითარება;

საქართველოს კადეტთა და იუნიორთა ნაკრები გუნდების წევრობის კანდიდატების მომზადება;

ქართული სპორტის წარმატებების ამსახველი მასალების შეკრება, დაკომპლექტება, აღრიცხვა, შენახვა-დაცვა, შესწავლა და პოპულარიზაცია.

უმაღლესი და პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება, ევროპის საგანმანათლებლო მოდელის პოპულარიზაცია და დანერგვა, კონკურენტუნარიანი სპეციალისტების მომზადება.

სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები

საქართველოში მცხოვრები წამყვანი სპორტსმენებისა და მწვრთნელების, ნაკრებების მომსახურე პერსონალის, ოლიმპიური ჩემპიონების, საჭადრაკო ოლიმპიადების გამარჯვებულების, ვეტერანი სპორტსმენებისა და სპორტის მუშაკების დახმარება და მათი ცხოვრების პირობების გაუმჯობესება, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი საწვრთნელი პროცესის წარმართვისათვის ხელის შეწყობა.

ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები

სხვადასხვა ქვეყნის სახელმწიფო ახალგაზრდულ სტრუქტურებთან თანამშრომლობა, ბავშვთა და ახალგაზრდული კავშირების სახელმწიფოებრივი მხარდაჭერა და წახალისება, არაფორმალური განათლების ხელშეწყობა, თავისუფალი დროის შინაარსიანად და ეფექტურად ხარჯვის ორგანიზება, საქართველოს ახალგაზრდობის ინტელექტუალური, სულიერი და ფიზიკური პოტენციალის გამოვლენა, ფორმირება და სრულყოფა;

ახალგაზრდა და პოტენციურად მომგებიანი ბიზნეს იდეების მქონე საინიციატივო ჯგუფების ხელშეწყობა;

ბავშვთა და ახალგაზრდობის გონებრივ, ფიზიკურ, ზნეობრივ, ესთეტიკურ და სოციალურ-ემოციურ განვითარებაზე ზრუნვა, სხვადასხვა კატეგორიის სოციალურად დაუცველ ბავშვებზე ზრუნვის ხელშეწყობა, მოზარდთა ინტერესების შესაბამისად პროფილური წრეების, ცენტრების, კლუბების და სტუდიების შექმნის ხელშეწყობა. ბავშვებისა და ახალგაზრდების შემეცნებით შემოქმედებითი და დასვენება გაჯანსაღების ფართომასშტაბიანი პროგრამების განხორციელება;

კულტურულ-შემოქმედებითი, შემეცნებითი და გასართობი ღონისძიებების მოწყობა, ქართველი ახალგაზრდების ჩართვა სხვადასხვა ღონისძიებებში, ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა, ახალგაზრდების ცოდნისა და უნარების გაღრმავება სხვადასხვა მიმართულებით;

პროგრამა „მომავლის ბანაკის“ ფარგლებში ქართველი და უცხოელი ახალგაზრდების აქტიური დასვენებით უზრუნველყოფა;

პროგრამა „ახალგაზრდული ფესტივალის“ ფარგლებში კულტურულ-შემოქმედებითი, შემეცნებითი და გასართობი ღონისძიებების მოწყობა, ქართველი ახალგაზრდების ჩართვა სხვადასხვა აქტივობებში, ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა, ახალგაზრდების ცოდნისა და უნარების გაღრმავება სხვადასხვა მიმართულებით.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო

სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის უწყებათაშორისო საკოორდინაციო საბჭოს საქმიანობის ადმინისტრირება, ორგანიზაციული და ანალიტიკური მხარდაჭერა; უწყებათაშორისი საბჭოს სამდივნოს ანალიტიკური შესაძლებლობების გაძლიერება და მონიტორინგის მექანიზმის დახვეწა;

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის სექტორული სტრატეგიებისა და სამოქმედო გეგმების ყოველწლიური განახლება; იმპლემენტაციის პროცესში უწყებათაშორისი საქმიანობის კოორდინაცია; წლიური პროგრესის შესახებ ანგარიშების მომზადება;

მართლმსაჯულების სექტორის რეფორმის საბიუჯეტო დახმარების პროგრამის ფინანსური შეთანხმების პირობების შესრულების ხელშეწყობა; პირობების შესრულების შესახებ ანგარიშის მომზადება და ევროპის კავშირის დელეგაციისათვის წარდგენა;

არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის იმპლემენტაციის ხელშეწყობა; არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის შესაბამისად რეფორმაში ჩართულ უწყებებში პროფესიონალთა სპეციალიზაციის კოორდინირება და არასრულწლოვანთა სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობისგან განრიდების მექანიზმის დახვეწა; არასრულწლოვანთა დანაშაულის პრევენციის ეროვნული სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის შესრულების ხელშეწყობა;

ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიისა და მისი განხორციელების 2015-2016 წლების სამოქმედო გეგმის პერიოდული განახლება, ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიის განხორციელების 2017-2018 წლების სამოქმედო გეგმის შემუშავება, ანტიკორუფციული პოლიტიკის შესრულების ახალი მონიტორინგის მეთოდოლოგიის მიხედვით შესაბამისი ანგარიშების შემუშავება და გამოქვეყნება; ანტიკორუფციული საბჭოს საქმიანობის ანგარიშების მომზადება და საქართველოს მთავრობისათვის წარდგენა; ანტიკორუფციული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავებისა და იმპლემენტაციის პროცესში შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების ხელშეწყობის მიზნით უწყებათაშორისი საქმიანობის კოორდინაცია; საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ მომზადებული რეკომენდაციების

შესრულების უზრუნველყოფა, მათი იმპლემენტაციის შესახებ სახელმწიფო ანგარიშის მომზადების უზრუნველყოფა და საერთაშორისო ორგანიზაციების წინაშე ანგარიშგება; ანტიკორუფციული პოლიტიკისა და რეფორმების შესახებ საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლება;

ეროვნულ დონეზე ღია მმართველობის პარტნიორობის საკოორდინაციო-საკონსულტაციო მექანიზმის – ღია მმართველობა საქართველოს ფორუმის საქმიანობის ხელშეწყობა; ღია მმართველობის პარტნიორობის ფარგლებში დაგეგმილ საერთაშორისო ღონისძიებებში საქართველოს წარმომადგენლობის მონაწილეობის უზრუნველყოფა; ღია მმართველობა საქართველოს 2016-2018 წლების სამოქმედო გეგმის შემუშავება, შემუშავების პროცესში საჯარო კონსულტაციების გამართვა, სამოქმედო გეგმის შესრულების მონიტორინგი, შესრულების შუალედური და საბოლოო ანგარიშების მომზადება;

საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის შესახებ არსებული საკანონმდებლო ბაზის გადასინჯვა, ინფორმაციის თავისუფლების მარეგულირებელი ნორმების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის, პრაქტიკაში არსებული ხარვეზების აღმოფხვრის და ცალკეულ საკანონმდებლო აქტში გაბნეული ნორმების ერთ ნორმატიულ აქტში გაერთიანების მიზნით შემუშავებული ინფორმაციის თავისუფლების კანონის იმპლემენტაციის ხელშეწყობა;

ღია მონაცემთა ერთიანი პორტალის – data.gov.ge – განვითარების ხელშეწყობა;

მთავრობის მიერ დამტკიცებული საჯარო სამსახურის რეფორმის კონცეფციის საფუძველზე საჯარო სამსახურში ეთიკის ნორმების, პასუხისმგებლობისა და ანგარიშვალდებულების მექანიზმების გაუმჯობესების, აგრეთვე, ანაზღაურების, წახალისებისა და დაწინაურების ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბების მიზნით საკანონმდებლო ცვლილებების შემუშავება;

ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სასამართლოებში და საერთაშორისო საარბიტრაჟო ტრიბუნალებსა და უცხო ქვეყნის სასამართლოებში სახელმწიფო წარმომადგენლობა. ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმებით ნაკისრი კანონმდებლობათა დაახლოების ვალდებულებების შესრულება;

ნარკოვითარების მონიტორინგის საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვა; ნარკომანიასთან ბრძოლის საკოორდინაციო საბჭოს ეფექტიანი, გამჭვირვალე მუშაობის ხელშეწყობა; გამოვლენილი საჭიროებების შესაბამისად, ნარკომანიასთან ბრძოლის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის განახლება, გაგრძელება 2014-2015 წლების სამოქმედო გეგმის შესრულების მონიტორინგი, მონიტორინგის შედეგების შესახებ ანგარიში გამოიცემა ყოველწლიურად. შემდგომი წლების სამოქმედო გეგმის შემუშავება და მათი იმპლემენტაციის კოორდინაცია; პრევენციის ერთიანი დოკუმენტის შემუშავება, რომელიც მოიცავს ნარკოპოლიტიკის სხვადასხვა მიმართულებას და მისი იმპლემენტაციის მონიტორინგი;

ადამიანით ვაჭრობასთან (ტრეფიკინგი) ბრძოლა; გაერო-ს უშიშროების საბჭოს რეზოლუციების შესრულება; ადამიანთა წამებისა და არასათანადო მოპყრობის წინააღმდეგ ბრძოლა; საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის იმპლემენტაცია.

გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა

დამოუკიდებელი, მიუკერძოებელი, ეფექტიანი გამოძიების საპროცესო ზედამხედველობის წარმოება და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელება - შემუშავდება იურიდიული პირების მიერ ჩადენილი კორუფციული დანაშაულის გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის სახელმძღვანელო, რაც ხელს შეუწყობს გამოძიებლებისა და პროკურორების მიერ აღნიშნული დანაშაულის გამოძიებისა და საპროცესო ზედამხედველობის განხორციელებას;

ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი დაცვის უზრუნველყოფა – ადამიანის უფლებების დაცვა გამოძიების მიმდინარეობისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების პროცესში; ამ სფეროში სახელმწიფოს პოზიტიური ვალდებულების დარღვევის გამომწვევი მიზეზების დადგენა და საერთაშორისო და უფლებადამცველი ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინება; ოჯახური ძალადობის, წამების, არასათანადო მოპყრობის, უმცირესობათა უფლებების დარღვევის ფაქტებზე ეფექტური და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი გამოძიება და სისხლისსამართლებრივი დევნა;

პროკურატურის მუშაკთა ეთიკის კოდექსის შემუშავება და მიღება - შემუშავდება პროკურატურის მუშაკთა ახალი, პროკურატურის წინაშე არსებული გამოწვევების შესაბამისი ეთიკის კოდექსი; აღმოიფხვრება არსებული კოდექსის ბუნდოვანი ნორმები; მოხდება ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული გადაცდომების კონკრეტიზაცია;

პროკურატურაში სამუშაო გარემოსა და პროკურორთა მოტივაციის სისტემის გაუმჯობესება – დაიხვეწება სისხლის სამართლის საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემა; შეიქმნება პროკურორთა საჭიროებებზე მორგებული და ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული პროგრამები; განხორციელდება პროკურორთა დატვირთვის ელექტრონული მოდულის იმპლემენტაცია;

საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულება – პროკურატურის საქმიანობის გამჭვირვალობისა და საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულების უზრუნველყოფის მიზნით შეიქმნება მასმედიასთან ურთიერთობის ეფექტური მექანიზმები, მოხდება საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მიწოდების არსებული მექანიზმების სრულყოფა; დაიხვეწება მოწმისა და დაზარალებულის კოორდინატორის ინსტიტუტი, შეიქმნება ადგილობრივი საბჭოები;

პროკურატურის როლის გაზრდა დანაშაულის პრევენციის პროცესში – ამ მიმართულებით შემუშავდება სტრატეგია და განხორციელდება საჭირო საკანონმდებლო ცვლილებები;

არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულება – განხორციელდება პროკურორთა გადამზადება არასრულწლოვანთა სისხლის სამართლის საქმეებზე. ამასთან, საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში იქნება მოყვანილი არასრულწლოვანთა მიმართ იძულებითი ღონისძიებების გამოყენების პრაქტიკა.

ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა

ეროვნული საარქივო ფონდის ელექტრონული დოკუმენტების არქივის შექმნა, ეროვნული არქივის ტერიტორიული ორგანოების ცენტრალიზაცია, დოკუმენტების საცავებში ხანძარქრობისა და კლიმატის კონტროლის თანამედროვე სტანდარტების ტექნოლოგიების დანერგვა, საოფისე შენობა-ნაგებობების, საცავებისა და სხვა ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, რეაბილიტაცია/რეკონსტრუქცია და რემონტი, აგრეთვე მოქალაქეთა მომსახურების სისტემის განვითარება და სრულყოფა;

ეროვნული არქივის ტერიტორიული ორგანოების ცენტრალიზაცია ემსახურება დოკუმენტების დაცვის პირობების გაუმჯობესებას, ფინანსური და ადამიანური რესურსების დაზოგვას, ასევე, მენეჯმენტის ეფექტურობის ამაღლებას და გულისხმობს ადგილობრივი არქივების დოკუმენტების განთავსებას რეაბილიტირებულ 4 რეგიონულ არქივში (ქუთაისი, ზუგდიდი, ახალციხე, გორი). ამასთან, გარემონტებული ან/და რეაბილიტირებული საცავები და საოფისე შენობები აღჭურვილი იქნება კლიმატის კონტროლის და ხანძარქრობის თანამედროვე სისტემებით, რაც უზრუნველყოფს დოკუმენტების დაცულობის უმაღლეს დონეს;

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია ქუთაისის, ახალციხისა და გორის არქივების მშენებლობა, თბილისის არქივის საგამოფენო სივრცისა და დამატებითი საცავის სამშენებლო/სარემონტო სამუშაოები, ასევე არსებული ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება, რაც გულისხმობს ამორტიზებული შენობების რეაბილიტაცია/რეკონსტრუქციას და შესაბამისი ტექნიკით და ინვენტარით აღჭურვას;

მოქალაქეთა ელექტრონული მომსახურების სისტემაში დღეისათვის გამოიყენება მკვლევართა აღრიცხვისა და მართვის სისტემა, საარქივო დოკუმენტების (ფოტო, ვიდეო, ფონო, ტექსტური დოკუმენტები, რუკები) ელექტრონული კატალოგები, გეოგრაფიული საინფორმაციო სისტემა (GIS) და სივრცითი ძიების პროგრამა, ონლაინ მომსახურების სისტემა (განცხადებების მიღება და ცნობების გაცემა ვებ-გვერდის საშუალებით) და ა.შ. აღნიშნული სისტემების განვითარება, როგორც პროგრამის ერთ-ერთი მთავარი მიმართულება, მოიცავს არსებული ელექტრონული პროგრამების ახალი პარამეტრების შემუშავებას, ასევე არსებული მოდულების განახლება-დახვეწას;

პროგრამის ფარგლებში ეროვნული საარქივო ფონდის ელექტრონული დოკუმენტების არქივის შექმნა ემსახურება საარქივო დოკუმენტების დედნების დაუზიანებლად შენახვა-შენარჩუნებასა და ამ დოკუმენტებზე ელექტრონულად ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფას. აღნიშნული მიმართულების ფარგლებში საჭიროა დამატებითი სპეციალური ტექნიკის, ინვენტარის შეძენა და სასერვერო ინფრასტრუქტურის განვითარება.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება

ტრენინგ საჭიროებათა ანალიზის საფუძველზე, პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება ტრენინგების სრული ციკლი (დაგეგმვა, ორგანიზება, ჩატარება და შეფასება). გარდა სატრენინგო მოდულისა, პროგრამა აგრეთვე მოიცავს ღონისძიებებს ტესტირების მიმართულებით, რაც გულისხმობს საკონკურსო, საატესტაციო და საკვალიფიკაციო ტესტირების ორგანიზებას და ჩატარებას ქვეყნის მასშტაბით;

პროგრამის ერთ-ერთი მიმართულებას სტუდენტებისთვის ისეთი თემატური პროექტების განხორციელება, როგორიცაა საზაფხულო და ზამთრის სკოლები საქართველოსა და რეგიონული მასშტაბით, რაც ხელს შეუწყობს შრომის ბაზრის მოთხოვნებზე ორიენტირებული ადამიანური რესურსების განვითარებას. პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება პროექტი „საჯარო მოხელის ბიბლიოთეკა“, რომლის მიზანია საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტების განვითარების ხელშეწყობა და სახელმწიფო მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება. პროექტის ფარგლებში ასევე ითარგმნება უცხოურენოვანი ლიტერატურა, რომელიც ხელმისაწვდომი იქნება საქართველოს სახელმწიფო და ადგილობრივი ორგანიზაციებისა და ყველა სხვა დაინტერესებული პირისთვის;

პროგრამის ფარგლებში ასევე გაგრძელდება პროექტი „50 საჯარო მოხელე“, რომელიც გულისხმობს ახალგაზრდების პიროვნული და პროფესიული განვითარების ხელშეწყობას, მათთვის საჯარო სამსახურის მუშაობის პრინციპების გაცნობასა და პრაქტიკული გამოცდილების მიღებას.

ელექტრონული მმართველობის განვითარება

პროგრამა მიზნად ისახავს მოქალაქეებისათვის, ბიზნესისა და არასამთავრობო სექტორისათვის სახელმწიფოს ელექტრონული სერვისების უსაფრთხოდ, ეფექტურად, ერთი ფანჯრის პრინციპით მიწოდების ხელშეწყობას, აგრეთვე სახელმწიფო ორგანიზაციებისა და კერძო სექტორის ინფორმაციის, საინფორმაციო სისტემებისა და ტექნოლოგიების ურთიერთთავსებადობის საშუალებით მონაცემების ეფექტიანად და უსაფრთხოდ გაცვლის უზრუნველყოფას;

აღნიშნული მიზნით შექმნილია მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურა, რომელიც წარმოადგენს აპარატურულ/პროგრამულ კომპლექსს. პროგრამის ფარგლებში აღნიშნულ ინფრასტრუქტურაში ჩართული სერვისებისა და გაცვლილი მონაცემების მასშტაბების ზრდასთან ერთად დაგეგმილია მისი მუდმივი განვითარება და დახვეწა, ტექნიკური და პროგრამული მხარდაჭერა. მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურის საფუძველზე, თავის მხრივ, შექმნილია მოქალაქეებისა და ბიზნესისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანი ახალი პროდუქტი - მოქალაქის პორტალი, რომელშიც თავმოყრილია სახელმწიფო და ბიზნესსექტორის მიერ რეალიზებული სხვადასხვა ელექტრონული სერვისი. პროგრამის ფარგლებში აღნიშნულ პორტალში მომავალშიც ინტეგრირდება ყველა ის ელექტრონული სერვისი, რომელთაც ცენტრალური და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოები სთავაზობენ მოქალაქეებს, ბიზნესს თუ არასამთავრობო სექტორს. პროგრამის ფარგლებში გასატარებელი ღონისძიებები აგრეთვე უზრუნველყოფს ამ სერვისების და მონაცემების ეფექტურ და უსაფრთხო გაცვლას;

პროგრამის ერთ-ერთი უმთავრესი მიმართულებაა კიბერუსაფრთხოების საკითხები, რაც არა მხოლოდ კომპიუტერული ინციდენტების გამოვლენას, პრევენციასა და შედეგების მართვას გულისხმობს, არამედ ამ სფეროში შესაბამის საგანმანათლებლო საქმიანობის ორგანიზებასა და საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებებსაც მოიცავს;

პროგრამის ერთ-ერთი მთავარი მიმართულებაა აგრეთვე საქართველოს საერთაშორისო ვაჭრობის მხარდამჭერი სისტემის ეფექტური ოპერირება, საკონტინენტო გადაზიდვების პროცესში (იმპორტ/ექსპორტი) ჩართულ კერძო და სახელმწიფო სუბიექტებს შორის ინფორმაციის მიმოცვლის პროცესის გამარტივება, რაც თავის მხრივ, საერთაშორისო ვაჭრობაში ჩართული მხარეების ეფექტურ მხარდაჭერას უზრუნველყოფს;

ელექტრონულ სერვისებზე ხელმისაწვდომობასთან ერთად, პროგრამა უზრუნველყოფს სამოქალაქო და ბიზნეს სექტორისთვის საჯარო, სტრუქტურირებულ ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობას. აღნიშნული მიზნით პროგრამის ფარგლებში ფუნქციონირებს და მუდმივად ვითარდება ღია მონაცემების ქართული პორტალი (data.gov.ge).

ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების მხარდაჭერის განვითარება

სახელმწიფო უწყებების მომსახურება IT სერვისების სრული სპექტრით, რაც მოიცავს: ქსელურ უზრუნველყოფას, ელფოსტის სერვისს, ონლაინკომუნიკაციის საშუალებებს, ტელევიდეოკონფერენციას, დროისა და დავალებების მართვის პროგრამულ უზრუნველყოფას, უსაფრთხოების ერთიანი პოლიტიკის გატარებას, არასასურველი და მავნე ელექტრონული ფოსტის, პროგრამებისა და ვირუსებისგან დაცვას, სახელმწიფო სტრუქტურებისათვის ერთიანი IT მხარდაჭერის ქოლცენტრის შექმნასა და ინციდენტების მართვას, ციფრული ტელეფონიის სერვისს, სახელმწიფო ორგანიზაციებში დასაქმებულთა კომპიუტერული ტექნიკის ადგილზე მომსახურებას და სხვ;

პროგრამის ფარგლებში, სახელმწიფო ორგანიზაციებში პროცესების ავტომატიზებისა და ელექტრონულ მმართველობაზე გადასვლის მიზნით, ჩატარდება შესაბამისი კვლევები და შემუშავდება კონკრეტული ინოვაციური ბიზნეს გადაწყვეტილებები, რომლებიც მორგებული იქნება დამკვეთის ბიზნეს პროცესებზე. აღნიშნულის საფუძველზე მოხდება როგორც ახალი პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნა, ასევე არსებულის გაუმჯობესების მიმართულებით მუშაობა;

ონლაინსამუშაო სივრცის შექმნა და დანერგვა, რაც გულისხმობს ყველა სამსახურებრივი დოკუმენტის შექმნასა და დამუშავებას მხოლოდ ერთ, კონკრეტულ პროგრამაში. ეს სისტემა გაამარტივებს დოკუმენტების დამუშავების ყველა ეტაპზე მათზე ხელმისაწვდომობას და დაიცავს ინფორმაციას დაკარგვისა თუ დაზიანებისაგან;

პროგრამის ფარგლებში დანერგილია ქლაუდტექნოლოგია (დრუბლოვანი ტექნოლოგია). დასაგეგმ და შემდგომ წლებში ქვეპროგრამა გულისხმობს სერვისის შემდგომ განვითარებას როგორც პროგრამული, ასევე გამოთვლითი სიმძლავრეების და მასშტაბების მიმართულებით, ასევე სხვადასხვა ორგანიზაციების მიერ ქლაუდინფრასტრუქტურით (IaaS) სარგებლობის გაფართოებას.

დანაშაულის პრევენცია და ინოვაციური პროგრამები

ყოფილ პატიმართა რეაბილიტაცია და რესოციალიზაცია - მათი საზოგადოების სრულფასოვან წევრებად დაბრუნების ხელშემწყობი ღონისძიებების გატარება, რომლებიც თავის მხრივ სამი ძირითადი ეტაპისგან შედგება. პირველ ეტაპზე აქცენტი კეთდება ბენეფიციარის ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მოგვარებაზე; მეორე ეტაპზე ბენეფიციარი ერთვება პროფესიული გადამზადების კურსებზე, არსებული გამოცდილებისა და განათლების გათვალისწინებით; მესამე ეტაპზე კი, აქცენტი კეთდება ბენეფიციარის დასაქმებაზე;

დანაშაულის პირველი დონის პრევენცია, რომელიც გულისხმობს ახალგაზრდების დახმარებას ფიზიკურ, შემეცნებით, გონებრივ და სოციალურ განვითარებაში. აღნიშნული მიმართულების ღონისძიებები აგებულია არაფორმალური განათლების პრინციპზე, რომელიც მიზნად ისახავს ჯანსაღი და კონკურენტუნარიანი საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობას და ახალგაზრდებში მოხალისეობრივი კულტურის განვითარებას; დანაშაულის მეორე დონის პრევენცია, რომლის მიზანია მოზარდების (დანაშაულის ჩადენის რისკის ქვეშ მყოფი არასრულწლოვნები) ენერგია და პოტენციალი სასარგებლო აქტივობებისკენ მიმართოს. ამ მიმართულების ფოკუსჯგუფებია: ანტისოციალური/დელიქტუური ქცევის მქონე ახალგაზრდები, განათლების სისტემიდან გასული არასრულწლოვნები, სახელმწიფო ზრუნვიდან გასული ახალგაზრდები, სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის ასაკს მიუღწეველი პირები, რომელთაც კანონსაწინააღმდეგო ქცევა ჩაიდინეს და მსჯავრდებულთა და ყოფილ პატიმართა ოჯახის არასრულწლოვანი წევრები;

არასრულწლოვანთა განრიდება და მედიაცია, რომელიც ნაკლებად მძიმე და მძიმე დანაშაულის ჩამდენ არასრულწლოვანს, რომელიც არ არის ნასამართლევი, შესაძლებლობას აძლევს, პროკურორის დისკრეციული უფლებამოსილების საფუძველზე განერიდოს სისხლისსამართლებრივ პასუხისმგებლობას და ჩაერთოს შესაბამის პროგრამაში, რომელიც მის რეაბილიტაციასა და რესოციალიზაციაზე იქნება ორიენტირებული;

მედიაციის ინსტიტუციონალური განვითარება, რომლის ფარგლებშიც იგეგმება მედიაციის როლის, მოქმედების არეალის გაზრდა და მისი ინსტიტუციონალური ჩარჩოს გაუმჯობესება. ამ მიმართულებით მუშაობა წარიმართება მედიაციის ფორმებისა და სფეროების გაფართოებაზე, მათ შორის, სისხლის სამართალის სფეროშიც.

სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა

სახელმწიფო სერვისების განვითარება და მათზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა სახელმწიფო და ადგილობრივი მმართველობის დონეზე. აღნიშნული მიზნების მისაღწევად დაგეგმილია რამდენიმე მიმართულების პროგრამების განხორციელება;

ქვეყნის მასშტაბით მრავალმოსახლე და მუნიციპალური ცენტრიდან მოშორებულ სოფლებში პროგრამის ფარგლებში აშენდება საზოგადოებრივი ცენტრები, სადაც ადგილობრივი მოსახლეობა სოფლიდან გაუსვლელად მიიღებს როგორც სახელმწიფო (სერვისების განვითარების სააგენტოს, საჯარო რეესტრის, ეროვნული არქივის, სოციალური მომსახურების სააგენტოს და სხვ.), ისე კერძო სექტორის (საბანკო, ტელესაკომუნიკაციო და სხვ.) და მუნიციპალური სერვისები. გარდა ამისა, ასევე იგეგმება

საზოგადოებრივი ცენტრების კონცეფციის განვითარება საჯარო ბიბლიოთეკების ბაზაზე, რომელიც გულისხმობს შერჩეული სოფლის ბიბლიოთეკების ინფრასტრუქტურის გამართვას, ტექნიკითა და ინტერნეტით უზრუნველყოფას და თანამშრომელთა გადამზადებას. გარდა ამისა, საზოგადოებრივი ცენტრების ინფრასტრუქტურულ ბაზაზე იგეგმება სამოქალაქო ჩართულობის ხელშემწყობი ღონისძიებების ორგანიზება, რაც მიზნად ისახავს ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირებულობის გაზრდას, განათლებას და მათი შესაძლებლობების განვითარებისთვის შესაბამისი გარემოს უზრუნველყოფას;

პროგრამა აგრეთვე მოიცავს სამოქალაქო რეესტრის წარმოებას, რაც გულისხმობს სამოქალაქო აქტების რეგისტრაციას, საიდენტიფიკაციო დოკუმენტების გაცემას, მოქალაქეობა-მიგრაციის პროცედურების წარმართვას, მიგრაციულ პოლიტიკასთან დაკავშირებულ საქმიანობას, მოსახლეობის ერთიანი რეესტრის წარმოებას, დოკუმენტის აპოსტილირებისა და ლეგალიზაციის წარმოებას. აღნიშნული საინფორმაციო რესურსები, კერძოდ, მოსახლეობის რეესტრი ასევე საარჩევნო სიის ძირითადი საფუძველია. ქვეყნის მასშტაბით იგი წარმოადგენს ერთ-ერთ ყველაზე კრიტიკულ რესურსს. შესაბამისად, მისი ხარისხის უზრუნველყოფა პროგრამის ერთ-ერთი სტრატეგიული მიმართულებაა. პროგრამის არანაკლებ მნიშვნელოვანი მიმართულებაა დამისამართების პრობლემის გადაჭრა საქართველოში. პროექტი გულისხმობს თითოეული მოქალაქის რეგისტრაციის მონაცემების დაკავშირებას ახალ მისამართებთან. მისამართების ახალი რეესტრის გამოყენება საშუალებას იძლევა თავიდან იქნეს აცილებული მოქალაქეთა არაკორექტულ და არარსებულ მისამართზე რეგისტრაციის ფაქტები; ეს კი მოსახლეობის რეესტრისა და საარჩევნო სიის ხარისხის გაუმჯობესების ერთ-ერთი წინაპირობაა;

ახალი მომსახურებების დანერგვა, რომელიც ქვეყნის მასშტაბით როგორც სახელმწიფო, ისე კერძო სტრუქტურებში გააუმჯობესებს მომხმარებელთა მომსახურების დონეს. მოხდება ციფრული ხელმოწერისა და ციფრული შტამპის განვითარება, რომელიც შექმნის დისტანციური ბიზნესურთიერთობის დამყარების საშუალებას, რის შედეგადაც შესაძლებელი იქნება დროის და ფინანსური რესურსების დაზოგვა. ასევე, იგეგმება ბიომეტრიული იდენტიფიკაციის სისტემის განვითარება, რაც მოიცავს მე-3 თაობის ბიომეტრიული პასპორტების გასაცემად ინფრასტრუქტურის განვითარებას და აღნიშნული თაობის პასპორტების შეთავაზებას მოქალაქეებისთვის – ევროკავშირის ვიზა-ვიზალიზერალიზაციის პროცესის მოთხოვნების შესაბამისად;

პროგრამის ფარგლებში მიგრაციის საკითხთა სამთავრობო კომისიის სამდივნო, კომისიის შესაბამის წევრ უწყებებთან ერთად, მუშაობს 2016-2020 წლების მიგრაციის სტრატეგიისა და მისი სამოქმედო გეგმის დოკუმენტებზე. კომისიის საქმიანობის ეფექტიანობის ამაღლების მიზნით, სამდივნო გეგმავს რიგი ღონისძიებების გატარებას, რაც, ერთი მხრივ, მიმართული იქნება მიგრაციის სფეროში ეროვნული საკანონმდებლო ბაზის განვითარებისკენ, ხოლო მეორე მხრივ, ჩამოაყალიბებს იმ ეფექტიან მექანიზმებს, რომელთა მეშვეობითაც შესაძლებელი გახდება მიგრაციული პოლიტიკის პრაქტიკაში გატარება.

მიწის ბაზრის განვითარება (WB)

„ირიგაციისა და მიწის ბაზრის განვითარების“ პროექტის „მიწის ბაზრის განვითარების კომპონენტის“ განხორციელება, 11 საპილოტე არეალში (12 დასახლებული პუნქტი) მიწების რეგისტრაცია. დარეგისტრირდება როგორც სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების, ასევე არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების, კერძო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთები. პროგრამის მიზანია შერჩეულ საპილოტე არეალებში ყველა სახის მიწის რეგისტრაცია, რაც ხელს შეუწყობს ურბანული ტერიტორიების ფარგლებს გარეთ მიწის ბაზრის განვითარებას, დანაწევრებული მიწის ნაკვეთების კონსოლიდაციის პროცესს, გაზრდის საკუთრების უფლების დაცულობის ხარისხს, ხელს შეუწყობს პრივატიზაციის პროცესს და გაზრდის ინვესტიციებს სოფლის მეურნეობაში. პილოტ-პროექტის მიზანია შემუშავდეს მეთოდოლოგია რათა მიწის პირველადი რეგისტრაცია დასრულდეს მთელი ქვეყნის

მასშტაბით. აღნიშნული პროგრამის განსახორციელებლად შერჩეულ იქნა არეალები მიწის რეგისტრაციასთან დაკავშირებული პრობლემატიკის მიხედვით. აღნიშნული ქვეპროგრამის ფარგლებში 30 თვის განმავლობაში დაზუსტდება და დარეგისტრირდება სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთები. 1992 წლიდან დაწყებული, მიწის რეგისტრაციასა და საკადასტრო რუკების შედგენასთან დაკავშირებული არაერთი რეფორმის ჩატარების მიუხედავად, საქართველოს ურბანული ტერიტორიების ფარგლებს გარეთ სასოფლო მიწების უმეტესობა ჯერ კიდევ არ არის სათანადოდ რეგისტრირებული ან/და აღრიცხული ერთიან საკადასტრო მონაცემთა ბაზაში. სავარაუდოდ, არსებული 4 მილიონი მიწის ნაკვეთიდან (კერძო, სახელმწიფო და მუნიციპალური საკუთრება), დაზუსტებული მონაცემებით, დაახლოებით 1.2 მლნ. (25-30%) მიწის ნაკვეთია რეგისტრირებული. მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემებით, არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების (რომლებიც ძირითადად ქალაქების ტერიტორიებზეა განლაგებული) რეგისტრაციების რაოდენობა მნიშვნელოვნად აჭარბებს სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების რეგისტრაციების რაოდენობას. სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების რეგისტრაციის სიხშირე ძალიან დაბალია, რეგისტრირებულია 50%-ზე ნაკლები მიწა მუნიციპალიტეტების მიხედვით (რაც მერყეობს 5%-ზე ნაკლებიდან რაჭა-ლეჩხუმსა და ქვემო სვანეთში, 20-30%-მდე დასავლეთ საქართველოს მუნიციპალიტეტებში, 25-დან 50%-მდე კახეთისა და ქვემო ქართლის რეგიონებში).

იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა

მომხმარებლისთვის ერთი ფანჯრის პრინციპით სახელმწიფო და კერძო დაწესებულებების სერვისების მაღალი ხარისხით მიწოდება, სახელმწიფო სერვისების განვითარების ხელშეწყობა, აგრეთვე მომხმარებლისთვის მრავალფეროვანი და ინოვაციური სერვისების შეთავაზება. აღნიშნული მიზნების მისაღწევად პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება ახალი სერვისების ინტეგრირება იუსტიციის სახლების ფარგლებში;

არსებული და ახალი მომსახურების ხარისხის კონტროლი და განვითარება სხვადასხვა ტიპის კვლევებისა და პროექტების საფუძველზე; გაგრძელდება იუსტიციის სახლების მშენებლობა და არსებული ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება, რათა ქვეყნის მასშტაბით გაფართოვდეს ერთი ფანჯრის პრინციპით სახელმწიფო და კერძო დაწესებულებების სერვისების ეფექტური მიწოდება.

ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია და მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება

ნორმატიული აქტების, კანონმდებლობით სავალდებულო წესით გამოსაქვეყნებელი ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტების, სასამართლო გადაწყვეტილებების, სხვა დოკუმენტებისა და ინფორმაციის, აგრეთვე ნორმატიული აქტების ოფიციალური თარგმანის „საქართველოს საკანონმდებლო მაცნეს“ ვებგვერდზე გამოქვეყნება; ნორმატიული აქტების სახელმწიფო აღრიცხვისა და სისტემატიზაციის, სამართლებრივი აქტების საჯაროობის უზრუნველყოფის მიზნით ნორმატიული აქტების სახელმწიფო რეესტრის წარმოება; საქართველოს კანონმდებლობის სისტემატიზაცია და საკონტროლო მდგომარეობაში მოყვანა ელექტრონული სახით;

საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების ხელშეკრულების განხორციელებასა და შემდგომ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული ევროკავშირის შესაბამისი კანონმდებლობის ქართულ ენაზე თარგმნა, ასევე, საქართველოს კანონმდებლობის/კანონპროექტების ინგლისურ ენაზე თარგმნა;

განხორციელდა სატრენინგო პროგრამა „იურიდიული თარგმნის უნარის განვითარება“, რომლის ფარგლებშიც გადამზადდა 25 თანამშრომელი, რომლებმაც ასევე გაიარეს მოსამზადებელი კურსი და წარმატებით ჩააბარეს გამოცდა ILEC-ში (საერთაშორისო სერტიფიკატი იურიდიულ ინგლისურში). მათგან 10 თანამშრომელი გადამზადდა ტრენერად, ისინი თარგმნა/რედაქტირებასთან ერთად მოამზადებენ ახალ კადრებს;

ჩატარდა ტრენინგი მთარგმნელობითი კომპიუტერული პროგრამის „SDL Trados Studio“-ს გამოყენებაში, ევროკავშირის პროექტის „კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში, საქართველოში“ (Capacity Building in International Relations, Georgia) ფარგლებში. კომპიუტერული პროგრამა „SDL Trados Studio“ ზრდის თარგმანის პროცესის პროდუქტიულობას. „SDL Trados Studio“-ს სერვერზე მიმდინარეობს ერთიანი მთარგმნელობითი მეხსიერების (TM) და ერთიანი ტერმინოლოგიური ბაზის (TB) განთავსება და პერიოდული განახლება;

სსიპ „საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე“ გეგმავს სამართლებრივ თარგმანში სასერთიფიკატო კურსების დანერგვას, რაც ხელს შეუწყობს კვალიფიციური კადრების მომზადებასა და შემდგომ მათ მთარგმნელობით ცენტრში დასაქმებას;

ერთ-ერთ მნიშვნელოვან პრიორიტეტად რჩება კადრების დივერსიფიცირება ინგლისურ და ქართულ მიმართულებებად. 2016 წლიდან ცენტრი გეგმავს ქართული მიმართულების განყოფილების ამოქმედებას და განვითარებას;

დაინტერესებული პირებისა თუ მიზნობრივი ჯგუფების პროფესიული საქმიანობისა და საინფორმაციო მიზნებისათვის საჭირო სხვადასხვა ნორმატიული აქტების, წიგნებისა და იურიდიული ლიტერატურის ბეჭდური ვერსიების ხელმისაწვდომობის მიზნით ფუნქციონირებას განაგრძობს „საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე“ სტამბა, რომელიც უზრუნველყოფს იურიდიული ლიტერატურის - საკანონმდებლო აქტების, წიგნების, სამეცნიერო ნაშრომებისა და სხვადასხვა დარგის ტერმინოლოგიური ლექსიკონების ბეჭდვასა და გამოცემას. ასევე, საქართველოს იუსტიციის სამინისტროსა და მის სისტემაში შემავალი უწყებებისთვის საქმიანი ქაღალდების დამზადებასა და პოლიგრაფიული მომსახურების გაწევას.

საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა

საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ განსახორციელებელი პროგრამები მომსახურების ხარისხის განვითარებას ემსახურება, რაც უზრუნველყოფს თითოეული მომხმარებლისთვის პროცედურების გამარტივებას სწრაფი, ინოვაციური, მრავალფეროვანი სერვისების მიწოდებით. სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო“, როგორც ბიზნესისა და ქონების რეგისტრაციის განსახორციელებელი სუბიექტი, წამყვანი მმართველობითი ფუნქციის მქონე ორგანო ქვეყანაში სტაბილური საკორპორაციო ურთიერთობებისა და ჯანსაღი ბიზნესგარემოს დამკვიდრებისთვის განსაზღვრავს რამოდენიმე ძირითად მიმართულებას: ეროვნულ-გეოდეზიური საფუძვლების შექმნა, რაც გულისხმობს გეოდეზიური პუნქტების კოორდინატებისა და სიმაღლეების განსაზღვრას ახალ სახელმწიფო სისტემაში. საჭიროა ჩატარდეს შემდეგი ტიპის სამუშაოები: ძველსა და ახალ სახელმწიფო კოორდინატთა სისტემებს შორის ურთიერთდამოკიდებულების განსაზღვრა, სიმაღლური სანიველირო რეპერების მოკვლევა, ჩატარებული სანიველირო სვლების პირველადი დამუშავება და საბოლოო გაწონასწორება გრავიმეტრიულ მონაცემებზე დაყრდნობით. ახალი ციფრული ტოპოგრაფიული რუკების შექმნის მიზნით შედგება სამუშაოების ტექნიკური პროექტი, პრობლემური არეალების შერჩევა, გამოკვლევა და საჭირო ღონისძიებების დაგეგმვა, სახელმწიფო ამზომველების ქსელის ფორმირება, მიწის ნაკვეთების აზომვების განხორციელება „GEO-CORS“-ის (მუდმივმოქმედი საინფორმაციო სისტემა საქართველოში) გამოყენებით. აღნიშნული სისტემა შესაძლებელს ხდის მიწის აზომვას დაჩქარებული მეთოდითა და გაცილებით იაფი აღჭურვილობით, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს უძრავი ქონების ბაზარზე მოქმედი საამშომველო კომპანიების ბიზნესის წარმოების განვითარებას. საქართველოს ტერიტორია უნდა დაიფაროს ახალი, თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი მონაცემებით. განახლებული ციფრული ტოპოგრაფიული რუკები ერთ-ერთი მთავარი საფუძველია ადგილმდებარეობის დეტალური შესწავლისთვის, დასახლებული პუნქტების შესაბამისი ინფრასტრუქტურის, საავტომობილო და სარკინიგზო გზების, სამელიორაციო სისტემების, ელექტრო

გადამცემი ხაზებისა და სხვადასხვა სახის საქროექტო სამიებო სამუშაოების განსახორციელებლად. საჭიროა შეიქმნას ტერიტორიების ახალი ციფრული ქართულენოვანი ტოპოგრაფიული რუკები.

აუცილებელია საჯარო რეესტრის IT ინფრასტრუქტურის სრულყოფა, როგორც არსებული ელექტრონული სერვისების უწყვეტად და სწრაფად მომსახურება, ასევე სამომავლო მზარდი დატვირთვებისთვის ინფრასტრუქტურის გაფართოება. ერთ-ერთ ძირითად მიმართულებას წარმოადგენს ძველი მასალების დამუშავება, დიგიტალიზება, აღრიცხვა, სისტემატიზაცია. რეგისტრაციის ელექტრონული სისტემის ამოქმედებამდე წარმოებული ქაღალდის დოკუმენტაცია საჭიროებს დამუშავებას, დასკანირებას და ცენტრალიზებული ელექტრონული არქივის შექმნას, სისტემატიზაციას, ციფრულ ფორმატში გადატანასა და ამ გზით მათი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფას. სააგენტოს მიერ დაგეგმილია რეგიონებში არსებულ ქონებაზე უფლებათა რეესტრის მონაცემთა შესაბამის ელექტრონულ პროგრამაში დამუშავება/განახლება და დასკანირება, რისთვისაც საჭიროა რეგიონებში სამიებო ბაზების გარეშე არსებული აღნიშნული საარქივო დოკუმენტების აღწერა, სამიებო ბაზების შედგენა და თბილისში გადმოტანა დამუშავება/დასკანირებისთვის. საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ტერიტორიულ სამსახურებში არსებული არამეზნადი ყველა სახის მოქალაქეთა საკუთრების უფლების დამადასტურებელი დოკუმენტების ერთად თავმოყრა, შესაბამის ელექტრონულ პროგრამაში აღწერა, სამიებო კატალოგის შედგენა, დიგიტალიზება და ეფექტურად დაცვის უზრუნველყოფა განაპირობებს საკუთრების უფლების დასაცავად მაღალი სტანდარტების დანერგვას და საჯარო რეესტრის მონაცემთა უტყუარობის უზრუნველყოფას, სარეგისტრაციო/საინფორმაციო მომსახურების განხორციელებისა და საჯარო ინფორმაციაზე წვდომის გამარტივებას, ცენტრალიზებულ და მოწესრიგებულ არქივს.

მეწარმეთა და მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრში რეგისტრაციას დაქვემდებარებული იურიდიული პირების სარეგისტრაციო დოკუმენტაციის აღრიცხვა-სისტემატიზაცია; საქმიანობის რეესტრის შექმნა და შესაბამისად სტატისტიკური მონაცემების არსებობა; ბიზნესის პირველადი ელექტრონული რეგისტრაციის დანერგვა და მოქალაქეზე მორგებული, გამარტივებული მომსახურება;

საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოსთვის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა ეროვნულ სივრცითი მონაცემების ინფრასტრუქტურის შექმნა და განვითარება. სივრცითი მონაცემების ინფრასტრუქტურა არის ქვეყნის მართვის პროცესის გაუმჯობესების მსოფლიოში აპრობირებული ტექნოლოგიური საშუალება, რომლის შექმნა საქართველოში, მისი რთული ფიზიკურ-გეოგრაფიული, სოციალური, ეკონომიკური, გეოპოლიტიკური და სხვა გარემოებებიდან გამომდინარე, კიდევ უფრო აქტუალური ხდება. მისი, როგორც საინფორმაციო ქსელურ-ანალიტიკური სისტემის მთავარი პრინციპია მონაცემების გახსნილი, დეცენტრალიზებული, მაგრამ კოორდინირებული მართვა, რომელიც ორიენტირებულია მრავალფუნქციურ მოხმარებაზე და გაზიარებაზე.

აღსრულების ეროვნული ბიუროს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა

აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ განხორციელებული მომსახურებების შეუფერხებლად და უწყვეტად მიწოდების უზრუნველყოფა - შემოსული საქმეების ნაკადის ეფექტიანი მართვა, დაგროვებული საქმეების შემცირება, აღმასრულებლებისა და აღსრულების პოლიციელთა რიგებში ადამიანური რესურსის რაოდენობრივი ოპტიმიზაცია. თანამშრომელთა შესაბამისი კვალიფიკაციის უზრუნველყოფა.

სააღსრულებო სისტემის მუშაობაზე საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლება არსებული მომსახურებების დახვეწასა და საზოგადოებისთვის საინტერესო ახალი მომსახურებების დანერგვის ტენდენციის შენარჩუნება. ახალი სერვისების იმპლემენტაციაზე მსჯელობა და შესაბამისი რისკების და შესაძლებლობის გათვლა/ანალიზი. მოქალაქეთა ვალდებულებების ერთჯერად შემსუბუქების საკითხთა პროექტირება, რომელთა არსებული და პროგნოზირებადი მატერიალური მდგომარეობიდან

გამომდინარე მოვალე ვერ შეძლებს ვალდებულების შესრულებას. ბიზნესპროცესების გაციფრულება. სააღსრულებო წარმოების პროცესში ელექტრონული მხადაჭერი სისტემების განვითარება.

საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება

პენიტენციური სისტემის საერთაშორისო სტანდარტებთან მიახლოების მიზნით შესაბამისი პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება. ურთიერთობების კოორდინაცია სხვადასხვა სახელმწიფო უწყებებთან და ორგანიზაციებთან, თანამშრომლობის ხელშეკრულებებისა და მემორანდუმების გაფორმება;

პენიტენციურ დაწესებულებებში ინფრასტრუქტურის სრულყოფა და შესაბამისი მანქანა/დანადგარებითა და ინვენტარით აღჭურვა. მსჯავრდებულ/ბრალდებულთა საცხოვრებელი და ყოფითი პირობების გაუმჯობესება, რბილი ინვენტარის განახლება და პირადი ჰიგიენისათვის საჭირო საშუალებების შეძენა;

პენიტენციურ დაწესებულებებში მყოფთათვის განათლების მიღება - სახელობო და პროფესიული სწავლების პროგრამების განსაზღვრით. ასევე მსჯავრდებულ/ბრალდებულთა რესოციალიზაციის მიზნით მათ დასაქმების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა და საწარმოო ზონის შექმნა;

პენიტენციურ დაწესებულებებში განთავსებულ პირთა უზრუნველყოფა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით. ამასთანავე, პენიტენციური ჯანდაცვის სტანდარტის შესაბამისად პრევენციული და პროფილაქტიკური ღონისძიებების განხორციელება ჰიგიენის, გადამდები დაავადებების კონტროლის და ფსიქიკური ჯანმრთელობის დაცვის კუთხით;

პენიტენციურ სისტემაში მყოფ მსჯავრდებულ/ბრალდებულთა სამართლებრივი გარანტიების გაძლიერება - პატიმრობის კოდექსით გათვალისწინებული საჩივრების პროცედურების ხელმისაწვდომობის შენარჩუნებით და ცნობიერების ამაღლებით.

სრულყოფილი პრობაციის სისტემა

სსიპ - არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს ადმინისტრაციული შესაძლებლობების განვითარება;

სარეაბილიტაციო პროგრამების განხორციელება და მათში პრობაციონერების ჩართულობა;

არასრულწლოვანთათვის სასჯელის სახედ შინა პატიმრობასთან დაკავშირებული შესაბამისი ღონისძიებების გატარების ხელშეწყობა.

ახალი თავისუფლების შეზღუდვის დაწესებულებების ამოქმედება ქალ მსჯავრდებულთათვის, რომელთა ბაზაზე მოხდება მათი რეაბილიტაცია-რესოციალიზაცია.

სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემისათვის თანამშრომელთა მომზადება და პროფესიული განვითარება

სასჯელადსრულებისა და პრობაციის სისტემის პერსონალის პროფესიული მომზადება-გადამზადების გზით ქვეყანაში სისხლის სამართლის მართლმსაჯულების სისტემაში მიმდინარე რეფორმების, სასჯელადსრულების სიტემაში ევროპის საბჭოსა და გაეროს სტანდარტების მოთხოვნათა დანერგვისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის ხელშეწყობა;

სასჯელადსრულებისა და პრობაციის სისტემის კვალიფიციური კადრებით უზრუნველყოფა;

სტრატეგიული ურთიერთთანამშრომლობის გაღრმავება სხვადასხვა სახელმწიფო სტრუქტურებთან, აკადემიურ ინსტიტუტებთან, არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და სხვადასხვა ქვეყნების შესაბამის სასწავლო დაწესებულებებთან;

სისტემაში მისაღები და მომუშავე კადრების ტესტირების ინსტიტუტის დანერგვა და მისი ჩატარება მოთხოვნილებისამებრ, სისტემაში კვალიფიციური კადრების მიღებისა და ადგილზე მათი ხარისხის გაუმჯობესების ხელშეწყობა;

მოქმედი სასწავლო პროგრამების განახლება და ახალი პროგრამების მომზადება ადგილობრივი რესურსებისა და საერთაშორისო ექსპერტების ჩართულობით, სწავლების ხარისხის სისტემატური გაუმჯობესების უზრუნველყოფა;

განათლებისა და პროფესიული განვითარების ხარისხის უზრუნველყოფა და სასწავლო პროგრამების განვითარება;

სასჯელადსრულებისა და პრობაციის სისტემებში ახლად დანერგილი მენტორინგის ინსტიტუტის განვითარება;

ახალი სახელმძღვანელოების მომზადება, ბიბლიოთეკის განვითარება;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო

შეიარაღებული ძალების საბრძოლო მზადყოფნის შენარჩუნების მხარდაჭერა და შესაძლებლობების განვითარება

ქვეყნის მდგრადი ეკონომიკური განვითარებისა და ზრდის მაღალი ტემპების უზრუნველყოფი ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

თავდაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

არსებული უსაფრთხოების გარემოდან გამომდინარე და ქვეყნის დამოუკიდებლობის, სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის დასაცავად, ასევე, საქართველოს შეიარაღებულ ძალებზე დაკისრებული ამოცანების ეფექტიანად შესასრულებლად არსებული თავდაცვითი შესაძლებლობების შენარჩუნება;

თავდაცვის სამინისტროზე დაკისრებული ფუნქციებისა და ამოცანების უზრუნველყოფა.

ეროვნული უსაფრთხოების გარემოს გათვალისწინებით, საქართველოს შეიარაღებული ძალების მზადყოფნა შესაძლო სამხედრო აგრესიის შესაკავებლად და რეგიონული და საერთაშორისო უსაფრთხოების განმტკიცებაში მონაწილეობის მიღება. საქართველოს წინაშე არსებული საფრთხეებიდან და გამოწვევებიდან გამომდინარე შეიარაღებული ძალების თანამედროვე შეიარაღებითა და ტექნიკით უზრუნველყოფა.

სამხედრო წვრთნა და განათლება

სამხედრო მოსამსახურეების წვრთნისა და განათლების სისტემის გაუმჯობესება. მაღალხარისხიანი და რეალურ საბრძოლო პირობებთან მაქსიმალურად მიახლოებული წვრთნა და თანამედროვე საგანმანათლებლო სტანდარტებით მომზადება მაღალკვალიფიციური პირადი შემადგენლობის ჩამოსაყალიბებლად. სამხედრო სწავლებები, სასწავლო კურსები, სიმულაციური საშუალებების განვითარება, სამხედრო განათლებასა და დაწყებით სამხედრო მომზადება, ასევე, სპეციალიზაციის კურსები.

სოციალური და სამედიცინო უზრუნველყოფა

თავდაცვის სამინისტროსა და შეიარაღებული ძალების პერსონალისა და მათი ოჯახის წევრების, დაღუპული სამხედრო მოსამსახურეების ოჯახის წევრების ასევე, სამოქალაქო პირებისათვის სოციალური და სამედიცინო დახმარების გაწევა. ამბულატორული, სტაციონარული მკურნალობა, სამედიცინო რეაბილიტაცია და დისპანსერიზაცია. ასევე, შეიარაღებული ძალებისათვის ხელმისაწვდომი, ხარისხიანი და მრავალპროფილიანი სამედიცინო დახმარების უზრუნველყოფა, მორალურ-ფსიქოლოგიური და სოციალურ მხარდაჭერა.

მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობის და კომპიუტერული სისტემები

პროგრამა მოიცავს კავშირგაბმულობის და ინფორმაციულ სისტემების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარება და კიბერუსაფრთხოების უზრუნველყოფა. თანამედროვე დაცული კომუნიკაციების მიერ უზრუნველყოფილი უსაფრთხო, უწყვეტი კავშირი და კოორდინირებულ მოქმედებები. მონაცემებისა და ინფორმაციის უსაფრთხოების დაცვის მიზნით მოწინააღმდეგის მხრიდან საზიანო ქმედებების თავიდან აცილება, უარყოფითი შედეგების შემცირება და ყველა ელემენტის ფუნქციონირების უმოკლეს ვადებში აღდგენა. ქვედანაყოფების მობილური და სტაციონალური მართვისა და კონტროლის სისტემის დახვეწა.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

სამხედრო ინფრასტრუქტურის განვითარება, კერძოდ, სამხედრო ბაზების, ყაზარმების და სასადილოების აშენება-კეთილმოწყობა, რაც აუცილებელია სამხედრო მოსამსახურეებისათვის მათზე დაკისრებული მოვალეობები ადეკვატურ და ღირსეულ პირობებში შესასრულებლად. ასევე, კვების სისტემის გამართვა, რაც თავის მხრივ მოიცავს შენობა-ნაგებობების რეაბილიტაციას, წყალმომარაგების სისტემის განვითარებას, სასადილო ინვენტარით აღჭურვას და საველე სასადილოების და სამზარეულო კონტეინერების უზრუნველყოფას. სამხედრო ბაზების რეაბილიტაცია-განვითარება, წვრთნების და სწავლებების უზრუნველყოფა ინფრასტრუქტურით, საინჟინრო ნაგებობისა და კომუნიკაციების რეაბილიტაცია და განვითარება.

საერთაშორისო თანამშრომლობა

საქართველოს საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკის უმთავრეს პრიორიტეტს წარმოადგენს ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში გაწევრიანება, რეგიონული და საერთაშორისო უსაფრთხოების

ხელშეწყობა; თანამშრომლობის გაღრმავება ნატოსთან, ევროკავშირთან და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თავდაცვისა და უსაფრთხოების საკითხებში. ალიანსის წინაშე აღებული ვალდებულებების და საერთაშორისო უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად მონაწილეობის მიღება ნატოს ეგიდით წარმოებულ მტკიცე მხარდაჭერის მისიასა (RSM) და ნატოს სწრაფი რეაგირების ძალებში (NRF). აქტიური თანამშრომლობა ევროკავშირთან ასოცირების დღის წესრიგისა და ევროკავშირის ერთიანი უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის ფარგლებში და მონაწილეობის მიღება ევროკავშირის ეგიდით წარმოებულ მისიებში - ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკა (EUMAM RCA), მალი (EUTM Mali) და უკრაინა (EEAM Ukraine). პროგრამა ასევე ითვალისწინებს თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში საერთაშორისო კონფერენციებისა და ღონისძიებების ორგანიზებას.

სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა

საქართველოს თავდაცვისუნარიანობის ასამაღლებლად და ქვეყნის სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსის განვითარებისათვის თავდაცვის სფეროში სამეცნიერო-კვლევების განხორციელება. ენერგოუსაფრთხოების სფეროში სამეცნიერო ტექნიკური სამუშაოების გაღრმავება, საწარმოო ბაზის განახლება და თანამედროვე სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა, შეიარაღებულ ძალებში არსებული შეიარაღების და ტექნიკური საშუალებების მოდერნიზება და აღდგენა. ასევე, მრეწველობის და მათ შორის, მანქანათმშენებლობის რიგი დარგების განვითარება, ახალი ტექნოლოგიური პროცესების კვლევა და ოპტიმიზაცია.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

საზოგადოებრივი წესრიგი, სახელმწიფო საზღვრის დაცვა და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება

ქვეყანაში საზოგადოებრივი წესრიგისა და სახელმწიფო უსაფრთხოების დონის ამაღლების მიზნით, საერთაშორისო თანამშრომლობის კუთხით საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, ოპერატიულ-სამძებრო ინფორმაციის გაცვლა, ერთობლივი ოპერაციების ჩატარება და სხვა მსგავსი საკითხები, რომლებიც განხორციელდება პოლიციის ატაშეების, ორმხრივი ხელშეკრულებების, ნაცვალგების პრინციპის და საერთაშორისო, მათ შორის რეგიონული ორგანიზაციების მეშვეობით;

საერთაშორისო სამართლებრივი თანამშრომლობა და სამართლებრივი ბაზის განვითარება. ორმხრივი და მრავალმხრივი ხელშეკრულებების მომზადება და გაფორმებასთან დაკავშირებულ საქმიანობა და შემდგომში მისი მონიტორინგი;

დანაშაულის პრევენციის მიზნით სამინისტროს აქტიური თანამშრომლობა საზოგადოებასთან;

სისხლის სამართლის რეფორმის ფარგლებში საინფორმაციო კამპანიების ჩატარება დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლაში მოქალაქეთა თვითშეგნების ამაღლებისა და ჩართულობისთვის და საჯარო ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება;

ნარკომანიის წინააღმდეგ ბრძოლის კუთხით არსებული მიღწევების შენარჩუნების მიზნით, სხვა დაინტერესებულ სახელმწიფო უწყებებთან მჭიდრო თანამშრომლობის განვითარება. ნარკომანიის წინააღმდეგ ბრძოლის ახალ სამოქმედო გეგმის პროექტზე მუშაობისას „კომპიდუს ჯგუფის“ ექსპერტების მონაწილეობის უზრუნველყოფა;

ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული (ქბრბ) საფრთხეებისადმი ერთიანი მექანიზმის ჩამოყალიბება, რომელიც ორიენტირებული იქნება ქბრბ ინციდენტების მართვის ისეთ კომპონენტებზე, როგორებიცაა პრევენცია, გამოვლენა, მზადყოფნა და რეაგირება;

ქბრბ კუთხით არსებული მდგომარეობის მუდმივი შესწავლისა და შეფასების, ახალი საფრთხეების, რისკებისა და გამოწვევების საფუძველზე სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის პერიოდული განახლება და აღნიშნული მიმართულებით შსს-ს შესაძლებლობების განვითარება;

ევროკავშირისა და საქართველოს შორის სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის დიალოგის ფარგლებში აღებული ვალდებულებების თანახმად, საქართველოში ევროკავშირისა და საერთაშორისო სტანდარტების დაცვით, ორგანიზებული დანაშაულის პრევენციისა და მის წინააღმდეგ ბრძოლის სამართლებრივი და ინსტიტუციონალური ჩარჩოს ჩამოყალიბება;

წინასწარი დაკავების საკნებში მოთავსებულთა რეგისტრაციის, სამედიცინო შემოწმების და წინასწარი დაკავების იზოლატორებზე რეგულარული მონიტორინგის უზრუნველყოფა. ასევე მოთავსებულთა ინფორმირება (საპროცესო უფლებების შესახებ), დაკავებულ პირთათვის საკვების მიწოდება და სანიტარული პირობების გაუმჯობესება;

დროებითი მოთავსების იზოლატორებში ადამიანის უფლებების დაცვის საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვა, არაადამიანური მოპყრობის აღკვეთა და დაკავებული და ადმინისტრაციულ პატიმრობაში მყოფი პირებისათვის მაქსიმალურად უსაფრთხო გარემოს შექმნა;

საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის კონტროლირებადი სივრცის მაქსიმალურად გაკონტროლება და კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა გამოსავლენა და აღკვეთა;

სანაპირო დაცვის შესაძლებლობების შემდგომი განვითარება, მცურავი საშუალებების მეშვეობით საქართველოს საზღვაო სივრცეში სამართლებრივი რეჟიმის დაცვის კონტროლი, სამართალდარღვევათა პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა, საქართველოსა და უცხო ქვეყნის გემების საქმიანობის მონიტორინგი, ზღვაოსნობისა და ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ზღვაზე ძებნა-გადარჩენის ოპერაციების განხორციელება, ნავსადგურის დაცვისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ღონისძიებათა კონტროლი, ზღვის მხრიდან სტრატეგიული ობიექტების დაცვა;

სამმეზრო-სამაშველო ოპერაციების დღისით და ღამით, რთული მეტეოპირობების მიუხედავად სრულყოფილად ჩატარება;

სამინისტროს სისტემაში დასაქმებულ ქალთა საერთო მაჩვენებლის გაზრდის მიზნით ქალთა რეკრუტირების ახალი პოლიტიკის შემუშავება;

სამინისტროს ბალანსზე რიცხული შენობა-ნაგებობების სრული რეაბილიტაცია და ახალი შენობების მშენებლობა, დაცვითი სისტემებით უზრუნველყოფა, ინფრასტრუქტურისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება.

ეროვნული საგანძურის, დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საპატრიარქოს დაცვის უსაფრთხოების დონის ამაღლება

დიპლომატიური მისიების და მათი ხელმძღვანელების რეზიდენციების, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი სახელმწიფო ობიექტების, ეროვნული საგანძურის, საპატრიარქოსა და სხვა მნიშვნელოვანი ობიექტების დაცვით უზრუნველყოფა;

დაცვის პოლიციის ავტოფარეხის რეკონსტრუქცია, ავტოპარკის განახლება და ობიექტებისათვის, რომლებიც მუდმივ მეთვალყურეობას საჭიროებენ, საგუმბაგო ჯიხურების დამზადება და მათი მონტაჟი;

საპატრულო-საგუმბაგო ჯგუფის ეკიპირების განახლება;

ობიექტების თანამედროვე დაცვითი საგანგაშო სიგნალიზაციის სისტემებით აღჭურვა.

სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო - კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება

განათლების საერთაშორისო სტანდარტების უზრუნველყოფა და ევროპულ საპოლიციო განათლებასთან დაახლოება, სპეციალური პროფესიული პროგრამების ბაზაზე სამინისტროში მისაღები და მოქმედი თანამშრომლების მომზადება/გადამზადება;

პრაქტიკული უნარების გამომუშავებისათვის არსებული ინფრასტრუქტურისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება, ასევე ახალი ობიექტების დამატება;

სამაგისტრო პროგრამის „საპოლიციო რეგულირების სამართალი“-ს შემდგომი განვითარება; არსებული შენობა ნაგებობების სათანადოდ აღჭურვა შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით;

სამაგისტრო პროგრამის „პოლიციის მაგისტრის“ კურსის გავლის შემდეგ კურსდამთავრებულს გამოუმუშავდება საშუალო რგოლის პოლიციელისათვის დამახასიათებელი უნარები და მენეჯერული თვისებები;

საქართველოს უახლოესი ისტორიის ამსახველი უმნიშვნელოვანესი მასალების დაცვის ხარისხის გაუმჯობესება.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა

სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს მოსამსახურეთა დაჭრისა და დასახიჩრების ფაქტების შემთხვევაში თანამშრომელთა მკურნალობა და მათი ჯანმრთელობის რეაბილიტაცია, აგრეთვე სამინისტროს მოსამსახურეთა, თადარიგში დათხოვნილ პირთა მათი ოჯახების წევრთა და სამინისტროს სასწავლო დაწესებულებების მსმენელთა სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა;

სამინისტროს თანამშრომელთა ავადობისა და შრომისუნარობის შემცირება, დისპანსერიზაცია, სამკურნალო-საშუალებებით უზრუნველყოფა, სტაციონალური მკურნალობა, ავადობის მიზეზების შესწავლა, დაჭრილთა სამედიცინო რეაბილიტაცია, პენსიონერთა და უნარშეზღუდულთა სამედიცინო შემოწმება;

დადგენილი წესით სამხედრო-საექიმო კომისიის ორგანიზება და ჩატარება. შესაძლო საბრძოლო მოქმედებების დროს დაჭრილთათვის სამედიცინო დახმარების აღმოჩენა და ევაკუაციის ორგანიზება.

სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა

სახელმწიფო რეზერვების მატერიალური ფასეულობების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი დაცულობის კონტროლი შენახვის პუნქტებში;

საპასუხისმგებლო შენახვაზე მიბარებული სახელმწიფო რეზერვის მატერიალური ფასეულობების აღრიცხვა და კონტროლი;

სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების დაგროვებისა და მისი სწორად მართვის საკითხებში მეთოდოლოგიის შემუშავება და მარაგების შევსება.

სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება

ქვეყანაში სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლებისთვის საგანგებო სიტუაციების მართვის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბება, საგანგებო სიტუაციების პრევენციის, მასზე მზადყოფნის, რეაგირებისა და მიყენებული ზიანის აღმოფხვრისათვის საჭირო სამუშაოების უზრუნველყოფის მიზნით საქმიანობის ორგანიზება, ასევე სამოქალაქო უსაფრთხოების ამოცანების გადასაწყვეტად სამოქალაქო უსაფრთხოების ეროვნული გეგმის განხორციელების კოორდინირება;

საქართველოს კანონით „სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ“ გათვალისწინებული კანონქვემდებარე აქტების შემუშავება და მიღება;

სსიპ - საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს შესაძლებლობების გაძლიერება.

სსიპ - საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს მომსახურების ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისთვის ხელმისაწვდომობა

საქართველოსა და ევროპის კავშირის შორის „ასოცირების შესახებ შეთანხმების“ VI თავით გათვალისწინებულ ევროკავშირის პარლამენტისა და საბჭოს 2006 წლის 20 დეკემბრის მართვის მოწმობების შესახებ დირექტივის მოთხოვნებიდან გამომდინარე მოქმედი კანონმდებლობის ეტაპობრივად დაახლოვება ევროკავშირის კანონმდებლობასთან სხვადასხვა სფეროში, სატრანსპორტო საშუალების მართვის მოწმობის მისაღები პრაქტიკული გამოცდების ჩაბარების წესის ცვლილების უზრუნველყოფა, სატრანსპორტო საშუალებათა მართვის უფლების მისაღები პრაქტიკული გამოცდის ავტოდრომის ან დახურული მოედნის გარეთ ქალაქის მასშტაბით ჩატარება და აღნიშნულის უზრუნველსაყოფად შესაბამისი სატრანსპორტო საშუალებების შეძენა და ინფრასტრუქტურის მოწყობა;

იარაღის შეძენის, შენახვის და ტარების, იარაღისა და საბრძოლო მასალის გადატანა-გადაზიდვის ან გადაგზავნის, იარაღის ცალკეული ეგზემპლარების საქართველოში შემოტანისა და საქართველოდან გატანის, ტირის, სასროლეთის ან/და სასროლო-სანადირო სტენდის გახსნის ნებართვების და იარაღის რეგისტრაციის, მექანიკურ სატრანსპორტო საშუალებებზე გირავნობის, სატრანსპორტო საშუალებების, ნომრიანი აგრეგატებისა და სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის, მათი მისაბმელების რეგისტრაციის (რეგისტრაციაში ცვლილებები) პრცედურების დახვეწა თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით სხვადასხვა ღონიძირების დაფინანსება.

საგანგებო და გადაუდებელი დახმარების ეფექტური სისტემის ფუნქციონირება

საქმიანობის სფეროში შემავალი საგანგებო სიტუაციებისა და გადაუდებელი დახმარების აუცილებლობის შემთხვევათა შესახებ შეტყობინებების მიღების, დამუშავების და მათზე რეაგირებისათვის შესაბამისი სუბიექტებისათვის ინფორმაციის დროული მიწოდების, საგანგებო სიტუაციებისა და გადაუდებელი დახმარების აუცილებლობის სხვა შემთხვევათა მართვის შესახებ უფლებამოსილ სუბიექტებთან კოორდინირებული მუშაობის, საგანგებო სიტუაციებსა და გადაუდებელი დახმარების აუცილებლობის შემთხვევებზე რეაგირების განმახორციელებელი უფლებამოსილი სუბიექტების დანიშნულების ადგილას მისვლამდე თავისი კომპეტენციის ფარგლებში, მოქალაქეთათვის შესაბამისი კონსულტაციების გაწევის და აუცილებელი პირველადი ინფორმაციის მიწოდების მიზნით საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარება და შესაბამისი ინოვაციების დანერგვა;

გადაუდებელი დახმარების ინციდენტის ტიპების და საქმის პრიორიტეტების გამსაზღვრელი პროგრამის დანერგვა (ProQA);

საგანგებო სიტუაციებისა და გადაუდებელი დახმარების აუცილებლობის შემთხვევებზე ქცევისა და მოქმედების აუცილებელი წესების შესახებ საზოგადოების ინფორმირება და ცნობიერების ამაღლება;

საგანგებო სიტუაციებისა და გადაუდებელი დახმარების აუცილებლობის შემთხვევების შესახებ შესაბამისი სასწავლო პროგრამების შემუშავება და დანერგვა შესაბამის დაწესებულებებთან/ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით;

მომსახურების ხარისხისა და ოპერატიულობის ამაღლების მიზნით ქ. თბილისში (ვაშლიჯვარი) ადმინისტრაციული შენობის მშენებლობის დამთავრება და შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით აღჭურვა;

განსაკუთრებულ სიტუაციებში 112-ში შემომავალი ზარის უწყვეტობის უზრუნველყოფის მიზნით ალტერნატიული ცენტრის მშენებლობა (ქ. რუსთავი) და შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებებით აღჭურვა.

ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

ნატო-საქართველოს კომისიის მუშაობის კოორდინაცია;

საქართველოს 2016 წლის წლიური ეროვნული პროგრამის შემუშავება, განხორციელების მონიტორინგი და კოორდინაცია; 2016 წლის წლიური ეროვნული პროგრამის იმპლემენტაციის თვითშეფასების დოკუმენტის მომზადება;

საქართველოს ნატო-ში ინტეგრაციის კოორდინაციის სახელმწიფო კომისიის მუშაობის წარმართვა;

ნატო-საქართველოს არსებითი ღონისძიებების პაკეტის განხორციელების ხელშეწყობა;

ნატო-ს 2016 წლის ვარშავის სამიტისათვის მოსამზადებელ სამუშაოებში მონაწილეობის მიღება;

საზოგადოების ინფორმირება როგორც ნატო-სა და ევროკავშირის, ასევე ამ გაერთიანებებთან საქართველოს ურთიერთობების შესახებ;

„ერთის მხრივ, ევროკავშირის და ევროპის ატომური ენერგიის გაერთიანებას და მათ წევრ სახელმწიფოებსა და მეორეს მხრივ, საქართველოს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებისა“ და „საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების დღის წესრიგის“ 2016 წლის ეროვნული სამოქმედო გეგმის შემუშავება, განხორციელების კოორდინაცია და მონიტორინგი;

ევროკავშირის ინიციატივების - „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ (Eastern Partnership) და „პარტნიორობა მობილურობისათვის“ (Mobility Partnership) ფარგლებში თანამშრომლობის განვითარება;

ევროინტეგრაციის საკითხთა კომუნიკაციისა და ინფორმაციის შესახებ საქართველოს მთავრობის 2014-2017 წლების სტრატეგიის 2016 წლის სამოქმედო გეგმის განხორციელების კოორდინაცია;

საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის კომისიის მუშაობის წარმართვა;

ევროკავშირის დახმარების ფარგლებში გათვალისწინებული საერთაშორისო ფინანსური შეთანხმებების მომზადება და ხელმოწერა;

მიმდინარე ევროკავშირის პროექტების დაგეგმვისა და განხორციელების ეფექტური კოორდინაცია;

დახმარების მიმღები დარგობრივი უწყებების შესაძლებლობების გაზრდა ევროკავშირის დახმარების პროექტების განხორციელების პროცედურების შესახებ.

დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

ქართული დიასპორის მაქსიმალური ჩართვა ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკურ და კულტურულ ცხოვრებაში, შესაბამის სახელმწიფო უწყებებთან თანამშრომლობით მათთვის კონკრეტული პროექტების შეთავაზება და მათი პოპულარიზაცია;

ყოველწლიურად საქართველოში ქართული დიასპორის დღისა და გლობალური დიასპორული კვირეულის აღნიშვნა და ამ დღეებისადმი მიძღვნილ კულტურულ ღონისძიებებში ქართული დიასპორის წარმომადგენელთა ჩართვა;

უცხოეთში მცხოვრები თანამემამულეების, საზღვარგარეთ არსებული დიასპორული ორგანიზაციების, საკვირაო სკოლებისა და შემოქმედებითი კოლექტივების, მხარდამჭერი ღონისძიებების დაფინანსება, ქართული სახლების არეალის გაფართოება; საზღვარგარეთ არსებულ კულტურულ მემკვიდრეობაზე ზრუნვის, ქართული ენის სწავლების და ეროვნული თვითმყოფადობის შენარჩუნების ხელშეწყობა.

საქართველოში და საზღვარგარეთ ბიზნეს-სამეცნიერო ფორუმების გამართვა, ქართული კომპანიების დიასპორულ ორგანიზაციებთან დაკავშირება, უცხოეთში მოღვაწე ქართველი ბიზნესმენებისათვის საინვესტიციო პროექტების შეთავაზება და საქართველოში უცხოური ინვესტიციების მოსაზიდად ქართული დიასპორის კავშირების გამოყენება.

შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

გამყოფი ხაზების ორივე მხარეს მცხოვრებ მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენის, მათი შერიგებისა და დეოკუპაციისათვის საფუძვლის მომზადების მიზნით, ოკუპირებულ ტერიტორიებზე ჰუმანიტარული, სოციალ-ეკონომიკური და ნდობის გაღრმავების მიმართულებით განსახორციელებელი პროექტების ხელშეწყობა და კოორდინაცია.

ეთნიკური უმცირესობების ხარისხიანი განათლებით უზრუნველყოფა, სახელმწიფო ენის სწავლების ხელშეწყობა, მათი პოლიტიკური და სამოქალაქო მონაწილეობის გაუმჯობესება, ეთნიკური უმცირესობების მედიასა და ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა, სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესება, მათი კულტურული მემკვიდრეობისა და თვითმყოფადობის შენარჩუნების ხელშეწყობა.

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია

საარჩევნო გარემოს განვითარება

მიუკერძოებელი, გამჭვირვალე და მაღალპროფესიულ დონეზე ადმინისტრირებული არჩევნების ჩატარება კანონმდებლობის დაცვით და ყველა პირობის შექმნა, რათა ამომრჩევლებმა და სხვა ჩართულმა მხარეებმა თავისუფლად განახორციელონ საარჩევნო უფლება;

ინსტიტუციური გაძლიერება: საარჩევნო ადმინისტრაციის დამოუკიდებლობის, პროფესიონალიზმისა და სანდოობის განმტკიცება, ეფექტური საბიუჯეტო პოლიტიკის და უწყვეტ ორგანიზაციულ და პროფესიულ განვითარებაზე ორიენტირებული სისტემის დამკვიდრება, დემოკრატიული პროცესების განვითარებაში წვლილის შეტანა;

სამოქალაქო და ამომრჩევლის განათლება: საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებით საარჩევნო პროცესებში სამოქალაქო ჩართულობის დონის ამაღლება, ამომრჩეველთა აქტივობის ზრდისა და ინფორმირებული არჩევანის გაკეთების ხელშეწყობა;

საარჩევნო გარემო: საარჩევნო პროცესებში ჩართული მხარეების აქტიური მონაწილეობით მაქსიმალურად ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს შექმნა, კანონმდებლობის დახვეწის პროცესის ხელშეწყობა;

საარჩევნო პროცესების დაგეგმვა, ყველა ტიპის არჩევნების ჩატარების ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ტექნიკური უზრუნველყოფა.

არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები

არჩევნების ღონისძიებების სამართლებრივი, ორგანიზაციული, ფინანსური და მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა;

საიმიჯო-სარეკლამო კამპანიის წარმოება საარჩევნო პერიოდში;

ამომრჩევლის საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება;

ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს უზრუნველყოფა;

საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრთა კვალიფიკაციის ამაღლება.

საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა

საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება არჩევნებში ჩართული მხარეებისთვის;

ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობა;

საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელეთა სერტიფიცირების ჩატარება;

„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების“ შესახებ საქართველოს ორგანული კანონით გათვალისწინებული ფონდის ფუნქციების შესრულება.

პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება

”მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ” საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის განვითარებისა და ჯანსაღი კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

არასამთავრობო ორგანიზაციებისთვის საარჩევნო თემატიკაზე საგრანტო კონკურსების ჩატარება და გრანტებისათვის ბიუჯეტით განსაზღვრული თანხების განაწილების უზრუნველყოფა.

სასამართლო სისტემა

მოსამართლეთა ვაკანტური ადგილების ეტაპობრივად შევსება. შესაბამისად საკვალიფიკაციო გამოცდებისა და კონკურსების ორგანიზება, მოსამართლედ გამწესება იუსტიციის უმაღლეს სკოლაში სასწავლო კურსის გავლის შემდეგ;

სასამართლო შენობების სარემონტო/სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ჩატარება;

ნაფიცი მსაჯულების და მსაჯულობის კანდიდატების უზრუნველყოფა კანონმდებლობით დადგენილი ყველა იმ ხარჯის ანაზღაურებით, რომელიც დაკავშირებულია მათ მიერ საკუთარი მოვალეობის შესრულებასთან;

მოსამართლეთა ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფა;

საქართველოს უზენაესი და საკონსტიტუციო სასამართლოების გამჭირვალობის და საჯაროობის პროცესის გაგრძელება;

საზოგადოებისათვის სასამართლო რეფორმის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება.

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის ფუნქციონირების გაძლიერების ღონისძიებები

საქართველოს ტერიტორიაზე, თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში ადამიანის უფლებათა დაცვის მდგომარეობაზე გეგმიური და მოულოდნელი (დაუგეგმავი) მონიტორინგის განხორციელება;

წამებისა და სხვა სასტიკი, არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან სასჯელის პრევენციის მიზნით რეკომენდაციების შემუშავება;

მონიტორინგის ანგარიშების მომზადება და მათი წარდგენა; საქართველოს სახალხო დამცველის ანგარიშების გამოცემა და სხვადასხვა დონეზე წარდგენა;

ადამიანის უფლებათა სავარაუდო დარღვევების შესახებ განცხადების/საჩივრების მიღება, განხილვა და შესაბამისი რეაგირება;

შემუშავებული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი, მათი განხორციელების შეფასება;

საქართველოს სახალხო დამცველის რეგიონული ოფისების მუშაობის მხარდაჭერა და მათი გაზრდა; ადამიანის უფლებათა სფეროში საგანმანათლებლო კამპანიების განხორციელება, მათ შორის სოციალური რეკლამის დამზადება და მედიის საშუალებით გავრცელება; სამიზნე აუდიტორიებისთვის საგანმანათლებლო აქტივობების განხორციელება;

საქართველოს სახალხო დამცველის საინფორმაციო ბიულეტენის ყოველთვიური გამოცემა; ადამიანის უფლებათა თემატიკაზე ყოველთვიურად საჯარო დებატების გამართვა, კონკურსების ჩატარება, სხვადასხვა პუბლიკაციების გამოცემა და გავრცელება; ტოლერანტობის კულტურის განვითარებისა და თანასწორუფლებიანი გარემოს ჩამოყალიბების ხელშეწყობა; უმრავლესობისა და უმცირესობის ჯგუფებს შორის მრავალმხრივი დიალოგის ხელშეწყობა;

ეროვნული და რელიგიური უმცირესობების ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა;

რელიგიური და ეთნიკური უმცირესობების მდგომარეობის მონიტორინგი, არსებული ტენდენციების გამოკვეთა და ანალიზი, ტოლერანტობის საკითხებზე რეკომენდაციებისა და წინადადებების მომზადება და წარდგენა შესაბამისი სახელმწიფო უწყებებისთვის; მთავრობის ადამიანის უფლებათა სამოქმედო გეგმის და შემწყნარებლობისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის ეროვნული სამოქმედო გეგმის მონიტორინგი, რელიგიათა და ეროვნულ უმცირესობათა საბჭოების ჩართულობით;

ბავშვთა უფლებრივი მდგომარეობის ზედამხედველობა, როგორც ცენტრში, ისე რეგიონებში; არასრულწლოვანთა სასჯელაღსრულების დაწესებულებების მონიტორინგის გაძლიერება; სკოლამდელი დაწესებულებების მონიტორინგი;

24 საათიანი სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფი არასრულწლოვნების მომზადების ზედამხედველობა სამზრუნველო დაწესებულებიდან გასვლის მიმართულებით;

საქართველოში გენდერული თანასწორობის დაცვის კუთხით არსებული ეროვნული და საერთაშორისო აქტების შესრულების მონიტორინგი, სახალხო დამცველის აპარატში შემოსული გენდერული თანასწორობის საკითხის დარღვევასთან დაკავშირებული განცხადება/საჩივრების შესწავლა და შესაბამისი დასკვნების/რეკომენდაციების/წინადადებების პროექტების მომზადება;

საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ გენდერული თანასწორობის სფეროში მოქმედ სახელმწიფო თუ არასახელმწიფო ორგანოების და ორგანიზაციების საქმიანობის, გამოცდილების განზოგადება და საქართველოში დანერგვის ორგანიზება;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების უფლებრივი მდგომარეობის მონიტორინგი;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მიმართ ეფექტური სახელმწიფო პოლიტიკის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ინტერესების ადვოკატირება;

გაეროს „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების კონვენციით“ დადგენილი მოთხოვნების შესრულებაზე მონიტორინგის განხორციელება;

ე.წ. გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში ადამიანის უფლებათა მდგომარეობის შესწავლა და მონიტორინგი;

„დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ფუნქციების შესრულება;

ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის მონიტორინგის განხორციელება თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში.

სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი

სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა

სტატისტიკური საქმიანობისას გამოსაყენებელი სტატისტიკური სტანდარტებისა და მეთოდოლოგიების შემუშავება;

სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამების შემუშავება;

სტატისტიკური კვლევების მართვის და განხორციელების მიზნით საჭირო საკადრო და ადმინისტრაციული რესურსებით უზრუნველყოფა;

სტატისტიკური კვლევების ფინანსური, მატერიალურ-ტექნიკური და ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური საშუალებით მხარდაჭერა;

სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამა

ქვეყნისათვის განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სტატისტიკური კვლევების მომზადება, განხორციელება და შედეგების გავრცელება. კვლევების შედეგად დგინდება ძირითადი სტატისტიკური ინდიკატორები: ქვეყნის მთლიანი შიდა პროდუქტი; საგარეო ვაჭრობისა და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მაჩვენებლები; ინფლაცია; ბიზნეს სექტორში (აგრეთვე არაკომერციულ ორგანიზაციების სექტორში) მიმდინარე მოვლენების და პროცესების ანალიზი; ბიზნესის აქტივობის ძირითადი ინდიკატორები; დაქირავებით დასაქმებულთა საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი; მოსახლეობის დემოგრაფიული მდგომარეობის ამსახველი მაჩვენებლები; შინამეურნეოების შემოსავლები და ხარჯები, დასაქმებისა და უმუშევრობის მაჩვენებლები, სიღარიბის მაჩვენებლები, სასურსათო პროდუქტების მოხმარება, შინამეურნეოების საცხოვრებელი პირობების ამსახველი მაჩვენებლები; ერთწლიანი კულტურების ნათესი და აღებული ფართობები და მოსავალი, მრავალწლიან ნარგავთა ფართობი, ძირთა რაოდენობა და მოსავალი, პირუტყვის სულადობა, მეცხოველეობის პროდუქციის წარმოება, სასუქების, შხაქიმიკატების და ტექნიკის გამოყენება, ირიგაცია, სასოფლო-სამეურნეო ნაგებობები, სასოფლო-სამეურნეო წარმოებაზე დანახარჯები, სასოფლო-სამეურნეო და გადამამუშავებული პროდუქციის გაყიდვები; ინფორმაცია საქართველოს რეზიდენტ ვიზიტორებზე; საქართველოს ტერიტორიაზე განხორციელებული ვიზიტების რაოდენობა, ვიზიტის ხანგრძლივობა და მიზანი, მოგზაურთა ნაკადების განაწილება რეგიონების მიხედვით, მოგზაურთა დანახარჯების

განაწილება, ვიზიტით კმაყოფილების დონე და სხვა; ხოლო უცხოელ ვიზიტორებზე: ვიზიტორების განაწილება საცხოვრებელი ქვეყნის მიხედვით, ვიზიტის რიგითობა, ხანგრძლივობა და მიზანი, მონახულებული ადგილები, ვიზიტორთა დანახარჯების განაწილება, საქართველოში ვიზიტით კმაყოფილების დონე და სხვა; დადგინდება საინფორმაციო და ინოვაციური ტექნოლოგიების გამოყენების მაჩვენებელი შინამეურნეოებზე და ბიზნესში; სოციალური სტატისტიკის სხვადასხვა მაჩვენებლები.

მოსახლეობის საყოველთაო აღწერა

2014 წელს ჩატარებული საქართველოს მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის პირველად მონაცემთა დამუშავება და გამოქვეყნება. აღწერის მონაცემთა ანალიზის შედეგად განხორციელდება ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური და დემოგრაფიული სტრატეგიის შემუშავება.

სსიპ – კონკურენციის სააგენტო

თავისუფალი მეწარმეობისა და კონკურენციის ხელშეწყობა;

ბაზრის ლიბერალიზაციის ხელშეწყობის მიზნით, სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ან/და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მიერ ბაზარზე შესვლის ადმინისტრაციული, სამართლებრივი და დისკრიმინაციული ბარიერების დაუშვებლობა;

ეკონომიკური აგენტების საქმიანობაში თანასწორუფლებიანობის პრინციპების დაცვა, რომელიც ითვალისწინებს:

- ✓ დომინირებული მდგომარეობის ბოროტად გამოყენების დაუშვებლობას;
- ✓ კონკურენციის შემზღუდავი ხელშეკრულებების, გადაწყვეტილებებისა და შეთანხმებული ქმედებების დაუშვებლობას;

სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ან/და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მიერ კონკურენციის არამართლზომიერად შემზღუდავი ექსკლუზიური უფლებამოსილების მინიჭების დაუშვებლობა;

კონკურენციის შემაფერხებელი სახელმწიფო დახმარებების დაუშვებლობა;

კონკურენციის სააგენტოს მიერ გადაწყვეტილებების მიღების საჯაროობის, ობიექტურობის, არადისკრიმინაციულობისა და გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა;

ქვეყნის კონკურენციის მარეგულირებელი კანონმდებლობის შემდგომი სრულყოფა.

სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო

ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

ქვეყნის საინვესტიციო შესაძლებლობებზე ცნობადობის ამაღლება;

არსებული და პოტენციური ინვესტორებისათვის საინფორმაციო მომსახურების გაწევა და მათ მიერ წამოწყებული სამეწარმეო საქმიანობის ხელშეწყობა;

ქვეყნისათვის პრიორიტეტულ სექტორებში უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის მიზნით საჭირო სამუშაოების ჩატარება.

სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური

დაზღვევის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება;

სადაზღვევო ბაზრის ფინანსური სტაბილურობისათვის ხელის შეწყობა;

ევროდირექტივებთან საქართველოს სადაზღვევო კანონმდებლობის ჰარმონიზაცია.

სავალდებულო დაზღვევების შესახებ სტანდარტების შემუშავება;

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი

პერსონალური მონაცემების დამუშავების ევროპული სტანდარტების დასანერგად შესაბამისი ნორმატიული აქტებისა და რეკომენდაციების მომზადება, ინსპექტირების მეთოდოლოგიის შემუშავება და შემდგომი დახვეწა, სხვა ქვეყნებში მონაცემთა გადაცემაზე კონტროლის გაუმჯობესება. კომპეტენციის ფარგლებში საქართველოს წარმომადგენლობა ევროპის საბჭოსა და ევროპის კავშირის დონეზე.

ქვეყანაში დანაშაულის თავიდან აცილების, გამოძიების, ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებებისა და მართლწესრიგის დაცვის მიზნით სამართალდამცავი ორგანოების მიერ პერსონალური მონაცემების დამუშავების კანონიერებაზე ზედამხედველობა;

ფარული საგამოძიებო მოქმედებების და სამართალდამცავი ორგანოების მონაცემთა ბანკებში განხორციელებული აქტივობებზე კონტროლი, მათ შორის ფარული მიყურადების და ჩაწერის ორეტაპიანი ელექტრონული სისტემის მეშვეობით;

მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებული განცხადებების განხილვა და მათზე რეაგირება, ასევე საჯარო და კერძო პირებისთვის კონსულტაციის გაწევა მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე და მონაცემთა დამუშავების კანონიერების შემოწმება (ინსპექტირება) საჯარო და კერძო დაწესებულებებში;

საჯარო და კერძო ორგანიზაციების ფაილური სისტემის (პერსონალურ მონაცემთა შემცველი ელექტრონული ბაზები) კატალოგის რეესტრის წარმოება და გამოქვეყნება;

საზოგადოების ინფორმირება მონაცემთა დაცვის მდგომარეობისა და მასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ;

სამართალშემოქმედებით პროცესში მონაწილეობის მიღება მონაცემთა დამუშავების კანონმდებლობის სრულყოფის მიზნით და ასოცირების შეთანხმების სამოქმედო გეგმის შესასრულებლად.

საჯარო და კერძო დაწესებულებების წარმომადგენლებისთვის და უფლებამოსილი პირებისთვის ტრენინგების ორგანიზება.

საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა

მეწარმე სუბიექტების შესახებ საჭირო ინფორმაციის მარტივად და დროულად მიღების მიზნით „ონლაინ ბიზნეს-კატალოგის“ ფორმატის საძიებო ვებპორტალის შექმნა;

საქართველოში ექსპორტ-იმპორტის შესახებ და საბაჟოს საქმიანობასთან დაკავშირებული ინფორმაციის მოძიება-დამუშავება;

მეწარმე სუბიექტებისათვის შესაბამისი საინფორმაციო-საკონსულტაციო მომსახურებისა და რეკომენდაციების გაწევა;

დავების გადაწყვეტის ალტერნატიული მექანიზმების განვითარების კუთხით საერთაშორისო (რეგიონული) საარბიტრაჟო იმსტიტუტის განვითარება და საქართველოს ეროვნული მედიაციის ცენტრის შექმნა;

თავისუფალი ვაჭრობის პრინციპების გათვალისწინებით საკანონმდებლო ინიციატივების მომზადება;

საქართველოს სხვადასხვა კუთხეებში რეგიონული პალატების განვითარება;

ბიზნეს-კატალოგის განახლებადი და ყოველწლიური ბეჭდვითი ვერსიის შექმნა;

საქონლის წარმოშობის სერტიფიკატების ელექტრონული სისტემის დანერგვა;

„ატა კარნეტი“-ს საერთაშორისო სასაქონლო პასპორტისა და „ბიო სერტიფიკატების“ გაცემასთან დაკავშირებული სამუშაოების განხორციელება.

სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური

საქართველოში უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობა; საინფორმაციო ქსელის მომსახურება, რომელიც ახორციელებს მიღებული ინფორმაციის სისტემატიზაციას და ანალიზს, უზრუნველყოფს შესაბამის მონაცემთა აღრიცხვის ბაზის მუდმივ განახლებასა და ფუნქციონირებას.

ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი

საქართველოში მცხოვრები სოციალურად განსაკუთრებულად დაუცველი ან კატასტროფული სოციალური დანახარჯების რისკის წინაშე მდგარი პირებისათვის ალტერნატიული (არასაბიუჯეტო) რესურსების მობილიზაცია და პრიორიტეტულ სოციალურ საჭიროებებზე მიმართვა საზოგადოების, კერძო სექტორისა და სახელმწიფოს მონაწილეობით;

სოციალური და ჯანდაცვითი პროექტების დაფინანსება, მათ შორის, ერთჯერადი დახმარებების და ასევე, რეგულარული სოციალური შემწეობების/პროექტების დაგეგმვა/განხორციელება.

სსიპ -განათლების საერთაშორისო ცენტრი

უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებულ, პრიორიტეტულ უცხო ქვეყნის სხვადასხვა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სამაგისტრო და სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამებზე განათლების მიღების ხელშეწყობა;

ქვეყნის საჯარო და საზოგადოებრივი სექტორის გაძლიერება მაღალკვალიფიციური კადრებით, სხვადასხვა საერთაშორისო პროგრამებსა და კურსებზე მომზადების, კვალიფიკაციის ამაღლების გზით;

საქართველოს ახალგაზრდობის საერთაშორისო აკადემიურ და ახალგაზრდულ პროგრამებში მონაწილეობის ხელშეწყობა;

პროგრამების კურსდამთავრებულთა შემდგომი საქმიანობის კოორდინაცია და პროფესიული პროგრამებისა და საზოგადოებრივი პროექტების განხორციელებაში დახმარება;

საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში საქართველოს საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინტეგრაციის ხელშეწყობა და მათ მიმართ ნდობის გაზრდა.

საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური

საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების, სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და სამხედრო პოტენციალის დაცვა უცხო ქვეყნის სპეციალური სამსახურებისა და ცალკეულ პირთა მართლსაწინააღმდეგო ქმედებისაგან;

სახელმწიფოს კონსტიტუციური წყობილებისა და სახელმწიფო ხელისუფლების არაკონსტიტუციური, ძალადობრივი გზით შეცვლის გამოვლენა და დაცვის უზრუნველყოფა;

ქვეყნის ეკონომიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა;

ტერორიზმთან ბრძოლა;

სახელმწიფო უსაფრთხოებისათვის საფრთხის შემცველი ტრანსნაციონალური ორგანიზებული და საერთაშორისო დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა;

კორუფციის თავიდან აცილების, გამოვლენისა და აღკვეთის ღონისძიებების განხორციელება;

სახელმწიფო საიდუმლოების რეჟიმის დაცვა, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით სახელმწიფო საიდუმლოების დაცვის უზრუნველყოფის ღონისძიებათა განხორციელება და მათი შესრულების კონტროლი;

ქვეყნის საგარეო საფრთხეებისაგან დაცვა.

მხარჯავი დაწესებულებების მიერ განსახორციელებელი პროგრამები და მათი დაფინანსება

ათასი ლარი

დასახელება	2016 წელი	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი
საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	60,031.7	62,874.6	65,854.0	68,979.0
საკანონმდებლო საქმიანობა	52,091.0	54,695.6	57,430.0	60,302.0
საბიბლიოთეკო საქმიანობა	7,490.7	7,715.0	7,947.0	8,185.0
ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	450.0	464.0	477.0	492.0
საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	9,800.0	9,800.0	9,800.0	9,800.0
საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0
საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	20,000.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0
საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	18,615.0	18,615.0	18,615.0	18,615.0
საქართველოს ეკონომიკური საბჭოს აპარატი	881.0	881.0	881.0	881.0
საგადასახადო ომბუდსმენის აპარატი	504.0	504.0	504.0	504.0
სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	15,117.2	15,562.7	16,021.3	16,493.3
სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის აპარატი	14,517.2	14,952.7	15,401.3	15,863.3
სსიპ - საჯარო აუდიტის ინსტიტუტი	600.0	610.0	620.0	630.0
საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	58,527.5	61,107.0	63,377.0	25,475.0
საარჩევნო გარემოს განვითარება	10,233.0	11,000.0	11,250.0	11,500.0
არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	34,371.4	36,172.0	38,172.0	-
საარჩევნო ინსტიტუტის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა	1,138.1	1,150.0	1,170.0	1,190.0
პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება	12,785.0	12,785.0	12,785.0	12,785.0
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	3,400.0	3,400.0	3,400.0	3,400.0
საქართველოს უზენაესი სასამართლო	7,650.0	7,800.0	8,000.0	8,500.0
საერთო სასამართლოები	52,231.0	55,140.0	58,140.0	60,140.0
საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა	50,700.0	53,100.0	56,100.0	58,100.0
მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება	1,531.0	2,040.0	2,040.0	2,040.0
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	2,700.0	2,700.0	2,700.0	2,700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთსა და ქალაქ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტებში	900.0	900.0	900.0	900.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთის, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში	700.0	700.0	700.0	700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	800.0	800.0	900.0	900.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღის, ყვარლის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ თელავის მუნიციპალიტეტში	800.0	800.0	800.0	800.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთის, ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ მცხეთის მუნიციპალიტეტში	650.0	650.0	700.0	700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონის, ცაგერის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ამბროლაურის მუნიციპალიტეტში	650.0	650.0	650.0	650.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომის, ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ახალციხის მუნიციპალიტეტში	650.0	650.0	650.0	650.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის,	1,000.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0

დასახელება	2016 წელი	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი
წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში				
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელის, ხაშურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ გორის მუნიციპალიტეტში	700.0	700.0	780.0	780.0
ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	3,100.0	3,100.0	3,100.0	3,100.0
ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	2,535.0	2,535.0	2,535.0	2,535.0
სსიპ – საინფორმაციო ცენტრი ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ	565.0	565.0	565.0	565.0
დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,200.0	1,200.0	1,200.0	1,200.0
შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,350.0	1,350.0	1,350.0	1,350.0
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	194,357.2	203,658.0	208,574.0	213,849.0
სახელმწიფო ფინანსების მართვა	26,456.0	29,456.0	29,456.0	29,456.0
შემოსავლების მობილიზება და გადახდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	131,044.0	137,744.0	142,669.0	147,844.0
ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	17,500.0	17,500.0	17,500.0	17,500.0
ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	10,134.0	8,500.0	8,500.0	8,500.0
საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	1,450.0	1,550.0	1,650.0	1,750.0
სსიპ - საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტო	7,773.2	8,908.0	8,799.0	8,799.0
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	128,856.8	156,954.2	163,418.7	175,028.2
ეკონომიკური და სექტორული (ტრანსპორტი, მშენებლობა) პოლიტიკა და მისი განხორციელების კოორდინაცია	71,724.0	70,500.0	70,500.0	72,500.0
ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	1,202.0	1,330.0	1,550.0	1,550.0
სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	2,046.0	2,013.0	2,138.0	2,168.0
აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	534.0	600.0	650.0	650.0
ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	22,963.0	34,500.0	40,000.0	47,150.0
საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში "გათავისუფლებული ფრენების" მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება (მათ შორის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა)	4,000.0	5,000.0	3,000.0	3,000.0
ბაქო - თბილისი - ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა - ახალქალაქი - კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია	80.0	-	-	-
ინოვაციური ეკოსისტემის განვითარება (IBRD)	100.0	19,755.7	21,550.7	23,303.2
სსიპ - სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო	4,339.2	3,950.0	4,100.0	4,200.0
სსიპ - სასწავლო უნივერსიტეტი - ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია	4,768.8	4,000.0	4,050.0	4,050.0
სსიპ -საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო	7,530.0	7,605.5	7,680.0	7,757.0
სსიპ - სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო	6,077.8	4,500.0	5,000.0	5,500.0
სსიპ - საქართველოს სახელმწიფო ჰიდროგრაფიული სამსახური	3,492.0	3,200.0	3,200.0	3,200.0
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	965,479.0	1,359,020.0	1,146,988.0	966,644.0
რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	6,420.0	6,470.0	7,000.0	7,000.0
საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	526,580.0	625,530.0	660,000.0	627,000.0
რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	261,679.0	354,650.0	266,400.0	197,644.0
წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-	170,550.0	372,370.0	213,588.0	135,000.0

დასახელება	2016 წელი	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი
რეაბილიტაცია				
იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა	250.0	-	-	-
საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	236,381.5	202,815.0	207,415.0	212,610.0
სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება	8,500.0	8,500.0	8,500.0	8,500.0
გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა	35,000.0	35,000.0	35,000.0	35,000.0
ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	12,549.0	10,200.0	10,200.0	10,400.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება	4,370.0	4,365.0	5,105.0	5,190.0
ელექტრონული მმართველობის განვითარება	2,650.0	2,600.0	2,600.0	2,600.0
ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების მხარდაჭერის განვითარება	4,415.4	3,400.0	3,150.0	3,250.0
დანაშაულის პრევენცია და ინოვაციური პროგრამები	2,110.8	1,500.0	1,500.0	1,500.0
სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	52,400.0	52,050.0	52,150.0	52,150.0
მიწის ბაზრის განვითარება (WB)	2,028.4	-	-	-
იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	28,568.0	25,000.0	28,000.0	32,000.0
ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია და მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება	3,446.4	3,580.0	3,590.0	3,600.0
საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	45,812.0	42,200.0	43,200.0	44,000.0
ალსრულების ეროვნული ბიუროს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	34,531.5	14,420.0	14,420.0	14,420.0
საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო	155,300.0	161,500.0	165,000.0	170,000.0
საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება	144,594.0	150,000.0	153,000.0	158,000.0
სრულყოფილი პრობაციის სისტემა	9,700.0	10,500.0	11,000.0	11,000.0
სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემისათვის თანამშრომელთა მომზადება და პროფესიული განვითარება	1,006.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	110,024.0	125,710.0	130,815.0	135,870.0
საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	109,629.0	125,300.0	130,350.0	135,350.0
მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	395.0	410.0	465.0	520.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	676,628.2	725,860.0	785,860.0	845,860.0
შეიარაღებული ძალების საბრძოლო მზადყოფნის შენარჩუნების მხარდაჭერა და შესაძლებლობების განვითარება	491,576.0	532,000.0	583,000.0	624,000.0
სამხედრო წვრთნა და განათლება	25,509.2	29,280.0	35,280.0	43,280.0
სოციალური და სამედიცინო უზრუნველყოფა	46,745.0	49,000.0	50,000.0	55,000.0
მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობის და კომპიუტერული სისტემები	6,221.0	7,000.0	8,000.0	10,000.0
ინფრასტრუქტურის განვითარება	17,416.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0
საერთაშორისო თანამშრომლობა	55,126.0	55,000.0	55,000.0	58,000.0
სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	34,035.0	33,580.0	34,580.0	35,580.0
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	788,261.0	823,250.0	827,400.0	832,150.0
საზოგადოებრივი წესრიგი, სახელმწიფო საზღვრის დაცვა და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება	510,532.0	515,000.0	515,000.0	515,000.0
ეროვნული საგანძურის, დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საპატრიარქოს დაცვის უსაფრთხოების დონის ამაღლება	129,411.0	138,500.0	139,000.0	139,500.0
სამართალდამცავი სრულქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება,	7,265.0	7,650.0	7,700.0	7,750.0

დასახელება	2016 წელი	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი
საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო - კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება				
შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	3,861.0	4,100.0	4,300.0	4,500.0
სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა	361.0	400.0	400.0	400.0
სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება	63,000.0	82,600.0	85,000.0	88,000.0
სსიპ - საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს მომსახურების ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისთვის ხელმისაწვდომობა	60,851.0	62,000.0	63,000.0	64,000.0
საგანგებო და გადაუდებელი დახმარების ეფექტური სისტემის ფუნქციონირება	12,980.0	13,000.0	13,000.0	13,000.0
საქართველოს დაზვერვის სამსახური	15,000.0	17,000.0	18,000.0	20,000.0
საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	1,252,143.0	1,399,300.0	1,371,700.0	1,400,500.0
განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	19,145.0	18,500.0	17,500.0	17,500.0
ზოგადი განათლება	572,979.0	650,200.0	670,200.0	710,300.0
პროფესიული განათლება	52,483.0	53,000.0	60,000.0	68,000.0
უმადლესი განათლება	361,762.0	374,200.0	378,200.0	381,200.0
მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	68,513.0	62,800.0	56,800.0	53,800.0
საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება	94,441.0	140,000.0	146,000.0	150,000.0
ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს	82,820.0	100,600.0	43,000.0	19,700.0
საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო	123,940.0	125,300.0	127,000.0	127,700.0
კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	5,856.0	6,000.0	6,000.0	6,000.0
ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ	69,005.0	70,120.0	70,320.0	70,620.0
სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა	27,278.0	27,300.0	28,400.0	28,400.0
კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	21,801.0	21,880.0	22,280.0	22,680.0
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო	85,000.0	95,000.0	100,000.0	110,000.0
იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	10,476.0	10,500.0	10,500.0	10,500.0
განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება	74,087.0	83,500.0	88,500.0	98,000.0
დევნილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა	437.0	1,000.0	1,000.0	1,500.0
საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	3,162,900.0	3,327,400.0	3,572,500.0	3,822,500.0
შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	52,400.0	52,900.0	53,000.0	53,000.0
მოსახლეობის სოციალური დაცვა	2,273,000.0	2,400,000.0	2,600,000.0	2,800,000.0
მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა	801,475.0	835,000.0	880,000.0	930,000.0
სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	32,000.0	35,000.0	35,000.0	35,000.0
შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა	4,025.0	4,500.0	4,500.0	4,500.0
საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო	135,263.2	111,926.2	64,763.2	35,263.2
ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	32,263.2	35,263.2	35,263.2	35,263.2
ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია	3,000.0	-	-	-
სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება	100,000.0	76,663.0	29,500.0	-
საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	341,630.0	364,400.0	367,620.0	372,090.0
სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	267,370.0	302,890.0	305,000.0	310,000.0
სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოტიური კეთილსაიმედოობა	31,060.0	31,160.0	32,270.0	31,740.0

დასახელება	2016 წელი	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი
მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარება	33,200.0	20,350.0	20,350.0	20,350.0
სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება	10,000.0	10,000.0	10,000.0	10,000.0
საქართველოს გარემოსა და ზუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	60,401.0	71,395.0	75,575.0	79,375.0
გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა	5,770.0	6,000.0	6,200.0	6,200.0
გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა	11,179.0	11,700.0	13,600.0	14,900.0
დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	13,900.0	14,400.0	14,400.0	14,400.0
სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	16,306.0	24,225.0	25,375.0	27,475.0
ეროვნული სანაშენე მეურნეობის სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	1,471.0	2,200.0	2,500.0	2,700.0
გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა	774.0	870.0	1,000.0	1,100.0
ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა	900.0	1,000.0	1,000.0	1,100.0
გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება, პრევენცია და ზუნებრივი რესურსების მართვა	10,101.0	11,000.0	11,500.0	11,500.0
საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო	91,436.0	101,979.0	96,079.0	94,629.0
სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	3,387.0	4,000.0	4,000.0	4,000.0
სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები	74,942.0	80,500.0	73,200.0	71,200.0
სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები	6,084.0	7,584.0	8,284.0	8,284.0
ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები	7,023.0	9,895.0	10,595.0	11,145.0
საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	56,679.8	56,700.0	56,700.0	56,700.0
დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	47,500.0	47,500.0	47,500.0	47,500.0
სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა	7,500.0	7,500.0	7,500.0	7,500.0
სსიპ სახელისუფლებო სპეციალური კავშირგაბმულობის სააგენტო	1,679.8	1,700.0	1,700.0	1,700.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	4,500.0	4,725.0	4,960.0	5,200.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის ფუნქციონირების გაძლიერების ღონისძიებები (საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი)	4,500.0	4,725.0	4,960.0	5,200.0
სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	46,275.0	49,125.0	55,375.0	59,840.0
მაუწყებლობის ხელშეწყობა	46,275.0	49,125.0	55,375.0	59,840.0
სსიპ – კონკურენციის სააგენტო	2,000.0	2,300.0	2,500.0	3,000.0
ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0
საქართველოს საპატრიარქო	25,000.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0
სასულიერო განათლების ხელშეწყობის გრანტი	14,683.0	14,683.0	14,683.0	14,683.0
ა(ა)იპ საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა სვიმონ კანანელის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრი	150.0	150.0	150.0	150.0
ა(ა)იპ – ბათუმისა და ლაზეთის ეპარქიის საგანმანათლებლო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	1,768.0	1,768.0	1,768.0	1,768.0
საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ნინოს სახელობის ობოლ, უპატრონო და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონატისათვის გადასაცემი გრანტი	959.0	959.0	959.0	959.0
საქართველოს საპატრიარქოს ბათუმის წმინდა მოწამე ეკატერინეს სახელობის სათნოების სავანისათვის გადასაცემი გრანტი	261.0	261.0	261.0	261.0
საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	447.0	447.0	447.0	447.0
წმინდა გიორგი მთაწმინდელის მონასტერთან არსებული სარეაბილიტაციო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	230.0	230.0	230.0	230.0
საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0

დასახელება	2016 წელი	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი
პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტისათვის გადასაცემი გრანტი				
საქართველოს საპატრიარქოს ა(ა)იპ – ტბელ აბუსერისძის სახელობის უნივერსიტეტისათვის გადასაცემი გრანტი	2,449.0	2,449.0	2,449.0	2,449.0
ა(ა)იპ – სმენადაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციის და ადაპტაციის ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	100.0	100.0	100.0	100.0
საქართველოს საპატრიარქოს ტელევიზიის სუბსიდირების ღონისძიებები	800.0	800.0	800.0	800.0
ა(ა)იპ – ახალქალაქისა და კუმურდოს ეპარქიის სასწავლო ცენტრისთვის გადასაცემი გრანტი	500.0	500.0	500.0	500.0
ა(ა)იპ ფოთის საგანმანათლებლო და კულტურულ- გამაჯანსაღებელი ცენტრი	653.0	653.0	653.0	653.0
სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	28,940.0	26,800.0	26,800.0	26,800.0
სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	7,960.0	8,370.0	8,570.0	8,680.0
სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	4,760.0	4,960.0	5,000.0	5,100.0
სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა	2,860.0	3,180.0	3,330.0	3,330.0
მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა	340.0	230.0	240.0	250.0
სსიპ – საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	1,300.0	1,300.0	1,300.0	1,300.0
სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო	2,310.0	2,700.0	2,800.0	2,900.0
საინვესტიციო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა	1,135.0	1,296.0	1,344.0	1,392.0
ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა	1,175.0	1,404.0	1,456.0	1,508.0
სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო	1,400.0	2,000.0	2,500.0	3,000.0
პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი	2,100.0	2,100.0	2,100.0	2,100.0
საქართველოს საგაჭრო-სამრეწველო პალატა	1,400.0	1,600.0	1,600.0	1,600.0
სსიპ – იურიდიული დახმარების სამსახური	5,800.0	7,500.0	7,600.0	7,800.0
სსიპ – ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	7,450.0	8,000.0	8,000.0	8,000.0
სსიპ – რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	5,600.0	5,600.0	5,600.0	5,600.0
სსიპ რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	1,100.0	1,100.0	1,100.0	1,100.0
რელიგიური გაერთიანებების დაფინანსება	4,500.0	4,500.0	4,500.0	4,500.0
სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	2,150.0	2,150.0	2,150.0	2,150.0
ა(ა)იპ – საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	260.0	260.0	260.0	260.0
სსიპ – განათლების საერთაშორისო ცენტრი	6,500.0	7,000.0	7,500.0	8,000.0
საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის სამსახურის აპარატი	5,200.0	5,200.0	5,200.0	5,200.0
საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	100,000.0	110,000.0	115,000.0	125,000.0
სსიპ – სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	300.0	300.0	300.0	300.0